

Ул. Светог Саве бр. 260; 75 420 Братунац, тел.+387(56)41-01-76; факс:+387(56)41-03-37
е-маил:братопст@теол.нет ; www.опстинабратунац.цом

Број:01-022-сл/25
Братунац, 05.11.2025. године

ОДБОРНИЦИМА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

На основу члана 79. став (1) и 82. став (1) Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ број: 3/18),

С а з и в а м

8. РЕДОВНУ СЈЕДНИЦУ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

За дан 13.11.2025. године (четвртак)

са почетком у 10,00 часова, у Скупштинској сали у згради Општине Братунац

За сједницу предлажем следећи

Д Н Е В Н И Р Е Д

1. УСВАЈАЊЕ ИЗВОДА ИЗ ЗАПИСНИКА СА ПРВЕ ВАНРЕДНЕ СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
2. УСВАЈАЊЕ ИЗВОДА ИЗ ЗАПИСНИКА СА СЕДМЕ РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
3. ИНФОРМАЦИЈА О РЕАЛИЗАЦИЈИ СКУПШТИНСКИХ ЗАКЉУЧАКА СА СЕДМЕ РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
4. РАЗМАТРАЊЕ НАЦРТА РЕБАЛАНСА БУЏЕТА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ ЗА 2025. ГОДИНУ
5. ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ О УСВАЈАЊУ ИЗМЈЕНА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА, ПРОСТОР ЦЕНТРАЛНОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА БРАТУНАЦ НА ЗЕМЉИШТУ К.Ч. БР. 1771 У КО БРАТУНАЦ ЗА ЈП „РАД“ АД БРАТУНАЦ
6. ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ О УСВАЈАЊУ ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА ЗА НАСЕЉЕНО МЈЕСТО БРАТУНАЦ НА ЗЕМЉИШТУ К.Ч. БР. 2336/1, 2336/2; 2336/3 И 2336/4 У КО БРАТУНАЦ ЗА „ТРЕ“ БРАТУНАЦ
7. ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ О УСВАЈАЊУ ИЗМЈЕНА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА, ПРОСТОР ЦЕНТРАЛНОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА БРАТУНАЦ НА ЗЕМЉИШТУ К.Ч. БР. 1944 У КО БРАТУНАЦ (војни магацин)
8. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ИЗБОРУ ЈЕДНОГ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА ЈУ ОСНОВНА ШКОЛА „ВУК КАРАЦИЋ“ БРАТУНАЦ
9. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ИЗБОРУ ЈЕДНОГ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА ЈУ ОСНОВНА ШКОЛА „БРАНКО РАДИЧЕВИЋ“ БРАТУНАЦ

10. РАЗМАТРАЊЕ ПРОЦЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ ПОДРУЧЈА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ ОД
ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ И ДРУГЕ НЕСРЕЋЕ
11. ОДБОРНИЧКА ПИТАЊА

НАПОМЕНА:

Обавјештавамо све одборнике да сједници **о б а в е з н о** присуствују, а у случају
спријечености обавјесте ову Службу на тел.бр. 056/410-160.

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

izudin Alić

Изудин Алић

Број:01-022- /25

Братунац, 05.09.2025.године.

ИЗВОД ИЗ ЗАПИСНИКА

Са 1. Ванредне сједнице Скупштине општине Братунац која је одржана дана 05.09.2025. године са почетком у 10:00 часова у Скупштинској сали, у згради општине Братунац. Сједницу је отворио и истом предсједавао Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић.

Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић прије читања предложеног дневног реда, позива Секретара Скупштине општине Братунац Маријану Нешковић да изврши прозивку одборника, како би утврдили кворум за рад сједнице Скупштине општине Братунац.

Након извршене прозивке, Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић констатује да сједници присуствује 18 одборника, те да постоји кворум за одлучивање.

Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић у наставку излагања, обавјештава присутне одборнике да Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић из оправданих разлога не присуствује сједници, те да ће у складу са одредбама Статута општине Братунац и Пословника о раду Скупштине општине Братунац руководити 1. Ванредном сједницом Скупштине општине.

У наставку сједнице Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић чита предложени дневни ред за 1. Ванредну сједницу Скупштине општине Братунац и то:

Д Н Е В Н И Р Е Д:

1. ПРИЈЕДЛОГ ЗАКЉУЧКА О УСВАЈАЊУ ДЕКЛАРАЦИЈЕ САВЕЗА ОПШТИНА И ГРАДОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПОВОДОМ ПРЕСУДЕ ПРЕДСЈЕДНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ МИЛОРАДУ ДОДИКУ

У наставку сједнице, Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић упознаје одборнике у Скупштини општине Братунац са пристиглим приједлогом за допуну дневног реда и то:

1. Приједлог за опозив предсједника Скупштине општине Братунац (предлагач: група од 9 одборника и то: Саша Симић, УС, Милијана Тришић, УС, Младен Илић, УС, Борис Трнинић, ДНС, Мирослав Милановић, ДНС, Љубиша Алемпић, ДНС, Љиљана Ранкић, СП, Младен Ђокић и Недељко Миладиновић, СНП

На основу члана 175. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18.), ми доле потписани одборници Скупштине општине Братунац, подносимо Комисији за избор и именовање и мандатско имунитетска питања приједлог за опозив Предсједника Скупштине општине Братунац – Изудина Алића, те молимо исту да се одмах изјасни о предложеном и достави Скупштини мишљење о наведеном приједлогу.

Правни основ за доношење Рјешења о опозиву председника Скупштине општине Братунац дефинисан је чланом 44. став 2. Статута општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 10/17) и чланом 175. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18.).

Образложење

Чланом 44. став 2. Статута општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 10/17) дефинисано је:

„Предсједник Скупштине општине може бити опозван и прије истека мандата ако своја права и дужности не врши у складу са Статутом, Пословником о раду Скупштине општине Братунац, због неморалног и недоличног понашања, због већих пропуста у раду или злоупотребе функције коју обавља и у другим случајевима утврђеним законом.“

У приоду од именовања на функцију председника Скупштине општине Братунац Изудин Алић је више пута показао недолично понашање за именовано лице које обавља функцију председника Скупштине општине Братунац, те начинио више пропуста у раду кршењем Закона о локалној самоуправи и кршењем Пословника о раду Скупштине општине Братунац.

Чланом 45. став 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 97/16, 36/19 и 61/21), као и чланом 79. став 1. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18.), прописано је:

„Сједницу Скупштине сазива председник Скупштине по потреби, а најмање једном у два мјесеца.“

Предсједник Скупштине општине Братунац је непоштујући напријед наведену одредбу извршио повреду Закона о локалној самоуправи и повреду Пословника о раду Скупштине општине Братунац, тако што није у прописаном року сазвао трећу редовну сједницу Скупштине општине Братунац.

Друга редовна сједница Скупштине општине Братунац одржана је 30.12.2024. године, те је законска обавеза Предсједника скупштине била да најкасније до 01.03.2025. године сазове трећу редовну сједницу.

Насупрот законској обавези председник Скупштине општине Братунац је трећу редовну сједницу сазвао за дан 18.03.2025. године и тиме учинио повреду члана 45. став 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 97/16, 36/19 и 61/21), као и члана 79. став 1. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18.), што доказује да своја права и дужности не врши у складу са Законом о локалној самоуправи, Статутом општине Братунац и Пословником о раду Скупштине општине Братунац.

На шестој редовној сједници Скупштине општине Братунац, одржаној 01.08.2025. године, дошло је до тежих злоупотреба функције председника Скупштине општине Братунац од стране предсједавајућег, које је имплементирано кроз недолично понашање председника Скупштине општине Братунац и злоупотребе функције предсједавајућег Скупштине општине Братунац.

На самом почетку сједнице дошло је до повреде Етичког кодекса Скупштине општине Братунац, бр. 01-022-31/24 од 26.02.2024. године, од стране председника Скупштине, на који се потписаном изјавом обавезао сваки одборник на почетку мандата, па и председник Скупштине.

Предсједник Скупштине који ни по једном основу не заслужује да буде на тако значајној јавној функцији у више наврата прекршио је Етички кодекс и принципе прописане за понашање изабраних званичника, односно исти се недолично понашао, користио непримјерне изразе, псовао и није уважавао и поштовао одборнике Скупштине општине Братунац, односно понашао се супротно члану 12. Етичког кодекса Скупштине општине Братунац којим је прописано:

„(1) У међусобној комуникацији и уопште комуникацији са јавношћу одборници ће у сваком случају иступати са уважавањем и поштовањем, његовати културу дијалога и аргументовану размјену мисли и идеја.

(2) Одборници неће користити непримјерене изразе или гестикулацију којима се може нарушити лични углед других одборника као и углед Скупштине општине.“

Чланом 18. Етичког кодекса Скупштине општине Братунац прописана је обавеза информисања јавности и сарадња са медијима:

„(1) У свом раду одборници ће отворено, потпуно и одговорно информисати јавност о раду Скупштине општине и радних тијела чији су чланови као и о свом личном раду и активно ће дјеловати у правцу унапрјеђења транспарентности рада Скупштине општине. Ово посебно укључује и давање информација јавности о процесу доношења и садржају усвојених одлука, као и резултате консултација и прихваћене ставове и приједлоге појединаца и организација које су консултоване.

(2) Одборници ће посебну пажњу посветити сарадњи са медијима у циљу информисања јавности о свим питањима из њиховог дјелокруга рада, осим о питањима која се, у складу са законом, сматрају повјерљивим као и о питањима која се односе на њихов приватни живот и приватни живот других лица.

(3) У својим јавним иступима и контактима са медијима, одборници ће посветити дужну пажњу очувању личног угледа, угледа других званичника општине као и угледа Скупштине општине.“

Предсједник Скупштине општине Братунац је својим недоличним понашањем у потпуности прекршио наведену одредбу из члана 18. Етичког кодекса, те је у потпуности дискриминисао медије и ако су уредно најавили своје присуство на сједници и преношење сједнице, исти је покушао да спријечи наведену транспарентност и тиме значајно повриједио одредбе напријед наведеног члана.

На шестој редовној сједници Скупштине општине Братунац, која је одржана 01.08.2025. године на Дневном реду била је уврштена сљедећа тачка:

”Приједлог Одлуке о економској цијени услуге и новчаног учешћа родитеља чија дјеца бораве у ЈУ за предшколско вапитање и образовање ”Радост” Братунац за предшколску 2025/2026. годину”.

Након расправе одборника Скупштине општине Братунац о наведеној тачки дневног реда предложена тачка дата је на гласање.

Након гласања одборника Скупштине општине Братунац за наведену тачку гласало је укупно 12 одборника, а на сјединци су била присутна 24 одборника.

Међутим предсједник Скупштине општине Братунац је, занемарујући чињеницу што предложена одлука није добила потребан број гласова, те грубо кршећи Закон о локалној самоуправи и Пословник о раду Скупштине општине Братунац, констатовао да је за предложену одлуку гласало 13 одборника Скупштине општине Братунац и да је иста усвојена.

Из снимка који је објавила политичка организација Покрет за промјене јасно се види да за предложену одлуку није гласало 13 одборника, као што је предједник Скупштине општине Братунац грубом злоупотребом својих овлаштења констатовао, односно да је за наведени приједлог гласало укупно 12 одборника Скупштине општине Братунац и да предложена Одлука није добила потребну већину гласова за усвајање.

Оваквим понашањем предсједник Скупштине општине Братунац прекршио је своју дужност дефинисану чланом 28. став 2. тачка. 6. Пословника о раду Скупштине општине Братунац (”Службени Гласник општине Братунац” бр. 3/18), којим је прописано да предсједник Скупштине води сједнице у складу са принципима најбољих пракси демократског парламентаризма и одредаба овог пословника.

Чланом 7. став 3. Етичког кодекса Скупштине општине Братунац прописано је:

„Ниједну своју одлуку одборници неће донијети, нити ће гласати, нити прећутати да јавно изнесу свој став уколико им је познато да одређени акт који треба да се донесе није у складу са законом или општим актима општине или да није поштована процедура његовог доношења“.

У напријед наведеном примјеру проглашавања усвојеном Одлуке која није добила потребан број гласова предсједник Скупштине општине Братунац прекршио је напријед наведене принципе.

Еклатантан примјер кршења члана 7. став 3. Етичког кодекса Скупштине општине Братунац десио се на сједници од 18.03.2025. године, када је супротно закону и општим актима прекршена процедура приликом именовања члана Општинске изборне комисије Братунац.

Предсједник Скупштине општине Братунац био је дужан да укаже да се именовањем Зорице Шарчевић за члана Општинске изборне комисије Братунац одступа од закона и подзаконских аката који прописују процедуру и поступак именовања изборне комисије, а исти је насупрот томе подражао одлуку која је у супротности са законом и тиме нарушио углед Скупштине општине Братунац испред Централне изборне комисије БиХ.

О наведеним чињеницама које указују на пропусте у раду предсједника Скупштине општине Братунац постоје видљиви докази у Одсјеку за скупштинске послове општинске управе Братунац, те молимо Комисију за избор и именовање и мандатско имунитетску комисију да приликом разматрања овог захтјева изврши увид у записнике са сједница Скупштине општине Братунац, као и видео снимке са сједница скупштине општине Братунац који су доступни јавности на званичним фејсбук страницама Братунац данас и Покрет за промјене.

Због свега напријед наведеног, предлагемо Комисији за избор и именовање и мандатско имунитетској комисији да размотри овај приједлог, те да у складу са чланом 175. став 5. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18) достави Скупштини општине Братунац позитивно мишљење о овом приједлогу, те предложи Скупштини општине Братунац да се одборници тајно изјасне о опозиву предсједника Скупштине општине Братунац – Изудина Алића.

По затвореној расправи, Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић дао је на изјашњење предложени дневни ред за прву ванредну сједницу и исти је усвојен са 18 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

Потом даје на изјашњење приједлог за допуну дневног реда и то:

- Приједлог за опозив предсједника Скупштине општине Братунац (предлагач: група од 9 одборника) и исти је усвојен са 18 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

Потом потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић даје на изјашњење дневни ред у цјелости са следећим редослиједом:

1. ПРИЈЕДЛОГ ЗАКЉУЧКА О УСВАЈАЊУ ДЕКЛАРАЦИЈЕ САВЕЗА ОПШТИНА И ГРАДОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПОВОДОМ ПРЕСУДЕ ПРЕДСЈЕДНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ МИЛОРАДУ ДОДИКУ
2. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ОПОЗИВУ ПРЕДСЈЕДНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

и исти је усвојен са 18 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

На приједлог Предсједника Клуба одборника УС, Саше Симића, потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић даје паузу од 10 минута.

По завршеној паузи Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић, позива Секретара Скупштине општине Братунац Маријану Нешковић да изврши прозивку одборника, како би утврдили кворум за рад сједнице Скупштине општине Братунац. Након извршене прозивке, Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић констатује да сједници присуствују 10 одборника, те да не постоји кворум за одлучивање.

Начелник општине Др Лазар Продановић, у свом обраћању изражава незадовољство због напуштања сједнице од стране одборника који припадају политичким партијама ДНС, УС и СП, те наглашава да Декларација Савеза општина и градова Републике Српске поводом пресуде Предсједнику Републике Српске, Милораду Додику, има безрезервну подршку свих одборника СНСД-а, Републичке странке, те одборника Младена Илића и Драгише Михајловића.

Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић, обавјештава присутне одборнике да прекида 1. Ванредну сједницу, јер не постоји кворум за одлучивање, те да ће о наставку исте одборници бити благовремено обавјештени.

Сједница је завршила са радом у 10:40 часова.

СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ

Маријана Нешковић, дипл. правник

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ

Изудин Алић

Број:01-022- /25

Братунац, 15.09.2025.године.

ИЗВОД ИЗ ЗАПИСНИКА

Са наставка 1. Ванредне сједнице Скупштине општине Братунац која је одржана дана 15.09.2025. године са почетком у 10:00 часова у Скупштинској сали, у згради општине Братунац. Сједницу је отворио и истом председавао Потпредседник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић.

Потпредседник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић прије разматрања усвојеног дневног реда, позива Секретара Скупштине општине Братунац Маријану Нешковић да изврши прозивку одборника, како би утврдили кворум за рад сједнице Скупштине општине Братунац.

Након извршене прозивке, Потпредседник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић констатује да сједници присуствује 21 одборник, те да постоји кворум за одлучивање.

Потпредседник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић у наставку излагања, обавјештава присутне одборнике да је Председник Скупштине општине Братунац Изудин Алић писмено обавијестио Скупштину општине да неће присуствовати сједници, као и да одборник Желимир Тришић из оправданих разлога не присуствује сједници.

Такође, Секретар Скупштине општине Братунац Маријана Нешковић упознаје присутне одборнике са обавјештењима која су председник Клуба одборника СНСД-а, те в.д. Начелник Одјељења за општу управу општине Братунац, доставили Скупштини општине Братунац о грађанима који су изразили жељу да присуствују првој ванредној сједници Скупштине општине Братунац поводом усвајања Декларације Савеза општина и градова Републике Српске поводом пресуде Председнику Републике Српске, Милораду Додику. У даљем току излагања, упознаје присутне одборнике са обавјештењем одборника Миодрага Јаковљевића који као одборник изабран са листе Народни фронт, напушта ту странку и у сазиву Скупштине општине Братунац од сада наступа као независни одборник. Такође, упознаје присутне одборнике са обавјештењем председника Клуба одборника Мирослава Илића о формирању Клуба одборника под називом „Заједно за Братунац“, а исти чине: Мирослав Илић, председник Клуба, Миодраг Јаковљевић, замјеник председника и Недељко Миладиновић, члан.

У наставку сједнице Потпредседник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић отвара расправу о првој тачки усвојеног дневног реда за 1. Ванредну сједницу Скупштине општине Братунац и то:

ТАЧКА 1. ПРИЈЕДЛОГ ЗАКЉУЧКА О УСВАЈАЊУ ДЕКЛАРАЦИЈЕ САВЕЗА ОПШТИНА И ГРАДОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПОВОДОМ ПРЕСУДЕ ПРЕДСЈЕДНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ МИЛОРАДУ ДОДИКУ

По отвореној расправи, одборник Саша Симић жели знати зашто је одбијен захтјев председника Народне скупштине Републике Српске Ненада Стевандића да присуствује данашњој сједници, уз нека образложења која су аматерска.

Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић даје појашњење на упит одборника Саше Симића, те наводи да је Пословником о раду дефинисано да присуство сједници имају право, али право да се јавно обрате немају, дакле није речено да нема право да присуствује сједници, него да нема право да се јавно обрати.

По затвореној расправи, Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић даје на изјашњење тачку 1. Дневног реда и иста је усвојена са 20 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 2. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ОПОЗИВУ ПРЕДСЈЕДНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

У наставку сједнице, Секретар Скупштине општине Братунац Маријана Нешковић упознаје одборнике у Скупштини општине Братунац са приједлогом Рјешења за опозив Предсједника Скупштине општине Братунац Изудина Алића и то:

„На основу члана 175. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18.), ми доле потписани одборници Скупштине општине Братунац, подносимо Комисији за избор и именовање и мандатско имунитетска питања приједлог за опозив Предсједника Скупштине општине Братунац – Изудина Алића, те молимо исту да се одмах изјасни о предложеном и достави Скупштини мишљење о наведеном приједлогу.

Правни основ за доношење Рјешења о опозиву предсједника Скупштине општине Братунац дефинисан је чланом 44. став 2. Статута општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 10/17) и чланом 175. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18.).

Образложење

Чланом 44. став 2. Статута општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 10/17) дефинисано је:

„Предсједник Скупштине општине може бити опозван и прије истека мандата ако своја права и дужности не врши у складу са Статутом, Пословником о раду Скупштине општине Братунац, због неморалног и недоличног понашања, због већих пропуста у раду или злоупотребе функције коју обавља и у другим случајевима утврђеним законом.“

У приоду од именовања на функцију предсједника Скупштине општине Братунац Изудин Алић је више пута показао недолично понашање за именовано лице које обавља функцију предсједника Скупштине општине Братунац, те начинио више пропуста у раду кршењем Закона о локалној самоуправи и кршењем Пословника о раду Скупштине општине Братунац.

Чланом 45. став 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 97/16, 36/19 и 61/21), као и чланом 79. став 1. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18.), прописано је:

„Сједницу Скупштине сазива предсједник Скупштине по потреби, а најмање једном у два мјесеца.“

Предсједник Скупштине општине Братунац је непоштујући напријед наведену одредбу извршио повреду Закона о локалној самоуправи и повреду Пословника о раду Скупштине општине Братунац, тако што није у прописаном року сазвао трећу редовну сједницу Скупштине општине Братунац.

Друга редовна сједница Скупштине општине Братунац одржана је 30.12.2024. године, те је законска обавеза Предсједника скупштине била да најкасније до 01.03.2025. године сазове трећу редовну сједницу.

Насупрот законској обавези предсједник Скупштине општине Братунац је трећу редовну сједницу сазвао за дан 18.03.2025. године и тиме учинио повреду члана 45. став 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 97/16, 36/19 и 61/21), као и члана 79. став 1. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18.), што доказује да своја права и дужности не врши у складу са Законом о локалној самоуправи, Статутом општине Братунац и Пословником о раду Скупштине општине Братунац.

На шестој редовној сједници Скупштине општине Братунац, одржаној 01.08.2025. године, дошло је до тежих злоупотреба функције предсједника Скупштине општине Братунац од стране предсједавајућег, које је имплементирано кроз недолично понашање предсједника Скупштине општине Братунац и злоупотребе функције предсједавајућег Скупштине општине Братунац.

На самом почетку сједнице дошло је до повреде Етичког кодекса Скупштине општине Братунац, бр. 01-022-31/24 од 26.02.2024. године, од стране предсједника Скупштине, на који се потписаном изјавом обавезао сваки одборник на почетку мандата, па и предсједник Скупштине.

Предсједник Скупштине који ни по једном основу не заслужује да буде на тако значајној јавној функцији у више наврата прекршио је Етички кодекс и принципе прописане за понашање изабраних званичника, односно исти се недолично понашао, користио непримјерне изразе, псовао и није уважавао и поштовао одборнике Скупштине општине Братунац, односно понашао се супротно члану 12. Етичког кодекса Скупштине општине Братунац којим је прописано:

„(1) У међусобној комуникацији и уопште комуникацији са јавношћу одборници ће у сваком случају иступати са уважавањем и поштовањем, његовати културу дијалога и аргументовану размјену мисли и идеја.

(2) Одборници неће користити непримјерене изразе или гестикулацију којима се може нарушити лични углед других одборника као и углед Скупштине општине.“

Чланом 18. Етичког кодекса Скупштине општине Братунац прописана је обавеза информисања јавности и сарадња са медијима:

„(1) У свом раду одборници ће отворено, потпуно и одговорно информисати јавност о раду Скупштине општине и радних тијела чији су чланови као и о свом личном раду и активно ће дјеловати у правцу унапрјеђења транспарентности рада Скупштине општине. Ово посебно укључује и давање информација јавности о процесу доношења и садржају усвојених одлука, као и резултате консултација и прихваћене ставове и приједлоге појединаца и организација које су консултоване.

(2) Одборници ће посебну пажњу посветити сарадњи са медијима у циљу информисања јавности о свим питањима из њиховог дјелокруга рада, осим о питањима која се, у складу са законом, сматрају повјерљивим као и о питањима која се односе на њихов приватни живот и приватни живот других лица.

(3) У својим јавним иступима и контактима са медијима, одборници ће посветити дужну пажњу очувању личног угледа, угледа других званичника општине као и угледа Скупштине општине.“

Предсједник Скупштине општине Братунац је својим недоличним понашањем у потпуности прекршио наведену одредбу из члана 18. Етичког кодекса, те је у потпуности дискриминисао медије и ако су уредно најавили своје присуство на сједници и преношење сједнице, исти је покушао да спријечи наведену транспарентност и тиме значајно повриједио одредбе напријед наведеног члана.

На шестој редовној сједници Скупштине општине Братунац, која је одржана 01.08.2025. године на Дневном реду била је уврштена сљедећа тачка:

”Приједлог Одлуке о економској цијени услуге и новчаног учешћа родитеља чија дјеца бораве у ЈУ за предшколско вапитање и образовање ”Радост” Братунац за предшколску 2025/2026. годину”.

Након расправе одборника Скупштине општине Братунац о наведеној тачки дневног реда предложена тачка дата је на гласање.

Након гласања одборника Скупштине општине Братунац за наведену тачку гласало је укупно 12 одборника, а на сјединци су била присутна 24 одборника.

Међутим предсједник Скупштине општине Братунац је, занемарујући чињеницу што предложена одлука није добила потребан број гласова, те грубо кршећи Закон о локалној самоуправи и Пословник о раду Скупштине општине Братунац, констатовао да је за предложену одлуку гласало 13 одборника Скупштине општине Братунац и да је иста усвојена.

Из снимка који је објавила политичка организација Покрет за промјене јасно се види да за предложену одлуку није гласало 13 одборника, као што је предједник Скупштине општине Братунац грубом злоупотребом својих овлаштења констатовао, односно да је за наведени приједлог гласало укупно 12 одборника Скупштине општине Братунац и да предложена Одлука није добила потребну већину гласова за усвајање.

Оваквим понашањем предсједник Скупштине општине Братунац прекршио је своју дужност дефинисану чланом 28. став 2. тачка. 6. Пословника о раду Скупштине општине Братунац (

”Службени Гласник општине Братунац” бр. 3/18), којим је прописано да предсједник Скупштине води сједнице у складу са принципима најбољих пракси демократског парламентаризма и одредаба овог пословника.

Чланом 7. став 3. Етичког кодекса Скупштине општине Братунац прописано је:

„Ниједну своју одлуку одборници неће донијети, нити ће гласати, нити прећутати да јавно изнесу свој став уколико им је познато да одређени акт који треба да се донесе није у складу са законом или општим актима општине или да није поштована процедура његовог доношења“.

У напријед наведеном примјеру проглашавања усвојеном Одлуке која није добила потребан број гласова предсједник Скупштине општине Братунац прекршио је напријед наведене принципе.

Еклатантан примјер кршења члана 7. став 3. Етичког кодекса Скупштине општине Братунац десио се на сједници од 18.03.2025. године, када је супротно закону и општим актима прекршена процедура приликом именовања члана Општинске изборне комисије Братунац.

Предсједник Скупштине општине Братунац био је дужан да укаже да се именовањем Зорице Шарчевић за члана Општинске изборне комисије Братунац одступа од закона и подзаконских аката који прописују процедуру и поступак именовања изборне комисије, а исти је насупрот томе подражао одлуку која је у супротности са законом и тиме нарушио углед Скупштине општине Братунац испред Централне изборне комисије БиХ.

О наведеним чињеницама које указују на пропусте у раду предсједника Скупштине општине Братунац постоје видљиви докази у Одсјеку за скупштинске послове општинске управе Братунац, те молимо Комисију за избор и именовање и мандатско имунитетску комисију да приликом разматрања овог захтјева изврши увид у записнике са сједница Скупштине општине Братунац, као и видео снимке са сједница скупштине општине Братунац који су доступни јавности на званичним фејсбук страницама Братунац данас и Покрет за промјене.

Због свега напријед наведеног, предлагемо Комисији за избор и именовање и мандатско имунитетској комисији да размотри овај приједлог, те да у складу са чланом 175. став 5. Пословника о раду Скупштине општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 3/18) достави Скупштини општине Братунац позитивно мишљење о овом приједлогу, те предложи Скупштини општине Братунац да се одборници тајно изјасне о опозиву предсједника Скупштине општине Братунац – Изудина Алића.

Предлагач: група од 9 одборника и то: Саша Симић, УС, Милијана Тришић, УС, Младен Илић, УС, Борис Трнинић, ДНС, Мирослав Милановић, ДНС, Љубиша Алемпић, ДНС, Љиљана Ранкић, СП, Младен Ђокић и Недељко Миладиновић, СНП.“

У наставку сједнице, Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић позива предсједника Комисије за избор и именовање и мандатско-имунитетске комисије Брану Ђурића да у складу са чланом 175. став 5. изнесе мишљење Комисије о приједлогу за опозив.

Одборник Брано Ђурић, у својству предсједника Комисије за избор и именовање и мандатско-имунитетске комисије наводи да је Комисија одржала састанак коме су присуствовала 4 члана, те су размотрили наведени приједлог за опозив предсједника Скупштине општине Братунац. Након разматрања наведеног приједлога два члана Комисије су подржала приједлог за опозив и то: Борис Трнинић и Саша Симић, а два члана Комисије су била уздржана и то: Брано Ђурић и Марко Мркајић, те Комисија доставља овако утврђен приједлог Скупштини општине Братунац на даље поступање.

У наставку сједнице Секретар Скупштине општине Братунац Маријана Нешковић упознаје присутне одборнике са одредбама чланова Пословника о раду Скупштине општине Братунац који регулишу поступак тајног гласања за разрјешење предсједника Скупштине општине Братунац.

Потом Потпредсједник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић наводи да је Скупштина општине Братунац на Конститутивној сједници која је одржана 03.12.2024. године именovala Комисију за провођење избора функционера Скупштине општине Братунац, у следећем саставу: Радован Петковић, Миљан Мичић и Драгиша Михајловић, те позива чланове Комисије да у складу са Пословником о раду СО-е Братунац проведу процедуру тајног гласања за опозив предсједника СО-е Братунац Изудина Алића.

Након што је Комисија за провођење избора заузела своје мјесто, у наставку сједнице Радован Петковић је навео да је Комисија за провођење избора запримила 25 гласачких листића на којим је кандидат Изудин Алић и објаснио начин гласања, те се приступило тајном изјашњавању.

Након завршеног гласања Комисија је приступила утврђивању резултата гласања који обухватају податке о следећем:

1. Број штампаних листића 25
2. Број уручених гласачких листића 8
3. Број неупотребљених гласачких листића 17
4. Број неважећих гласачких листића 0
5. Број важећих гласачких листића 8
6. Број гласова за „опозив“ 8
7. Број гласова „против“ опозива 0

Комисија констатује да приједлог Рјешења о опозиву председника Скупштине општине Братунац Изудина Алића није усвојен са 8 гласова „за“.

Потом Потпредседник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић објављује резултате гласања о приједлогу Рјешења о опозиву председника Скупштине општине Братунац Изудина Алића, те наводи да исти није усвојен са 8 гласова „за“.

У наставку сједнице, одборник Саша Симић кроз дискусију наводи да се у протеклом периоду, у медијима, појавила информација како одборници УС, ДНС и Социјалистичке партије, нису за усвајање Декларације Савеза општина и градова Републике Српске поводом пресуде Председнику Републике Српске, Милораду Додику, што се данас на сједници испоставило као апсолутна неистина. Захтјев одборника наведених политичких партија је био да се прије усвајања Декларације разматра приједлог Рјешења о опозиву председника Скупштине општине Братунац Изудина Алића. Такође наводи да су одборници СНСД-а данас показали ко је реметилачки фактор у Братунцу, те да се зна из које политичке партије долази председник Скупштине општине Братунац, као и да се зна каква је тренутна политичка ситуација у држави, те из тога разлога су одборници СНСД-а требали заједно са њима гласати за опозив председника Скупштине општине Братунац Изудина Алића.

Одборник Брано Ђурић кроз дискусију наводи да су 9 опозиционих одборника данас показали неозбиљност из разлога што је од 9 потписника иницијативе за опозив председника Скупштине општине Братунац, само 8 подржало тај приједлог.

Одборник Борис Трнинић у свом обраћању, а на излагање одборника Бране Ђурића, наводи да треба питати тог деветог одборника зашто данас није гласао за опозив председника Скупштине општине Братунац или некога другог из његових редова. Такође наводи да Изудин Алић који обавља функцију председника Скупштине општине Братунац, слика се са заставом Армије БиХ, па жели знати како би прошао неко од присутних из породице погинулих бораца да се слика са заставом Војске РС или четничком заставом. Даље наводи да су се сви претходни функционери из реда СДА понашали у складу са законом и нису никога провоцирали.

На упит одборника Саше Симића, зашто Председник СО-е Братунац Изудин Алић не присуствује данашњој сједници, Потпредседник Скупштине општине Братунац Горан Благојевић наводи да је исти обавјестио Скупштину општине Братунац да одбија да закаже наставак 1. Ванредне сједнице Скупштине општине Братунац из разлога што сматра да је Приједлог Рјешења о опозиву председника Скупштине општине Братунац незаконит, односно да је у супротности са Законом о локалној самоуправи Републике Српске, Статутом општине Братунац и Пословником о раду Скупштине општине Братунац.

Одборник Марко Мркајић кроз дискусију указује на значај усвајања Декларације Савеза општина и градова Републике Српске поводом пресуде Председнику Републике Српске, Милораду Додику, те да је тим поводом данас из Братунца послата порука српског јединства.

Сједница је завршила са радом у 11:45 часова.

СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ

Маријана Нешковић, дипл. правник

Изудин Алић

Број:01-022- /25
Братунац, 16.09.2025.године.

ИЗВОД ИЗ ЗАПИСНИКА

Са 7. Редовне сједнице Скупштине општине Братунац која је одржана дана 16.09.2025. године са почетком у 10:00 часова у Скупштинској сали, у згради општине Братунац.

Сједницу је отворио и истом председавао Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић прије читања предложеног дневног реда, позива Секретара Скупштине општине Братунац Маријану Нешковић да изврши прозивку одборника, како би утврдили кворум за рад сједнице Скупштине општине Братунац.

Након извршене прозивке, Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић констатује да сједници присуствују 23 одборника, те да постоји кворум за одлучивање.

У наставку сједнице Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић чита предложени дневни ред за 7. Редовну сједницу Скупштине општине Братунац и то:

Д Н Е В Н И Р Е Д:

1. УСВАЈАЊЕ ИЗВОДА ИЗ ЗАПИСНИКА СА ШЕСТЕ РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
2. ИНФОРМАЦИЈА О РЕАЛИЗАЦИЈИ СКУПШТИНСКИХ ЗАКЉУЧАКА СА ШЕСТЕ РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
3. РАЗМАТРАЊЕ ИЗВЈЕШТАЈА ОДСЈЕКА ЗА СКУПШТИНСКЕ ПОСЛОВЕ О ПРАЋЕЊУ ЈАВНЕ РАСПРАВЕ О НАЦРТУ ОДЛУКЕ О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА СТАТУТА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
  - Приједлог Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац
4. РАЗМАТРАЊЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ ЗА ПЕРИОД 01.01.-30.06.2025. ГОДИНЕ
5. ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДОДЈЕЛИ ПРИЗНАЊА И НАГРАДА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
6. ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРИХВАТАЊУ ПРАВА СВОЈИНЕ БЕЗ НАКНАДЕ НА НЕПОКРЕТНОСТИМА ОЗНАЧЕНИМ КАО К.П. БР. 1643/3 И 1643/4 У К.О. БРАТУНАЦ
7. ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРИСТУПАЊУ ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА БРАТУНАЦ (к.п. бр. 1032/2 КО Братунац)
8. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О РАЗРЈЕШЕЊУ ВД НАЧЕЛНИКА ОДЈЕЉЕЊА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ БРАТУНАЦ
  - Вршиоца дужности начелника Одјељења за општу управу
  - Вршиоца дужности начелника Одјељења за привреду и друштвене дјелатности
  - Вршиоца дужности начелника одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове

- Вршиоца дужности начелника Одјељења за финансије
- 9. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ ВД НАЧЕЛНИКА ОДЈЕЉЕЊА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ БРАТУНАЦ
  - Вршиоца дужности начелника Одјељења за општу управу
  - Вршиоца дужности начелника Одјељења за привреду и друштвене дјелатности
  - Вршиоца дужности начелника одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове
  - Вршиоца дужности начелника Одјељења за финансије
- 10. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О РАЗРЈЕШЕЊУ ВД ДИРЕКТОРА ЈАВНИХ УСТАНОВА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ ОПШТИНА БРАТУНАЦ
  - ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац
  - ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац
  - ЈУ „Туристичка организација“ Братунац
- 11. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ ВД ДИРЕКТОРА ЈАВНИХ УСТАНОВА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ ОПШТИНА БРАТУНАЦ
  - ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац
  - ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац
  - ЈУ „Туристичка организација“ Братунац
- 12. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О РАЗРЈЕШЕЊУ ВД ЧЛАНОВА УПРАВНИХ ОДБОРА ЈАВНИХ УСТАНОВА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ ОПШТИНА БРАТУНАЦ
  - ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац
  - ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Радост“ Братунац
  - ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац
  - ЈУ „Дом културе“ Братунац
  - ЈУ „Туристичка организација“ Братунац
- 13. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ ВД ЧЛАНОВА УПРАВНИХ ОДБОРА ЈАВНИХ УСТАНОВА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ ОПШТИНА БРАТУНАЦ
  - ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац
  - ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Радост“ Братунац
  - ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац
  - ЈУ „Дом културе“ Братунац
  - ЈУ „Туристичка организација“ Братунац
- 14. РАЗМАТРАЊЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О СТИПЕНДИРАЊУ СТУДЕНАТА У АКАДЕМСКОЈ 2024/2025 ГОДИНИ
- 15. ОДБОРНИЧКА ПИТАЊА

Одборник Саша Симић, затражио је да присутни одборници у Скупштини општине Братунац минутом ћутања искажу пијетет за седам настрадалих српских жртава у засједи, на подручју Залужја према Бјеловцу, међу којима је и мајка Бране Вучетића, а исти су настрадали у засједи на данашњи дан.

Након одавања почаст настрадалим жртвама, Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић дао је на изјашњење предложени дневни ред за седму редовну сједницу и исти је усвојен са 15 за, 1 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

У наставку сједнице, а на упит одборника, начелник општине Братунац др Лазар Продановић укратко даје појашњење из ког разлога захтјев Мирка Мићића није уврштен у дневни ред данашње сједнице.

Потом Секретар Скупштине општине Братунац Маријана Нешковић, упознаје присутне у Скупштини општине Братунац са обавјештењем предсједника политичке партије Покрет за промјене Желимира Тришића, о лицима која ће присуствовати седмој редовној сједници СО-е Братунац и то:

Бранко Томаш, Петар Васић, Младен Мићић и Чедомир Радовић, као и вршењу уживо видео преноса наведене сједнице.

У наставку сједнице, а након краће дискусије, Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић дао је на изјашњење приједлог да се одборници појединачно изјашњавају о усвајању дневног реда за седму редовну сједницу и исти није усвојен са 6 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 1. УСВАЈАЊЕ ИЗВОДА ИЗ ЗАПИСНИКА СА ШЕСТЕ РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

По овој тачки дневног реда није било дискусије.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 1. Дневног реда и иста је усвојена са 16 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 2. ИНФОРМАЦИЈА О РЕАЛИЗАЦИЈИ СКУПШТИНСКИХ ЗАКЉУЧАКА СА ШЕСТЕ РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

По овој тачки дневног реда није било дискусије.

ТАЧКА 3. РАЗМАТРАЊЕ ИЗВЈЕШТАЈА ОДСЈЕКА ЗА СКУПШТИНСКЕ ПОСЛОВЕ О ПРАЋЕЊУ ЈАВНЕ РАСПРАВЕ О НАЦРТУ ОДЛУКЕ О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА СТАТУТА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

➤ Приједлог Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац

По отвореној расправи, Секретар Скупштине општине Братунац Маријана Нешковић, упознаје присутне одборнике са Извјештајем Одсјека за скупштинске послове о праћењу јавне расправе о Нацрту Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац и то:

„Скупштина општине Братунац је на шестој редовној сједници, одржаној дана 01.08.2025. године, донијела Закључак о прихватању Нацрта Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац број: 01-022-173-1/25 од 01.08.2025. године. Чланом 3. наведеног Закључка задужен је Одсјек за скупштинске послове у Скупштини општине Братунац за праћење јавне расправе о Нацрту Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац.

Нацрт Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац упућен је у јавну расправу у периоду од 11.08.2025. године до 09.09.2025. године, с циљем израде приједлога Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац.

Јавна расправа је била отворена 30 дана, закључно са 09.09.2025. године.

Позив на јавну расправу упућен је свим заинтересованим физичким и правним лицима објавом на званичној интернет страници општине Братунац <https://opstinabratunac.com/>.

Позвана су сва заинтересована правна и физичка лица да своје примједбе, приједлоге и мишљења доставе на адресу Скупштина општине Братунац, Одсјек за скупштинске послове, Ул. Светог Саве бр. 260, 75420 Братунац или путем имејла: skupstina@opstinabratunac.com, у периоду од 11.08.2025. године до 09.09.2025. године.

У периоду провођења јавне расправе организован је један термин за усмени дио расправе и исти је одржан дана 28.08.2025. године (четвртак), са почетком у 11:00 часова, у Скупштинској сали у згради општине Братунац.

Усменој јавној расправи у наведеном термину није приступио нико од заинтересованих физичких и правних лица.

Такође, у периоду трајања јавне расправе од 11.08.2025. године до 09.09.2025. године, нико од заинтересованих правних и физичких лица није писмено доставио своје примједбе, приједлоге и мишљења на адресу Скупштина општине Братунац, Одсјек за скупштинске послове, Ул. Светог Саве бр. 260, 75420 Братунац или путем имејла: skupstina@opstinabratunac.com.

Одсјек за скупштинске послове у Скупштини општине Братунац доставио је Извјештај о проводеној јавној расправи на Нацрт Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац број: 01-022-173/25 од 01.08.2025. године Начелнику општине Братунац, овлашћеном предлагачу

Нацрта Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац, ради израде приједлога Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац.

Такође, Извјештај о проводеној јавној расправи, достављен је на разматрање и Комисији за прописе и статутарна питања у Скупштини општине Братунац.“

Одборник Марко Мркајић, у својству предсједника Комисије за прописе и статутарна питања, кроз дискусију наводи да је Комисија одржала састанак на коме је размотрила наведени Извјештај, те сматра да су сви прописи испоштовани, те предлаже да одборници подрже приједлог Одлуке о измјенама и допунама Статута општине Братунац.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 3. Дневног реда и иста је усвојена са 13 за, 2 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 4. РАЗМАТРАЊЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ ЗА ПЕРИОД 01.01.-30.06.2025. ГОДИНЕ

По отвореној расправи, предсједник Комисије за буџет и финансије Марија Глишић, наводи следеће: Комисија за буџет и финансије одржала је састанак у непотпуном саставу од три члана и то: Марија Глишић, Младен Ђокић и Радован Тодоровић а истом из оправданих разлога нису присуствовали чланови Драгиша Михајловић и Бернес Салкић. Комисија је на састанку разматрала Извјештај о извршењу буџета општине Братунац за период јануар – јун текуће године.

Прије почетка излагања, наводи да је дошло до измјене у самом Извјештају на страници 11 истог, тј на позицији 4129 и на страници 13, тј. на позицији 4128 наведеног Извјештаја. Наведене исправке достављене су одборницима кроз материјал. У даљем току излагања наводи да су у Извјештају детаљно приказани остварени приходи и расходи, степен реализације планираних средстава, као и упоредни преглед планираних и остварених прихода и расхода. Током извјештајног периода остварени укупни буџетски приходи износе 7.734.217,00 КМ, што представља извршење од 52% у односу на план, док расходи износе 7.656.829,00 КМ, што је 46% остварења у односу на планирано.

Најзначајнији дио остварених прихода чине индиректни порези дозначени од Управе за индиректно опорезивање, док највеће учешће у структури расхода чине расходи за бруто плате запослених као и накнаде за куповину земљишта за изградњу новог спомен комплекса за страдале Србе. У извјештајном периоду није било нових кредитних задужења, док отплата постојећих обавеза тече уредно и у складу са планираном динамиком.

Према Извјештају о извршењу буџета остварен је позитиван финансијски резултат, односно суфицит, и то у ПИБ-у у износу од 309.759 КМ, а у ПИФ-у у износу од 376.844 КМ. Ови резултати указују на стабилно и одговорно управљање буџетским средствима у првој половини буџетске године. Комисија за буџет и финансије дала је позитивно мишљење, те предлаже Скупштини општине да исти усвоји.

На крају излагања, захваљује се Одјељењу за финансије на квалитетно припремљеном Извјештају о извршењу буџета.

По затвореној расправи, Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 4. Дневног реда и иста је усвојена са 15 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 5. ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДОДЈЕЛИ ПРИЗНАЊА И НАГРАДА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

По отвореној расправи, Секретар Скупштине општине Братунац Маријана Нешковић, образлаже Извјештај Комисије за награде и признања, те наводи следеће:

Рјешењем Скупштине општине Братунац број: 01-022-224/25 од 17.12.2024. године именована је Комисија за награде и признања (у даљем тексту: Комисија) у саставу:

1. Славиша Јосиповић
2. Милијана Тришић
3. Изудин Алић

Поводом 25. Септембра – Дана општине Братунац, Комисија је расписала Јавни позив за достављање приједлога кандидата за додјелу признања и награда општине Братунац за 2025. годину бр. 01-022-167/25. Јавни позив је био отворен у периоду од 11.08. до 26.08.2025. године

Након затварања Јавног позива, Комисија је одржала два састанка на којем су разматрани достављени приједлози. На првом састанку одржаном 29.08.2025. године Комисија је извршила пријем и отварање коверти са приједлозима кандидата. Комисија је констатовала да је за примљено укупно 15 коверти са приједлогом кандидата за додјелу признања и награда.

Комисија је одбацила два приједлога као непотпуна јер нису садржали потребну документацију. На другом састанку одржаном 08.09.2025. године, Комисија је разматрала приједлоге кандидата и онима се појединачно изјашњавала.

1. САВЈЕТ ЗА СПОРТ И КУЛТУРУ ЈЕ ПРЕДЛОЖИО:

- Лејла Смајловић, каратисткиња из Братунца - ПОВЕЉА за најбољег спортисту општине Братунац

2. КАРАТЕ КЛУБ „ŽELJA IRON PLUS“ ЈЕ ПРЕДЛОЖИО:

- Лејла Смајловић, каратисткиња - ПОВЕЉА за најбољег спортисту општине

3. КОШАРКАШКИ КЛУБ БРАТУНАЦ ЈЕ ПРЕДЛОЖИО:

- Јакша Петрић, кошаркаш из Братунца - ПОВЕЉА за најбољег спортисту општине

4. НАТАША ВУЈИЋ ЈЕ ПРЕДЛОЖИЛА:

- Александра Јововић, дипломирани економиста. Завр Економски факултет у Палама – студијски програм економија, смјер рачуноводство и ревизија, 240 ЕСПБ, остварен просјек 9,83 – ПОВЕЉА за најбољег студента – дипломаца

5. НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ ЛАЗАР ПРОДАНОВИЋ ЈЕ ПРЕДЛОЖИО:

- Ранислав Перић, предсједник удружења грађана „Млаквa“ Кравица – „ПЛАКЕТА општине Братунац за посебан допринос у процесу обнове и реконструкције на подручју општине Братунац, кроз реализацију пројеката и активности усмјерених на оживљавање мјесне заједнице Кравица и унапређење квалитета живота становништва“.
- Александар Ристић, „ПЛАКЕТА општине Братунац за изузетне хумане акције и помоћ, као и за посебан допринос развоју мјесне заједнице и општине, кроз изградњу цркве у Бољевићима и друге дјелатности од значаја за заједницу“.
- Лејла Смајловић – „ПОВЕЉА за најбољег спортисту Братунца“
- Севлид Хуртић, министар за људска права и избјеглице БиХ – „ПОВЕЉА за допринос у процесу обнове и реконструкције на подручју општине, кроз обезбјеђивање значајних средстава за реализацију инфраструктурних пројеката од важности за локалну заједницу“.
- „Transturist Tuzla“ – „ЗАХВАЛНИЦА за допринос развоју локалне самоуправе и унапређењу услова живота на подручју општине, кроз одржавање аутобуских линија које обезбјеђују повезаност Братунца са другим градовима и срединама“

- Драган Давидовић, директор Републичког секретаријата за вјере – „ЗАХВАЛНИЦА за изузетне хумане акције и помоћ, кроз подршку и обезбјеђивање дијела средстава за обиљежавање страдања Срба Средњег Подриња и Бирча“.
- Милутин Вуковић – „ЗАХВАЛНИЦА за очување културне и природне баштине, кроз ауторство књиге „Сеона“ посвећене селу чији су становници расељени након рата“.
- Bella Vita Братунац – „ЗАХВАЛНИЦА за за показану друштвену одговорност и подршку у обиљежавању страдања Срба Средњег Подриња и Бирча“.
- „Baby javna kuhinja“ Братунац – „ЗАХВАЛНИЦА за хуманитарну подршку дјечи и породицама, кроз организовање јавне кухиње која обезбјеђује готове оброке, хигијенске потрепштине и опрему за најмлађе у социјално угроженим условима“
- Митар Лазић – „ЗАХВАЛНИЦА за подршку и допринос у остваривању новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села на подручју општине, као некадашњи директор Агенције за аграрна плаћања“

6. ЈЗУ ДОМ ЗДРАВЉА БРАТУНАЦ ЈЕ ПРЕДЛОЖИЛА:

- Прим. др Милијан Вујић – ЗАХВАЛНИЦА за допринос у области здравства

7. АЛЕКСАНДАР СТЕВИЋ ЈЕ ПРЕДЛОЖИО:

- Свadbени салон „Bella Vita“ Братунац – ПОВЕЉА за хумано дјеловање и јачање заједништва и повјерења у друштвеном животу општине

8. ТЕРИТОРИЈАЛНА ВАТРОГАСНО-СПАСИЛАЧКА ЈЕДИНИЦА БРАТУНАЦ ЈЕ ПРЕДЛОЖИЛА:

- Мићо Вукић – ПОВЕЉА за хуманитарни рад и подршку локалној заједници, као члан организације „Група за подршку села Баре“, кроз пружање помоћи и донацију вриједне и квалитетне опреме Територијалној ватрогасно-спасилачкој јединици Братунац.
- Јовица Шкорић и Владо Челик – ЗАХВАЛНИЦА за исказану храброст, племенитост и успјешно спашавање људског живота.

9. МИОДРАГ ЈАКОВЉЕВИЋ ЈЕ ПРЕДЛОЖИО:

- Бригита Илић – ПОВЕЉА за дугогодишњи предани рад у Народној скупштини Републике Српске, кроз који достојно представља и афирмише општину Братунац

10. ЈУ ОСНОВНА ШКОЛА „БРАНКО РАДИЧЕВИЋ“ БРАТУНАЦ ЈЕ ПРЕДЛОЖИЛА:

- Рада Јовановић, наставник – ЗАХВАЛНИЦА за допринос васпитно-образовном процесу и постигнуте резултате у припреми ученика за школске и општинске културне манифестације

11. ЈУ ОСНОВНА ШКОЛА „ВУК КАРАЦИЋ“ БРАТУНАЦ ЈЕ ПРЕДЛОЖИЛА:

- Сњежана Попић, професор – ЗАХВАЛНИЦА за допринос унапређењу друштвеног, хуманитарног и културног живота општине

12. ЈУ ОСНОВНА ШКОЛА „ПЕТАР КОЧИЋ“ КРАВИЦА ЈЕ ПРЕДЛОЖИЛА:

- Данијела Васић, професор разредне наставе – ЗАХВАЛНИЦА за допринос у развоју и образовању ученика

13. ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ИЗУДИН АЛИЋ ЈЕ ПРЕДЛОЖИО:

- Бериз Мерџић – ЗАХВАЛНИЦА за успјешно предузетничко дјеловање.

Након разматрања и гласања о сваком појединачном приједлогу Кандидата, Комисија је утврдила следећи приједлог кандидата за додјелу признања и награда општине Братунац за 2025. годину:

❖ **Признање „ПЛАКЕТА“ Општине Братунац додјељује се:**

1. Раниславу Перићу, предсједнику удружења грађана „Млаквa“ Кравица – за посебан допринос у процесу обнове и реконструкције на подручју општине Братунац, кроз реализацију пројеката и активности усмјерених на оживљавање мјесне заједнице Кравица и унапређење квалитета живота становништва;
2. Александру Ристићу - за изузетне хумане акције и помоћ, као и за посебан допринос развоју мјесне заједнице и општине, кроз изградњу цркве у Бољевићима и друге дјелатности од значаја за заједницу.

❖ **Признање „ПОВЕЉА“ за најбољег спортисту Општине Братунац и новчана награда у износу од 200,00 КМ, додјељује се:**

1. Лејли Смајловић, каратисткињи из Братунца.

❖ **Признање „ПОВЕЉА“ за најуспјешнијег студента – дипломца Општине Братунац и новчана награда у износу од 500,00 КМ, додјељује се:**

1. Александри Јововић, дипломираном економисти – Економски факултет на Палама, студијски програм Економија - смјер Рачуноводство и ревизија (240 ЕСПБ) и просјеком оцјена 9,83.

❖ **Признање „ПОВЕЉА“ Општине Братунац додјељује се и:**

1. Прим. др Милијану Вујићу – за допринос у области здравства;

❖ **Признање „ЗАХВАЛНИЦА“ Општине Братунац, додјељује се:**

1. „Transturist“ д. д. Тузла – за допринос развоју локалне самоуправе и унапређењу услова живота на подручју општине, кроз одржавање аутобуских линија које обезбјеђују повезаност Братунца са другим градовима и срединама;
2. Драгану Давидовићу, директору Републичког секретаријата за вјере – за изузетне хумане акције и помоћ, кроз подршку и обезбјеђивање дијела средстава за обиљежавање страдања Срба Средњег Подриња и Бирча;
3. Јакши Петрићу – за постигнуте резултате у кошарци;
4. Милутину Вуковићу - за очување културне и природне баштине, кроз ауторство књиге „Сеона“ посвећене селу чији су становници расељени након рата;
5. Свадбеном салону „Bella Vita“ Братунац – за показану друштвену одговорност и подршку у обиљежавању страдања Срба Средњег Подриња и Бирча;
6. Удружењу „Обрадуј неког“ – за хуманитарну подршку дјечи и породицама, кроз реализацију пројекта „Baby јавна kuhinja“ Братунац чиме се обезбјеђују готови оброци, хигијенске потрепштине и опрема за најмлађе у социјално угроженим условима;
7. Митру Лазићу – за подршку и допринос у остваривању новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села на подручју општине, као некадашњи директор Агенције за аграрна плаћања;
8. Мићи Вукићу - за хуманитарни рад и подршку локалној заједници, као члан организације „Група за подршку села Баре“, кроз пружање помоћи и донацију вриједне и квалитетне опреме Територијалној ватрогасно-спасилачкој јединици Братунац;
9. Јовици Шкорићу и Влади Челику – за исказану храброст, племенитост и успјешно спашавање људског живота;

10. Ради Јовановић, наставнику – за допринос васпитно-образовном процесу и постигнуте резултате у припреми ученика за школске и општинске културне манифестације.

Саставни дио Извјештаја је приједлог Одлуке о додјели признања и награда Општине Братунац.

На приједлог одборника Марка Мркајића, Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић дао је на изјашњење приједлог да се одборници „у пакету“ изјашњавају о приједлог Одлуке о додјели признања и награда Општине Братунац и исти је усвојен са 15 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

По затвореној расправи, Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 5. Дневног реда и иста је усвојена са 14 за, 0 против, 1 уздржан, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 6. ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРИХВАТАЊУ ПРАВА СВОЈИНЕ БЕЗ НАКНАДЕ НА НЕПОКРЕТНОСТИМА ОЗНАЧЕНИМ КАО К.П. БР. 1643/3 И 1643/4 У К.О. БРАТУНАЦ

По овој тачки дневног реда, није било дискусије.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 6. Дневног реда и иста је усвојена са 14 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 7. ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРИСТУПАЊУ ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА БРАТУНАЦ (к.п. бр. 1032/2 КО Братунац)

По отвореној расправи, одборник Желимир Тришић позива све колеге одборнике српске националности да једногласно гласају против наведеног приједлога Одлуке, чиме ће спријечити да се потенцијално у ужем центру града изгради исламска заједница.

Начелник општине Братунац др Лазар Продановић кроз излагање указао је на медијски линч који се водио против њега од стране појединаца и одређених групација, изношењем различитих теза везано за приједлог Одлуке о измјенама и допунама регулационог плана насељеног мјеста Братунац, на к.п. бр. 1032/2 КО Братунац, чиме је јавност дезинформисана. Такође, још једном је нагласио да сваки грађанин и свака организација на подручју општине Братунац има једнака права, те да се у конкретном случају ради о изградњи стамбено-пословног објекта, а не исламског центра како је то медијски представљено.

Одборник Желимир Тришић кроз реплику осврће се на дио излагања Начелника општине Братунац др Лазара Продановића о ненамјенском трошењу буџетских средстава од стране Борачке организације Братунац, те жели знати због чега се тек сада провлачи то питање, као и да треба констатно да се расправља о питању трошења буџетских средстава како Борачке организације, тако и свих јавних установа и предузећа у општини Братунац.

Одборник Абдурахман Ибрахимовић у свом излагању наводи да је захтјев за измјену Регулационог плана доставио правно лице, које ради и егзистира на подручју општине Братунац, те да је уз захтјев уредно достављена сва потребна документација. Даље истиче да у конкретном случају није извршена градња, па тек онда накнадна легализација, као што је била пракса.

Одборник Саша Симић у свом обраћању указује да Начелник општине Братунац др Лазар Продановић прозива Предсједника Народне скупштине РС др Ненада Стевандића, а с друге стране иако је исти уредно доставио захтјев којим је тражио присуство и обраћање у Скупштини општине Братунац, није му одобрен.

Начелник општине Братунац др Лазар Продановић кроз дискусију наводи да је Предсједника Народне скупштине РС др Ненада Стевандића дошао на сједницу Скупштине општине Братунац,

имао би мјесто у првом реду, али не би могао да учествује у расправи о питањима која су у надлежности Скупштине општине Братунац.

Одборник Борис Трнинић у свом обраћању, а везано за излагање Начелника општине Братунац др Лазара Продановића, наводи да неће дозволити никоме да га вријеђа, нити назива погрдним именима, а исто тако он никада неће упутити увреде Начелнику општине Братунац др Лазару Продановићу. Такође наглашава да има право да буде политички неистомишљеник, те да има право да каже ако се не слаже са нечим. Даље наводи да је припадник политичке партије ДНС-а, те да иза њега стоји Општински одбор чије ставове о одређеним питањима мора поштовати.

Одборник Брано Ђурић кроз обраћање тражи да се спусте тензије, те да сваки одборник гласа по својој савјести о текућој тачки дневног реда.

Одборник Борис Трнинић у свом обраћању поново истиче да политичка партија ДНС није вријеђала Начелника општине, Бошњаке или било ког одборника, те да само има право на политички став.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 7. Дневног реда и иста није усвојена са 2 за, 4 против, 10 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 8. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О РАЗРЈЕШЕЊУ ВД НАЧЕЛНИКА ОДЈЕЉЕЊА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ БРАТУНАЦ

- Вршиоца дужности начелника Одјељења за општу управу
- Вршиоца дужности начелника Одјељења за привреду и друштвене дјелатности
- Вршиоца дужности начелника одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове
- Вршиоца дужности начелника Одјељења за финансије

По отвореној расправи, одборник Борис Трнинић у свом обраћању жели знати да ли и до када сви именовани вршиоци дужности, тј. начелници одјељења, директори јавних установа и чланови управних одбора, могу бити в.д. и до када им се може продужавати в.д. мандат.

Секретар Скупштине општине Братунац Маријана Нешковић, на упит одборника Бориса Трнинића, наводи да по закону сва именована лица могу бити вршиоци дужности до 90 дана, те да је тај рок истекао и да се сада продужава поново.

По затвореној расправи, Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 8. Дневног реда и иста је усвојена са 15 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

Потом Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје паузу од 20 минута, те позива Клубове одборника, одборнике и политичке партије да доставе своје приједлоге, Комисији за избор и именовање и мандатско – имунитетској комисији, по тачкама које слиједе и то 9, 11 и 13 дневног ред. По завршеној паузи, Секретар Скупштине општине Братунац Маријана Нешковић врши прозивку присутних одборника, те констатује да је присутно 20 одборника и да постоји кворум за одлучивање.

ТАЧКА 9. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ ВД НАЧЕЛНИКА ОДЈЕЉЕЊА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ БРАТУНАЦ

- Вршиоца дужности начелника Одјељења за општу управу
- Вршиоца дужности начелника Одјељења за привреду и друштвене дјелатности
- Вршиоца дужности начелника одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове
- Вршиоца дужности начелника Одјељења за финансије

По отвореној расправи, одборник Брано Ђурић у својству Предсједника Комисије за избор и именовање и мандатско имунитетске комисије наводи да је Комисија одржала састанак коме су присуствовала четири члана и то: Брано Ђурић - предсједник, Марко Мркајић – члан, Борис Трнинић – члан, Абдурахман Ибрахимовић – члан Комисије. Даље наводи да је Комисија од стране Начелника општине запримила приједлоге за именовање в.д. начелника Одјељења Општинске управе Братунац и то: Звездана Бојић, мастер правник – в.д. начелник Одјељења за општу управу, Хајрудин Хасановић, дипломирани педагог и психолог – в.д. начелник Одјељења за привреду и друштвене дјелатности, Младен Тољ – в.д. начелник Одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове и Данијела Мракић, дипломирани економиста – в.д. начелник Одјељења за финансије. Три члана Комисије су била „за“ достављене приједлоге и један члан Комисије „против“, те овако утврђене приједлоге доставља Скупштини општине на изјашњење.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на појединачно изјашњење претходно утврђене приједлоге и то:

- Звездана Бојић, мастер правник – в.д. начелник Одјељења за општу управу, приједлог је усвојен са 17 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.
- Хајрудин Хасановић, дипломирани педагог и психолог – в.д. начелник Одјељења за привреду и друштвене дјелатности, приједлог је усвојен са 14 за, 1 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.
- Младен Тољ – в.д. начелник Одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове, приједлог је усвојен са 18 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.
- Данијела Мракић, дипломирани економиста – в.д. начелник Одјељења за финансије, приједлог је усвојен са 18 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 10. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О РАЗРЈЕШЕЊУ ВД ДИРЕКТОРА ЈАВНИХ УСТАНОВА ЧИЛИ ЈЕ ОСНИВАЧ ОПШТИНА БРАТУНАЦ

- ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац
- ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац
- ЈУ „Туристичка организација“ Братунац

По овој тачки дневног реда, није било дискусије.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 10. Дневног реда и иста је усвојена са 17 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 11. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ ВД ДИРЕКТОРА ЈАВНИХ УСТАНОВА ЧИЛИ ЈЕ ОСНИВАЧ ОПШТИНА БРАТУНАЦ

- ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац
- ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац
- ЈУ „Туристичка организација“ Братунац

По отвореној расправи, одборник Брано Ђурић у својству Предсједника Комисије за избор и именовање и мандатско - имунитетске комисије наводи да је Комисија одржала састанак у саставу од 4 члана, те је утврдила следеће приједлоге са три „за“ и један „против“: ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац – приједлог је Милијана Миловчевић, дипл. правник (приједлог СНСД-а), ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац – приједлог је Владан Продановић (приједлог СНСД-а) и ЈУ „Туристичка организација“ Братунац – приједлог је Ранко Јаковљевић (приједлог РС), те овако утврђене приједлоге доставља Скупштини општине Братунац на изјашњење.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење утврђене приједлоге:

- ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац – Милијана Миловчевић, дипл. правник, приједлог је усвојен са 15 за, 1 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању
- ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац – Владан Продановић, дипл. економиста, приједлог је усвојен са 15 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању
- ЈУ „Туристичка организација“ Братунац – Ранко Јаковљевић, професор филозофије и социологије, приједлог је усвојен са 18 за, 0 против, 0 уздржан, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 12. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О РАЗРЈЕШЕЊУ ВД ЧЛАНОВА УПРАВНИХ ОДБОРА ЈАВНИХ УСТАНОВА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ ОПШТИНА БРАТУНАЦ

- ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац
- ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Радост“ Братунац
- ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац
- ЈУ „Дом културе“ Братунац
- ЈУ „Туристичка организација“ Братунац

По овој тачки дневног реда, није било дискусије.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 12. Дневног реда и иста је усвојена са 18 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 13. ПРИЈЕДЛОГ РЈЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ ВД ЧЛАНОВА УПРАВНИХ ОДБОРА ЈАВНИХ УСТАНОВА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ ОПШТИНА БРАТУНАЦ

- ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац
- ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Радост“ Братунац
- ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац
- ЈУ „Дом културе“ Братунац
- ЈУ „Туристичка организација“ Братунац

По отвореној расправи, одборник Брано Ђурић у својству Предсједника Комисије за избор и именовање и мандатско имунитетске комисије наводи да је Комисија одржала састанак коме су присуствовала четири члана и то: Брано Ђурић - предсједник, Марко Мркајић – члан, Борис Трнинић - члан и Абдурахман Ибрахимовић – члан Комисије, те да је Комисија након одржане расправе са три гласа „за“ и један глас „против“ утврдила следеће приједлоге за именовање в.д. чланова управних одбора јавних установа и то: ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац - Драшко Стевановић и Мирослав Јовановић; ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Радост“ Братунац - Рајка Ђокановић – представник оснивача, Амела Салкић - представник оснивача, Младенка Убипариповић – представник оснивача и Ивана Матић - представник Савјета родитеља; ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац - Драгана Пејић Стевановић, Саша Ћирковић и Адмир Велић; ЈУ „Дом културе“ Братунац - Јована Симић и Ненад Петровић; ЈУ „Туристичка организација“ Братунац - Јелена Гордић и Миодраг Лончаревић.

Потом Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење овако утврђене приједлоге за именовање в.д. чланова управних одбора јавних установа:

- ЈЗУ „Дом здравља“ Братунац - Драшко Стевановић и Мирослав Јовановић, приједлог усвојен са 15 за, 1 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.
- ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Радост“ Братунац - Рајка Ђокановић – представник оснивача, Амела Салкић - представник оснивача, Младенка Убипариповић –

представник оснивача и Ивана Матић - представник Савјета родитеља, приједлог усвојен са 15 за, 0 против, 1 уздржан, остали нису приступили гласању.

- ЈУ „Центар за социјални рад“ Братунац - Драгана Пејић Стевановић, Саша Ћирковић и Адмир Велић, приједлог усвојен са 15 за, 0 против, 1 уздржан, остали нису приступили гласању.
- ЈУ „Дом културе“ Братунац - Јована Симић и Ненад Петровић, приједлог усвојен са 16 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.
- ЈУ „Туристичка организација“ Братунац - Јелена Гордић и Миодраг Лончаревић, приједлог усвојен са 15 за, 1 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 14. РАЗМАТРАЊЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О СТИПЕНДИРАЊУ СТУДЕНАТА У АКАДЕМСКОЈ 2024/2025 ГОДИНИ

По отвореној расправи, Начелник општине Братунац др Лазар Продановић дао је појашњења везано за Информацију о стипендирању студената у академској 2024/2025 години.

Предсједник Скупштине општине Братунац Изудин Алић даје на изјашњење тачку 14. Дневног реда и иста је усвојена са 18 за, 0 против, 0 уздржаних, остали нису приступили гласању.

ТАЧКА 15. ОДБОРНИЧКА ПИТАЊА

Одборник Брано Ђурић, кроз одборничко питање сугерише Начелнику општине Братунац да побољша активности на поправци сеоских путева, посебно што се тренутно ради на превозу огрева и др.

Начелник општине Братунац др Лазар Продановић у одговору на постављено одборничко питање позива представнике МЗ да доставе своје приједлоге за адаптацију сеоских путева, након чега ће заједничким снагама бити предузете активности.

Одборник Недељко Миладиновић кроз одборничко питање жели знати на који начин ће бити ријешено питање наводњавања у МЗ Жежештица, јер мјештани тог села цијелу годину нису имали воду, те на који начин могу бити ослобођени од плаћања годишње накнаде за наводњавање.

Начелник општине Братунац др Лазар Продановић у одговору на постављено одборничко питање наводи да фирма ДОО „Малина-Братунац“ Братунац треба да уради процјену и донесе одлуку о условном ослобађању од плаћања годишње накнаде за наводњавање.

Сједница је завршила са радом у 12:00 часова.

СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ

Маријана Нешковић, дипл. правник

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ

Изудин Алић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Трг Републике Српске 1, Бања Лука; тел: 051/339-768, 051/339-179; факс: 051/339-655; www.vladars.rs; e-mail: mf@mf.vladars.rs

Број: 06.04/400-856-1/25
Датум: 28.10.2025. године

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА БРАТУНАЦ
НАЧЕЛНИК
Ул. Светог Саве бр.88
75420 Братунац

Предмет: Нацрт ребаланса буџета општине Братунац за 2025. годину, одговор – достављају се

Општина Братунац је у прилогу акта број: 02-020-401/25 запримљеним у Министарству финансија 27.10.2025. године доставила Нацрт ребаланса буџета општине за 2025. годину.

Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 121/12, 52/14, 103/15, 15/16 и 110/24) одређен је поступак припреме буџета, а чланом 35, прописано је да се ребалансом буџета општине, града а на приједлог надлежног извршног органа општине, града који усваја скупштина општине или града, врши усклађивање буџетских средстава и издатака на нижем, вишем или истом нивоу, а спроводи се по поступку идентичном поступку за доношење буџета.

Општина Братунац је Нацртом ребаланса буџета за 2025. годину вршила усклађивање буџетских средстава и буџетских издатака на вишем нивоу за износ од 1.977.000 КМ.

Нацрт ребаланса буџета општине Братунац за 2025. годину – ОПШТИ ДИО

Економски код	Опис	Усвојени буџет за 2025.	Нацрт ребаланса буџета 2025.	Разлика	Индекс
1	2	3	4	4-3	$\frac{4}{3} \cdot 100$
	А. БУЏЕТСКИ ПРИХОДИ	14,902,000	17,029,000	2,127,000	114
710000	Порески приходи	9,950,000	10,685,000	735,000	107
711000	Приходи од пореза на доходак и добит	0	0	0	
712000	Доприноси за социјално осигурање	0	0	0	0
713000	Порези на лична примања и приходи од самосталних дјелатности	940,000	995,000	55,000	106
714000	Порези на имовину	330,000	330,000	0	100
715000	Порези на промет производа и услуга	0	0	0	
716000	Царине и увозне дажбине	0	0	0	
717000	Индиректни порези прикупљени преко УИО	8,600,000	9,200,000	600,000	107
719000	Остали порески приходи	80,000	160,000	80,000	200
720000	Непорески приходи	3,843,000	3,843,000	0	100
721000	Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и позитивних курсних разлика	250,000	150,000	-100,000	60

722000	Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга	3,515,000	3,445,000	-70,000	98
723000	Новчане казне	58,000	58,000	0	100
728000	Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти	0	0	0	0
729000	Остали непорески приходи	20,000	190,000	170,000	0
730000	Грантови	0	15,000	15,000	00
731000	Грантови	0	15,000	15,000	0
780000	Трансфери између или унутар јединица власти	1,109,000	2,486,000	1,377,000	0
787000	Трансфери између различитих јединица власти	1,109,000	2,486,000	1,377,000	0
788000	Трансфери унутар исте јединице власти	0	0	0	0
	Б. БУЏЕТСКИ РАСХОДИ	13,383,700	14,146,600	762,900	106
410000	Текући расходи	13,177,200	14,040,100	862,900	107
411000	Расходи за лична примања запослених	6,658,000	6,872,800	214,800	103
411100	Расходи за бруто плате запослених	5,677,400	5,845,000	167,600	103
411200	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених	804,800	790,700	-14,100	98
411300	Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата	93,000	94,000	1,000	101
411400	Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (брutto)	82,800	143,100	60,300	173
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	2,634,800	2,698,900	64,100	102
413000	Расходи финансирања и други финансијски трошкови	81,900	81,800	-100	100
414000	Субвенције	36,000	66,000	30,000	183
415000	Грантови	1,231,500	1,486,600	255,100	121
416000	Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова	2,427,500	2,427,000	-500	100
417000	Дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања	0	0	0	0
418000	Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти	77,000	77,000	0	100
419000	Расходи по судским рјешењима	30,500	330,000	299,500	0
480000	Трансфери између и унутар јединица власти	6,500	6,500	0	100
487000	Трансфери између различитих јединица власти	6,500	6,500	0	100
488000	Трансфери унутар исте јединице власти	0	0	0	0
****	Буџетска резерва	200,000	100,000	-100,000	50
	В. БРУТО БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ (А-Б)	1,518,300	2,882,400	1,364,100	190
	Г. НЕТО ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (I+II-III-IV)	-2,893,800	-4,357,300	-1,463,500	151
810000	I Примици за нефинансијску имовину	500,000	250,000	-250,000	50

811000	Примици за произведену сталну имовину	200,000	100,000	-100,000	50
812000	Примици за драгоцености	0	0	0	0
813000	Примици за непроизведену сталну имовину	300,000	150,000	-150,000	50
814000	Примици од продаје сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања	0		0	0
815000	Примици за стратешке залихе	0	0	0	0
816000	Примици од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл.	0	0	0	0
880000	II Примици за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	0	0
881000	Примици за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	0	0
510000	III Издаци за нефинансијску имовину	3,393,800	4,607,300	1,213,500	136
511000	Издаци за произведену сталну имовину	1,328,800	2,532,300	1,203,500	191
512000	Издаци за драгоцености			0	0
513000	Издаци за непроизведену сталну имовину	1,900,000	1,900,000	0	100
514000	Издаци за сталну имовину намијењену продаји	0	0	0	0
515000	Издаци за стратешке залихе	0	0	0	0
516000	Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл.	165,000	175,000	10,000	106
518000	Издаци за улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0		0	0
580000	IV Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	0	0
581000	Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	0	0
	Д. БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ (В+Г)	-1,375,500	-1,474,900	-99,400	107
				0	0
	Ђ. НЕТО ФИНАНСИРАЊЕ (Е+Ж+З+И)	1,375,500	1,474,900	99,400	107
	Е. НЕТО ПРИМИЦИ ОД ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (I-II)	0	0	0	0
910000	I Примици од финансијске имовине	0	0	0	0
911000	Примици од финансијске имовине	0	0	0	0
918000	Примици од финансијске имовине из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	0	0
610000	II Издаци за финансијску имовину	0	0	0	0
611000	Издаци за финансијску имовину	0	0	0	0
618000	Издаци за финансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	0	0
	Ж. НЕТО ЗАДУЖИВАЊЕ (I-II)	-533,500	-533,500	0	100
920000	I Примици од задуживања	6,000	6,000	0	100
921000	Примици од задуживања	0		0	0
928000	Примици од задуживања из трансакција између или унутар јединица власти	6,000	6,000	0	100

620000	II Издаци за отплату дугова	539,500	539,500	0	100
621000	Издаци за отплату дугова	343,500	343,500	0	100
628000	Издаци за отплату дугова из трансакција између или унутар јединица власти	196,000	196,000	0	100
	3. ОСТАЛИ НЕТО ПРИМИЦИ (I-II)	9,000	108,400	99,400	0
930000	I Остали примци	357,000	457,000	100,000	128
931000	Остали примци	100,000	200,000	100,000	200
938000	Остали примци из трансакција између или унутар јединица власти	257,000	257,000	0	100
630000	II Остали издаци	348,000	348,600	600	100
631000	Остали издаци	91,000	91,600	600	101
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти	257,000	257,000	0	100
638100	Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти-боловање	257,000	257,000	0	100
638100	Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти-остало			0	0
638200	Остали издаци из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти	0	0	0	0
****	И. РАСПОДЈЕЛА СУФИЦИТА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1,900,000	1,900,000	0	100
	J. РАЗЛИКА У ФИНАНСИРАЊУ (Д+Ђ)	0	0	0	0

Поштујући Закон о буџетском, као и Правилник о фискалним изјавама („Службени гласник Републике Српске“, број: 25/16) потребно је да припремите и доставите Приједлог ребаланса буџета за 2025. годину и Изјаву о фискалној одговорности.

Доставља се:

1. Наслову
2. а/а

МИНИСТАР

Зоран Видовић

РЕБАЛАНС БУЏЕТА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ ЗА 2025. ГОДИНУ
ОПШТИ ДИО

Економски код	О П И С	Буџет 2025.год	Ребаланс 2025. год (нацрт)	Индекс 4/3.
1	2	3	4	5
	А.БУЏЕТСКИ ПРИХОДИ	14.902.000	17.029.000	1,14
710000	ПОРЕСКИ ПРИХОДИ	9.950.000	10.685.000	1,07
711000	Приходи од пореза на доходак и добит			
712000	Доприноси за социјално осигурање			
713000	Порези на лична примања и приходе од самосталних дјел.	940.000	995.000	1,06
714000	Порези на имовину	330.000	330.000	1,00
715000	Порези на промет производа и услуга	0	0	
716000	Царине и увозне дажбине	0	0	
717000	Индиректни порези дозначени од УИО	8.600.000	9.200.000	1,07
719000	Остали порески приходи	80.000	160.000	2,00
720000	Непорески приходи	3.843.000	3.843.000	1,00
721000	Приходи од финан.и нефин.имовине и поз.курс.раз.	250.000	150.000	0,60
722000	Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга	3.515.000	3.445.000	0,98
723000	Новчане казне	58.000	58.000	1,00
728000	Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размене између или унутар јединица власти	0	0	
729000	Остали непорески приходи	20.000	190.000	9,50
730000	Грантови	0	15.000	
731000	Грантови	0	15.000	
780000	Трансфери између или унутар јединица власти	1.109.000	2.486.000	2,24
787000	Трансфери између различитих јединица власти	1.109.000	2.486.000	2,24
788000	Трансфери унутар исте јединице власти	0	0	
	Б.БУЏЕТСКИ РАСХОДИ	13.383.700	14.146.600	1,06
410000	Текући расходи	13.177.200	14.040.100	1,07
411000	Расходи за лична примања запослених	6.658.000	6.872.800	1,03
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	2.634.800	2.698.900	1,02
413000	Расходи финансирања и други финансијски трошкови	81.900	81.800	1,00
414000	Субвенције	36.000	66.000	1,83
415000	Грантови	1.231.500	1.486.600	1,21
416000	Дознаке на име соц. заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова	2.427.500	2.427.000	1,00
417000	Дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обав. социјалног осигурања			
418000	Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи транс.	77.000	77.000	1,00

	размјене између или унутар јединица власти			
419000	Расходи по судским рјешењима	30.500	330.000	10,82
480000	Трансфери између или унутар јединица власти	6.500	6.500	1,00
487000	Трансфери између различитих јединица власти	6.500	6.500	1,00
488000	Трансфери унутар исте јединице власти	0	0	
	Буџетска резерва	200.000	100.000	0,50
	В. БРУТО БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ (А-Б)	1.518.300	2.882.400	1,90
	Г. НЕТО ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (I-II)	-2.893.800	-4.357.300	1,51
810000	I Примици за нефинансијску имовину	500.000	250.000	0,50
811000	Примици за произведену сталну имовину	200.000	100.000	0,50
812000	примици за драгоцјености	0	0	
813000	Примици за непроизведену сталну имовину	300.000	150.000	0,50
814000	Примици од продаје сталне имовине намијењене продаји			
	и обустављењих пословања	0	0	
815000	Примици за стратешке залихе	0	0	
816000	Примици од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара,			
	амбалаже и сл.	0	0	
817000	Примици по основу пореза на додату вриједност	0	0	
880000	II Примици за нефин. имовину из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	
881000	Примици за нефинансијску имовину из транс. између или унутар јединица власти			
510000	III Издаци за нефинансијску имовину	3.393.800	4.607.300	1,36
511000	Издаци за произведену сталну имовину	1.328.800	2.532.300	1,91
512000	Издаци за драгоцјености			
513000	Издаци за непроизведену сталну имовину	1.900.000	1.900.000	1,00
514000	Издаци за сталну имовину намјењену продаји			
515000	Издаци за стратешке залихе			
516000	Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбал. и сл.	165.000	175.000	1,06
517000	Издаци по основу пореза на додату вриједност	0	0	
518000	Издаци за улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0	0	
580000	IV Издаци за нефинансијску имовину из транс. између или унутар јединица власти	0	0	
581000	Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	
	Д. БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ (В+Г)	-1.375.500	-1.474.900	1,07
	Ђ. НЕТО ФИНАНСИРАЊЕ (Е+Ж+З)	1.375.500	1.474.900	1,07
	Е. НЕТО ПРИМИЦИ ОД ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (I-II)	0	0	

910000	I Примици од финансијске имовине	0	0	
911000	Примици од финансијске имовине	0	0	
918000	Примици од финансијске имовине из трансакција између или унутар јединица власти			
610000	II Издаци за финансијску имовину	0	0	
611000	Издаци за финансијску имовину	0	0	
618000	Издаци за финансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	
	Ж. НЕТО ЗАДУЖИВАЊЕ (I-II)	-533.500	-533.500	1,00
920000	I Примици од задуживања	6.000	6.000	1,00
921000	Примици од задуживања	0	0	
928000	Примици од задуживања из трансакција између или унутар јединица власти	6.000	6.000	1,00
620000	II Издаци за отплату дугова	539.500	539.500	1,00
621000	Издаци за отплату дугова	343.500	343.500	1,00
628000	Издаци за отплату дугова из трансакција између или унутар јединица власти	196.000	196.000	1,00
	3. ОСТАЛИ НЕТО ПРИМИЦИ (I-II)	9.000	108.400	12,04
930000	I Остали примисици	357.000	457.000	1,28
931000	Остали примисици	100.000	200.000	2,00
938000	Остали примисици из трансакција између или унутар јединица власти	257.000	257.000	1,00
630000	II Остали издаци	348.000	348.600	1,00
631000	Остали издаци	91.000	91.600	1,01
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти	257.000	257.000	1,00
	И. Неискориштена средства кредита и неутрошена средства са РПН	1.900.000	1.900.000	1,00
	Ј. РАЗЛИКА У ФИНАНСИРАЊУ (Д+Ћ)	0	0	

**БУЏЕТ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ ЗА 2025 ГОДИНУ-БУЏЕТСКИ ПРИХОДИ
И ПРИМИЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ**

Економски код	О П И С	Буџет 2025.год	Ребаланс 2025. (нацрт)	Индекс 4/3.
1	2	3	4	5,00
БУЏЕТСКИ ПРИХОДИ		14.902.000	17.029.000	1,14
710000	П о р е с к и п р и х о д и	9.950.000	10.685.000	1,07
711000	Приходи од пореза на доходак и добит	0	0	
711100	Порези на доходак			
711200	Порези на добит правних лица			

711300	Порези на приходе од капиталних добитака			
712000	Доприноси за социјално осигурање	0	0	
712100	Доприноси за социјално осигурање			
713000	Порези на лична примања и приходе од самосталне дјелатности	940.000	995.000	1,06
713100	Порези на лична примања и приходе од самосталне дјелатности	940.000	995.000	1,06
714000	Порези на имовину	330.000	330.000	1,00
714100	Порези на имовину	330.000	330.000	1,00
714200	Порези на наслеђе и поклоне			
714300	Порези на финансијске и капиталне трансакције			
714900	Остали порези на имовину			
715000	Порези на промет производа и услуга	0	0	
715100	Порези на промет производа			
715200	Порези на промет услуга			
715300	Акцизе			
716000	Царине и увозне дажбине			
716100	Царине и увозне дажбине			
717000	Индиректни порези прикупљени преко УИО	8.600.000	9.200.000	1,07
717100	Индиректни порези прикупљени преко УИО-збирно	8.600.000	9.200.000	1,07
719000	Остали порески приходи	80.000	160.000	2,00
719100	Остали порески приходи	80.000	160.000	2,00
720000	Непорески приходи	3.843.000	3.843.000	1,00
721000	Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и позитивних курсних разлика	250.000	150.000	0,60
721100	Приходи од дивиденде, учешћа у капиталу и сличних права			
721200	Приходи од закупа и ренте	250.000	150.000	0,60
721300	Приходи од камата на готовину и готовинске еквиваленте			
721400	Приходи од хартија од вриједности и финансијских деривата			
721500	Приходи од камата и осталих накнада за дате зајмове			
721600	Приходи по основу реализованих позитивних курсних разлика			
	из пословних и инвестиционих активности			
722000	Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга	3.515.000	3.445.000	0,98
722100	Административне накнаде и таксе	70.000	65.000	0,93
722200	Судске накнаде и таксе			
722300	Комуналне накнаде и таксе	120.000	120.000	1,00
722400	Накнаде по разним основама	250.000	180.000	0,72
722500	Приходи од пружања јавних услуга	3.075.000	3.080.000	1,00
	Приходи од пружања јавних услуга ЈУ обданиште "Радост"	330.000	350.000	1,06
	Приходи од пружања јавних услуга ЈУ Туристичка организација	10.000	10.000	1,00
	Приходи од пружања јавних услуга ЈУ Дом културе	10.000	10.000	1,00
	Приходи од пружања јавних услуга СШЦ Братунац	50.000	40.000	0,80
	Приходи од пружања јавних услуга ЈУ Дом здравља	2.660.000	2.660.000	1,00

	Приходи од пружања јавних услуга Општинске управе	15.000	10.000	0,67
723000	Новчане казне	58.000	58.000	1,00
723100	Новчане казне	58.000	58.000	1,00
728000	Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти			
728100	Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција са другим јединицама власти			
728200	Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција унутар исте једнице власти			
729000	Остали непорески приходи	20.000	190.000	9,50
729100	Остали непорески приходи	20.000	190.000	9,50
730000	Г р а н т о в и	0	15.000	
731000	Грантови	0	15.000	
731100	Грантови из иностранства			
731200	Грантови из земље		15.000	
780000	Т р а н с ф е р и и з м е ђ у и л и у н у т а р ј е д и н и ц а в л а с т и	1.109.000	2.486.000	2,24
787000	Трансфери између различитих јединица власти	1.109.000	2.486.000	2,24
787100	Трансфери од државе		60.000	
787200	Трансфери од ентитета	1.107.000	2.425.000	2,19
787300	Трансфери од јединица локалне самоуправе	2.000	1.000	0,50
787400	Трансфери од фондова обавезног социјалног осигурања			
787900	Трансфери од осталих једница власти			
788000	Трансфери унутар исте јединице власти	0	0	
788100	Трансфери унутар исте јединице власти			
ПРИМИЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ		500.000	250.000	0,50
810000	П р и м и ц и з а н е ф и н а н с и ј с к у и м о в и н у	500.000	250.000	0,50
811000	Примици за произведену сталну имовину	200.000	100.000	0,50
811100	Примици за зграде и објекте	200.000	100.000	0,50
811200	Примици за постројења и опрему			
811300	Примици за биолошку имовину			
811400	Примици за инвестициону имовину			
811900	Примици за осталу произведену имовину			
812000	Примици за драгоцености			
812100	Примици за драгоцености			
813000	Примици за непроизведену сталну имовину	300.000	150.000	0,50
813100	Примици за земљиште	300.000	150.000	0,50
813200	Примици за подземна и површинска налазишта			
813300	Примици за остала природна добра			
813900	Примици за осталу непроизведену имовину			
УКУПНИ БУЏЕТСКИ ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ		15.402.000	17.279.000	1,12

БУЏЕТ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ ЗА 2025 ГОДИНУ-БУЏЕТСКИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НЕФИН.ИМОВИНУ

Економски код	О П И С	Буџет 2025.год	Ребаланс 2025(нацрт)	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5
БУЏЕТСКИ РАСХОДИ				
410000	Текући расходи	13.177.200	14.040.100	1,07
411000	Расходи за лична примања запослених	6.658.000	6.872.800	1,03
411100	Расходи за бруто плате запослених	5.537.400	5.716.500	1,03
411100	Расходи за плате приправника	140.000	128.500	0,92
411200	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада	804.800	790.700	0,98
411300	Расходи за накнаду плате запослених за вријеме боловања(бруто)	93.000	94.000	1,01
411400	Расходи за отпремнине и једнократне помоћи(бруто)	82.800	143.100	1,73
412000	Расходи по основу кориштења робе и услуга	2.634.800	2.698.900	1,02
412100	Расходи по основу закупа	5.700	5.700	1,00
412200	Расходи по основу утрошка енергије,комуналних,комуникационих и тран.услуга	465.000	480.500	1,03
412300	Расходи за режијски материјал	97.000	86.600	0,89
412400	Расходи за материјал за посебне намјене	148.700	157.200	1,06
412500	Расходи за текуће одржавање	540.500	386.300	0,71
412600	Расходи по основу путовања и смјештаја	111.000	97.700	0,88
412700	Расходи за стручне услуге	103.200	126.200	1,22
412800	Расходи за услуге одржавање јавних површина и заштите животне средине	364.000	382.500	1,05
412900	Остали некласификовани расходи	799.700	976.200	1,22
413000	Расходи финансирања и други финансијски трошкови	81.900	81.800	1,00
413100	Расходи по основу камата на хартије од вриједности			
413200	Расходи финансирања по основу финансијских деривата			
413300	Расходи по основу камата на примљене зајмове у земљи	81.000	81.000	1,00
413400	Расходи по основу камата на примљене зајмове у иностранству			
413700	Трошкови сервисирања примљених зајмова			
413800	Расходи по основу негативних курсних разлика из пословних и инвестиционих активности			
413900	Расходи по основу затезних камата	900	800	0,89
414000	Субвенције	36.000	66.000	1,83
414100	Субвенције нефинансијским субјектима	36.000	66.000	1,83
415000	Грантови	1.231.500	1.486.600	1,21
415100	Грантови у иностранство		12.600	
415200	Грантови у земљи	1.231.500	1.474.000	1,20
416000	Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике,општина и градова	2.427.500	2.427.000	1,00
416100	Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Реп,општина и град.	2.287.500	2.284.000	1,00

416300	Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се испл. из буџета Републике, општина и градова	140.000	143.000	1,02
417000	Дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања			
417100	Дознаке по основу пензијског осигурања			
417200	Дознаке по основу здравственог осигурања			
417300	Дознаке по основу осигурања од незапослености			
417400	Дознаке по основу дјечје заштите			
418000	Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти	77.000	77.000	1,00
418100	Расходи финансирања и други финансијски трошкови између јединица власти	77.000	77.000	1,00
418200	Расходи из трансакција размјене између јединица власти			
418300	Расходи финансирања и други финансијски трошкови из трансакција унутар исте јединице власти			
418400	Расходи из трансакција размјене унутар исте јединице власти			
419000	Расходи по судским рјешењима	30.500	330.000	10,82
419100	Расходи по судским рјешењима	30.500	330.000	10,82
480000	Трансфери између и унутар јединица власти	6.500	6.500	1,00
487000	Трансфери између различитих јединица власти	6.500	6.500	1,00
487100	Трансфери држави			
487200	Трансфери ентитету	1.500	1.500	1,00
487300	Трансфери јединицама локалне самоуправе	500	500	1,00
487400	Трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања	4.500	4.500	1,00
487900	Трансфери осталим јединицама власти			
488000	Трансфери унутар исте јединице власти	0	0	
488100	Трансфери унутар исте јединице власти	0	0	
****	Буџетска резерва	200.000	100.000	0,50
****	Буџетска резерва	200.000	100.000	0,50
ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ		3.393.800	4.607.300	1,36
510000	Издаци за нефинансијску имовину	3.393.800	4.607.300	1,36
511000	Издаци за произведену сталну имовину	1.328.800	2.532.300	1,91
511100	Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката	875.000	2.125.000	2,43
511200	Издаци за инвестиционо одрж. реконстр. и адапт. зграда и објеката	184.000	125.000	0,68
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	198.300	210.800	1,06
511400	Издаци за инвестиционо одржавање опреме	1.500	1.500	1,00
511500	Издаци за биолошку имовину			
511600	Издаци за инвестициону имовину			
511700	Издаци за нематеријалну произведену имовину	70.000	70.000	1,00
512000	Издаци за драгоцјености			
512100	Издаци за драгоцјености			
513000	Издаци за непроизведену сталну имовину	1.900.000	1.900.000	1,00
513100	Издаци за прибављање земљишта	1.900.000	1.900.000	1,00
513200	Издаци по основу улагања у побољшање земљишта			
513300	Издаци за прибављање подземних и површинских налазишта			

513400	Издаци по основу улагања у побољшање подземних и површ. налаз.			
513500	Издаци за прибављање осталих природних добара			
513600	Издаци по основу улагања у побољшање осталих природних добара			
513700	Издаци за нематеријалну произведену имовину			
514000	Издаци за сталну имовину намјењену продаји			
514100	Издаци за сталну имовину намјењену продаји			
515000	Издаци за стратешке залихе			
515100	Издаци за стратешке залихе			
516000	Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбал. и сл.	165.000	175.000	1,06
516100	Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбал. и сл.	165.000	175.000	1,06
518000	Издаци за улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми			
518100	Издаци за улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми			
580000	Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти			
581000	Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти			
581100	Издаци за нефинансијску имовину из трансакција са другим јединицама власти			
581200	Издаци за нефинансијску имовину из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти			
	УКУПНИ БУЏЕТСКИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМ.	16.777.500	18.753.900	1,12
Економски код	О П И С	Буџет 2025.год	Ребаланс 2025.год. (нацрт)	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5
	ФИНАНСИРАЊЕ	-533.500	-533.500	1,00
	НЕТО ПРИМИЦИ ОД ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ			
910000	Примици од финансијске имовине			
911000	Примици од финансијске имовине			
911100	Примици од хартија од вриједности(изузев акција)			
911200	Примици од акција и учешћа у капиталу			
911300	Примици од финансијских деривата			
911400	Примици од наплате датих зајмова			
911500	Примици по основу орочених новчаних средстава			
918000	Примици од финансијске имовине из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	
918100	Примици од финансијске имовине из трансакција са другим јединицама власти			
918200	Примици од финансијске имовине из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти			
610000	Издаци за финансијску имовину	0	0	
611000	Издаци за финансијску имовину	0	0	
611100	Издаци за хартије од вриједности(изузев акција)			
611200	Издаци за акције и учешће у капиталу			

611300	Издаци за финансијске деривате			
611400	Издаци за дате зајмове			
611500	Издаци по основу орочавања новчаних средстава			
618000	Издаци за финансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти	0	0	
618100	Издаци за финансијску имовину из трансакција са другим јединицама власти			
618200	Издаци за финансијску имовину из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти			
	НЕТО ЗАДУЖИВАЊЕ	-533.500	-533.500	1,00
920000	Примици од задуживања	6.000	6.000	1,00
921000	Примици од задуживања	0	0	
921100	Примици од издавања хартија од вриједности(изузева акција)			
921200	Примици од узетих зајмова			
921300	Примици од рефундације отплаћених зајмова			
928000	Примици од задуживања из трансакција између или унутар јединица власти	6.000	6.000	1,00
928100	Примици од задуживања код других јединица власти	6.000	6.000	1,00
928200	Примици од задуживања код других буџетских корисника исте јединице власти			
620000	Издаци за отплату дугова	539.500	539.500	1,00
621000	Издаци за отплату дугова	343.500	343.500	1,00
621100	Издаци за исплату главнице по хартијама од вриједн.(изузева акција)			
621200	Издаци за отплату дуга по финансијским дериватима			
621300	Издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи	343.500	343.500	1,00
621400	Издаци за отплату главнице примљених зајмова из иностранства			
621900	Издаци за отплату осталих дугова			
628000	Издаци за отплату дугова из трансакција између или унутар јединица власти	196.000	196.000	1,00
628100	Издаци за отплату дугова из трансакција према другим јединица власти	196.000	196.000	1,00
628200	Издаци за отплату дугова према другим буџетским корисницима исте јединице власти			
	ОСТАЛИ НЕТО ПРИМИЦИ	9.000	108.400	12,04
930000	Остали примисици	357.000	457.000	1,28
931000	Остали примисици	100.000	200.000	2,00
931100	Примици по основу пореза на додату вредност			
931200	Примици по основу депозита и кауција			
931300	Примици по основу аванса			
931900	Остали примисици	100.000	200.000	2,00
938000	Остали примисици из трансакција између или унутар јединица власти	257.000	257.000	1,00
938100	Остали примисици из трансакција са другим јединицама власти	257.000	257.000	1,00

938200	Остали примици из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти			
630000	Остали издаци	348.000	348.600	1,00
631000	Остали издаци	91.000	91.600	1,01
631100	Издаци по основу пореза на додату вредност		600	
631200	Издаци по основу депозита и кауција			
631300	Издаци по основу аванса			
631900	Остали издаци	91.000	91.000	1,00
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти	257.000	257.000	1,00
638100	Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти	257.000	257.000	1,00
638200	Остали издаци из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти			
****	Неискориштена средства кредита и неискоришћена средства са РПН	1.900.000	1.900.000	1,00

БУЏЕТ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ ПО КОРИСНИЦИМА ЗА 2025 ГОДИНУ-ОРГАНИЗАЦИОНА КЛАСИФИКАЦИЈА

Економски код	О п и с	Буџет 2025.год	Ребаланс 2025. (нацрт)	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5
	Назив потрошачке јединице:Стручна служба Скупшт. општ.			
410000	Текући расходи	282.000	321.200	1,14
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	260.000	312.000	1,20
412900	Расходи за бруто накнаде за рад ван радног врем.	260.000	312.000	1,20
412900	Расходи за бруто плате скупштинских посл. и одборн.	255.000	305.000	1,20
412900	Расходи за бруто накнаде за скупштинске комисије	5.000	7.000	1,40
415000	Грантови у земљи	22.000	9.200	0,42
415200	Накнаде парламентарним странкама	22.000	9.200	0,42
	Буџетска резерва	200.000	100.000	0,50
Укупно потрошачка јединица 0015110		482.000	421.200	0,87
Назив потрошачке јединице: Територијална ватрогасна јединица Братунац				
410000	Текући расходи	15.000	16.000	1,07
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	15.000	16.000	1,07
412400	Набавка специјалног материјала за ватрогасну службу			
412500	Расходи за текуће одржавање осталих грађ.објеката и опреме	10.000	10.000	1,00
412600	Расходи по основу утрошка горива	5.000	6.000	1,20
510000	Издаци за нефинансијску имовину	35.000	35.000	1,00
511000	Трошкови за произведену сталну имовину	15.000	15.000	1,00
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	15.000	15.000	1,00
511400	Издаци за инвестиционо одржавање опреме			

516000	Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара	20.000	20.000	1,00
516100	Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара	20.000	20.000	1,00
631100	Издаци за порез на додату вриједност		600	
631100	Издаци за порез на додату вриједност који се плаћа добављачима		600	
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015125		50.000	51.600	1,03
Назив потрошачке јединице: Одјељење за општу управу				
410000	Текући расходи	743.400	1.116.400	1,50
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	633.400	706.400	1,12
412100	Расходи за закуп пословних објеката и простора	200	200	1,00
412200	Расходи по основу утрошка енергије, комуналне и комуникационе услуге	195.000	195.000	1,00
412300	Расходи за режијски материјал	45.000	30.000	0,67
412400	Расходи за материјал за посебне намјене	2.500	3.500	1,40
412500	Текуће одржавање	35.000	35.000	1,00
412600	Расходи по основу путовања и смјештаја у земљи и ин.	3.000	3.000	1,00
412600	Расходи по основу утрошка горива	25.000	18.000	0,72
412700	Расходи за стручне услуге	65.000	75.000	1,15
412900	Расходи по основу репрезентације	30.000	22.000	0,73
412900	Расходи за стручно усавршавање запослених	2.000	4.000	2,00
412900	Расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа	100.000	100.000	1,00
412900	Трошкови свечаности и прослава	30.000	30.000	1,00
412900	Остали неklasификовани расходи	35.000	55.000	1,57
412900	Трошкови противградне заштите	20.700	20.700	1,00
412900	Трошкови изборне комисије и одржавања избора	20.000	100.000	5,00
412900	Средства за хигијеничарску службу	25.000	15.000	0,60
413000	Расходи финансирања и други финансијски трошкови	500	500	1,00
413900	Расходи по основу затезних камата у земљи	500	500	1,00
415000	Грантови	84.500	84.500	1,00
415200	Општинска борацка организација Братунац	35.000	35.000	1,00
415200	Општинска организација породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Братунац	17.000	17.000	1,00
415200	Средства за удружење погинулих и несталих цивилних жртава рата Бошњака	12.000	12.000	1,00
415200	Удружење несталих лица Братунац-Сребреница	3.500	3.500	1,00
415200	Средства за удружење логораша регије Бирач Братунац	10.000	10.000	1,00
415200	Средства за удружење жена жртава рата РС-Регионални одбор Бирач-Братунац	7.000	7.000	1,00
419000	Расходи по судским рјешењима	25.000	325.000	13,00
419100	Расходи по судским рјешењима	25.000	325.000	13,00
487000	Трансфери између различитих јединица власти	6.500	6.500	1,00
487100	Трансфери држави			
487200	Трансфери ентитету	1.500	1.500	1,00
487300	Трансфери јединицама локалне самоуправе	500	500	1,00

487400	Трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања	1.000	1.000	1,00
487400	Расходи за ЈУ Фонд солидарности за лијечење дјеце у иностранству	3.500	3.500	1,00
4881	Трансфери унутар исте јединице власти	0		
488100	Трансфер Дому здравља			
510000	Издаци за нефинансијску имовину	30.000	30.000	1,00
511000	Издаци за произведену сталну имовину	25.000	25.000	1,00
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	25.000	25.000	1,00
511400	Издаци за инвестиционо одржавање опреме			
516000	Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбал. и сл.	5.000	5.000	1,00
516100	Издаци за залихе ситног инвентара, ауто гума, одјеће и обуће	5.000	5.000	1,00
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015130		779.900	1.152.900	1,48
Назив потрошачке јединице: Одјељење за финансије				
410000	Текући трошкови	3.030.000	3.091.500	1,02
411000	Расходи за лична примања запослених	3.030.000	3.091.500	1,02
411100	Расходи за бруто плате запослених	2.360.000	2.400.000	1,02
411100	Расходи за бруто плате приправника	140.000	128.500	0,92
411200	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада	470.000	470.000	1,00
411300	Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања(бруто)	30.000	45.000	1,50
411400	Расходи за отпремнине и једнократне помоћи(бруто)	30.000	48.000	1,60
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти	52.500	46.500	0,89
638100	Издаци за накнаде плата за породилшко одсуство који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања	42.500	41.500	0,98
638100	Издаци за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања	10.000	5.000	0,50
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015140		3.082.500	3.138.000	1,02
Назив потрошачке јединице: Одјељење за привреду и друштвене дјелатности				
410000	Текући расходи	1.821.000	2.128.600	1,17
412000	Расходи по основу кориштења роба и услуга	40.000	40.000	1,00
412400	Расходи за материјал за посебне намјене	40.000	40.000	1,00
412440	Расходи за материјал за потребе цивилне заштите	40.000	40.000	1,00
414100	Субвенције	36.000	66.000	1,83
414100	Субвенције нефинансијским субјектима	36.000	66.000	1,83
415000	Грантови	1.125.000	1.392.600	1,24
415100	Текући грантови у иностранство		12.600	
415200	Грантови у земљи	1.125.000	1.380.000	1,23
415200	Средства за Моторијаду	10.000	10.000	1,00
415200	Средства за КУД	20.000	20.000	1,00
415200	Финанс. програма удружења пензионера	20.000	20.000	1,00
415200	Средства за културу	25.000	25.000	1,00
415200	Средства за спорт	220.000	220.000	1,00
415200	Средства за омладину- програми	10.000	10.000	1,00

415200	Средства за развој пољопривреде и пружање стручне помоћи	120.000	120.000	1,00
415200	Средства за рад ДОО"Малина-Братунац"	120.000	250.000	2,08
415200	Средства за одржавање система за наводњавање-ДОО"Малина"	30.000	50.000	1,67
415200	Средства за сајам "Дани малине"	20.000	0	0,00
415200	Средства за вјерске заједнице и обиљежавање значајних датума	50.000	50.000	1,00
415200	Средства за Основне школе	20.000	35.000	1,75
415200	Остала удружења	120.000	120.000	1,00
415200	Помоћ дјечи и омладини са посебним потешкоћама	15.000	15.000	1,00
415200	Средства за запошљавање младих и суфинансирање пројеката запошљавања	100.000	100.000	1,00
415200	Средства за рад Општинске организације Црвеног крста	15.000	15.000	1,00
415200	Остали капитални грантови-помоћи заједницама етажних власника	100.000	110.000	1,10
415200	Помоћ за штете настале услед елементарних непогода	10.000	10.000	1,00
415200	Капитални грант за АД "Градска чистоћа"	100.000	200.000	2,00
416000	Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета	620.000	630.000	1,02
416100	Дознаке грађанима	620.000	630.000	1,02
416100	Стипендије студентима	200.000	200.000	1,00
416100	Текуће помоћи појединцима	90.000	90.000	1,00
416100	Финансирање трош.превоза и помоћи за ученике слабог матер.стања	180.000	180.000	1,00
416100	Средства за стимулисање раста наталитета	100.000	100.000	1,00
416100	Средства за помоћ породицама са проблемом стерилитета	10.000	10.000	1,00
416100	Помоћ за избјегла и расељена лица и повратнике	40.000	50.000	1,25
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015150		1.821.000	2.128.600	1,17
Назив потрошачке јединице: Одјељење за простор.уређ. и стамб. комун. дјелатн.				
410000	Текући расходи	895.000	750.000	0,84
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	895.000	750.000	0,84
412200	Услуге дератизације, дезинфекције и дезинсекције	9.000	9.000	1,00
412200	Расходи по основу утрошка енергије за пумпе за заливање	70.000	80.000	1,14
412500	Расходи за текуће одржавање објеката друм.саобраћаја	300.000	150.000	0,50
412500	Расходи за текуће одржавање корита водотока	50.000	40.000	0,80
412500	Расходи за одржавање и санацију јавне расвјете	91.000	91.000	1,00
412600	Расходи по основу утрошка горива за развој пољопривреде и одржавање инфраструктуре општине	20.000	15.000	0,75
412800	Расходи за услуге зимске службе	20.000	30.000	1,50
412800	Трошкови уличне расвјете- ел. енергија	165.000	165.000	1,00
412800	Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине	170.000	170.000	1,00
412900	Остали непоменути расходе			
510000	Издаци за нефинансијску имовину	2.770.000	3.975.000	1,44
511000	Издаци за произведену сталну имовину	870.000	2.075.000	2,39
511100	Издаци за изградњу и прибављање зграда и објек.	620.000	1.980.000	3,19
511100	Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката	400.000	1.750.000	4,38

511100	Издаци за изградњу и прибављање-суфинан.пројеката са Федералним мин.и међународним организацијама и грађанима	200.000	200.000	1,00
511130	Изградња јавне расвјете	20.000	30.000	1,50
511200	Издаци за инв. одрж.рек.и адап.зграда и објеката	180.000	25.000	0,14
511200	Реконстр. и мод. локалних и некатег. путева и градских улица	150.000	20.000	0,13
511200	Реконстр. и мод. локалних и некатег. путева и улица-суфинансирање пројеката			
511200	Реконстр. и мод. градских улица			
511200	Реконструкција и адаптација осталих објеката	30.000	5.000	0,17
511300	Издаци за набавку постројења и опреме			
511300	Издаци за набавку постројења и опреме			
511700	Издаци за нематеријалну произведену имовину	70.000	70.000	1,00
511700	Издаци за измјену регулационог плана и пројекте	70.000	70.000	1,00
513000	Издаци за непроизведену сталну имовину	1.900.000	1.900.000	1,00
513100	Издаци за прибављање земљишта	1.900.000	1.900.000	1,00
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015160		3.665.000	4.725.000	1,29
	Назив потрошачке јединице:Остала буџетска потрошња			
410000	Текући расходи	158.000	158.000	1,00
413000	Расходи финансирања и други финансијски трошкови	81.000	81.000	1,00
413300	Расходи по основу камата на примљене зајмове у земљи	81.000	81.000	1,00
413900	Расходи по основу затезних камата			
418000	Расходи финансирања и други финанс. трошк.између једин.власти	77.000	77.000	1,00
418100	Расходи по основу камата на зајмове примљене од ентитета	77.000	77.000	1,00
621000	Издаци за отплату дугова	343.500	343.500	1,00
621300	Издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи	343.500	343.500	1,00
621900	Издаци за отплату осталих дугова			
628000	Издаци за отплату дугова из трансакција према другим јединица власти	196.000	196.000	1,00
628100	Издаци за отплату дугова према другим јединицама власти	196.000	196.000	1,00
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти			
638100	Издаци по основу улазног пореза на додату врједност који се плаћа другим јединицама власти као добављачу			
631900	Остали издаци	91.000	91.000	1,00
631900	Остали издаци у земљи	91.000	91.000	1,00
631900	Отплата неизмирених обавеза из ранијих година			
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015190		788.500	788.500	1,00
	Назив потрошачке јединице:Мјесне заједнице			
410000	Текући расходи	29.000	29.000	1,00
1. 412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	29.000	29.000	1,00
412100	Расходи за закуп пословних објеката и простора	3.000	3.000	1,00
412200	Расходи по основу утрошка енергије	6.000	6.000	1,00

412900	Остали неklasификовани расходи	20.000	20.000	1,00
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015200		29.000	29.000	1,00
Назив потрошачке јединице:ЈУ Центар за социјални рад Братунац				
410000	Текући расходи	437.300	397.200	0,91
411000	Расходи за лична примања запослених	412.500	367.000	0,89
411100	Расходи за бруто плате запослених	337.000	284.000	0,84
411200	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада	67.700	62.000	0,92
411300	Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања(бруто)	3.000	9.000	3,00
411400	Расходи за отпремнине и једнократне помоћи(бруто)	4.800	12.000	2,50
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	24.000	30.000	1,25
412200	Расходи по основу утрошка енергије, комуналне и комуникационе услуге	11.000	11.000	1,00
412300	Расходи за режијски материјал	3.000	3.000	1,00
412500	Расходи за текуће одржавање осталих грађ.објеката	1.000	7.000	7,00
412600	Расходи по основу путовања и смјештаја у земљи и ин.	3.000	3.000	1,00
412700	Расходи за стручне услуге	1.000	1.000	1,00
412900	Остали неklasификовани расходи	5.000	5.000	1,00
413000	Расходи финансирања и други финансијски трошкови	300	200	0,67
413900	Расходи по основу затезних камата	300	200	0,67
419000	Расходи по судским рјешењима	500	0	0,00
419100	Расходи по судским рјешењима	500	0	0,00
510000	Издаци за нефинансијску имовину	2.800	2.800	1,00
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	1.300	1.300	1,00
511400	Издаци за инвестиционо одржавање моторних возила	1.500	1.500	1,00
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти	19.500	25.500	1,31
638100	Издаци за накнаду плате за породилско одсуство који се рефундира од фонда обавезног социјалног осигурања	19.500	25.500	1,31
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015300		459.600	425.500	0,93
Назив потрошачке јединице:Трошкови социјалне заштите				
410000	Текући расходи	1.816.500	1.813.000	1,00
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	31.000	56.000	1,81
412200	Расходи за комуналне услуге	15.000	15.000	1,00
412300	Расходи за режијски материјал-набавка књига за дјецу			
412900	Расходи по основу коришћења роба и услуга	16.000	41.000	2,56
416000	Дознаке на име социјалне заштите	1.785.500	1.757.000	0,98
416100	Средства за унапређење положаја лица са инвалидитетом	214.000	214.000	1,00
416300	Смјештај у домове социјално угрожених лица	140.000	143.000	1,02
416100	Текући програм социјалне помоћи	1.424.500	1.393.000	0,98
416100	Додатни програм соц. заштите	7.000	7.000	1,00
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015301		1.816.500	1.813.000	1,00
Назив потрошачке јединице: ЈУ за предшк.обр.и восп. "Радост"Братунац				
410000	Текући расходи	1.064.100	1.069.600	1,01

411000	Расходи за лична примања запослених	915.600	921.100	1,01
411100	Расходи за бруто плате запослених	750.400	743.700	0,99
411200	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада	160.200	160.200	1,00
411300	Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања(бруто)			
411400	Расходи за отпремнине и једнократне помоћи(бруто)	5.000	17.200	3,44
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	148.500	148.500	1,00
412200	Расходи по основу утрошка енергије, комуналне и комуникационе услуге	20.000	20.000	1,00
412300	Расходи за режијски материјал	8.500	8.500	1,00
412400	Расходи за остали материјал за посебне намјене	90.000	90.000	1,00
412500	Расходи за текуће одржавање	4.000	4.000	1,00
412600	Расходи по основу путовања и смјештаја у земљи и ин.	2.500	2.500	1,00
412700	Расходи за стручне услуге	4.500	4.500	1,00
412900	Остали неklasификовани расходи	19.000	19.000	1,00
510000	Издаци за нефинансијску имовину	260.000	150.000	0,58
511000	Издаци за произведену сталну имовину	260.000	150.000	0,58
511100	Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката-нова зграда	255.000	145.000	0,57
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	5.000	5.000	1,00
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти	100.000	100.000	1,00
638100	Издаци за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања	100.000	100.000	1,00
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0015400		1.424.100	1.319.600	0,93
Назив потрошачке јединице:ЈУ "Народна библиотека Братунац"				
410000	Текући расходи	18.700	21.800	1,17
411000	Расходи за лична примања	0	100	
411200	запослених по основу рада		100	
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	18.700	21.700	1,16
412200	Расходи по основу утрошка енергије, комуналне и комуникационе услуге	12.000	12.000	1,00
412300	Расходи за режијски материјал	1.000	1.000	1,00
412500	Расходи за текуће одржавање осталих грађ.објеката	500	500	1,00
412600	Расходи по основу путовања и смјештаја у земљи и ин.	500	500	1,00
412700	Расходи за стручне услуге	700	700	1,00
412900	Остали неklasификовани расходи	4.000	7.000	1,75
510000	Издаци за нефинансијску имовину	3.000	6.000	2,00
511000	Издаци за произведену сталну имовину	3.000	6.000	2,00
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	3.000	6.000	2,00
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0818022		21.700	27.800	1,28
Назив потрошачке јединице: Средњошколски центар				
410000	Текући расходи	162.000	183.000	1,13
411000	Расходи за лична примања	20.900	20.900	1,00
411200	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада	17.900	17.900	1,00
411400	Расходи за једнократне помоћи	3.000	3.000	1,00

412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	119.000	122.000	1,03
412200	Расходи по основу утрошка енергије, комуналне и комуникационе услуге	70.000	70.000	1,00
412300	Расходи за режијски материјал	8.000	8.000	1,00
412400	Расходи за материјал за посебне намјене		3.000	
412500	Расходи за текуће одржавање осталих грађ.објеката	20.000	20.000	1,00
412600	Расходи по основу путовања и смјештаја у земљи и ин.	3.000	3.000	1,00
412600	Расходи по основу утрошка горива			
412700	Расходи за стручне услуге	3.000	3.000	1,00
412900	Остали неklasификовани расходи	15.000	15.000	1,00
413000	Расходи финансирања и други финансијски трошкови	100	100	1,00
413900	Расходи по основу затезних камата	100	100	1,00
416100	Дознаке на име социјалне заштите	22.000	40.000	1,82
416100	Текуће помоћи ученицима,ц студентима и појединцима	22.000	40.000	1,82
510000	Издаци за нефинансијску имовину	30.000	130.000	4,33
511000	Издаци за произведену сталну имовину	30.000	130.000	4,33
511200	Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију		100.000	
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	30.000	30.000	1,00
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА 0815067		192.000	313.000	1,63
	Назив потрошачке јединице:ЈУ Туристичка организација Братунац			
410000	Текући расходи	100.500	114.100	1,14
411000	Расходи за лична примања запослених	69.500	59.000	0,85
411100	Расходи за бруто плате запослених	60.000	50.000	0,83
411200	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада	9.500	9.000	0,95
411300	Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања(бруто)			
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	31.000	55.100	1,78
412200	Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комун.и транспортних	500	2.500	5,00
412300	Расходи за режијски материјал	1.000	600	0,60
412400	Расходи за остали материјал за посебне намјене	3.000	1.500	0,50
412500	Расходи за текуће одржавање	2.500	4.500	1,80
412600	Расходи по основу утрошка горива, путовања и смјештаја у земљи и ин.	4.000	2.000	0,50
412700	Расходи за стручне услуге	8.000	8.000	1,00
412800	Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите жив.средине	7.000	15.500	2,21
412900	Остали неklasификовани расходи	5.000	20.500	4,10
412900	Расходи за финансирање одржавања регате "Дрински слалом"			
510000	Издаци за нефинансијску имовину	8.000	13.500	1,69
511000	Издаци за произведену сталну имовину	8.000	13.500	1,69
511200	и објеката	4.000	0	0,00
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	4.000	13.500	3,38
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти			
638100	Издаци за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања			

УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА		108.500	127.600	1,18
	Назив потрошачке јединице: ЈУ Дом културе Братунац			
410000	Текући расходи	199.700	204.700	1,03
411000	Расходи за лична примања запослених	144.500	136.200	0,94
411100	Расходи за бруто плате запослених	110.000	108.800	0,99
411200	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада	34.500	26.500	0,77
411300	Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања(бруто)			
411400	Расходи за отпремнине и једнократне помоћи(бруто)		900	
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	55.200	68.200	1,24
412100	Расходи по основу закупа	2.500	2.500	1,00
412200	Расходи по основу утrophа енергије, комуналних, комун.и транспортних услуга	1.500	5.000	3,33
412300	Расходи за режијски материјал	3.500	3.500	1,00
412400	Расходи за остали материјал за посебне намјене	1.200	3.200	2,67
412500	Расходи за текуће одржавање	1.500	3.300	2,20
412600	Расходи по основу утrophа горива, путовања и смјештаја у земљи и ин.	3.000	2.700	0,90
412700	Расходи за стручне услуге	7.000	8.000	1,14
412900	Остали некласификовани расходи	15.000	20.000	1,33
412900	Расходи за одржавање манифестације"Ђурђевдански дани културе"	20.000	20.000	1,00
415200	Грантови у земљи	0	300	
415200	Грантови у земљи		300	
510000	Издаци за нефинансијску имовину	5.000	5.000	1,00
511000	Издаци за произведену сталну имовину	5.000	5.000	1,00
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	5.000	5.000	1,00
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти			
638100	Издаци за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања			
УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА		204.700	209.700	1,02
Назив потрошачке јединице: Дом здравља				
410000	Текући расходи	2.405.000	2.626.000	1,09
411000	Расходи за лична примања запослених	2.065.000	2.277.000	1,10
411100	Расходи за бруто плате запослених	1.920.000	2.130.000	1,11
411200	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада	45.000	45.000	1,00
411300	Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања(бруто)	60.000	40.000	0,67
411400	Расходи за отпремнине и једнократне помоћи(бруто)	40.000	62.000	1,55
412000	Расходи по основу коришћења роба и услуга	335.000	344.000	1,03
412200	Расходи по основу утrophа енергије	55.000	55.000	1,00
412300	Расходи за режијски материјал	27.000	32.000	1,19
412400	Расходи за остали материјал за посебне намјене	12.000	16.000	1,33

412500	Расходи за текуће одржавање	25.000	21.000	0,84
412600	Расходи по основу путовања и смј. у земљи и ин.и утрошка горива	42.000	42.000	1,00
412700	Расходи за стручне услуге	14.000	26.000	1,86
412800	Расходи за услуге заштите животне средине	2.000	2.000	1,00
412900	Остали неklasификовани расходи	158.000	150.000	0,95
413000	Расходи финансирања и други финансијски трошкови	0		
413300	Расходи по основу камата на примљене зајмове у земљи			
419000	Расходи по судским рјешењима	5.000	5.000	1,00
419100	Расходи по судским рјешењима	5.000	5.000	1,00
510000	Издаци за нефинансијску имовину	250.000	260.000	1,04
511000	Издаци за произведену сталну имовину	110.000	110.000	1,00
511300	Издаци за набавку постројења и опреме	110.000	110.000	1,00
516000	Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбал. и сл.	140.000	150.000	1,07
516100	Издаци за залихе медицинског и лабораторијског материјала	140.000	150.000	1,07
620000	Издаци за отплату дугова	0	0	
621000	Издаци за отплату дугова			
621300	Издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи			
628000	Издаци за отплату дугова из трансакција према другим јединица власти	0	0	
628100	Издаци за отплату дугова према другим јединицама власти			
638000	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти	85.000	85.000	1,00
638100	Издаци за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања	85.000	85.000	1,00
	УКУПНО ПОТРОШАЧКА ЈЕДИНИЦА	2.740.000	2.971.000	1,08
	УКУПНО	17.665.000	19.642.000	1,11

ФУНКЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА РАСХОДА И НЕТО ИЗДАТАКА ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ

Табела 1

Функционални	ФУНКЦИЈА	Буџет 2025. год	Ребаланс 2025. год	

код		Буџет 2025.год	нацрт	Индекс
1	2	3	4	5,00
1.	Опште јавне услуге	8.104.700	10.331.000	1,27
2.	Одбрана			
3.	Јавни ред и сигурност			
4.	Економски послови			
5.	Заштита човјекове околине	45.700	35.700	0,78
6.	Стамбени и заједнички послови	895.000	750.000	0,84
7.	Здравство	2.740.000	2.971.000	1,08
8.	Рекреација,култура и религија	379.900	410.100	1,08
9.	Образовање	1.636.100	1.667.600	1,02
10.	Социјална заштита	2.276.100	2.238.500	0,98
	УКУПНО	16.077.500	18.403.900	1,14

Табела 2

Функционални код	ФУНКЦИЈА	Буџет 2025.год	Ребаланс (нацрт)	Индекс 4/3.
1	2	3	4	5
ЗУ	Заједничке услуге	11.785.400	14.087.700	1,20
ИУ	Индивидуалне услуге	4.292.100	4.316.200	1,01
	УКУПНО	16.077.500	18.403.900	1,14

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ОДЛУКЕ О НАЦРТУ РЕБАЛАНСА БУЏЕТА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ ЗА 2025. ГОДИНУ

Буџет општине Братунац за 2025. годину усвојен је 30.12.2024 године . Планиран је у износу од 17.665.000 КМ.

У току 2025. године стекли су се услови за ребаланс буџета општине Братунац. Главни разлози за израду ребаланса буџета општине Братунац за 2025 годину су:

- потреба за усклађивањем планираних вриједности појединих врста прихода и примитака за 2025 годину са процјењеним извршењем за 2025 годину у складу са реализацијом истих до мјесеца августа 2025. године,

- потреба за усклађивањем и прерасподјелом на појединим позицијама расхода и издатака на бази шестомјесечног извјештаја о утрошку на наведеним позицијама,

- искажане потребе за унутрашњим прерасподјелама (реалокацијама) средстава појединих потрошачких јединица које је потребно уврстити у ребаланс буџета, у циљу смањивања броја рјешења о реалокацијама у цијелој 2025. години.

- планирање расхода и издатака за која средства нису обезбјеђена у оквиру буџета за 2025 годину, односно која су се појавила у току 2025 године.

1.Измјене у структури буџетских прихода и примитака и расхода и издатака у Нацрту ребаланса буџета за 2025. годину

1.1. Приходи и примици

У оквиру приходовне стране, у ребалансу Буџета, извршене су следеће измјене:

а) Порески приходи су увећани за 735.000 КМ, а томе највише доприноси повећање на позицији 717000 Индиректни порези дозначени од УИО, у износу од 600.000 КМ, као и на позицијама Приходи по основу пореза на лична примања и приходе од самосталних дјелатности у износу од 55.000 КМ, и Остали порески приходи за 80.000 КМ. На бази шестомјесечног извјештаја за текућу годину утврђено је да су наведени приходи реализовани у великом проценту и да се може предвидјети да ће до краја године остварење ових прихода бити за горе наведени износ увећан у односу на планирана средства за 2025. годину.

б) Непорески приходи су планирани у износу од 3.843.000 КМ, и укупан износ је остао на нивоу усвојеног буџета, али је реалније распоређено. На позицијама 7210 и 7220 приходи су смањени, због нешто лошијег остварења у досадашњем периоду, али је зато на позицији 7290 планирано повећање у износу од 170.000 КМ. Ту су књижени приходи од Завода за запошљавање за 5 приправника, са којима Општина Братунац има закључен уговор, и то за 11 мјесеци ове године, и једна наплаћена судска пресуда у износу од 90.000 КМ.

в) Грантови су ребалансом планирани у износу од 15.000 КМ, колико је и извршење за сада.

г) Трансфери између различитих нивоа власти су значајно увећани у односу на планирана средства захваљујући одлукама Владе 04/1-012-2-2729/25 (одобрено 450.000 КМ), и рјешењу број 16-05/4-56-169-2/25 Министарства рада и борачко-инвалидске заштите у износу од 582.745 КМ, средствима која су одобрена здравственим установама, у чијој расподјели Дом здравља Братунац има увећање у износу од 220.000 КМ, а добили смо обавјештење да ће Министарств просвјете и културе и ове године уплаћивати средства за стипендије за ученике који уписују дефицитарне стипендије, па смо и то укључили у Нацрт ребаланса буџета. На позицији Трансфери од државе планиран је износ од 60.000 КМ, за одржавање пријевремених избора за предсједника Републике Српске.

д) **Примици за нефинансијску имовину** су смањени за 250.000 КМ, јер још увијек нисмо имали извршење. Каснило се са Јавним позивом за продају имовине, али очекујемо да ће се и то реализовати до краја ове године.

ђ) **Остали примици** су увећани за 100.000 КМ-У Нацрту ребаланса Општина Братунац планиран је примитак од Регионалне депоније Зворник у износу од 200.000 КМ. Општина је дала 3 гаранције за кредитно задужење ЈП „Регионална депонија“ и од 2018. плаћамо те кредите како доспјевају и водимо потраживање за те износе. ЈП „Градска чистоћа“ Братунац, чији је Општина већински акционар дугује ЈП „Регионална депонија“ средства по основу одлагања отпада, тако да смо у Нацрту ребаланса планирали грант средства АД „Градска чистоћа“ како би им помогли да отплате дуг, и не оду у стечај, а истовремено је постигнут договор да након уплате од АД „Градска чистоћа“, ЈП „Регионална депонија“ та средства уплаћује на рачун Општине Братунац. 100.000 КМ је већ реализовано у октобру, а остатак се планира до краја године.

ђ) **Неискоришћена средства посебних намјена** су планирана у износу од 1.900.000 КМ, и то су неутрошена средства кредита која смо имали на РПН Кредитно задужење, и на РПН Поступак експропријације некретнина. Од почетка године је утрошено 895.240 КМ, а тренутно на поменути рачунима имамо око 1.000.000 КМ.

1.2.Расходи и издаци

У оквиру **расходне стране** ребалансом буџета извршене су измјене по појединим ставкама планираних расхода и издатака, како слиједи:

а) **Расходи за лична примања** увећани су за 214.800 КМ или за 3%. До повећања ових расхода дошло је због следећих разлога:

- повећање плата у здравству
- исплата плата за 6 мјесеци за потпредседника и председника Скупштине општине Братунац због смјене (тзв.бијели хљеб), због чега су за шест мјесеци
- повећања наниже плате у Републици Српској
- повећане цијене рада за запослене у износу од 145 КМ умјесто досадашње цијене рада која је износила 140 КМ.

б) **Расходи по основу роба и услуга** увећани су за 64.100 КМ или за 2%

ц) **Расходи финансирања и други финансијски трошкови** су умањени за 100 КМ.

д) **Грантови** су увећани за 255.100 КМ - 100.000 КМ повећања за, већ поменути грант, АД „Градска чистоћа“, 130.000 КМ повећања средства за рад ДОО „Малина“ и за одржавање система за наводњавање 20.000 КМ због недовољно планираних средстава.

е) **Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општине** су остале на истом нивоу

ф) **Издаци за нефинансијску имовину** су увећани за 1.213.500 КМ и то због покретања пројекта изградње спомен- комплекса, и због инфраструктурних радова.

г) **Издаци за финансијску имовину и отплату дугова** из трансакција према другим јединицама власти су остали на истом нивоу.

Према томе, **укупна буџетска потрошња у Нацрту ребаланса Буџета за 2025. годину планирана је у износу од 19.642.000 КМ (повећање за 1.977.000 КМ или за 11% у односу на претходни план за 2025. годину)** и иста је распоређена по економској, организационој и функционалној класификацији како је приказано у табеларном дијелу Нацрта ребаланса Буџета за 2025 годину.

ОБРАЂИВАЧ
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ

ПРЕДЛАГАЧ
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана 50. Став (5) Закона о уређењу простора и грађењу (Сл.гласник РС бр.40/13; 106/15; 3/16; 84/19) и члана 36.Статута општине Братунац (Службени гласник општине Братунац бр.10/17), Скупштина општине Братунац на осмој редовној сједници одржаној дана 13.11.2025. год. донијела је:

О Д Л У К У

О УСВАЈАЊУ ИЗМЈЕНА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА, ПРОСТОР ЦЕНТРАЛНОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА БРАТУНАЦ НА ЗЕМЉИШТУ К.Ч. БР.1771 У КО БРАТУНАЦ ЗА ЈП „РАД“ АД БРАТУНАЦ

I

Доноси се Измјена и допуна Регулационог плана за насељено мјесто Братунац (у даљем тексту: План).

Границе простора који је обухваћен измјеном и допуном Плана прецизније су одређене у графичком дијелу Плана.

II

Елаборат Плана састоји се:

- 1.Текстуални дио Регулационог плана
- 2.Графички дио Регулационог плана који садржи карте стања:

01. Геодетска подлога –Р 1:1000
02. Извод из Регулационог плана – План просторне организације Р 1:1000
03. Инжењерскогеолошка карта – Извод из плана -Р 1:1000
04. План просторне организације Р- 1:500
05. План саобраћаја и нивелације - Р 1:500
06. План инфраструктуре - хидротехника - Р 1: 500
07. План инфраструктуре - електроенергетика - Р 1: 1000
08. План грађевинских и регулационих линија – Р 1: 500
09. План парцелације Р- 1:500
10. План рушења Р – 1:500

III

Елаборат Плана у форми Приједлога, урађен је од д.о.о. „Атриј“, Добој

IV

Плански период је десет(10)година од дана ступања на снагу ове одлуке.

V

О провођењу ове Одлуке стараће се Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове.

VI

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи раније донесени просторно – плански документи спроведбеног карактера, у дијелу у којем нису у сагласности са Планом.

VII

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику општине Братунац.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
Б Р А Т У Н А Ц
Број:01-022-____/25
Братунац, 13.11.2025. године.

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
_____
Изудин Алић

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана 50. став (5) Закона о уређењу простора и грађењу (Сл.гласник РС бр.40/13; 106/15; 3/16; 84/19) и члана 36. Статута општине Братунац (Службени гласник општине Братунац бр.10/17), Скупштина општине Братунац на осмој редовној сједници одржаној дана 13.11.2025. године, донијела је:

О Д Л У К У

О УСВАЈАЊУ ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА, ЗА НАСЕЉЕНО МЈЕСТО БРАТУНАЦ НА ЗЕМЉИШТУ К.Ч. БР. 2336/1, 2336/2; 2336/3 И 2336/4 У КО БРАТУНАЦ ЗА ТРБ

I

Доноси се Измјена и допуна Регулационог плана за насељено мјесто Братунац (у даљем тексту: План).

Границе простора који је обухваћен измјеном и допуном Плана прецизније су одређене у графичком дијелу Плана.

II

Елаборат Плана састоји се:

1.Текстуални дио Регулационог плана

2.Графички дио Регулационог плана који садржи карте стања:

01. Геодетска подлога –Р 1:1000
02. Извод из Регулационог плана
03. Карта власништва над земљиштем-Р 1:1000
04. Постојећа функционална организација простора -1:1000

КАРТЕ ПЛАНИРАНОГ РЈЕШЕЊА

05. План организације простора- Р 1:1000
06. План намјене површина - Р 1:1000
07. План саобраћаја - Р 1: 1000
08. План инфраструктуре - хидротехника - Р 1: 1000
09. План инфраструктуре - електроенергетика и телекомуникације- Р 1: 1000
10. План инфраструктуре – синтезна карта - Р 1:1000
11. План грађевинских и регулационих линија – Р 1: 1000
12. План парцелације Р 1:1000

III

Елаборат Плана у форми Приједлога, урађен је од д.о.о. „Атриј“, Добој

IV

Плански период је десет(10)година од дана ступања на снагу ове одлуке.

V

О провођењу ове Одлуке стараће се Одјелење за просторно уређење и стамбено комуналне послове.

VI

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи раније донесени просторно – плански документи спроведбеног карактера, у дијелу у којем нису у сагласности са Планом.

VII

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику општине Братунац.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
Б Р А Т У Н А Ц
Број:01-022-____/25
Братунац, 13.11.2025. године.

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
_____
Изудин Алић

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана 50. став (5) Закона о уређењу простора и грађењу (Сл.гласник РС бр.40/13; 106/15; 3/16; 84/19) и члана 36. Статута општине Братунац (Службени гласник општине Братунац бр.10/17), Скупштина општине Братунац на осмој редовној сједници одржаној дана 13.11.2025. године, донијела је:

О Д Л У К У

О УСВАЈАЊУ ИЗМЈЕНА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА, ПРОСТОР ЦЕНТРАЛНОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА БРАТУНАЦ НА ЗЕМЉИШТУ К.Ч. БР. 1944. У КО БРАТУНАЦ, (војни магацин)

I

Доноси се Измјена и допуна Регулационог плана за насељено мјесто Братунац (у даљем тексту: План).

Границе простора који је обухваћен измјеном и допуном Плана прецизније су одређене у графичком дијелу Плана.

II

Елаборат Плана састоји се:

1.Текстуални дио Регулационог плана

2.Графички дио Регулационог плана који садржи карте стања:

01. Геодетска подлога –Р 1:1000
02. Извод из Регулационог плана – План просторне организације Р 1:1000
03. Инжењерскогеолошка карта – Извод из плана -Р 1:1000
04. План просторне организације Р- 1:500
05. План саобраћаја и нивелације - Р 1:500
06. План инфраструктуре - хидротехника - Р 1: 500
07. План инфраструктуре - електроенергетика - Р 1: 1000
08. План грађевинских и регулационих линија – Р 1: 500
09. План парцелације Р- 1:500
10. План рушења Р – 1:500

III

Елаборат Плана у форми Приједлога, урађен је од д.о.о. „Атриј“, Добој

IV

Плански период је десет(10)година од дана ступања на снагу ове одлуке.

V

О провођењу ове Одлуке стараће се Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове.

VI

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи раније донесени просторно – плански документи спроведбеног карактера, у дијелу у којем нису у сагласности са Планом.

VII

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику општине Братунац.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

Б Р А Т У Н А Ц

Број:01-022-____/25

Братунац, 13.11.2025. године.

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Изудин Алић

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана 147. став 2, 4. и 9. Закона о основном васпитању и образовању („Службени гласник Републике Српске“ број 81/22), члана 6. Правилника о раду и поступку избора и разрјешења чланова школског одбора („Службени гласник Републике Српске“ број 72/23), члана 39. став 2. тачка 21. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 97/16, 36/19 и 61/21) и члана 36. Статута општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 10/17 и 6/25), Скупштина општине Братунац на осмој редовној сједници одржаној дана 13.11.2025. године, доноси:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о избору једног члана Школског одбора
Јавне установе Основна школа „Вук Караџић“ Братунац

1. _____ из Братунца изабран је за члана Школског одбора Јавне установе Основна школа „Вук Караџић“ Братунац, у име општине Братунац, као јединице локалне самоуправе.
2. Избор из тачке 1. овог Рјешења представља приједлог општине Братунац за именовање једног члана Школског одбора Јавне установе Основна школа „Вук Караџић“ Братунац, на приједлог јединице локалне самоуправе, у поступку именовања чланова Школског одбора Јавне установе Основна школа „Вук Караџић“ Братунац, у новом сазиву и мандату, према одговарајућој структури и саставу, у складу са законом.
3. Ово Рјешење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеном гласнику општине Братунац“.

О б р а з л о ж е њ е

Јавна установа Основна школа „Вук Караџић“ Братунац обратила се Скупштини општине Братунац дописом број: 01-371/25 од 07.10.2025. године са захтјевом за именовање члана Школског одбора у име јединице локалне самоуправе, пошто тренутним члановима школског одбора истиче мандат од четири године.

Чланом 147. став 2. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 81/22) прописано је да школски одбор има седам чланова које за школе са статусом јавне установе у име оснивача именује Министарство, и то:

- 1) два члана на приједлог радника школе из реда запослених,
- 2) два члана у име оснивача,
- 3) два члана из реда родитеља на приједлог савјета родитеља школе и
- 4) један члан на приједлог јединице локалне самоуправе.

Чланом 147. став 3. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 81/22) прописано је да састав школског одбора, по правилу, треба да одражава националну структуру ученика, њихових родитеља, радника школе и јединице локалне самоуправе.

Чланом 147. став 9. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 81/22) прописано је да члан школског одбора може бити лице са најмање средњом стручном спремом.

Чланом 6. став 1. Правилника о раду и поступку избора и разрјешења чланова школског одбора („Службени гласник Републике Српске“, бр. 72/23) прописано је да избор једног члана школског одбора, у име јединице локалне самоуправе, врши скупштина јединице локалне самоуправе.

Чланом 6. став 2. Правилника о раду и поступку избора и разрјешења чланова школског одбора („Службени гласник Републике Српске“, бр. 72/23) прописано је да члан школског одбора, којег у име јединице локалне самоуправе изабере скупштина јединице локалне самоуправе, може бити лице које има пребивалиште на подручју те јединице локалне самоуправе.

На основу изложеног, Скупштина општине Братунац је на осмој редовној сједници одржаној дана 13.11.2025. године, на основу приједлога који је утврдила Комисија за избор и именовање и мандатско - имунитетска комисија, већином гласова изабрала _____ за члана Школског одбора Јавне установе Основна школа „Вук Караџић“ Братунац, у име јединице локалне самоуправе, те је ријешено као у диспозитиву.

Поука о правном лијеку: Ово Рјешење је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред Окружним судом у Бијељини у року од 30 дана од дана достављања рјешења.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА БРАТУНАЦ
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
Број: 01-022- /25
Братунац, 13.11.2025. године

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ

Изудин Алић

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана 147. став 2, 4. и 9. Закона о основном васпитању и образовању („Службени гласник Републике Српске“ број 81/22), члана 6. Правилника о раду и поступку избора и разрјешења чланова школског одбора („Службени гласник Републике Српске“ број 72/23), члана 39. став 2. тачка 21. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 97/16, 36/19 и 61/21) и члана 36. Статута општине Братунац („Службени гласник општине Братунац“ бр. 10/17 и 6/25), Скупштина општине Братунац на осмој редовној сједници одржаној дана 13.11.2025. године, доноси:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о избору једног члана Школског одбора
Јавне установе Основна школа „Бранко Радичевић“ Братунац

4. _____ из Братунца изабран је за члана Школског одбора Јавне установе Основна школа „Бранко Радичевић“ Братунац, у име општине Братунац, као јединице локалне самоуправе.
5. Избор из тачке 1. овог Рјешења представља приједлог општине Братунац за именовање једног члана Школског одбора Јавне установе Основна школа „Бранко Радичевић“ Братунац, на приједлог јединице локалне самоуправе, у поступку именовања чланова Школског одбора Јавне установе Основна школа „Бранко Радичевић“ Братунац, у новом сазиву и мандату, према одговарајућој структури и саставу, у складу са законом.
6. Ово Рјешење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеном гласнику општине Братунац“.

О б р а з л о ж е њ е

Јавна установа Основна школа „Бранко Радичевић“ Братунац обратила се Скупштини општине Братунац дописом број: 328/25 од 12.09.2025. године са захтјевом за именовање члана Школског одбора у име јединице локалне самоуправе, пошто тренутним члановима школског одбора истиче мандат од четири године.

Чланом 147. став 2. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 81/22) прописано је да школски одбор има седам чланова које за школе са статусом јавне установе у име оснивача именује Министарство, и то:

- 5) два члана на приједлог радника школе из реда запослених,
- 6) два члана у име оснивача,
- 7) два члана из реда родитеља на приједлог савјета родитеља школе и
- 8) један члан на приједлог јединице локалне самоуправе.

Чланом 147. став 3. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 81/22) прописано је да састав школског одбора, по правилу, треба да одражава националну структуру ученика, њихових родитеља, радника школе и јединице локалне самоуправе.

Чланом 147. став 9. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 81/22) прописано је да члан школског одбора може бити лице са најмање средњом стручном спремом.

Чланом 6. став 1. Правилника о раду и поступку избора и разрјешења чланова школског одбора („Службени гласник Републике Српске“, бр. 72/23) прописано је да избор једног члана школског одбора, у име јединице локалне самоуправе, врши скупштина јединице локалне самоуправе.

Чланом 6. став 2. Правилника о раду и поступку избора и разрјешења чланова школског одбора („Службени гласник Републике Српске“, бр. 72/23) прописано је да члан школског одбора, којег у име јединице локалне самоуправе изабере скупштина јединице локалне самоуправе, може бити лице које има пребивалиште на подручју те јединице локалне самоуправе.

На основу изложеног, Скупштина општине Братунац је на осмој редовној сједници одржаној дана 13.11.2025. године, на основу приједлога који је утврдила Комисија за избор и именовање и мандатско - имунитетска комисија, већином гласова изабрала _____ за члана Школског одбора Јавне установе Основна школа „Бранко Радичевић“ Братунац, у име јединице локалне самоуправе, те је ријешено као у диспозитиву.

Поука о правном лијеку: Ово Рјешење је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред Окружним судом у Бијелини у року од 30 дана од дана достављања рјешења.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА БРАТУНАЦ
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
Број: 01-022- /25
Братунац, 13.11.2025. године

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ

Изудин Алић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА БРАТУНАЦ
- НАЧЕЛНИК -

REPUBLIC OF SRPSKA
MUNICIPALITY OF
BRATUNAC - THE MAYOR-

Ул.Светог Саве бр.260; 75 420 Братунац,

тел.+387(56)410-176; факс:+387(56)410-337

e-mail:bratopst@teol.net www.opstinabraturac.com

Братунац:_____.2025.

Дана:02-020 /25

На основу члана 22.тачка б.подтачка 3.Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике српске“,број 121/12,47/17),
Члана 82.Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике српске број 97/16) и члана 50.Статута општине Братунац („Службени гласник општине Братунац број 10/17),Начелник општине предлаже Процијену угрожености општине Братунац од елементарне непогоде и друге несреће.

ПРОЦЈЕНА УГРОЖЕНОСТИ ПОДРУЧЈА

ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

ОД ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ И ДРУГЕ НЕСРЕЋЕ

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

Др Лазар Продановић

САДРЖАЈ

Увод

Методологија Израде процјене угрожености

1. ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

1.1. Положај и карактеристике територије општине Братунац,географски положај,површина ,границе

1.1.1 Географски положај,површина,границе

1.1.2. Геоморфолошке карактеристике

1.2. Становништво

1.3. Инфраструктура

1.3.1. Друмски саобраћај

1.3.2. Телекомуникације

1.3.3. Електроенергетска структура

1.3.4. Водоснабдјевање и канализација

1.3.5. Привредна развијеност ,основне индустријске гране

1.3.6. Стање у области друштвеног развоја

2. ИДЕНТИФИКАЦИЈА РИЗИКА

2.1. Прикупљање информација о ризицима

2.2. Преглед ризика на територији

2.2.1. Сливна подеучја и површинске воде(ријеке и потоци)

2.2.2. Ерозије и бујице

2.2.3. Подручја угрожена поплавама

2.2.4. Заштићеност од поплава

Преглед водозаштитних објеката

2.2.5. Метеролошке појаве – олујни вјетар,киша,град,сњежне падавине,поледица,суша

2.2.5.1. Клима

2.2.5.2. Температура

2.2.5.3. Град

2.2.5.4. Снијег

2.2.5.5.Суша

2.2.5.6. Падавине

2.2.5.7. Олујни вјетар

2.2.6. Клижишта

2.2.7. Одрони

2.2.8. Земљотреси

2.2.8.1.Сеизмички појас којем припадамо и његове карактеристике

2.2.8.2.Сеизмогене зоне

2.2.8.3.Сеизмолишки мониторинг Републике Српске

2.2.8.4.Процјена ризика у зависности од сеизмичких услова

2.3 Шуме и шумско земљиште

2.3.1. Еколошки потенцијали

2.3.2. Заштита вода

2.4. Пољопривреда и пољопривредно земљиште

2.4.1. Биљне болести и биљне штеточине

- 2.5. Хемиске,микробиолошке и физичке опасности у храни намјењеној за исхрану људи
  - 2.5.1. Индустријски загађујуће материје
  - 2.5.2. Радиоактивни елементи
  - 2.5.3. Токсичне материје у намирницама и води настале или доспијеле током производње или чувања
- 2.6. Здравствено ветеринарски сектор
  - 2.6.1. Заразне и ендемске болести
  - 2.6.2. Заразне болести у ветерини
  - 2.6.3. Хумане здравствене установе и њихови капацитети
  - 2.6.4. Доступност лијекова и медицинских средстава у Братунац
  - 2.6.5. Ветеринарски капацитети
  - 2.6.6. Епидемиологија
  - 2.6.7. Контрола хране анималног поријекла
  - 2.6.8. Контрола хране за животиње
  - 2.6.9. Сарадња са контролним органима
- 2.7. Енергетика
- 2.8. Неексплодирана убојна средства и мине
- 2.9. Управљање отпадом
  - 2.9.1. Дивље/неконтролисане депоније
- 2.10. Систем заштите и спасавања/цивилне заштите на подручју општине Братунац

3. ЛИСТА РИЗИКА И АНАЛИЗА СЦЕНАРИЈА

- 3.1 Клизиште на подручју МЗ Полом
  - 3.1.1. Клизишта на подручју МЗ Полом 1
  - 3.1.2. Клизишта на подручју МЗ Полом 2
  - 3.1.3. Клизишта и одрони на регионалним,локалним и некатегорисаним путевима (Регионални пут П 454 а.Братунац-Дрињача на изласку из Красанпоља)
- 3.2 . Поплаве
  - 3.2.1. Поплаве у сливу ријеке Дрине
  - 3.2.2. Поплаве у сливу Глоговске ријеке
  - 3.2.3. Поплаве у сливу Бљчевске и Крижевичке ријеке
  - 3.2.4. Поплаве у сливу Сашке ријеке
  - 3.2.5. Поплаве у реону Кравице,Хранче и Коњевић поља
- 3.3. Земљотрес на подручју општине Братунац
- 3.4. Екстремне метеоролошке појаве на подручју општине Братунац
- 3.5. Пожари на подручју општине Братунац
- 3.6. Заразне болести
- 3.7. Несреће са утицајем на пољопривреду
- 3.8. Несреће на енергетском постројењу
- 3.9. Несреће на магистралном путу М-2 и регионалним путевима
- 3.10. Процијена ризика угрожености из домена социјалне и дијечије заштите
- 3.11. Прекид у функционисању фиксне телефоније
- 3.12. Престанак рада главног поштанског центра
- 3.13. Несреће на нуклеарној електрани „Кршко“ са испуштањем радиоактивног материјала у атмосферу
- 3.14. Несреће на неорганизованим купалиштима
- 3.15. Несреће од мина и НУС-а
- 3.16. Загађење ријеке Дрине опасним материјалом са флотациског јаловишта рудника олова и цинка Сасе

4. ЗАКЉУЧЦИ

УВОД

На основу члана 22. тачка б. подтачка 3. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“, број:121/12, 46/17), члана 82. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ број: 97/16,) и члана 50. Статута општине Братунац (Сл. гласник општине Братунац бр.10/17), Начелник општине доноси Процјену угрожености подручја општине Братунац од елементарне непогоде и друге несреће

Процјена угрожености од елементарне непогоде о и друге несреће на подручју општине Братунац (у даљем тексту Процјена) представља полазни документ у изради планске документације у области заштите и спасавања.

Обавеза израде овог документа утврђена је Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске „ Број:121/12) и Уредбом о садржају и начину израде Плана заштите од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник Републике Српске“ број 101/21).

Основни циљ израде Процјене је идентификација и анализа ризика путем идентификације ризико објеката и могућих сценарија догађаја ,о врсти могуће несреће, њеном обиму и посљедицама као и вермену и мјесту догађаја.

Идентификација ризика је извршена на бази прикупљања података и информација, укључивањем релевантних партнера са којима су размјењене идеје и ријешења , те комбиновањем и груписањем ризика. Идентификација ризика која је извршена на овај начин представљала је основ за анализу ризика.

Анализа ризика у оквиру Процјене је обухватала анализу сценарија и анализу капацитета.

Анализа сценарија је обухватила анализу обима идентификованих ризика на подручју општине Братунац на основу учесталости одређених врста опасности и анализу њихових последица.

Анализа капацитета је обухватала анализу материјално - техничких и људских капацитета којима се општина располаже и могућност предузимања активности субјеката од значаја за заштиту и спасавање у превентивном и оперативном смислу. На бази наведених елемената у оквиру Процјене је обухваћен и предложен ниво мјера надлежним субјектима на подручју општине , предузећима и другим правним лицима који имају законску обавезу за доношење одлука од значаја за заштиту и спасавање . У оквиру овог сегмента Процјене угрожености обухваћен је преглед интервентних капацитета. У истом смислу извршено је дефинисање носиоца конкретних задатака и обавеза цивилне заштите, спасилачке и хитне службе те других субјеката од значаја за заштиту и спасавање.

Да би се у оквиру Процјене квалитетно и свеобухвано анализирали ризици на подручју општине Братунац, Начелник општине је формирао Радну групу за процјену угрожености подручја општине од елементарне непогоде и друге несреће.

МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ПРОЦЈЕНЕ УГРОЖЕОСТИ

Методологија израде Процјене угрожености и Плана заштите и спашавања представља израз усаглашености јединствених кључних актера у области заштите и спашавања. Примјењени методолошки приступ код израде Процјене је ризико-базирано димензионирање. Суштинска предност ризико-базираног димензионирања јесте сасвим конкретан и мјерљив резултат до којег се долази кроз процес идентификације и анализе ризика који представља основ надлежним субјектима за доношење одлука.

Најзначајнија предност овог модела јесте могућност и потреба димензионирања односно прилагођавања спасилачких и хитних служби и њихових капацитета, превентивних и оперативних планова, законске регулативе и друге документације идентификованим ризицима.

Ризико-базирано димензионирање као методолошки приступ примјењен је као веза која ће повезивати сва документа Плана заштите и спашавања. Процјена угрожености као најзначајнији документ Плана цивилне заштите представља основ за планирање и израду одређених дјелова кроз документе плана.

Примјена ризико-базираног димензионирања као метода и процес израде Процјене обухвата пет фаза које су међусобно повезане и зависне, а које омогућавају прилагођавање идентификованим ризицима спасилачких и других хитних служби, других субјеката од значају за заштиту и спашавање, њиховим превентивним капацитетима, правне регулативе и друге документације.

Ризико-базирано димензионирање је процес који се састоји од пет међусобно зависних и условљених фаза и то:

- а) прва фаза - идентификација ризика,
- б) друга фаза - анализа ризика,
- в) трећа фаза – приједлог за ниво мјера и активности,
- г) четврта фаза - доношење одлуке по приједлогу за ниво мјера и активности,
- д) пета фаза - спровођење одлуке

Поред обиља информација и статистичких података, које чак и површном посматрачу пружа овај документ, ипак постоје одређени недостаци, који се могу сврстати у домен објективног. Наиме, у одређеним сегментима није било могуће приказати историјску слику ризика за повратни период, нити дати неке статистичке податке због непостојања континуитета праћењу одређених догађаја, појава и слично.

1. ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

1.1 Положај и карактеристике територије општине Братунац , Географски положај, површина, границе

Општина Братунац се налази у источном дијелу Босне и Херцеговине тј. Републике Српске и простире се својим источним дијелом уз ријеку Дрину, која представља границу са Републиком Србијом. На сјеверу су граничи са општином Зворник, на западу са општинама Власеница и Милићи, а на југозападу са општином Сребреница. Простор који обухвата протеже се од ријеке Јадар код Коњевића ((сјеверозапад) и Глогове планине (на сјеверу), даље током ријеке Дрине по правцу ЦЗ-ЈИ до Мљечве и Врањковине (Жлијебац) на југоистоку на обали Дрине.

1.1.1 Географски положај, површина, границе

Општина Братунац се простире на површини од 293,49 км².

Географске координате :

Н 44.1858791 – сјеверне географске ширине,

Е 19.3327536 – источне дужине

Лијева обала ријеке Дрине, у дужини од 68 километара, представља природну границу Братунца са сусједном Републиком Србијом (општине Љубовија и Бајина Башта).

Рељеф Општине Братунац се дијели на два дијела и то:

- Равничарски дио уз ријеку Дрину(174 м надморске висине, обухвата око 30% укупне површине општине).
- Брдски дио (унутрашњост општине са надморском висином од 300 до 772 м, обухвата око 70% укупне површине општине).

Сам град је смјештен у равничарском дијелу општине на надморској висини од 180 м, кроз који протичу двије ријеке (Крижевица и Глоговачка ријека)

Највише коте општине Братунац су :

1. Чауш.....772 м
2. Кик.....515 м
3. Градина.....433 м
4. Градац.....323 м

1.1.2 Геоморфолошке карактеристике

У геолошкој грађи Општине Братунац учествују стијене различите старости, нижи дијелови терена изграђени су од палеозојских, неогених и квартарних творевина, док су виши терени (преко 400 м) грађени од еруптивних стијена.

воревине су престављене кроз различите седименте. Основна карактеристика свих ових стијена је низак кристалинитет и готово потпуна очуваност првобитних структурних елемената.

Филити, шкриљави глинци

Најнижи облик палеозојских творевина, налази се уз ријеку Дрину (локалитет Тегаре). Ту се поред филита, као основе налазе и танки прослојци (1 – 2 цм) графитних шкриљаца или сиво жутих кварц – серицитских пешчара. Најмање су заступљени црни кречњаци, прожети бијелим калцитним жилицама.

Пешчари, филитични и други шкриљци, кречњаци

Највећи дио површине шире околине Братунца изграђен је од стијена ове серије. Налазе се у свим поточним долинама.

Пешчари заузимају доминантно мјесто у овој серији. Изграђени су углавном од зрна кварца и лискуна, са претежно глиновитим и глиновито-лимонитним везивом. Ријеђе је везиво карбонатно.

Филитички шкриљци, филито-аргилошисти и прави аргилошисти налазе се као прослојци или мања сочива у поменутих пешчарима. Знатно су заступљени у нижим дијеловима. Посебну пажњу заслужују аргилофилити, познати под називом „кровни шкриљци“. Лако се цијепају у веће и мање плоче, дебљине до 2 мм, и служе од давнина за покривање кућа и других објеката. У новије вријеме се користи као декоративни материјал.

Поред поменутих стијена често се налазе и црни кречњаци, знатно испуцали, пукотине су накнадно испуњене бијелим или жутих калцитом. Лијепо се и лако обрађују и могу служити као украсни грађевински камен.

Пјешчано – конгломератна серија

То су углавном кварц – лискунска стијена, мада има и мањих партија изграђених од фелдспата и калцита. Везиво је глиновито или глиновито – лимонитно, ријеђе силицијско. Конгломерати су претежно изграђени од ваљутљкљ бијелог кварца, а знатно ријеђе од црног кварца. Везиво им је претежно силицијско, а у мањем обиму глиновито – лимонитно.

Неоген

У широј околини Братунца неогене творевине представљене су терцијарним вулканитима. То су различите варијанте адезитско – дацитских стијена, од базичних до киселих.

Дацити

Дацитске стијене се јављају у виду пробоја или излива. Кад су свјежи боја им је зеленкастосива, жутосива до црвенкаста. Текстура им је хомогена. У свијежим масама стијена запајају се два система пукотина, по којима се лако цијепају у паралелопипеде.

Кварцити

Кварцити се углавном срећу у мањим масама уз веће дислокације. Настали су интензивном силификацијом пешчара у контактним зонама са еруптивом. Боје су сивосмеђе, плавичасте, црвенкастожуте или сиве. Често су пропицитисани, а сулфиди распаднути и испрани, тако да данас имају шупљикав изглед.

Квартар

Квартарне творевине се налазе у долини Дрине и њених већих притока, нарочито Крижевице. То су уствари алувијални наноси местимично прекривени хумусом. Највише су заступљени шљункови, пјескови и глине. Ови материјали се данас користе као цигларска глина.

1.2 . Становништво

Општина Братунац се убраја у средње насељене општине са 21 619 становника у 27 МЗ ,док је по попису из 1991.године на подручју општине живјело 33.575 становника.

У општини Братунац данас живи 21.619 становник, у 6.057 домаћинстава и 8.093 станбене јединице.

Табела бр.1:
Миграцијски салдо по годинама.

Година	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
	-61.00	-67.00	-63.00	131.00	-30.00

Извор:Републички завод за статистику.

У општини Братунац има 50 насељених мјеста распоређених у 27 мјесних заједница, а број становника по насељеним мјестима је следећи;

Табеле бр.2:
Број становника

Насељено мјесто	Број становника у 2013.	Насељено мјесто	Број становника у 2013.
Абдулићи	188	Млечва	5
Бањевићи	10	Мратињци	5
Биљача	309	Оћеновићи	2
Бјеловац	207	Оправдићи	276
Бљечева	195	Пирићи	31
Бољевићи	200	Побрђе	202
Брана Баћићи	22	Побуђе	1288
Братунац	7858	Подчауш	137
Дубравице	274	Полом	217
Факовићи	114	Раковац	440
Глогова	922	Редовац	352
Хранча	359	Сикирић	122
Хрнчићи	781	Слапашница	304
Јагодња	45	Станатовићи	55
Јакетићи	21	Суша	397
Јелах	-	Шиљковићи	3
Јежештица	346	Тегаре	216
Јошева	5	Урковићи	504
Коњевићи	741	Витковићи	155

Насељено мјесто	Број становника у 2013.	Насељено мјесто	Број становника у 2013.
Красановићи	288	Вољавица	420
Кравица	567	Вранешевићи	97
Липеновићи	4	Загони	316
Лозница	12	Залужје	223
Магашићи	527	Запоље	72
Михаљевићи	233	Жлијебац	273

Извори: Коначни резултати пописа 2013.године (www.statistika.ba).

Према попису из 2013.године на подручју општине Братунац живи 21 619 становника, од чега 8 359 у урбаном дијелу или 38,66%, док у руралном дијелу живи 13260 становник или 61,34%.

Демографска слика Братунац у периоду од 1991. па до данас, драматично се мијењала услед утицаја ратних дешавања и послератних миграција становништва.

Према попису из 1991.године на подручју општине Братунац је живјело 33 575 становника, с густином насељености од 74 становника на км², док је данас густина насељености 69,3 становника по км².

Према попису из 2013.године на подручју општине Братунац живи 21 619 становника у 5998 домаћинстава, што чини 3,4 члана по домаћинству.

1.3. Инфраструктура

1.3.1 Друмски саобраћај

Примарни вид саобраћаја у општини Братунац је друмски саобраћај. најзначајнији путни правци који пролазе преко територије општине су: магистрални пут М-19, релација: Зворник - Коњевић Поље - Власеница, регионални пут Р454 Коњевић Поље - Скелани, Регионални пут Р454 Дрињача - Братунац, регионални пут Р453 Братунац – Скелани, који чине окосницу друмске саобраћајне мреже у општини. Сем регионалних путева на територији општине је дефинисана 24 локалних путева као и некатегорисаних путева.

Регионални путеви

Табела бр.3:

Бр.	Дионица	Дужина(км)	асфалт	Макадам
Р454	Коњевић поље – Скелани (на територији општине Братунац)	56	56	
Р454а	Дрињача – Братунац (на територији општине Братунац)	28	28	
П453	Братунац – Зелени Јадар (на територији општине Братунац)	3	3	

Локални путеви

Табела бр.4:

Бр.	Дионица	Дужина(км)	Асфалт	Макадам
1.	Јеловци – Загони	3	1	2
2.	Селишта - Бурнице	3	1	2
3.	Лоњин - Слапашница	3	2	1
4.	Циглана - Симићи	1,5	0,5	1
5.	Кравица - Поповићи	6	5	1
6.	Факовићи - Станатовићи	3	-	3
7.	Кравица - Липеновићи	7	-	7
8.	Жлијебац - Врањковина	3	-	3
9.	Бјеловац - Сасе	3	3	-
10.	Турбе – Загони - Бљечева	4	-	4
11.	Кајићи - Јежештица	3	3	-
12.	Авдагина Њива – Г.Магашићи	3	0,5	2,5
13.	Глогова - Халиловићи	5	3	2
14.	Реповац - Церовац	2	2	-
15.	Тегаре - Запоље	3	-	3
16.	Факовићи - Млечва	3	-	3
17.	Бјеловац – Лозница-Полозник	3	-	3
18.	Побрђе - Раковац	3	3	-
19.	Осамско - Џафићи	1,5	-	1,5
20.	Первани – Побуђе - Ђугум	4	4	-
21.	Хрнчићи - Равница	3	3	-
22.	Первани – Урковићи	2,5	2,5	-
23.	Кравица – Брана Баћићи	4,5	1,5	3
24.	Јеловци – Г. Борићи	0,5	-	0,5

Транспортни капацитети

На подручју општине функционише;

- једно предузеће које се искључиво бави јавним превозом путника ДОО“ Роћко“ са 20 аутобуса и минибуса укупног капацитета сједишта 654 ,
- 12 самосталних аутопревозника
- 30 таксиста

1.3.2 Телекомуникације

Подручје општине Братунац је спојено оптичким каблом чије могућности телекомуникација су изузетно добре. У случају оштећења или прекида наведеног кабла дошло би до прекида комуникаци

путем оптичког кабла.

Од мобилних мрежа највећи дио општине покривају мрежни оператери из БиХ са својим базним станицама на локалитетима ;

1. ТКЦ Братунац,
2. РТВ Братунац,
3. Коњевић Поље,
4. Кравица,
5. Поточари,
6. Тегаре,
7. Ждријело,
8. Жлијебац,
9. Рудник Сасе,
10. Братунац Петропројект, Братунац – Гранични прелаз,
11. Братунац – Центар
12. Братунац - Бјеловац

1.3.3 0Електроенергетска структура

У области електроснабдијевања у општини Братунац основано је ЗЕДП „Електро - Бијељина“ А.Д. Бијељина са РЈ “Електродистрибуција“ Братунац.

Подручје општине Братунац снабдијева са електричном енергијом преко 1 трафо станице напонског нивоа 110 кV које су у власништву „Електропреноса“ БиХ.

На подручју општине Братунац трафо станица од 10/04 кV има 180 од чега је 162 у власништву ЗЕДП „Електро - Бијељина“, а 18 је приватних.

Дужина 35 кV мреже износи 31,44 км, док дужина 10 кV мреже износи 187,5 км.

Укупна дужина нисконапонске мреже износи око 306,62 км.

На простору општине Братунац регистровано је укупно 7203 мјерних мјеста,

од чега се на домаћинства односи 6611 мјерних мјеста,

на средњи напон 12 мјерно мјесто,

осталу потрошњу 498 мјерних мјеста и

на јавну расвјету 82 мјерних мјеста

1.3.4. Водоснабдијевање и канализација

Водоснабдијевање становништва водом, као и одвођење отпадних вода у надлежности је ЈП. „Рад“ Братунац са 25 запослена, које функционише као савремено друштво са сталном тенденцијом ка усавршавању и проширењу дјелатности и задужено је за хидротехничку инфраструктуру (водовод, фекалну и кишну канализацију).

На водоводни систем Братунац прикључено је око 10.000 становника које се снабдијева питком водом са изворишта „Бјеловац“ .

Практично 2/3 становника је прикључено на водоводни систем, док становништво које није прикључено снабдијева се питком водом из локалних водоводних мрежа и бунара.

Укупна дужина транспортних и дистрибутивних цјевовода износи око 130 км.

Постојећа водоводна мрежа је изграђена ПВЦ и полиетиленских цијеви

1.3.5. Привредна развијеност, основне индустријске гране

Природни ресурси као што су рудна богатства, шуме, пољопривреда били су темељ за опстанак не само општине Братунац него и осталих општина у окружењу. Избор занимања становништва је у

великој мјери био усресређен ка преради и експлоатацији постојећих минералних сировина и шумског богатства .

Од индустријских капацитета постајале су металопрерађивачка , дрвна, грађевинска индустрија.

Услед ратних дешавања која су узроковала миграцију становништва и девастирање предузећа, данас за развој општине се користе природни ресурси или се могу користити кроз следећа предузећа:

- Шумарство и дрвно-прерађивачка индустрија.
- Пољопривреда и прехранбена индустрија(воћарство-малине , ратарство,сточарство повртларство, пчеларство , откуп и прерада мяса и млијека).
- **Табела бр.:**
- **Структура предузећа и установа на дан 31.12.2024.године**

Врста субјеката у привреди	2024.год	
	број	%
ОПЗ	6	8,69
ДОО	41	59,42
АД	2	2,9
ЈП	1	1,45
ЗУ	9	13,05
ЈУ	10	14,49
УКУПНО:	69	100

- Извор:Пореска управа и Министарство финансија Републике Српске

На подручју општине Братунац у 2024. години привредну дјелатност обављало је 69 правних субјеката, привредна друштва.

Посматрано по дјелатностима, највеће учешће у броју активних субјеката имају трговинска радње, занатске радње и угоститељски објекти, а од предузећа субјекти из области прерађивачке индустрије.

Највеће учешће у броју активних предузећа –49,што износи 81,6%, припада групи микро предузећа (до 9 запослених),

- затим 8 малих предузећа (од 10 – 49 запослених) што чини 14,47%.
- У групи средњих предузећа (50 – 250 запослених) 5 предузећа или 2,63%
- и у групи великих (преко 250 запослених) 2 предузећа или 1,31%.

Укупан број запослених радника у привредним друштвима (предузећа) је 872 радника, са просјечном бруто платом од 1.051,15 КМ.

Укупан приход наведених правних субјеката за 2017.годину је износио 73.096.405,00 КМ.

По гранама индустрије приходи су следећи;

- Прерађивачка индустрија 31.771.329,00 КМ,
- Пољопривреда 5.819.301,00 КМ
- Грађевинарство 11.867.533,00 КМ,
- Трговина 17.603.143,00 КМ,
- Саобраћај 1.527.143,00 КМ,
- Здравствена заштита 1.940.236,00 КМ

Према подацима статистичког завода РС, просјечне нето плате у КМ у општини Братунац су:

Година	2019	2020	2021	2022	2023
Нето лд	819,00	903,00	932,00	1.025,00	1.138,00

Укупан број запослених на територији општине Братунац по било ком основу је 2.200 и 2.752 пензионера.Подаци су закључно са 30.09.2025.године.

Број незапослених незапослених лица на територији општине Братунац закључно за 31.07.2025.године је 1.726 лица.

Од укупног броја (1.726 лица)

1. Некваликованих радника (НК) је 609,
2. Квалификованих радника (КВ) је.....514,
3. Средња стручна спрема (ССС) је.....463,
4. Висока стручна спрема (240 ЕТЦС) је.....77,
5. Полукваликованих радника (ПКВ) је.....33,
6. Виша стручна спрема (ВШС) је.....11,
7. Мастер (300 ЕТЦС) је.....9,
8. Висока стручна спрема (180 ЕТЦС) је.....8,
9. Високо квалификованих радника (ВКВ) је.....5 лица,

Битни привредни субјекти на подручју општине Братунац су;

- PETROPROJEKT D.o.o Bratunac,
- TEHNICKI REMONT a.d. Bratunac,
- DESKO d.o.o. Bratunac,
- EUROMIX d.o.o.
- D.o.o. " AUTO-MOTO TRADE" Bratunac,
- DRINA METAL D.o.o. Bratunac,
- ORBITAL PLUS D.o.o. Bratunac,
- D.o.o. "DRINA FRUIT" Bratunac,
- D.o.o." TREND" Bratunac,
- OPZ "INSIEME" Bratunac sa p.o.
- ECONIK d.o.o.Bratunac
- AGRO-DR d.o.o. Bratunac

На подручју општине Братунац тренутно је регистровано 336 предузетничких радњи са укупно 600 запослених, са просјечном бруто платом радника од 1931.00 КМ.

Структура предузетника према дјелатностима на дан : 02.07.2025.

Сектори дјелатности	Предузетници	Структура (%)
Пољопривреда,шумарство и риболов	6	1,79
Прерађивачка индустрија	31	9,23
Грађевинарство	21	6,25
Трговина на велико и мало,поправка моторних возила и мотоцикала	102	30,36
Саобраћај и складиштење	42	12,50
Дјелатност пружања смјештаја,припреме и послуживања хране,хотелијерство и угоститељство	57	16,96
Информације и комуникације	5	1,49
Финансиске дјелатности и дјелатности осигурања	3	0,89
Пословање некретнинама	1	0,30
Стручне и научне дјелатности	13	3,87
Административне и помоћне услужне дјелатности	1	0,30
Образовање	4	1,19
Умјетност,забава и рекреација	7	2,08
Остале услужне дјелатности	43	12,80
Укупно:	336	100

По подацима АПИФ-а предузетници са највећим приходом су ;

- Трговинска радња, "ВАН КОМЕРЦ",
- Трговачка радња "БУГИ" Томић Радиша
- Трговачка радња "АСТРА" Лазић Рајко
- Трговачка радња, ауто-дијелови "ШКОРИЋ"

1.3.6.Стање у области друштвеног развоја

а) Образовање

У 2025. години регистровано је око 1000 дјеце предшколског узраста, а њих 203 ће похађати вртић што чини 20,3 %.

Предшколским образовањем и васпитањем бави се дјечије обданиште „Радост“, са укупно запослених 18 васпитачица и 203 дијете.

Мрежу основних школа на подручју општине Братунац чине три централне школе са 11 издвојених одјељења

Према подацима из 2024/25 школске године. године, основним образовањем било је обухваћено 1.087 , Аау којима ради 184 наставника.

Од 2000. године евидентан је стални тренд опадања, тј. смањења броја ученика посебно у сеоским основним школама.

Средњошколски центар броји укупно 459 ученика, који су распоређени у три производна профила; машински, електро и грађевински.

У васпитно – образовном процесу у овој школи запослено је 60 наставника.

б) Култура

На подручју општине Братунац дјелују следеће установе културе:

- Народна библиотека
- Центар за културу - Биоскоп.

Све установе културе имају добре просторне услове за обављање своје дјелатности, јер су смјештене у новом објекту Центра за културу.

У области спорта регистровано је 15 колектива, који се финансирају са буџета општине.

Најбројнији су;

- карате клубови (три),
- фудбалски (два),
- најуспјешнији кошаркашки клуб,
- женски одбојкашки клуб,
- шаховску клуб,
- боксерски клуб,
- рафтинг клуб,
- тениски клуб,
- спортско риболовно друштво,
- ловачко удружење,
- бициклистички клуб,
- школа спорта
- планинарски клуб

Сви ови колективи анимирају око 1000 омладинаца.

в) Здравствена и социјална заштита

Према Закону о здравственој заштити Републике Српске, здравствена заштита обавља се на примарном, секундарном и терцијарном нивоу. Посебан облик заштите здравља становништва остварује се организацијом јавног здравства.

Примарни ниво здравствене заштите обезбјеђује се на нивоу јединице локалне самоуправе, путем амбуланте породичне медицине, стоматолошке амбуланте, дома здравља, дома за здравствену 2147 његу и апотеке. У дому здравља се путем тимова породичне медицине обезбјеђује здравствена заштита по моделу породичне медицине. У дому здравља организује се и обављање послова имунизације, хигијенско-епидемиолошких послова, послова лабораторије и послова дијагностике, те се ораганизује хитна медицинска помоћ и хитни санитетски превоз.

Амбуланта породичне медицине је здравствена установа у којој се промоцијом здравља, спречавањем, сузбијањем, раним откривањем, лијечењем болести и рехабилитацијом обезбјеђује примарни ниво здравствене заштите. У амбуланти породичне медицине ради тим породичне медицине који чине доктор медицине и двије медицинске сестре/техничара.

На подручју општине Братунац од здравствених установа постоји само „Дом здравља Братунац“ примарна здравствена заштита у ком је тренутно запослено;

- 59 запослених
- 9 љекара,
- 2 стоматолога.
- 35 медицинских техничара и лабораната
- 5 возача

Укупан број возила које би Дом здравља могао да обезбједи у случају неког ванредног догађаја је:

- 7 санитетских и путничких возила (санитети и возило за дијализу)

Љекари породичне медицине у дому здравља Братунац раде у 7 тимова и лијече 14584 пацијената.

Прва медицинска помоћ је организована путем службе породичне медицине кроз амбуланту ХМП (хитне медицинске помоћи) 24 дневно, 7 дана седмично.

Институционално организовање социјалне заштите везано је за Центар за социјални рад. Поред Центра, социјалну заштиту пружа и општинска организација црвеног крста, невладине организације хуманитарног карактера и надлежна одјељења при општинској управи.

У Центру за социјални рад запослено је само један социјалних радника. У односу на број становника, кадровски и просторни капацитети Центра су недовољни за рјешавање изражених проблема у области социјалне заштите и великог броја становника у стању социјалне потребе.

2. ИДЕНТИФИКАЦИЈА РИЗИКА

2.1. Прикупљање информација о ризицима на територији општине

За идентификацију ризика прикупљене су релевантне информације и подаци који се односе на опасности од природних ризика (поплава, клизишта, олујног вјетра и града, сњежних падавина, земљотреса) из извјештаја спасилачких и хитних служби, Одсјека за цивилну заштиту и других надлежних служби и установа ангажованих у провођењу мјера заштите и спасавања. Информације и подаци о пожарима добијени су од Територијалне ватрогасне јединице, док су остали подаци потребни за израду Процјене, добијени од надлежних институција, установа, привредних друштава и служби које посједују податке, а на основу упућених писмених захтјева истима.

Поред извјештаја, за прикупљање информација о ризицима, кориштени су и статистички подаци о природним непогодама и другим несрећама на територији Града у посљедњих педесет година, као и богато искуство самих актера на које су природне непогоде и друге несреће испољавале, на директан или индиректан начин, своје дјеловање.

Информације су прикупљане и непосредно на терену обиласком подручја високог ризика од поплава, клизишта и других видова опасности по становништво које живи на угроженом подручју на територији општине Братунац.

Преглед бр.1 приказује преглед информација и података релевантних за идентификовање ризика као и извора од којих су тражене информације и подаци.

Информације и подаци	Извор информација
- О природним ризицима на подручју општине (поплаве, клизишта, сњежне падавине, олујни вјетар и град, суша), - О пожарима и објектима високе пожарне опасности, - О образовним установама на подручју општине (број школа, ученика, полна структура, број запослених као и број дјеце са посебним потребама), - О организовању и провођењу здравствене заштите на подручју општине, - О угроженим социјалним категоријама становништва, - О саобраћајној инфраструктури, - О привредним и пољопривредним ресурсима на подручју општине, - О смјештајним капацитетима на подручју општине, - О управљању ризицима и систему раног упозоравања.	- Одсјек за цивилну заштиту, -Јавна установа "Воде Српске" - Територијална ватр.једин.Братунац, - Одсијек за друштвене дјелатности, -Центар за социјални рад - Дом здравља Братунац, - Центар за социјални рад Братунац, - Одјељење за стамбено – комуналне послове и заштиту животне средине, - Одјељење за привреду општинске управе , - Одјељење за привреду општинске управе , -Служба цивилне заштите.

2.2. Преглед ризика на територији општине Братунац

2.2.1 Сливна подручја и површинске воде

Територија општине Братунац припада обласном сливу ријеке Саве, подслив ријеке Дрине. Подслив ријеке Дрине на територији Републике Српске има површину од 6391 км² што износи 33,24 од укупне површине слива ријеке Дрине од 19226 км².

Општина посједује значајан хидропотенцијал и има повољан географски и хипсометријски положај у односу на шири регион. Најзначајнији водоток је ријека Дрина који у знатној мјери тангира територију општине. Дужина тока ријеке Дрине на подручју општине износи 23,57 км.

Поред ријеке Дрине на подручју општине утврђени су и следећи водотоци:

2.2.1.1 Ријеке:

- Крижевица, дужине кроз општину Братунац је око 5 км,
- Јагодња ријека, дужине око 9 км, Јакетићи, Брадићи, Јошева и Јагодња,
- Млечванска ријека, дужине 4,5 км, Млечва и Факовићи
- Грабовичка ријека, дужине 5 км, Вранешевићи и Грабовичка ријека
- Тегарска ријека, дужине 3,5 км, Запоље и Тегаре
- Лозничка ријека, дужине 4,5 км, Полозник и Лозница
- Сашка ријека, дужине 4,5 км, Биљача и Бјеловац,
- Вољавичка ријека, дужине 3,5 км, Вољавица и Побрђе
- Побрђска ријека, 3 км, Побрђе
- Слапашничка ријека, дужине 7 км, Слапашница
- Бљчевачка ријека, дужине 6 км, Бљчева и Загони
- Глоговска ријека, дужине 11,5 км, Глогова, Хранча, Реповац, Братунац, Моштанице,
- Кравичка ријека, дужине 15 км, Кајићи, Кравица, Сандићи, Лолићи, Хрнчићи,
- Зелени Јадар, дужине 65 км (кроз општину Братунац 6,5 км) Ђугум и Коњевићи

2.2.1.2 Потоци :

На подручју општине Братунац регистровано је око 40 потока који у вријеме великих кишних падавина се изливају из својих корита изазивајући бујичне поплаве. Велика већина тих потока пресуши, али се активира услјед великих оборина, великог сливног подручја и слабе прекривености тог подручја вегетацијом.

2.2.2 Ерозије и бујице

Генерална је оцјена да је сада стање неких подручја повољније, превасходно због исељавања са брдско планинских подручја, чиме је смањен антропогени притисак на окружење у неким зонама. То је довело до обнове вегетације, али само на оним подручјима на којима није био разорен продуктивни слој земљишта. Међутим, на неким планинским подручјима која су била подвргнута еколошки неприхватљивим облицима сјече шуме, стање се погоршало. Штета изазвана неконтролисаним сјечом шума, поред брдско планинског простора (на мјестима која су у непосредној близини некадашњих линија разграничења, а нису била минирана), забиљежене су и у близини насељених мјеста, што је имало за посљедицу додатну деградацију и девастацију шума и шумског земљишта. Непланска сјеча шума, сјеча лисника и пожари, који су веома често наступали из нехата, одијели су велике комплексе шума у неповрат, а као резултат на мјестима високо квалитетних

шума букве и храста данас имамо деградационе стадијуме шумске вегетације. Са девастацијом шума ослабила је њихова заштитна функција од ерозије.

Штета од ерозија и бујица је врло велика и тешко је новчано мјерљива, јер доводи до трајне девастације продуктивног земљишта, чиме се уништава земљиште као најдрагоцјенији ресурс државе. Чак и код најблажих облика ерозије (ерозија V категорије) смањење прихода се процјењује на више од 25%, док је код тежих облика ерозије тај губитак и преко 60%, а код најтежих облика доводи до престанка продуктивних функција тих површина. Бујицама су посебно угрожене саобраћајнице и насеља, али и пољопривредно земљиште у долинама.

У нашим подручјима бујице причињавају велике штете на путној инфраструктури те на пољопривредном земљишту и културама а што доводи до несагледивих последица посебно у брдско-планинским дијеловима општине на окомитим странама и земљишту које по свом саставу се налази на шкриљцима .

2.2.3 Подручја угрожена поплавама:

- Од ријеке Дрине услед високих вода или евентуалног преливања –пуцања ХЕ“Перућац“ Бајина Башта су угрожена насеља Ватељевићи, Врањковина, Бољевићи, Факовићи, Вранешевићи, Орлица, Тегаре, Сикирићи, Бјеловац, Вољавица, Красанпоље, Осамско и Полом.
- У случају високих вода од ријеке Крижевице су угрожена (урбани дио општине) Жути мост, Подградац, Жљевице, Раковачки пут, Побрђе, Дринска
- Глоговска ријека угрожава насеља Глогова, Хранча, Реповац, Смољева, градска зона (Обала 1 и 2, Пилана, Моштанице.
- Кравичка ријека угрожава насеља Кравица, Урковиће, Кољевић поље,
- Зелени Јадар угрожава насељена мјеста Ђугум, Коњевић поље
- Слапашничка ријека угрожава Слапашницу

2.2.4 Заштићеност од поплава

Поучена лошим искуствима из поплава 2014.године општина Братунац је приступила регулацији водотока Крижевица, Глоговска ријека и Кравичка ријека..

Крижевица је регулисана цијелим током до моста на путу Братунац- Склани, а током ове године ради се регулација од моста до ушћа Крижевице у Дрину. Заштитни појас је у нивоу стогодишњих вода, те се стога не очекује изливање исте услед великих обора. Глоговска ријека је регулисана дијелом тока од „Вихоровог паркинга“ до ушћа у Дрину, земљани радови су одрађени кроз насељена мјеста Глогову, Хранчу и Реповац и у тим мјестима се мора обезбједити благовремена одбрана од поплава.

Корито Кравичке ријеке је регулисано својим током кроз насељено мјесто Кравица, док је иза објекта задруге до ушћа Кравичке ријеке у Зелени Јадар одрађени земљани радови, и на овом дијелу ће се морати организовати одбрана од поплава у случају опасности.

2.2.4.1 Преглед водозаштитних објеката

Од водозаштитних објеката на подручју општине треба издвојите:

1. На ријеци Крижевици је урађена регулација корита која може прихватити стогодишње воде и то од Жутог моста (граница са општином Сребреница) до моста на Дринској улици у укупној дужини око 3,0 км, стим да се ради регулација истог водотока до ушћа Крижевице у Дрину, у дужини од 2 км.
2. На Глоговској ријеци је урађена регулација корита, до нивоа стогодишњих вода у дијелу од Борковца до ушћа Глоговске ријеке у Дрину, у дужини од 3 км.

3. На Кравичкој ријеци је урађена регулација корита кроз насељено мјесто Кравица до „Задружних магацина“

Табела бр.5:

Преглед угрожених локалитета од поплава и број угроженог становништва и објеката.

Назив водотока	Мјесна заједница или насеље	Број угроженог становништва	Број угрожених објеката
Дрина	Ватељевићи, Врањковина, Бољевићи, Факовићи, Вранешевићи, Орлица, Тегаре, Сикирићи, Бјеловац, Вољавица, Красанпоље, Осамско и Полом.	3000	600
Крижевица	Жути мост, Подградац, Жљевице, Раковачки пут, Побрђе, Дринска	1500	350
Глоговска ријека	Глогова, Хранча, Реповац, Смолева, градска зона (Обала 1 и 2, Пилана, Моштанице.	500	200
Бљечевска ријека	Дуго Поље, Загони	250	50
Кравичка ријека	Кравица, Урковиће, Кољевић поље	200	45
Јадар	Ђугум, Коњевић поље	100	15

2.2.5. Метеоролошке појаве – олујни вјетар, киша, град, сњежне падавине, поледица, суша.

2.2.5.1 Клима

На територији Републике Српске се јављају три основна типа климе:

- континентална и умјерено-континентална,
- планинска и планиско-котлинска те
- медитеранска и модификована медитеранска клима.

Континентална и умјерено континентална клима је заступљена на простору сјевера Републике Српске. Ово обухвата Крајину, Посавину, Семберију и доње Подриње. Мјерне станице које се налазе у овом климатском типу су: Бања Лука, Бијељина, Дервента, Добој, Нови Град, Градишка, Приједор, Србац, Вишеград, Сребреница и Зворник. У Семберији се осјећа и панонски (степски) климатски утицај, због близине Панонске низије. Главне одлике овог типа климе су топла лjeta и хладне зиме. Лjetне температуре могу порасти и преко 40°C, а апсолутни максимум је измјерен 2007. У Бијељини и 2012. Године у Вишеграду – 43°C. Просјечна температура ваздуха у најтоплијем дијелу године (у јулу) је између 20°C и 23°C, док је просјечна температура у најхладнијем

дијелу године (у јануару) око нула степени целзијуса. Апсолутни минумуми могу достићи и до -30°C. Просјечна годишња температура је изнад 10°C.

На количину кишних падавина у Републици Српској утичу влажне ваздушне масе које долазе са запада (Атлантика) и са југа (Јадранско море). Падавине су најваријабилнији климатски параметар у смислу простора и времена. У области гдје је заступљен умјерено-континентални тип климе највећа количина падавина јавља се у топлом дијелу године, а максимум се јавља у јуну. Количина падавина износи од око 750 l/m² годишње на сјеверу, дуж ријеке Саве, до 1500 l/m² на западу Крајине. Територија Општине Братунац има умјерено-континенталну климу.

2.2.5.2. Температура

Температура ваздуха

Да се нешто са климом дешава показатељи су и подаци хидрометеоролошког завода Републике Српске по којима је до 2007.године општина Братунац имала шест мјесеци (мај – октобар)са просјечним температурама изнад 10°C, док је за период 2008. – 2013.год. забиљежено седам мјесеци (април – октобар) са просјечним температурама преко 10 °C.

Висока температура

Дневни максимум температуре ваздуха знатно изнад нормалне јавља се у току љета када се изнад Балкана одржава термички гребен уз прилив топлих ваздушних маса са сјевера Африке.

У последњих 10 година пораст температуре у нашем региону је значајан. У наредном периоду очекује се додатни раст температуре, па ће до 2030. Средња годишња температура бити виша за око 1°C, а највећи пораст се очекује у љетним температурама, око 1,4°C. И број тропских дана (Тмакс већа од 30°C) ће се повећати, а очекује се и све већи број топлотних таласа.

Скала штетног дејства високих температура је широка и значајна. Висока температура утиче на здравље људи, а може изазвати и смртне случајеве. Такође има значајан утицај на материјална добра, пољопривреду, шуме и животиње, те на водопривреду. Због високих температура се повећава испаравање и, ако нема падавина у том периоду (врло честа ситуација), долази до појаве суше. Врло високе температуре, као што се види, имају два негативна начина испољавања, кроз екстремно високе температуре у неколико дана, или кроз дуг период са врло топлим временом (велики број тропских дана, као што је забиљежено у љето 2012. год).

Врло високе температуре се јављају углавном у јулу и августу, али могућа је појава и у јуну и септембру.

Прагови упозорења у метеоаларму за високе температуре

Ниво упорорења	Температурни максимум
Зелено	Тмакс< 32°C
Жуто	Тмакс> 32°C
Наранџасто	Тмакс> 35°C
Црвено	Тмакс> 38°C

Љето 2012. Је било најтоплије од када се врше мјерења. Необично је то што су велике врућине почеле рано (средином јуна), и уз краткотрајне прекиде, трајале су до краја љета.

Била су четири топлотна таласа, уз необично велики број тропских дана.

Ниска температура

Вриједности испод -20°C се сматрају врло опасним, а ниво црвено представља упозорење када временске прилике изазивају велику штету и доводе до незгода које су у великом броју случајева опасне по живот.

Крај зиме 2012. Године био је екстреман по много чему. Од 28. Јануара до 14. Фебруара трајао је период са врло ниских температура, средње температуре у том периоду биле су око 12, до чак 15 степени ниже од просјека! Поред ниских температура које су трајале током цијелог дана, неколико пута су се јавиле и екстремно ниске температуре. Хладни талас, који је узроковао јак сибирски антициклон уз стални прилив врло хладног ваздуха, захватио је већи дио Европе, па је овај хладни талас однио многе људске животе широм Европе.

У овом периоду јавиле су се обје опасне ситуације узроковане ниским температурама: дуг период (17 дана) са ниским средњим температурама, као и појава екстремно ниских температура у кратком временском периоду (током ноћи). У овом периоду јавиле су се и обилне сњежне падавине, што је у комбинацији са врло ниским температурама довело до врло тешке ситуације. Дакле, овдје су била удружена два екстремна временска догађаја, ниска температура и висок сњежни покривач.

Ниске температуре на подручју општине Братунац у периоду од 2008-2014

Табела бр.6:

Параметри	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Средња мин темп	-1.8	-1.8	1.7	5.8	9.3	13.1	14.6	14.7	11.4	6.6	5.2	-0.8
Апсолутна мин темп	-15.8	-20.6	-10.1	-3.8	0.4	5.8	8.1	8	2	-3.6	-10.2	-16.9

Живот и рад људи се организује према очекиваним вриједностима, а у случају приближавања неповољних крајњих вриједности, људи морају да буду адекватно упозорени. Прагови за температуре ваздуха много испод нормалне су граничне вриједности минималних дневних температура ваздуха и оне просторно и временски не би требале да се подударају са просјечним величинама на које се човјек адаптирао.

Прагови упозорења у метеоаларму за ниске температуре

Ниво упорорења	Температурни минимум
Зелено	$T_{\text{мин}} > -5^{\circ}\text{C}$
Жуто	$T_{\text{мин}} < -5^{\circ}\text{C}$
Наранџасто	$T_{\text{мин}} < -10^{\circ}\text{C}$
Црвено	$T_{\text{мин}} < -20^{\circ}\text{C}$

Висока температура утиче на здравље људи, а може изазвати и смртне случајеве. Такође има значајан утицај на материјална добра, пољопривреду, шуме и животиње, те на водопривреду. Због високих температура се повећава испаравање и, ако нема падавина у том периоду (што је врло честа ситуација), долази до појаве суше. Врло високе температуре, као што се види, имају два негативна начина испољавања, кроз екстремно високе температуре у неколико дана, или кроз дуг период са врло топлим временом (велики број тропских дана, као што је забиљежено у љето 2012. Год). За процјену ризика од екстремно високих температура приказаћемо неке средње вриједности које третирају период 2008 до 2014. године, као и посебно екстреман случај љета 2012. Године. Врло високе температуре се јављају углавном у јулу и августу, али могућа је појава и у јуну и септембру. Високе температуре су врло уједначене на подручју општине, једино се ниже вриједности јављају на планинама.

Табела бр.7:

Параметри	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Средња макс. темп	5.4	6.6	12.3	16.9	21.2	24.9	27.3	27.9	22.5	17.0	10.8	5.9
Апсолутна макс. темп	17.2	22.8	24.5	31.5	32.6	34.7	36.7	38.6	33	30.5	24.6	21

2.2.5.3. Град

Град је екстремна временска појава везана за грмљавинске непогоде, која настаје у облацима вертикалног развоја (и до 18 km висине), тзв. Кумулонимбусима. Појава непогода је везана за топли период године, када влажан и хладан ваздух долази на суву и угријану подлогу. Што је контраст температуре израженији, а влага већа, интензитет непогоде је већи, па је најизраженији и најопаснији у љетним мјесецима.

За вријеме непогода јављају се јака електрична пражњења (муње), јак олујни вјетар (преко 17 м/с), праћени падавинама, плусковима, суградицом и градом. Град, суградица и ледена зрна припадају чврстим падавинама, а величина може бити промјера од 5 mm, па и до 50 mm. Висина штете услед града зависи од интензитета, трајања и величине зрна града, али и од врсте биљака, фазе развића, стања усјева итд. Град се углавном јавља од априла до октобра, када је и најопаснији за пољопривредне културе, када се оне налазе у пуној вегетацији и веома су осјетљиве на дејство те појаве.

Према подацима Противградне превентиве Републике Српске, укупан број дана са појавом града на територији која се брани (од Козарске Дубице до Братунца), је од 10 до 27 дана годишње.

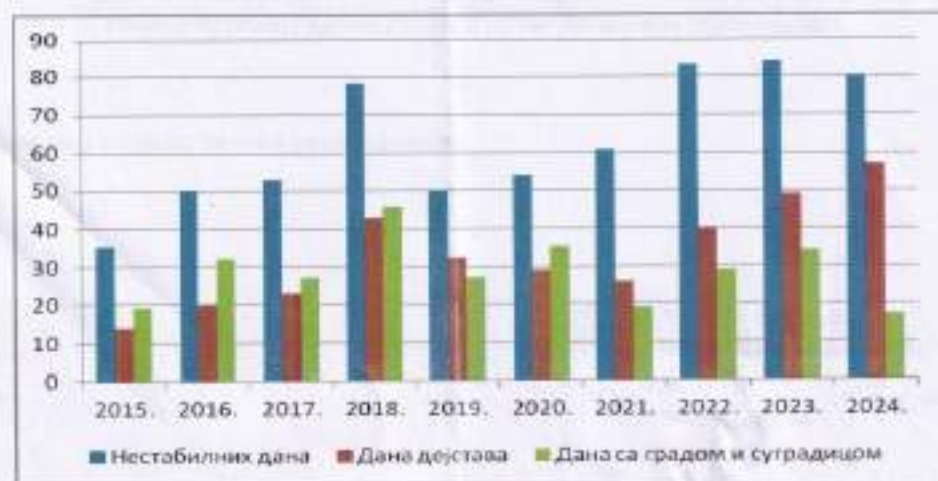
Током 2007.године систем заштите од града се шири и на и Братунац а 2008. године у систем заштите од града улазе општине Дервента и Зворник. 2010. године проширење је обухватило општине Петрово,Оштра Лука, Вукосавље и Сребреницу ,а 2013. године Угљевик и Лопаре. У систему противградне заштите се сада налазе 24 локалне заједнице а брањени геопростор је достигао величину

од преко 900 000 ха. Закључно са 2013. годином број противградних станица, са којих се испаљују противградне ракете, достигао је цифру од 204 станице. Тешкоће које су у поратном периоду пратиле територијалну експанзију брањеног подручја и отежавале рад система заштите од града те доводиле до појаве штета од града биле су везане за контролу ваздушног простора БиХ од стране међународних (SFOR, ESFOR). Са стране међународних снага биле су честе забране испаливања противградних ракета,што је најчешће правдано угроженошћу безбедности летова њихових ваздухоплова. Такође, још увјек јеприсутан проблем забрана испаливања ракета у пограничном подручју са Републиком Хрватском. Из тог разлога постоји опасност да у случају пропуста у раду противградне заштите нашег сусједа,или немогућности да нешто учине, већ формиран градоносни облак дође на брањено подручје противградне заштите Републике Српске.

Следећи подаци су добијени од ЈП „ПРОТИВГРАДНА ПРЕВЕНТИВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

Графикон просјечног броја дана (2015-2024) са градоопасном облачношћу и појавом града и суградице на брањеном подручју Републике Српске, по мјесецима.

Графикон просјечног броја дана са градоопасном облачношћу и појавом града и суградице на брањеном подручју Републике Српске, по мјесецима.

Табела бр 8.

Година	Број дејстава		Број испалених ракета		Бр. дана са ЦБ-има	Градних дана	
	Брањено подручје	Братунац	Брањено подручје	Братунац		Брањено подручје	Братунац
2014.	30	4	1229	8	55	35	2
2015.	14	2	450	13	35	19	1
2016.	20	1	784	3	50	32	4
2017.	23	6	705	30	53	27	1
2018.	43	5	1497	34	78	46	1
2019.	32	5	1271	14	50	27	0
2020.	29	2	1137	9	54	35	1
2021.	26	4	660	22	61	19	2
2022.	40	4	1593	29	83	29	1
2023	49	6	2236	26	84	34	1
2024	57	5	1881	10	80	17	1
Укупно:							

Табеларни приказ основних показатеља по сезонама (Појашњење: ЦБ-облак кумулонимбус, односно градоносна облачност која једина даје град и суградицу; Градни дан је дан са појавом града и суградице)

Табела бр 9.

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	4
178	Брезак	4
179	Борићи	0
180	Сикирић	0
181	Тегаре	0
182	Факовићи	0
Укупно ракета:		8

2014. година; (Датуми дејстава са бројем ракета: 24.05. 1 ракета, 23.06. 1 ракета, 24.06. 4 ракете, 21.07. 2 ракете)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	6
178	Брезак	2
179	Борићи	2
180	Сикирић	3
181	Тегаре	0
182	Факовићи	0
Укупно ракета:		13

2015. година, (Датуми дејстава са бројем ракета: 20.05. 4 ракете, 14.06. 9 ракета)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	0
178	Брезак	0
179	Борићи	0
180	Сикирић	2
181	Тегаре	0
182	Факовићи	1
Укупно ракета:		3

2016. година, (Датуми дејстава са бројем ракета: 10.08. 3 ракете)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	3
178	Брезак	8
179	Борићи	9
180	Сикирић	8
181	Тегаре	0
182	Факовићи	2
Укупно ракета:		30

2017. година, (Датуми дејстава са бројем ракета: 24.05. 8 ракета, 01.06. 6 ракета, 30.07. 3 ракете, 06.08. 5 ракета, 12.08. 6 ракета, 01.09. 2 ракете)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	13
178	Брезак	8
179	Борићи	2
180	Сикирић	8
181	Тегаре	0
182	Факовићи	3
Укупно ракета:		34

2018. година, (Датуми дејстава са бројем ракета: 21.05. 10 ракета, 23.05. 11 ракета, 26.05. 2 ракете, 03.06. 2 ракете, 08.06. 1 ракета, 14.08. 8 ракета)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	5
178	Брезак	3
179	Борићи	1
180	Сикирић	3
181	Тегаре	0
182	Факовићи	2
Укупно ракета:		14

2019. година, (Датуми дејстава са бројем ракета: 04.06. 2 ракете, 20.06. 4 ракете, 23.06. 3 ракете, 18.07. 4 ракете, 26.08. 1 ракета)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	3
178	Брезак	2
179	Борићи	2
180	Сикирић	2
181	Тегаре	0
182	Факовићи	0
Укупно ракета:		9

2020. година, (Датуми дејстава са бројем ракета: 27.06. 4 ракете, 25.07. 5 ракета)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	8
178	Брезак	7
179	Борићи	4
180	Сикирић	2
181	Тегаре	0
182	Факовићи	1
Укупно ракета:		22

2021. година, (Датуми дејстава са бројем ракета: 25.06. 8 ракета, 01.07. 5 ракета, 16.07. 3 ракете, 05.08. 6 ракета)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	5
178	Брезак	13
179	Борићи	8
180	Сикирић	1
181	Тегаре	0
182	Факовићи	2
Укупно ракета:		29

2022. година, (Датуми дејстава са бројем ракета: 01.05. 3 ракете, 17.05. 8 ракета, 30.06. 4 ракете, 05.07. 14 ракета)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	9
178	Брезак	10
179	Борићи	5
180	Сикирић	0
181	Тегаре	0
182	Факовићи	2
Укупно ракета:		26

2023.година (датуми дејства са бројем ракета: 24.05. 9 ракета, 26.05. 3 ракете, 08.06. 4 ракете, 23.06. 2 ракете, 18.08. 2 ракете и 19.09. 6 ракета)

ПГС	Мјесто	Бр.ракета
177	Равнице	2
178	Брезак	4
179	Борићи	0
180	Сикирић	0
181	Тегаре	0
182	Факовићи	4
Укупно ракета:		10

2024.година: (датуми дејстава са бројем ракета: 05.06. 2 ракете, 22.06. 4 ракете, 24.07. 2 ракете, 17.08. 1 ракет и 18.08. 1 ракета)

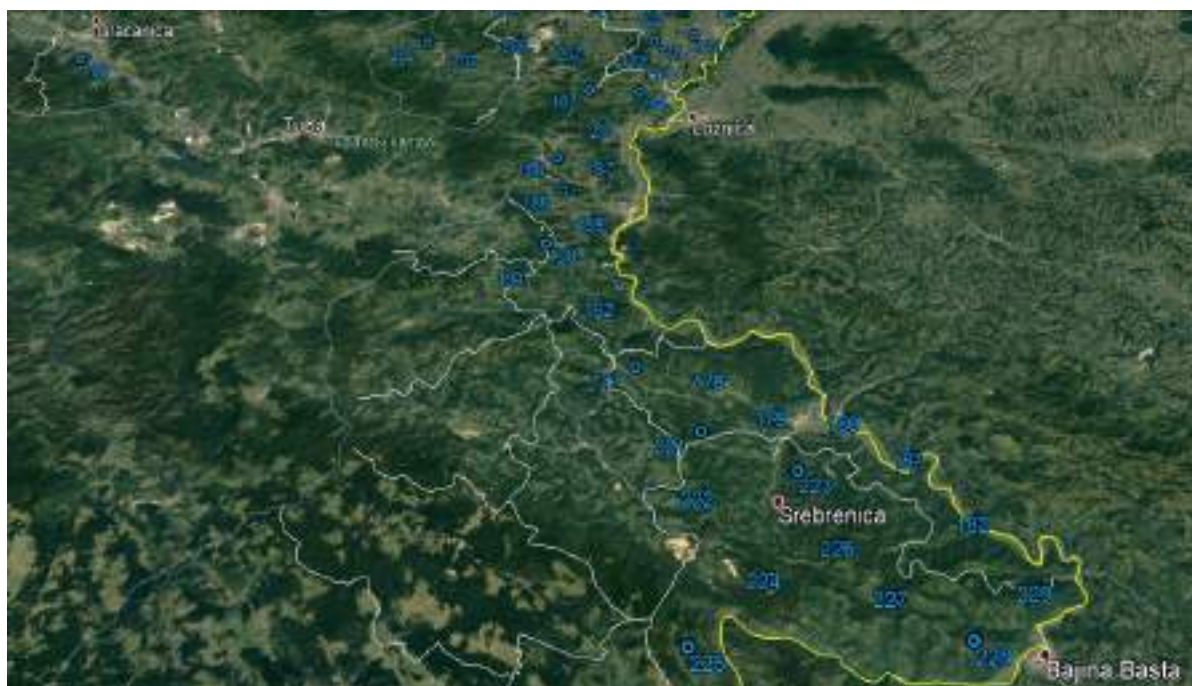
Табела бр.10

ПГС	Мјесто	Стријелац	Контакт
177	Равнице	Алић Идриз	065/979-576
178	Брезик	Обрадовић Радомир	065/578-696
179	Борићи	Остојић Павле	066/063-092
180	Сикирић	Митровић Веселин	066/426-089
181	Тегаре	Николић Драгица	+38164/363-1516
182	Факовићи	Николић Владан	+38164/266-8848

Стријелци на противградним станицама

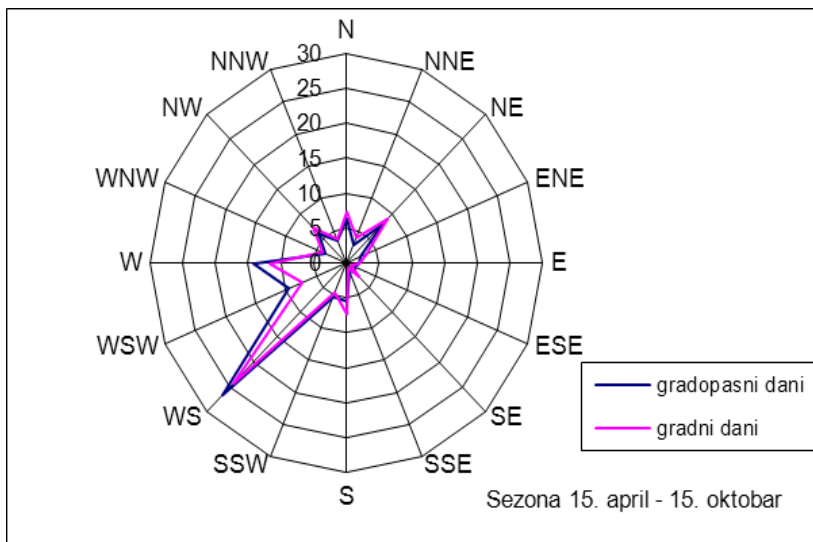

Брањено подручје 2024. године

Распоред противградних станица на источном дијелу Републике Српске (ПГС)

Табела бр.11

Процентуална заступљеност (%) праваца из којих је градоопасна облачност, у противградној сезони, долазила на простор браћеног дијела Републике Српске (Градопасни дан је дан са појавом кумулонимбуса а градни дан је дан када је долазило до појаве падања града или суградице, при чему је суградица чврсти или воденасти хидрометеор испод 5 милиметара а град преко 5 милиметара.)

Јавном предузећу „Противградна превентива Републике Српске“ а.д. Градишка је од прошле године преостало 1310 ракета а планирана је набавка још 400 противградних ракета Полиестера (Прибој-Србија), тако да ће током сезоне имати на располагању 1710 ракета (8,4 ракета по противградној станици).Планирана је и током сезоне набавка још 600 противградних ракета и подизање на ниво од 11 ракета по једној противградној станици, што је највећи расположиви број противградних ракета у послератном периоду и што ће задовољити потребе у сезони.

2.2.5.4. Сњијег

Сњежне падавине се јављају током зимских мјесеци, углавном од децембра до фебруара, а рјеђе у новембру и марту.

Снијег представља врло озбиљну временску појаву, која се често манифестује као непогода и утиче на све сегменте дјелатности човјека и живота заједнице. Његов утицај на пољопривреду је огроман и зависи од времена појаве. Штити озиме усјеве од зимских мразева, представља залиху воде за биљке у прољетним мјесецима, међутим кад изостане, а јаве се јаки мразеви, биљне културе су знатно угрожене. Водни режим и цијела хидропривреда зависе од сњежног покривача, посебно у мјесецима када наступа његово топљење, када утиче на појаву поплава. За вријеме обилних сњежних падавина удружених са ниском температуром, долази до ставарања наслага сњијега на далеководима, што оптерећује водове и може изазвати преоптерећење истих и условити њихово кидање. У грађевинарству се мора водити рачуна о оптерећености конструкција и кровова сњијегом, будући да ће влажан и дебео сњежни покривач толико оптеретити конструкције и изазвати урушавања истих с могућношћу и људских жртава. Посебно велики негативан утицај сњежне падавине имају на комуникације и саобраћај. Код јаких сњежних падавина, често се дешава да путеви буду завијани у вишим предјелима и непроходни, па читава насеља (углавном у вишим предјелима), буду одсјечена. Уз јак сњијег често се у планинама јавља и јак вјетар који прави наносе и сметове, па на појединим мјестима висина сњежних наноса може бити и по неколико метара (превоји). Често се и ниске температуре јављају у том периоду, па је комбинација ова два фактора најнеповољнија, када нека мјеста, или људи (нпр. Завијани у колони), буду одсјечени од остатка свијета, па ниске температуре могу довести до смрзавања.

Праг за упорозење у метеоаларму за Републику Српску и БиХ је рангиран у четири нивоа.

Прагови упозорења у метеоаларму за висину сњежног покривача

Ниво упорорења	Висина сњежног покривача
Зелено	< 10cm/24h
Жуто	> 10 cm/24h
Наранцасто	> 30 cm/24h
Црвено	> 80cm/24h

Прагови за упозорење се односе на количину новог снијега који падне за 24 часа. Управо су то и најопасније ситуације, када за кратко вријеме напада пуно снијега, па је у тим условима тешко чистити и пробијати се до завијаних предјела/људи, поготово ако има ветра, вијавице уз ниску температуру.

2.2.5.5. Суша

Метеоролошка суша јавља се као посљедица недостатка падавина у дужем периоду на одређеном простору, односно представља негативно одступање падавина од нормале установљено за дужи период година одређеног подручја. Зависно од времена јављања могу бити везане за различита годишња доба, те се разликују по дужини трајања. Зато је врло важно пронаћи адекватну расподелу вјероватноће сушних периода, како би се могли предвидјети ризици од будућих суша.

Хидролошка суша представља велики недостатак воде у ријекама, пресушивање мањих и средњих водотока и подземних вода. Подземне суше могу бити добар индикатор хидролошке суше, а базирају се на процјенама нивоа подземних вода, те њиховог пуњења и пражњења.

Пољопривредна суша настаје као недостатак падавина и губитка воде из приземних слојева земље због испаравања. Када се јави у вегетационом периоду, условљава ометање нормалног раста и развоја биљка, а исушивање и дубљих слојева узрокује неплодност земљишта и сушење пољопривредних култура.

Суша у Републици Српској се јављала периодично, јасно се издваја декада 1981-1990, али и у задњих 10 година била је честа, а јавила се 2000, 2003, 2007/2008, 2011. И 2012. Врло велика и просторно раширена суша се десила 2003, а слично је било и 1983. године.

Година 2011. Је била најсушнија у последњих 100 година. У Бијељини је у августу било свега 1 mm кише, што овај мјесец чини најсушњијим у периоду 1883-2011. Период април-септембар 2011. године, са 285 mm укупних падавина (просјек је 576 mm), представља секундарни минимум у посљедњих 130 година. Апсолутни минимум падавина (244 mm) је забиљежен 1946.године

Љетњи период (јун-август) 2012. Спада међу 10 најсушнијих у последњих 130 година, заједно са оним током 2000, 2003. И 2011. године. Мање падавине су регистроване само током љета 1950, 1946, 1933. И 1952. године. Јун 2012. На територији Српске је имао дефицит кишних падавина од 66%, јул 26%, а у августу скоро да није ни било падавина и дефицит износи чак 94%. С обзиром да је просјечна мјесечна температура током љетњих мјесеци у Српској била за 3.1 °C- 3.9 °C виша од просјека у односу на период 1981-2010, испаравање је било значајно повећано и допринијело исушивању тла, па су се ови временски услови негативно одразили на пољопривреду и водне ресурсе.

Посљедице оваквих суша су изузетно велике по пољопривредну производњу, што је довело до потпуног изостанка приноса.

2.2.5.6. Падавине

Падавине су најваријабилнији климатски параметар у смислу простора и доба године. Много зависе од рељефа, удаљености од мора, тј. од континенталности, тако да је њихов годишњи режим веома комплексан. Укупна годишња количина падавина благо расте (1961-2010.), али зато се смањио број дана са падавинама (падавине изнад 1 mm кише), а повећао се број дана са интензивним падавинама. Изражена промјена годишњег распореда падавина, уз повећање температуре, један је од главних фактора који условљавају чешће и интензивније појаве суше и поплава. Примјер наглих промјена падавинског режима су 2010. И 2011. година, док је 2010. била година са највише падавина у задњих 50 година, а 2011. је била најсушнија година у инструменталном периоду (од 1883.)

У 2010. години остварен је суфицит падавина од просјечно 42%, а у 2011. дефицит од 38% у односу на просјек у прошлој деценији.

Чињеница да су се двије године са екстремима јавиле једна за другом, иде у прилог да је дошло до знатне промјене у распореду падавина, као и да можемо очекивати смјену врло сушних и врло кишних периода.

Табела бр.12.

Праг упозорења у метеоаларму за количину падавина

Ниво упорорења	јун-октобар	новембар-мај
Зелено	<30 mm/24h	< 20 mm /24h
Жуто	30-50 mm /24h	20-40 mm /24h
Наранџасто	50-70 mm /24h	40-60 mm /24h
Црвено	> 70 mm /24h	> 60 mm /24h

Велике падавине могу бити узрок великих проблема. Могу се јавити јаке падавине које трају дужи временски период или краткотрајни љетни плускови са великом количином кише. Интензивне краткотрајне падавине могу довести до изливања мањих бујичних токова, као и до поплава у градским срединама, када систем канализације не може да прими велику количину воде у кратком периоду. Обилне дуготрајне кише (често и током цијеле сезоне), доводе до појаве поплава на појединим ријекама.

Која ће количина кише довести до појаве поплава, тешко је једнозначно одредити. То зависи од више фактора, а највише од засићености тла водом, попуњености подземних резервоара и водотока, акумулација и количине воде у ријекама. Иста количина кише, па чак и ако пада неколико дана, неће увијек довести до истих посљедица. Често зависи и од доба године. Најопаснији су периоди на преласку из зиме у прољеће, када постоји сњегни покривач, а погоршање времена са обилним кишама доноси и затопљење. У тим ситуацијама, поред обилних падавина, имамо и ефекат наглог топљења снјега.

Мјесечне количине падавина (mm)

Табела бр.13:

Година	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2020	36,5	96,4	36,5	32,3	125,4	180,5	53,5	129,4	22,6	68,2	25,8	79,5
2021	102,3	46,3	93,0	68,6	60,4	29,9	73,3	81,3	40,4	94,1	205,1	145,2
2022	44,6	83,0	34,9	77,5	71,5	60,2	56,0	137,7	86,9	7,4	105,5	104,7
2023	120,3	79,5	64,3	115,2	126,4	217,6	52,3	33,7	46,7	19,9	190,1	66,6
2024	65,6	12,3	51,8	30,9	86,5	114,2	91,8	54,9	126,0	44,4	96,5	102,2
мах	120,3	96,4	93,0	115,2	126,4	217,6	91,8	137,7	126,0	94,1	205,1	145,2
год.мах	2023	2020	2021	2023	2023	2023	2024	2022	2024	2021	2021	2021
мин	36,5	12,3	34,9	30,9	60,4	29,9	52,3	33,7	22,6	7,4	25,8	66,6
год.мин	2020	2024	2022	2024	2021	2021	2023	2023	2020	2022	2020	2023
средња вредност	73,9	63,5	56,1	64,9	94,0	120,5	65,4	87,4	64,5	46,8	124,6	99,6

година	Годишња сума
2020	886,6
2021	1039,9
2022	869,9
2023	1132,6
2024	877,1
мах	1132,6
год.мах	2023
мин	869,9
год.мин	2022
средња вредност	961,2

Подаци се односе на мјерну станицу у Сребреници која нам је најближа, пошто се на територији општине Братунац не налази Хидрометеоролошка станица.

2.2.5.7. Олујни вјетар

Вјетар представља веома важан климатски елемент, који се често јавља са другим појавама и може утицати на њихово дејство. Основне карактеристике вјетра су брзина и правац дувања. Зависно од величине подручја на којем дувају, разликују се планетарни, регионални и локални. Локални вјетрови утичу на климатске карактеристике подручја. У тим условима дјеловања утичу на размјену влаге и топлоте, у приземним слојевима и вертикалном правцу.

2.2.6. Клизишта

У основи природе клизишта су физичко-геолошки (и морфогенетски) процеси, непрекидно присутни у еволутивном развоју терена. Проблем динамичких процеса на земљиној површини данас постаје изузетно актуелан због чињенице да антропогени радови доводе до промјена у геолошким срединама, понекад и катастрофалних размјера. Овим се, између осталог, намеће проблем детаљног изучавања инжењерско-геолошких одлика стијена и терена, нарочито оних дијелова гдје су се у току еволуције, у природним условима, вршила било каква гравитациона кретања маса. У неким подручјима кретања стијена на падинама доносе огромне непосредне и посредне штете. Познати су случајеви гдје су клизишта изазвала рушење цијелих градова, са огромном материјалном штетом и људским жртвама.

Свакодневно се срећемо са великим штетама које изазивају клизишта и одрони на саобраћајницама, великим површинским коповима, вјештачким акумулацијама, ријечним долинама, стамбеним објектима и

пољопривредном земљишту. Човјек се не може у потпуности супротставити природним промјенама на падинама. Међутим, проучавањем геолошких фактора који контролишу ове процесе, може се и мора успоставити рационалан однос према њима. Геолошке предиспозиције за развој гравитационих кретања, а посебно клизишта, присутне су, у првом реду, у простору орогена, гдје се у геолошким срединама са нижим степеном литификације ствара млад рељеф велике енергије. Ови терени истовремено имају погодне услове за развој биљног покривача, због чега су примамљиви као простор за различите људске активности, па су често густо насељени.

Услови за формирање клизишта

Клизишта су распоређена по цијелој територији Општине Братунац, али доста неравномјерно. Највише их има по падинама неогених наслага, у брдовитим а у не ријетким случајевима и у благо заталасаним подручјима, са заступљеном глиновитом компонентом. Доста се клизишта јавља на теренима сау флишним и флишоликим творевинама, јер распаднути флишни материјал лако подлијеже клизању и распадању, као и у комплексима дијабаз-ројне формације.

До покретања терена долази након обилних падавина, када агрегати глине или флишних творевина постану непостојани, распадају се под утицајем воде, а виши компактни слојеви почну да мигрирају.

На подручју Општине Братунац су регистрована клизишта у насељеним мјестима : Полом, Брана Баћићи, Побуђе, Хранча, Тегаре.

Штета од клизишта може се подијелити на директну и индиректну штету. Директну представљају, на примјер, оштећења на објектима, некретнинама и трошкови за њену санацију. Индиректна штета се односи на ону која ремети неке пословне активности, као што су смањење вриједности некретнинама, смањење производње у појединим фабрикама (површински копови итд.), губици од туризма и слично.

2.2.7. Одрони

Одрони на подручју општине се обично појављују на путевима који пролазе кроз усјеке и косине а који нису обезбјеђени на одроне а посебно услед великих кишних падавина и бујичастих поплава. Нарочито треба истаћи локални пут Дрињача - Братунац - Скелани као и велики број некатегорисаних путева.

2.2.8 .Земљотреси

Земљотреси су велика природна опасност која доводи до губитка живота и економских губитака услед оштећења на објектима. За људе који живе у подручјима погођеним јаким земљотресима, управљање ризиком и одлуке које треба да буду донесене по њиховом догађању су од животног значаја. За процјену ризика од земљотреса неопходно је развијање корелације између интензитета земљотреса и обима штете за грађевине на неком простору, тј. дефинисање подложности објеката на дејство земљотреса и потребних средстава за реконструкцију. Дефинисање штете од земљотреса значајно је у свим фазама догађања земљотреса:

1. Прије земљотреса: дефинисање могућих оштећења на објектима као основа за процјену угрожености одређеног подручја, а у циљу планирања превентивних мјера;
2. Непосредно после земљотреса са циљем спасавања и збрињавања становништва;
3. После земљотреса у циљу предузимања мера на отклањању, ублажавању и санирању штете.

2.2.8.1 Сеизмички појас којем припадамо и његове карактеристике

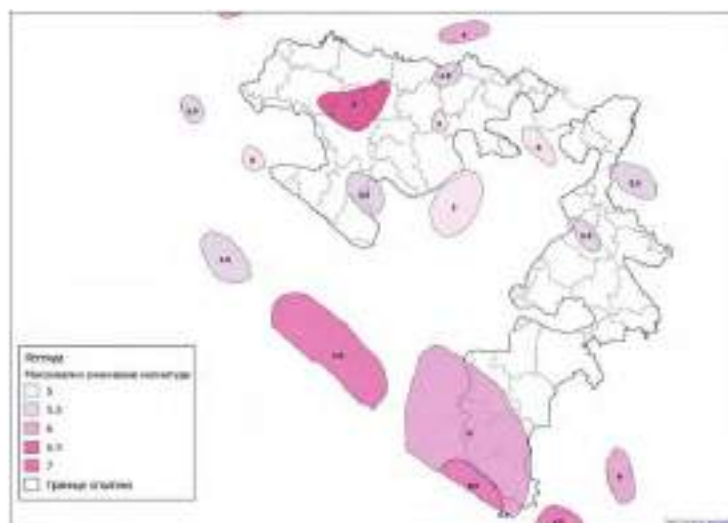
Република Српска као и сусједне земље Западног Балкана једна је од сеизмички најактивнијих земаља Европе, па сходно томе и простор највише сеизмичке опасности.

Концентрација епицентара земљотреса је највећа у области Херцеговине и ширем подручју Бања Луке

Најчешћа дубина хипоцентара земљотреса креће се од 11-18 километара, док се најдубљи хипоцентри земљотреса јављају на ширем подручју Бања Луке, гдје дубина износи 21-30 километара.

2.2.8.2 Сеизмогене зоне

Сеизмичност Републике Српске дефинишу сеизмогене зоне утврђене на основу историјских података о најјачим догођеним земљотресима као и сеизмогене зоне из окружења. На слици 6 су приказане сеизмогене зоне на територији Републике Српске и окружењу, са максимално очекиваним магнитудама земљотреса. Сеизмогене зоне као и максималне магнитуде дефинисане су на основу историјских података догођених земљотреса.

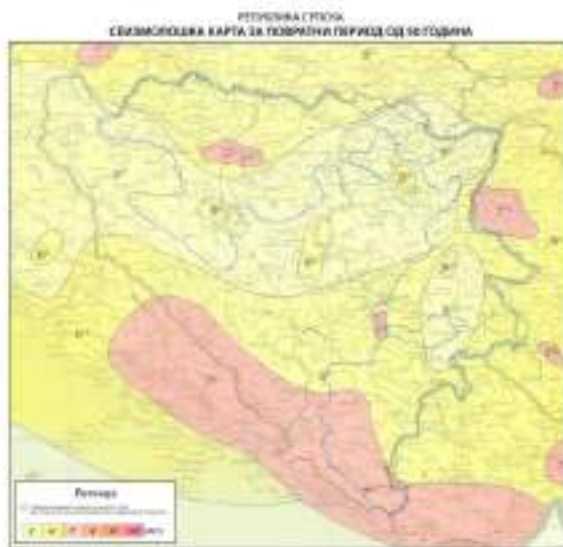

Карта сеизмогених зона (проф. Др. Драго Тркуља)

На слици се види да су најзначајније сеизмогене зоне на територији Републике Српске бањалучко сеизмогено подручје и подручје Љубиња, које је дио веће сеизмогене зоне.

Карте максимално очекиваних интензитета за повратне периоде 50, 100, 200 и 500 година (извор: Републички хидрометеоролошки завод, Бања Лука)

На приложеним картама су приказани максимални интензитети очекиваних потреса изражени у степенима МСК-64 скале са вјероватноћом 63% и за повратне периоде 50, 100, 200 и 500 година.

2.2.8.3 Сеизмолошки мониторинг Републике Српске

Сеизмолошки мониторинг Републике Српске обавља се према Закону о сеизмолошкој дјелатности и подразумева пројектовање и одржавање националне сеизмолошке мреже; регистравање, прикупљање, обраду и архивирање података о сеизмичким догађајима; израду сеизмолошких карата и друго.

Сеизмолошку мрежу Републике Српске чини осам дигиталних аутоматских станица од којих је седам краткопериодичних станица намијењених регистравању локалних потреса, а једна сеизмолошка станица је намијењена праћењу глобалних сеизмичких догађања.

На карти је приказан просторни распоред сеизмолошких станица које се налазе на сљедећим локацијама: Бања Лука (BLY), Приједор (PRJ), Мраковица (MRAK), Добој (DOB), Мркоњић Град (MRK), Бијељина (BLJ), Хан Пијесак (HAPS), Требиње (TREB) и привремена станица у Руднику Сасе у Сребреници.

2.2.8.4. Процјена ризика у зависности од сеизмичких услова

Степен оштећења у земљотресима зависи од квалитета израде објеката који су погођени земљотресом.

По основу квалитета градње објекти се дијеле у 3 категорије, и то :

- I категорија: зграде од необрађеног камена, сеоске куће, куће од ћерпића и набоја,
- II категорија: обичне зграде од опеке, зграде од великих блокова, зграде од префабрикованих материјала, зграде од природног камена и зграде са дјелимично дрвеном конструкцијом,
- III категорија: армирано бетонске грађевине и одлично грађене дрвене конструкције.

Учинак турсова на зградама зависно од типова зграда је приказан у Табели 3:

Табела бр.14:

Интензитет земљотреса степенима MSS у	Последица на објектима		
	I категорија	II категорија	III категорија
VI	Без оштећења	Без оштећења	Без оштећења
VII	Тешка оштећења у великом броју	Лакша оштећења имовине	Лакша оштећења појединачних објеката

Последице на подручју општине које се могу очекивати у случају земљотреса:

- Јаче рушење зграда од опеке,
- Повређивање већег броја људи,
- Погибија већег броја људи,
- Колапс општине због нестанка електричне енергије, воде, квара на канализацији, нестанак тел.веза,
- Епидемије и зараза,
- Пожари после земљотреса

2.3. Шуме и шумско земљиште

Према еколошко-вегетацијској рејонизацији БиХ, подручје општине Братунац налази се у саставу сјеверног обода унутрашњих Динарида.

У морфолошком смислу шуме и шумска земљишта налазе се на теренима брдско-планинског карактера, висинског распона од 160 м (ниво Дрине), 819м (Равни Буљим) на западном дијелу, 1069м (Биљег) на источном дијелу.

Средња надморска висина Братунца је између 400-600м.

Насељено мјесто Братунац се налази на надморској висини од 180 м.

Преовладавају шуме букве (*Fagetum montanum Illyricum*) које учествују са 80% у укупној маси, затим храст китњак (*Quercus petraea*), цер (*Quercus cerris*) Шуме и шумска земљишта на територији општине Братунац налазе се у оквиру "Доњедринског" шумско-привредног подручја и то у оквиру привредних јединица: Крижевица, Горњи Јадар, Лука-Клотјевац и Сасе-Жабоквица

Површине под шумама на подручју општине Братунац су укупно 10.083,89 ха, и то;

- високе шуме са природном обновом.....7.435,59 ха,
- високе деградиране шуме.....832,90 ха,
- шумске културе.....456,45 ха,
- изданацке шуме.....1.358,95 ха
- УКУПНО 10.083,89 ха

Узурпације.....973,13 ха

Укупно државних шума.....11.479,26 ха

Укупно приватних шума.....5.154,00 ха

Геолошки гледано, читаво подручје је геолошки хомогено јер га чине силикатне стијене (филити и глиновити шкриљци), поред њих се срећу још и: андезит, дацит (еруптивне стијене), а на потесу Дрињача – Кравица и кречњаачке стијене.

- Земљишта на киселим силикатним стјенама су дистрични камбисол,
- На еруптивним стјенама дистрични камбисол, ранкер, смеђе подзоласто земљиште,
- Земљишта на кречњаку су калкокабисол и калкомеланосол.

2.3.1 Еколошки потенцијали

Подручје општине обзиром на мали број загађивача може се сврстати међу средине које су здраве односно еколошки чисте.

Са становишта заштите и спашавања посебно заштите од поплава и клизшта веома је значајно постојање шума које штите земљиште од клизшта, бујица, ерозија а самим тим и смањене су опасности од угрожавања људи и материјалних добара.

Нарочита пажња у очувању шума припада њеним власницима односно корисницима посебно са становишта заштите од пожара и најезде разних болест-инсеката.

2.3.2 Заштита вода

Хигијенски исправна вода за пиће мора да одговара стандардима квалитета, регулисаним Правилником о хигијенској исправности воде за пиће у Републици Српској, који прихвата препоруке и норме Свјетске здравствене организације, Европске уније, а лабораторијска дијагностика почива на примјени ISO стандарда.

Пожељно је да су сви физички параметри воде за пиће константни, да не варирају под утицајем атмосферских падавина, промјене годишњих доба и слично. Температура воде треба да *буде у распону од 8–12°C, са могућим годишњим колебањима +/- 4°C. Веће варијације представљају знак могуће везе са површинским водама и као такве нису за пиће.*

Воде које се користе за употребу било за пиће или као техничку воду су заштићене само оне којима управља Комунално предузеће и то водозахват на ријеци Дрини.

Остала изворишта вода која се користе за употребу у руралним насељима врло ријетко се испитују са становишта хемијске и бактериолошке исправности.

Кроз општинска планска документа дефинисан је начин заштите извориста вода али се у пракси готово непримјењује што доводи до чињенице да грађани врло често несавјесним дјеловањем загађују изворишта вода.

Развојем пољопривреде у употребом разних врста пестицида за заштиту биља долази до отицања истих у ријечне токове, док код развоја сточарства и подизања фарми стоке долази до отицања отпадних вода у ријечне токове или у изворишта вода.

Урбани дио општине Братунац и дио приградских насеља снабдјева се водом путем утономног водоводног система, на који је прикључено око 3.500 домаћинстава. Поред урбаног дијела општине Братунац на овај водовод су прикључена и следећа приградска насеља;

Раковац, Подчауш, Реповац, Хранча, Бјеловац, Реџићи и Красанпоље.

На наведени водовод је прикључена и индустријска зона која нема засебан систем.

За водни систем Братунац, вода се обезбјеђује са изворишта Бјеловац, узводно од ушћа Сашке ријеке, са водозахватом бунарског типа (три бунара), укупног капацитета 65л/секун

Довод воде са изворишта врши се транспортним цијевима фи 200, 300 и 350 мм, у укупној дужини 9.560 м.

Захваћена вода са изворишта Бјеловац се пумпама диже из сабирног резервоара, који се налази у близини бунара, у резервоар Куњарац запремине 1.350 м³, а затим одвори гравитационо у резервоар Братунац исте запремине.

Из резервоара вода се гравитационо шаље у дистрибутивни систем чија је укупна дужина око 170 км

2.4. Пољопривреда и пољопривредно земљиште

Око 50% обрадивог земљишта се сматра висококвалитетним и погодним за интензивну производњу. Ово земљиште је већином смјештено у Подрињу и на платоима. Углавном је равно уз нагиб

мањи од 8% и са надморском висином мањом од 160- 400 м. Други дијелови општине ,на падинама брда и планина са надморском висином од 400 до 1000м првенствено су погодни за сточарску производњу.

Белике су могућности за бављење органском производњом собзиром на еколошку очуваност подручја општине. Општина располаже са укупно 16.698 хектара земљишта од чега је 11.350 хектара категорисано као пољопривредно земљиште (или 68%).

У равничарском дијелу преовладавају алувијални наноси и гајњача, док у брдско-планинским деловима преовладава смоница.

Обрадиво земљиште се највећим дијелом налази у долини ријеке Дрине и њених притока, што је и погодно, због примјене различитих система за наводњавање. Мањи дио земљишта налази се у брдско-планинском залеђу. Земљиште је погодно за развој воћарства, посебно јагодастог воћа-малина.

Доминантни типови земљишта су флувисолиалувијална тла. На заравњеним површима преовлађују плитка и средње дубока тла из класе Камбичних тала или су то црнице на кречњацима. Ова земљишта се екстензивно користе као пашњаци или природне ливаде за узгој оваца и говеда

Најважније гране пољопривреде на подручју општине су:

- Сточарство (овчарство , говедарство , перадарство, свињарство)
- Воћарство (јагодичасто и дрвенасто воће)
- Ратарство (окопавине, стрна жита, траве)
- Повртларство (краставац, паприка, пластеничка производња..)
- Пчеларство

2.4.1 Биљне болести и биљне штеточине

а) Болести

Када је ријеч о најчешћим болестима пшенице, ради се о пјегавости листа (*Septoria tritici*), пепелници (*Erysiphe graminis*), палежи класа (*Fusarium spp*), рђи пшенице (*Puccinia spp*) и пјегавости листа и класа (*Septoria nodorum*).

Смеђа пјегавост листа. Напада плојку и рукавац листа, понекад стабљику, клас и перикарп зрна. Развија се код учесталих киша и хладног времена. Принос може да буде умањен и до 40%.

Пепелница. Најчешћа болест пшенице, географски најраспрострањенија. Омета асимилацију, долази до мањег формирања скроба у зрну, тиме и квалитета зрна.

Смеђа рђа пшенице. Напада лист пшенице док је зелен, а оптимална температура за развој болести је 15-20°C, уз високу влажност ваздуха.

Најчешће болести јечма су сива пјегавост листа (*Rhynchosporium secalis*), тврда снјет јечма (*Ustilago hordei*), мрежаста пјегавост лишћа јечма (*Pyrenophora teres*).

Сива пјегавост. У почетку се формирају воденасте пјеге које се поступно суше у бјелкасто сиве. Смањује род и до 50%, погодује јој хладно и влажно вријеме.

Мрежаста пјегавост листа јечма. Одликује се карактеристичним дугуљастим пјегама тамно смеђе боје, које се спајају са тамним цртама на површини и тиме дају изглед мреже.

Тврда снјет јечма. Веома опасна болест, преноси се зараженим сјеменом тако да је неопходно третирати сјеме прије сјетве.

Најчешће болести кукуруза код нас су;

Фузариозна трулеж стабла кукуруза (*Fusarium spp*), Пламењача кукуруза (*Sclerophthora macrospora*), Рђа кукуруза (*Puccinia sorghi*), Сива пјегавост листа кукуруза (*Setosphaeria turcica*) и Црвенило кукуруза.

Фузариозна трулеж стабла кукуруза. Први симптоми одликују се почетком воштане зрелости кукуруза. Биљке убрзано сазријевају, вену и суше се. На приземном дијелу стабла уочавају се мрке пјеге у виду концентричних кругова. Биљке постају крте, ломе се и полијежу. Превенција је у виду гајења најотпорнијих хибрида кукуруза према овом обољењу.

Пламењача кукуруза. Луди врх или вјештичја метла је карактеристичан симптом. Појављује се велики број кржљавих заперака и неразвијених густо пореданих лисних изданака метлице, понекад и клипа. Мјере заштите односе се на мелиорационе мјере у циљу регулисања водног режима земљишта.

Рђа кукуруза. Прохладно и влажно вријеме погодују развоју болести. Напада надземне органе, најчешће, лишће. Борба против болести своди се на гајење отпорних хибрида и фолијарну примјену фунгицида.

Сива пјегавост листа кукуруза. Економски најзначајнија болест кукуруза са сиво-зеленим или смеђим пјегама. Јаче заражени листови се суше. Примарна зараза остварује се почетком јуна. Гајење отпорних хибрида је неопходно.

Црвенило кукуруза. Болест која се, у већем обиму, појавила у Републици Српској у љето 2011. Године, услед дуготрајног сушног периода. До наглог увенућа долази уколико у периодумлијечно-воштане зрелости наступи сушни период са високим температурама. Симптоми се појављују крајем јула или почетком августа у виду црвенкасто љубичасте боје листа изнад клипа и појединачним вршним листовима. Након неколико дана сви надземни дијелови биљке поцрвене и увену. Ако након појаве првих симптома наступи хладнији период, обољеле биљке се привремено опорављају. Узрочник болести је столбур фитоплазма, а цикаде су вектори црвенила кукуруза. Борба против закоровљености усјева, сјетва раних хибрида, плодород и хемијско сузбијање материјама на бази пиретроида, начини су сузбијања ове болести.

6) Штеточине

Житна пијавица – *Lema melanopus*. Презимљава одрастао инсект у земљишту међу остацима стрних жита. Пијавица изгриза лиску између лисних нерава, па настају танке уздужне рупе на листу. Само при масовној појави треба вршити сузбијање имага.

Житни пивац пшенице и јечма – *Zabrus tenebrioides*. Инсекти се хране на зрнима која су у фази млијечне или млијечно-воштане зрелости. Лако се сузбија препаратима.

Житне стјенице и мушице – хране се тако што сишу сокове биљака па настају свијетло жуте или тамније мрље на мјесту исхране. Сузбијају се хемијским средствима или плитким заоравањем стрништа.

Лисни минери јечма и пшенице – *Agromyza nigrella*. Јављају се крајем маја. Јаја полажу у ткиво листа, ларве се крећу према врху листа. Нападнути дио листа постаје провидан па се суши. Сузбијају се заоравањем биљних остатака и хемијским препаратима.

Лисне уши – *Aphidee*. Сишу биљне сокове, изазивају њено сушење. Преносе биљне вирусе. Појављују се у периоду класања биљака. Сузбијају се хемијским средствима.

Пшенични трипс. Имага причињавају штету крајем бусања и у фази влатања пшенице. Оштећује цвијетне дијелове, па се не развија клас. Сузбија се хемијским средствима.

Кукурузна златица – *Diabrotica virgifera*. Изузетно опасна штеточина, која је почетком 90-тих из САД авионским транспортом пребачена и на подручје бивше Југославије. Нарочито је опасна ако се кукуруз гаји у монокултури, односно, без плодореда. Мјере сузбијања подразумевају плодород, инсектициде, уклањање самониклог кукуруза са парцела.

Кукурузни пламенац – *Ostrinia nubilalis*. Економски значајнија штеточина кукуруза. Уништава се хемијским средствима прије убушивања гусјенице у стабљику и механичким уништавањем остатака кукурузовине после бербе и дубоким орањем.

Сива кукурузна нина – *Tanymecus dilaticollis*. Штету наноси одрасли кукац који изгриза лишће младих биљака. Највећа штета настаје у фази 2-4 листа, када долази до уништења цјелокупне биљне масе. Уништава се хемијским средствима.

Кукурузна совица – *Helicoverpa armigera*. Гусјенице се хране на свим надземним дијеловима биљака, највише на цвијету и плоду. Сузбија се хемијским средствима када су гусјенице у млађем стадијуму развоја. Препоручује се контрола бројности штеточине уз помоћ феромонских клопки.

Приликом употребе хемијских средстава, треба обратити пажњу на корисне инсекте, а нарочито природне непријатеље совице, осиге из реда Trihograma.

Најзначајније болести повртарских култура

У најчешће болести поврћа спадају полијегање расада, увенуће и сушење, пламењача, пепелница, антракноза и лисна пјегавост, као и вирусне болести, односно, мозаичне шаре, жутило и деформација листова и врха стабала.

Полијегање изазива више врста гљива. *Phythium*, *Fusarium*, *Rhizostonia* и остале. Болест се развија на коријену, коријеновом врату и нижим дијеловима биљке, на густом расаду, високој влажности ваздуха, збијеном и киселом земљишту. Сузбија се фунгицидима.

Увенуће и сушење изазивају гљивице које живе у земљишту, а које проузрокују обољење коријена. Прскање фунгицидима не даје жељени ефекат, али зато помажу плодород, дезинфекција земљишта и здрав садни материјал.

Пламењачу, пепелницу, антракнозу и лисну пјегавост изазивају гљиве и бактерије које се налазе у садном материјалу, сјемени и зараженим остацима биљака. Усјеви се штите третирањем фунгицидима. Вирусна обољења, када се појаве, не могу се лијечити. Зато је важна превенција у што спада избор здравих сорти и садног материјала и уклањање коријена заражених биљака.

Најзначајнији штетници повртарских култура

Кромпирова златица – *Leptinotarsa decemlineata*. Презимљава у зељишту. У мају се уочавају одрасле златице. Најјачи лет је на 25 степени, а ларве причињавају највећу штету хранећи се лисном масом. Напад ларви прије цватње причињава већу штету него напад после цватње. Има двије генерације годишње. Сузбија се прва генерација и то када је 30%-50% ларви изашло из јаја. Треба често мијењати инсектициде, јер брзо стиче отпорност. Препаратима који сузбијају златицу уништавају се и лисне уши.

Цвјетни штитасти мољац (бијела мушица) – *Trialeurodes vaporariorum*. Напада парадајз и паприку. Бијеле су боје, на тијелу и крилима имају фини бијели восак у облику прашка. За оптималан развој треба им температура од 25-28°C и висока релативна влажност ваздуха. Испушта медну росу по плодовима и лишћу, а на њој се развијају гљивице чађавице. Сузбија се одговарајућим инсектицидима.

Купусни бухачи – *Phyllotreta nemorum*, *Ph. Atra*, *Ph. Nigripes*, *Ph. Undulate*. Крећу се скакањем, сјајноцрне, тамноплаве и тамнозелене су боје. Највише штете при топлотом и сухом времену наносе младим биљкама, посебно, расаду. Са сузбијањем се почиње код уништења 10% лисне површине са стандардним инсектицидима.

Купусна и повртна совица – *Mamestra brassicae*, *Mamestra oleracea*. Презимљавају у земљишту. Гусјенице су бројније у густим усјевима гдје има више влаге. У јулу и августу појављују се лептири. Сузбија се кад уништи више од 10% лисне масе.

Купусна муха – *Delia Phorbia brassicae*. Презимљава у земљишту, ларве нападају коријен. Глава купуса је мала и трули. Има три генерације. Потребно је дезинфиковати земљиште прије расађивања или сузбијати инсектицидима.

Лукова муха – *Delia/Phorbia/ - Hylemyia antique*. Имаго је сивкасте боје са жућкастим крилима. Има 2-3 генерације годишње. Младе ларве се убушују у стабљике лука гдје се хране. Сузбија се гранулираним инсектицидима прије сјетве или садње као и у вријеме лета муха прве генерације.

Мрквина муха – *Psila rosae*. Најважнија штеточина мркве. Црне је боје са сивом главом. Има двије генерације годишње. Ларве се убушују у коријен мркве и праве ходнике. Биљке се препознају по љубичастом лишћу. Сузбија се плодородом, сјетвом лука између редова мркве, уништавањем корова и дезинфекцијом земљишта.

Бухачи – *Halticinae*. Имају јаке задње ноге па могу да скачу. Имага причињавају штету изгризањем лишћа правећи типичне рупице пречника један милиметар. Сузбија се дозвољеним инсектицидима.

Обични црвени паук – копривина гриња – *Tetranychus urticae*. Напада скоро све повртарске културе. Ларве и имага сишу биљне сокове у листовима који се суше, некротира и отпада. Уклања се механичким уклањањем заражених листова и инсектицидима.

У случају елементарних непогода, нарочито поплава, повлачењем воде на њивама остаје блато, смеће, камење и слично. Усјеви који остану 48 часова под водом, пропадају и усљед велике влаге долази до пренамножења штеточина, а стварају се и повољни услови за појаву и ширење биљних болести. Зато је од изузетне важности што брже дјеловање, након непогода, како би се спријечило брзо ширење патогена и пропадање усјева свело на најмању могућу мјеру. У том случају била би смањена економска штета за становништво коме, у великој мјери, пољопривреда представља главни извор прихода за живот.

Све ово подразумијева увезивање и што бољу сарадњу надлежних институција по питању правовременог упозоравања и превентивног дјеловања. Посебан значај у овом сегменту имају Републички хидрометеоролошки завод, Пољопривредни институт Бања Лука и пољопривредни факултети у Бања Луци и Источном Сарајеву који би требало да, на вријеме, посредством медија, упозоре на опасност. С друге стране, штабови за ванредне ситуације локалних заједница, у сарадњи са представницима наведених институција, на терену би предузимали конкретне мјере заштите и спасавања усјева.

ц) Корови

Ambrosia artemisiifolia (Asteraceae) – амброзија

Амброзија је веома раширен коров. Опис, једногодишња зељаста биљка, висине од 1-1,5m. Стабло је усправно, разгранато и густо покривено ситним длачицама. Цвјетови су скупљени у једнополне главичасте висеће цвасти које су у облику класа

Биономија, цвјета од краја јула до средине октобра, размножава се сјеменом, а сјеме шири вјетар или човјек. Амброзија је поријеклом из Сјеверне Америке, а у Европу је доспјела у пошиљкама контаминираним сјемена. Има изузетну репродуктивну моћ, врло брзо се прилагођава новим станишним условима, што за резултат има широко распрострањење.

Присутна је на пољопривредном али и на непољопривредном земљишту (напуштено земљиште, поред путева, поред кућа, пруга и др.).

Штетност, полен амброзије је један од најјачих познатих алергена. Симптоми алергије су црвенило очију, сузење, зачепљен нос, свраб у носу, кијање, кашљање, отежано дисање, астма и др. Праг за изазивање алергијске реакције је веома низак, испод 20 поленових зрна у 1m³ ваздуха. Процењује се да је данас око 10% становништва алергично на полен амброзије.

Амброзија је коровска биљка са јаким корјеновим системом који црпи хранљиве материје из земљишта и на тај начин наноси огромну штету пољопривредном земљишту.

Амброзија се веома тешко сузбија. Истовремено се морају примјењивати механичке, агротехничке и хемијске мјере сузбијања. Механичке мјере подразумијевају правовремено уништавање биљке чупањем или кошењем прије почетка цвјетања.

Агротехничке мјере обухватају основне агротехничке мјере на сузбијању корова, а хемијске мјере се користе на непољопривредном земљишту и подразумијева употребу неселективних хербицида у раним фазама раста биљака

2.5 .Хемијске, микробиолошке и физичке опасности у храни намијењеној за исхрану људи

Хемијске и физичке опасности могу се подијелити у четири велике групе:

1. Природни токсини
2. Контаминанти или загађивачи из околине.

3. Загађивачи настали током прераде, припреме или чувања хране.

4. Намјерно додате супстанце које могу бити загађивачи.

Ове опасности могу се контролисати праћењем услова у околини и квалитету улазних сировина, те домаћим и међународним прописима којима су дефинисана максимална ограничења. Тако дефинисана ограничења могу се разликовати у различитим дијеловима свијета, али се узимају у обзир три критеријума:

- токсиколошки докази – колико је загађивач токсичан и поузданост доказа за ту тврдњу,
- добра произвођачка пракса – технолошки посматрано, може ли се постићи и колико то кошта,
- аналитичке могућности – која је граница детекције или квантификације

2.5.1 Индустијски загађујуће материје

Индустијске загађујуће материје су хемикалије које се у храну могу унијети из загађене околине. Могу бити посљедица технолошке активности човјека, саобраћаја, природних катастрофа и несрећа. То су веома токсична органска једињења, као диоксини, полициклички ароматски угљиководици и полихлорисани бифенили.

2.5.2 Радиоактивни елементи

Ријеч је заправо о радиоактивним изотопима елемената или радионуклидима који су способни емитовати радиоактивно (јонизујуће) зрачење приликом прелаза у стабилни облик атомског језгра. Међу најважнијим радионуклидима који се могу наћи у храни и води су: ^3H , ^{14}C , ^{131}I , ^{134}Cs , ^{137}Cs , ^{40}K , ^{89}Sr , ^{90}Sr , ^{222}Rn , ^{226}Ra , ^{228}Ra , ^{228}Th , ^{235}U , ^{239}Pu , итд.

Осим уобичајеног присуства у земљишту, ваздуху и води, појачана изложеност може бити узрокована антропогеним изворима, попут рудника, научних и медицинских установа, нуклеарних централа, хаварија нуклеарних централа и експлозија нуклеарног оружја. Зависно од метеоролошких услова, радиоактивне честице могу доспјети врло далеко од мјеста инцидента у облику радиоактивне прашине. Биљке могу садржавати радиоактивне изотопе, нитрате и нитрите као и пестициде.

2.5.3 Токсичне материје у намирницама и води настале или доспјеле током производње или чувања

Токсичне материје могу на најразличитије начине доћи до потрошача, било да су присутне у намирницама од којих се припрема храна, у готовој храни или су ту доспјели за вријеме припреме, обраде или чувања хране. Намирнице могу саме по себи садржавати одређене токсиканте који су „природно“ присутни, као посљедица узгајања или природне ферментације, или које се додају како би се побољшале одређене карактеристике хране, било да је у питању трајност, органолептичке карактеристике, текстура, квалитет или састав хране. Неки токсиканти могу настати и прерадом, односно обрадом хране и то најчешће термичким процесима на високим температурама, код којих долази до стварања цијеле лепезе токсиканата (фуран, акриламид, продукти оксидације масти и уља, транс масне киселине, хлоропропаноли, РАН, НАА, аминокиселински деривати и др.).

Неке од токсичних материја настају самим метаболизмом хране, као нитрозамини, који су иначе доспјели и припремом, односно преко нитрата, на примјер, у саламуреним производима. Посебна група су наночестице, које су се тек недавно почеле користити, и представљају нове изазове у области безбједности хране.

2.6. Здравствено ветеринарски сектор

Економска и социјална криза комбиноване са јавно-здравственим пријетњама из околине, демографским и епидемиолошким трендовима, доносе изазове здрављу и стављају велику одговорност за локалну власт за очување и унапређивање здравља становништва. Посебно треба узети у обзир чињеницу да се на подручју општине Братунац имплементира велики број пројеката из области сточарства што повећава опасност од појаве преносивих болести са животиња на човјека.

Концепт развоја здравља има много сличности са економским развојем. Оба поменута процеса су резултат активности које укључују многе секторе друштва, као и популацију у цјелини, кроз индивидуалне и колективне одлуке и акције.

Најзначајније одреднице здравља повезане су са условима живљења, факторима животне средине, стиливима живота и биолошким факторима, као што су старост, пол и наследи фактор, тако да политике у области образовања, становања, услова рада, запошљавања, пољопривреде, воде и санитације, транспорта, фискалних прописа и социјалне заштите често имају већи утицај на здравље становништва од политика дефинисаних од стране здравственог сектора.

2.6.1 Заразне и ендемске болести

Од најстаријих времена човјечанство је било изложено заразним болестима, тако да заразне и паразитарне болести сежу у далеку прошлост, међутим оне су и даље један од водећих узрока морбидитета, морталитета и инвалидитета у цијелом свијету, те и даље представљају велики друштвени, медицински, социјални и економски проблем. Најзначајнија достигнућа у спречавању, сузбијању, елиминацији и ерадикацији заразних болести постигнута су у деветнаестом и двадесетом вијеку. Међутим, проблем заразних болести није статичан, због тога што се узрочници заразних болести стално прилагођавају у односу на човјека. Иако су неке заразне болести ерадициране, односно друге елиминисане, код трећих су значајно редуковане стопе морбидитета и морталитета, ипак су се у посљедњим деценијама јавиле неке нове заразне болести, а логично је да у будућности можемо очекивати појаву и неких других заразних болести.

Другачији однос према заразним болестима створен је појавом нових заразних болести свјетског значаја (AIDS, Ебола и Ласа грозница, Прионска болест, Нови пандемијски грип).

Појава нових болести је резултирала доношењем резолуције Свјетске здравствене скупштине 1995. Године. Циљ резолуције је био да се појача контрола заразних болести, да би се на тај начин могле открити заразне болести које су у поновној експанзији и да би се идентификовале нове, те да би се

отпочело са њиховим спречавањем и сузбијањем. У најважније нове заразне болести и заразне болести за које се некад сматрало да су потиснуте спадају: HIV/AIDS, авијарна инфлуенца, SARS, туберкулоза, вирусни хепатитис Ц, обољења изазвана резистентним узрочницима заразних болести, обољења повезана са међународним путовањима, обољења изазвана групом А β хемолитичког стрептокока и нека друга. Разлози за појаву нових заразних болести и заразних болести за које се некад сматрало да су потиснуте су многобројни: општи пад животног стандарда, велике социјалне трансформације, стрес, неадекватна исхрана, незадовољавајући стамбени услови, неодговарајуће снабдијевање водом за пиће, индустријски начин производње намирница, нове методе лијечења и дијагностике, измјене у понашању људи, пропусти у уклањању отпадних материја, деструкција природе, а нарочито шума чиме настаје ближи контакт људи и фауне, повећање међународних путовања и на крају биотероризам, односно повећане могућности коришћења биолошких агенаса у терористичке сврхе итд.

Заразне болести се дијеле према начину и путевима ширења инфекције на респираторне болести, цријевне заразне болести, антропозоозе, сексуално преносиве болести и остале заразне болести.

Респираторне болести. Група респираторних обољења обухвата групу етиолошки различитих

обољења са водећим ваздушно-капљичним путем преношења (морбили, велики кашаљ, варичеле, пнеумокочна пнеумонија, скарлатина, рубеола, дифтерија, инфективна моноклеоза, инфлуенца, туберкулоза, ангина, и друге). Карактеристика већине обољења која се преносе капљично је брзо ширење и масовно оболијевање. Респираторне болести су најчешће, најмасовније и најзаступљеније међу заразним болестима које се обавезно пријављују. Постају велики проблем у условима пренасељености, густим смјештајима-колективима, привременим смјештајима. Међу њима најзаступљенија обољења из ове групе у Републици Српској и БиХ су грипа, стрептококне инфекције, а туберкулоза је, у посматраном периоду, редовно, међу десет водећих болести. Епидемијска појава рубеоле и мумпса, посљедњих неколико година посматраног периода, такође представља значајан јавно-здравствени проблем.

Цријевне заразне болести. У цријевне заразне болести убраја се мноштво заразних обољења (ентероколитис, дизентерија, паратифус, тифус, хепатитис тип А, полиомијелитис, колера, неке паразитозе итд), чија је заједничка карактеристика фекално-орално преношење (вода, храна, људи, инсекти). Особито су значајне у предјелима гдје није ријешено питање хигијенске диспозиције фекалних материја, снабдијевање довољним количинама хигијенски исправне воде и у ванредним приликама (рат, природне катастрофе). Њих има стално и повремено избијају у епидемијама мањег или већег обима. Употреба неисправне хране може довести до добро познатих бактеријских инфекција, паразитоза, хемијских тровања. У ову групу обољења спада и заразно тровање храном. Број епидемија и појединачних тровања храном у свијету, а и код нас, расте. Појава „нових“ узрочника ове болести такође је уочена у свијету. Комуникација и увоз хране ће омогућити појаву обољења и у земљама у којима се тренутно узрочник не региструје. У Републици Српској и БиХ ова група обољења заузима значајно мјесто у укупном морбидитету заразних болести, гдје се ентероколитис налази међу пет водећих заразних болести.

Антропозоозе. Зоозоозе представљају велику групу обољења и имају велики епидемиолошки значај. То је група обољења која су заједничка и за животиње и за људе, за разлику од антропоноза које су својствене само људима. Значајније зоозоозе за наше подручје су бруцелоза, хеморагична грозница са бубрежним синдромом, антракс, лептоспироза, тетанус, Q грозница. Дивље и домаће животиње могу бити резервоари и извори заразе. Животиње могу оболијевати са више или мање изражених симптома, али најчешће су животиње здрави носиоци микроорганизама које могу пренијети на човјека. Зоозоозе се на човјека могу пренијети свим познатим путевима преношења, аерогеним, трансмисивним путем-преносиоцима, као што су комарци, крпељи, гриње, алиментарним путем. Врста и интензитет контакта са извором заразе, механизам заражавања и други фактори, одређују и сезонски карактер болести:

- **Трансмисивни пут** – период јављања болести зависи о активности преносиоца, па се ове болести јављају чешће у топло доба године, од касног прољећа до ране јесени.

- **Интензивнији контакт човјека са природом** такође условљава вријеме јављања болести прољеће – љето.

- **„Домаће“ зоозоозе** немају изразито сезонски карактер као дивље зоозоозе, јер је потенцијални извор заразе стално присутан. Ипак и ту Q грозница се јавља у периоду најинтензивнијег јагњења, фебруар-март, лептоспироза у љетном периоду које погодује узрочнику да преживљава у спољној средини.

Зоозоозе се најчешће јављају појединачно али и у епидемијама, чак епидемије већих размјера нису изузетак. Боравак веће групе људи у одређеним биотопима може изазвати појаву већег броја обољелих. Већина изазивача зоозооза може да се употреби као биолошко оружје. У посљератном периоду, у Републици Српској и БиХ, уочен је тренд раста ове групе обољења.

Сексуално преносиве болести. Веома су раширене у свијету. Мноштво фактора утиче на појаву обољења која се преносе сексуалним путем: лоши социоекономски услови, ратови, недовољна информисаност становништва, миграције, транзиција, масовне несреће, појачане сексуалне активности из психолошких разлога и трговина људима, промискуитет. Кроз историју, у ратовима, укупан морбидитет од полних и кожних болести је премашио морбидитет од цријевних и респираторних

болести. Болести су често асимптоматске што погодује њиховом ширењу. Најчешће оболијевају млади људи, болест утиче на радну способност обољелих, трошкови лијечења су високи, па болест представља социјални проблем. Морбидитет од ових обољења је низак у Републици

Српској и БиХ, али се нема увида у праву слику, због могућег инсуфицијентног пријављивања.

Остале заразне болести. У групу осталих заразних болести спадају хепатитис Б и Ц, чија инцидентност у задатим годинама, не осликава стварно стање у Републици Српској и БиХ. Ове болести су нарочито значајне због веће могућности преноса и касних манифестација болести у условима масовних несрећа. Појава нових болести или тзв. „нових старих болести“, захваљујући посебно биолошким мутацијама, угрожавају здравље становништва, чиме се повећава могућност отањивања, а то све утиче на економију и здравствени систем земље.

2.6.2 Заразне болести у ветерини

Бјеснило је акутна и веома тешка заразна болест свих топлокрвних животиња и човјека, док се за птице сматра да су релативно резистентне на инфекцију. Болест се сматра најопаснијом зоонозом која завршава фатално. Бјеснило се манифестује нервним симптомима болести у виду ексцитације, поремећаја свијести, парализе и коме. Болест се налази на листи ОИЕ-а.

Узročник болести је РНК вирус који има изразит тропизам према нервном ткиву, најнеуротропнији вирус код сисара. Припада фамилији Rhabdoviridae и роду Lyssavirus. Вирус је у спољашњој средини нестабилан. Одговара му влажна и алкална средина за опстанак. У течной слини је способан за инфекцију дуже од 24 часа, док у сасушеној слини вирус губи своју вируленцију након 14 часова. Од дезинфекционих средстава вирус је осјетљив на NaOH 3%, формалин 3%, парасирћетну киселину 1% и на многе детерџенте.

Болест плавог језика је заразна, вирусна болест прије свега домаћих и дивљих преживара. То је трансмисивна болест коју преносе инсекти из рода Culicoides. Карактерише се грозницом, катарално-хеморагичним промјенама слузокоже носне и усне дупље, језика, дигестивног тракта, круних папака и дегенеративним промјенама у скелетној мускулатури. Присутни су отоци лица, а нарочито језика. Код говеда се могу јавити абортуси и рађање наказних плодова. Болест је доста раширена у свијету. Узročник је вирус из фамилије Ретровириде, род Орби вирус. За вирус су пријемчиве овце, нешто мање говеда и козе. Основни резервоар вируса су говеда. Такође, дивљи преживари и козе представљају важне резервоаре вируса. Преношење вируса могуће је на три начина, хоризонтално, вертикално и хоризонтално-вертикално. У циљу спречавања уношења узročника болести потребно је спријечити увоз са заражених подручја оваца, говеда и дивљих преживара, као и њихове сперме. Неопходно је вршити мониторинг, серолошка претраживања пограничних зона према земљама у којима се болест јавила.

Бруцелоза је заразна болест животиња и људи узрокована различитим врстама бактерија из рода Brucella. Болест се примарно јавља код животиња, а људи се најчешће инфицирају преко животиња. Бруцелоза представља једну од најопаснијих зооноза за коју се може рећи да има карактеристике пандемије, јер у протеклом периоду није било континента на коме није забиљежена епидемија бруцелозе код домаћих животиња. Она представља велику опасност за здравље људи и животиња, а изазива велику економску штету у сточарству.

Болест је најчешће хроничног тока и може трајати мјесецима и годинама. У акутном току болест се карактерише општим инфективним синдромом, док су локалне промјене слабије или никако изражене. У хроничном току чешће се јављају локални симптоми од стране захваћених органа и овај ток се манифестује запаљивим, пролиферативним и некротичним промјенама у гениталним органима, побачајима и промјенама у зглобовима, утерусу и тетивним омотачима. Бруцелоза је присутна у многим земљама, а има је и код нас. Извор заразе и резервоари узročника су животиње. Највише узročника се може наћи у млијечним жлијездама, материци и постељици заражене животиње, плодовој течности, вагиналном секрету, млијеку, сперми, епидидимису, тестисима, гноју из бурзи или фистула итд. Животиње могу мјесецима и годинама излучивати узročнике млијеком и другим

екскретима или су чак доживотне клицоноше. Излучене бактерије се дуго задржавају у влажној земљи и у води. Болест се у стаду шири контактом, удисајем и полним путем, ингестијом, онтаминираним храном, водом, пашњацима итд. Дивље животиње су извор инфекције за домаће животиње. Инфекција може да се пренесе и конгенитално, а младе јединке представљају нарочиту опасност од заразе јер су латентно инфициране прије гравидитета. До инфекције човјека може доћи директним контактом са зараженим животињама,

алиментарним путем преко некуваног млијека и млијечних производа и рјеђе аерогеним путем. Улазна врата инфекције су слузокожа респираторног и гастроинтестиналног тракта, повријеђена кожа и коњунктиве.

Од бруцелозе оболијевају најчешће особе које у свом занимању долазе у контакт са зараженом стоком или њиховим продуктима (сточари, ветеринари, месари, власници стоке). Мада се бруцеле налазе у крви, мокраћи и пунктату из лимфних чворова болесника, човјек није значајан резервоар заразе. Пошто је излучивање микроорганизама најинтезивније током партуса домаћих животиња, бруцелоза може да има сезонски карактер ако су извор заразе овце и козе.

Болест је хроничног тока. Клиничка слика се разликује у зависности од животињске врсте, а дужина инкубације је доста варијабилна. Инфекција негравидних животиња често је без клиничких симптома болести. Побачај код гравидних животиња може да изазове сумњу на бруцелозу, мада је много већи број женки са бруцелозом вимена него што долази до побачаја. Побачај је најчешће у посљедњој трећини гравидитета. Код мужјака бруцеле изазивају инфекције тестиса, епидидимиса, сјемених кесица, простате и у њима могу изазвати запаљења и некротичне промјене. Бруцеле такође изазивају и промјене на тетивним овојницама, зглобовима, бурзама итд.

Антракс је бактеријско обољење домаћих и дивљих животиња као и човјека (зооантропоноза). Најчешће оболијевају преживари, прије свега козе и овце, затим говеда и коњи, док су свиње и пси мање пријемљиви на инфекцију, а живина је непријемљива због нешто више температуре тијела од сисара. Болест је распрострањена у читавом свијету, а код људи се најчешће јавља као професионално обољење сточара, ветеринара, месара, кожара и уопште људи који долазе у додир са животињским прерађевинама. Обољење се карактерише веома брзим током болести, због чега је добило и назив „прострел“. Болест карактеришу бројна крварења у организму, хеморагични поткожни едеми, карбункули и обилна серозна ексудација у серозним шупљинама. Болест се налази на листи ОИЕ-а. Узрочник антракса је *Bacillus anthracis*, штапићаста бактерија која се у организму налази у вегетативном облику, а у неповољним условима изван организма се налази у облику споре. Спора је веома отпоран облик и може да преживи преко 40 година у земљишту. Антракс је један од агенаса који могу да се користе за биотероризам, јер од њега може да оболи и умре велики број људи ако се искористи као оружје. Септембра 2001. године, у Сједињеним Америчким Државама, споре антракса послате су поштом на неколико локација, услед чега су 22 особе обољеле, а петоро их је умрло.

Болест је распрострањена у читавом свијету, у Јужној и Централној Америци, Јужној и Источној Европи, Азији и Африци. Примарни извори инфекције су излучевине болесне животиње (у посљедњем стадијуму болести узрочник се у великим количинама излучује природним секретима и патолошким ексудатом у спољашњу средину у којој спорулира, аспоре постају извор заразе за друге животиње). Тјелесни сокови који излазе из животиње приликом секције леша, сировине животињског поријекла, лешеве и дијелови лешева угинулих од антракса, тло, храна и вода загађене

спорама представљају такође извор заразе. Земљишта у којима се налазе споре антракса називају се антраксни дистрикти и представљају извор заразе. Узрочник у организм животиње најчешће доспијева преко хране, а рјеђе преко плућа и оштећене коже. За човјека је извор инфекције обољела животиња. Од антракса углавном оболијевају људи који су у директном контакту са обољелом или угулуом животињом као и људи који се баве индустријском прерадом сточних производа и прерадом животињске коже.

Људи се такође могу инфицирати уколико дођу у контакт са спорама које се налазе на антраксном дистрику. Инфекција може настати и ингестијом термички недовољно обрађеног млијека или меса

обољелих животиња. Узрочник у организам преживара најчешће улази храном и водом која је загађена спорама. Даљем продору у организам погодују, готово увијек присутна оштећења слузнице уста.

Инфекција кроз кожу у говеда је ријетка, а нешто је чешћа код оваца због озледа које настају при стрижи или кастрацији. Код коња и паса узрочник такође улази храном и водом, а оштећења слузнице и овдје су значајна у генези болести. Удахнуте али и прогутане, споре фагоцитују плућни макрофаги који их преносе до трахеобронхалних лимфних чворова. Ту споре проклијају, те лимфним системом вегетативни облик доспјева у крв којом бива разнесен по цијелом организму, а нарочито се задржава у слезини, стварајући на тај начин секундарне центре инфекције и пролиферације. Вегетативни облици производе низ токсина који подстичу стварање антитоксичних антитијела, која су уједно одговорна за имуност према овој болести.

Клиничка слика болести се разликује код различитих врста домаћих животиња па чак и између јединки истих врста. Клиничка слика зависи од количине микроорганизама, вируленције микроорганизама, имунитета животиње и од улазних врата инфекције. Инкубација болести је око 1-7 дана, најдуже 14 дана.

Класична куга свиња (ККС) је веома контагиозно вирусно обољење свиња свих категорија, које протиче у акутном, субакутном или хроничном току, у зависности од многих фактора. Обољење може да се јави и у инапарентном и атипичном облику. Наноси огромну економску штету у свињарској производњи. У акутном току обољење се манифестује поремећајем општег стања, повећањем тјелесне температуре, депресијом, анорексијом, проливом, коњуктивитисом, хеморагичном септикемијом и крварењима по унутрашњим органима. У субакутном току болест има слабије изражене симптоме у односу на акутни ток, а манифестује се дуготрајним проливом, фурункулозним дерматитисом и секундарним бактеријским инфекцијама.

Узрочник класичне куге свиња је вирус који припада фамилији *Flaviviridae* и роду *Pestivirus*. Вируленција вируса у спољашњој средини веома варира. Високовирулентни сојеви вируса изазивају 100% морталитет, средње и слабо вирулентни сојеви изазивају хроничне инфекције, а постоје и авирулентни сојеви вируса који не изазивају инфекције. Вирус је неотпоран у спољашњој средини и пропада за неколико дана, а његова отпорност зависи од средине у којој се налази, од температуре средине и од пх. Вирус може мјесецима да се одржи у меду, месним прерађевинама и месном отпаду. У свињском меду које се држи на температури од +4°C, вирус може да преживи од 3 до 6 мјесеци, док у сувом меду које се држи на собној температури и у сасушеној крви након клања може преживјети преко 10 месеци. Усољено суво месо (шунка), садржи вирус још 6 до 12 недјеља након сољења. Вирус је осјетљив на дејство УВ зрака који га уништавају за 30 до 60 минута. Обољење се јавља на свим континентима и наноси велику штету свињарској производњи, а у неким земљама болест је искорјењена. У Европи се болест јавља спорадично, а у неким европским државама јавља се ензоотски. Популације дивљих свиња такође учествују у одржавању инфекције и представљају значајан резервоар инфекције. Најзначајнији резервоари инфекције су хронично инфициране свиње које најчешће не испољавају клиничке симптоме болести, а дуже времена излучују вирус у спољашњу средину. Значајни резервоари узрочника су и прасад која се након рођења инфицирају слабо вирулентним сојевима вируса. Таква прасад најчешће не испољава клиничке симптоме болести, а стиче имунитет. Извор заразе могу бити типично и атипично обољеле животиње, животиње у фази инкубације болести и фази оздрављења (пребољеле). Лешеви животиња уинулих од ККС, месо, отпадне воде, контаминирани прибор такође представљају извор заразе.

Инфекција се преноси директним или индиректним контактом са узрочником. Вирус се излучује из свих секрета и екскрета за 6 до 7 дана након инфекције и остаје инфективан 7 до 10 дана, а некад и дуже у спољашњој средини. Здраве животиње се најчешће заразе преко оро-назалног секрета, секрета из очију и преко мокраће која садржи вирусе. Инфициране крмаче излучују вирус исцјетком из утеруса и екскретима дуже вријеме након прашења. Зараза се у незаражена дворишта и фарме директно уноси болесним животињама, клицоношама и здравим свињама у фази инкубације. Инфекцију у незаражене запате могу унијети и друге животиње (глодари, пси, птице), као и људи који служе као механички вектори у преносу узрочника. Индиректни начин преноса инфекције је преко прибора за чишћење,

прибора који користе ветеринари, затим преко транспортних средстава, мяса и месних прерађевина који су контаминирани узрочником, преко сточне хране и др. Зараза се у земљу може унијети приликом увоза свјежег мяса или месних прерађевина.

Класична куга свиња представља велику пријетњу свињарској индустрији развијених земаља. Морбидитет код ККС износи најчешће 100%, док се морталитет креће у широким границама од 0 до 100% и зависи од вируленције вируса, отпорности организма, величине популације свиња, услова држања и др. У природним условима преболи само мањи број животиња које остају клицоноше. У природним условима на ККС су осјетљиве само домаће и дивље свиње. Вирус може да се прилагоди и размножава у другим животињским врстама али не изазива обољење.

Кју грозница (Q) је зооноза која код животиња најчешће изазива клинички инапаратну инфекцију, док се код људи манифестује у виду септикемије, атипичне пнеумоније, хепатитиса, ендокардитиса, тешке главобоље, боловима у мишићима, боловима у трбуху итд.

Узрочник Q грознице је рикеција *Coxiella burnetii*, грам негативна, интрацелуларна и размножава се само у живим ћелијама, а смјештена је интрацитоплазматски или интрануклеарно. Узрочник је веома инфективан и само један микроорганизам који уђе у организм може изазвати обољење. Због тога се овај узрочник сматра потенцијалним средством за биотероризам. Узрочник је отпоран на исушивање и у осушеном материјалу може опстати 30 до 500 дана. У месу које се држи на температури фрижидера може опстати мјесец дана. На леду може задржати вирулентност 3 месеца. У киселом млијеку пропада за 24 часа, а кувањем се уништи за 10 минута.

Болест је раширена у свим земљама, а стручњаци сматрају да велики број случајева пролази незапажено или се неки случајеви не пријављују надлежним ветеринарским службама, па је тешко дати тачну процену инциденције ове болести на глобалном нивоу. Природни домаћини узрочника су преко 100 врста сисара као и крпељи. Од домаћих животиња Q грозница је најчешће установљена код оваца и коза, затим код говеда, а ређе код коња, паса и живине. У природним жариштима Q грознице најважнији резервоар и извор заразе су крпељи, јер се код њих зараза одржава доживотно, а преноси се и трансваријално. Међу дивљим и домаћим животињама зараза се преноси преноси убодом крпеља и фецесом крпеља. Ларве и нимфе крпеља *Dermacentor* преносе инфекцију на мале кичмењаке (пољске мишеве, зечеве, куниће), док одрасли крпељи нападају веће животиње. Узрочник се налази у слини, мокраћи, измету и у мањим количинама у млеку. Животиње излучују узрочнике током порођаја, абортуса, вагиналним исцјетком, амнионском течношћу итд. Узрочник се преноси конгенитално и пер ос преко инфицираних плодоваих овојница, контаминираним храном итд. Узрочник се може унијети у организм конзумацијом млијека и млијечних производа или директно преко повријеђене коже и убодом крпеља. Ријетко се инфекција преноси са човјека на човјека.

Највећи ризик имају професионална занимања код којих особе долазе у контакт са зараженим животињама, а то су ветеринари, радници у постројењима за обраду мяса, овчари и радници у млекарама. Ветеринари могу да се заразе и при тељењу. Код оваца и коза обољење се најчешће установљава и у већини случајева прође латентно или је акутног тока. Може се јавити повишена тјелесна температура, инапетенца, малаксалост, коњуктивитис, бронхопнеумонија, полиартритис, побачај и маститис са смањењем млијечности.

Код говеда се јавља субакутна форма, са тјелесном температуром од 41°C. Код крава код којих је серолошки доказана Q грозница, јавља се метритис и стерилитет. Заостајање постелице је чешће, жуто тијело перзистира, а краве су анестричне. Јављају се и побачаји. Новорођена телад су авитална и може настати септикемија телади и угинуће.

Код човјека се болест карактерише температуром, главобољом, боловима у мишићима, малаксалошћу, општом слабошћу, конфузијом, боловима у грлу, мучнином, повраћањем, а код већине и развојем запаљења плућа. Код неких људи може доћи до хепатитиса. Озбиљна компликација Q грознице је ендокардитис.

Салмонелоза је заразна болест домаћих, дивљих животиња и човјека (зооноза).

Болест се манифестује у облику септикемије, ентеритиса са проливом, артритиса, побачаја и пнеумоније. Инфекција често може да буде без клиничких симптома. Узрочници салмонелозе су из

породице Enterobacteriaceae и рода *Salmonella*. До сада је утврђено више од 2400 серотипова салмонела и сви су патогени али се разликују по вируленцији у односу на серотип и сој. Већина серотипова салмонела које узрокују инфекције људи и животиња припадају врсти *S. Enterica* subspec. *Enterica*. Неадаптиране врсте салмонела представљају опасност за инфекцију људи преко намирница животињског поријекла. За опстанак салмонела у животној средини значајни су температура и влага. Нижа температура им више одговара за преживљавање. У осушеном фецесу и ниској температури могу опстати до 4 године. У течном ђубрету могу преживјети до годину дана, а у сувом још дуже. Отпорне су на со па могу опстати 75 дана у саламури са 12 до 15 % соли. Неотпорне су на више температуре и пастеризацијом се уништавају.

Салмонелоза је болест која је распрострањена широм свијета. Експлозивна је зараза и јавља се због дејства неспецифичних фактора као што су клима, густина насељености, исхрана, стрес итд. Салмонеле се налазе у дигестивном тракту животиња и људи, а могу да се изолују из органа. Контаминирана вода и храна могу бити значајан извор заразе (месно – коштано брашно, сојино брашно). Човјек може да буде извор инфекције за животиње. Клицоноше су најзначајнији извор заразе, јер немају клиничких знакова болести, а могу излучивати салмонеле у спољашњу средину. Улазно место инфекције је дигестивни тракт, а код неких салмонела и тонзиле. Могу да пасирају желудац и да доспију у цријева неопштећене. Клиничка слика се разликује код различитих врста животиња и зависи од узраста животиње и дејства одређених фактора као што су стрес, пренасељеност, транспорт, хладно вријеме, гравидитет, порођај, инфективна доза бактерија, претходно излагање бактеријама итд. Инкубација салмонелозе просјечно траје 2 до 6 дана. Салмонелоза код животиња може да се јави у неколико облика: септикемични, акутни ентерични и хронични ентерични облик.

Слинавка и шап је акутна и једна од најконтагиознијих заразних болести од које обољевају папкари. Болест се ријетко јавља код других врста животиња и код људи. Болест се манифестује фебрилним стањем и појавом карактеристичних везикула (афти) и ерозија на слuzници уста, језику, носном огледалу, кожи млијечне жлијезде, између папака и на круни папака, и уколико не дође до секундарних инфекција, долази до брзог оздрављења. Болест може да има малигни ток, углавном код младих животиња и он се манифестује дегенерацијом скелетних мишића и срца и завршава угинућем. Код дивљих папкара инфекције су субклиничке. Код људи болест протиче у благој форми са брзим оздрављењем. Болест наноси велику, директну и индиректну економску штету. Узрочник слинавке и шапа је РНК вирус који припада фамилији Picornaviridae и роду Aphthovirus. Постоји 7 имунолошки различитих серотипова вируса који изазивају исте симптоме болести код животиња. Вирус има афинитет према епителним и мишићним ћелијама и изражен цитоцидални ефекат. Вирус може да преживи температуру пастеризације у трајању од 15 до 17 сек. на 72°C.

Обољење се јавља на свим континентима, а ендемски се јавља у Азији, Африци и Јужној Америци. У ендемским регионима болест се јавља циклично, сваких 2 до 5 година и протиче у блажем облику болести. У регионима гдје је обављена ерадикација, болест се јавља спорадично. Болест је висококонтагиозна и морбидитет износи 100% (у ендемским регионима 0.1 до 1%), док је морталитет низак и износи 0.5 до 5%. Код младих животиња код којих се јавља малигни облик болести, морталитет износи до 70%. На инфекцију су најпријемчивија говеда, затим свиње, па овце и козе.

Најзначајнији резервоари болести су папкари, најприје говеда. Значајни резервоари су дивљи папкари и примитивне расе говеда, који немају изражене симптоме болести али су клицоноше. Свиње су веома значајан извор заразе за говеда. Инфекција не мора у свим случајевима да се пренесе са једне животињске врсте на другу. У регионима гдје се болест не јавља ендемски и гдје се не врши вакцинација против слинавке и шапа, болест се уноси најчешће клицоношама и месом или производима од меса. Клицоноше могу бити и реконвалесценти и вакцинисане животиње које су биле у контакту са дивљим животињама клицоношама или обољелим животињама. Болест се може преносити директним или индиректним контактом. Узрочник се налази у секретима и екскретима обољелих животиња и клицоноша. За вријеме инкубације болести, неколико сати након инфицирања животиње, вирус се може излучивати саливом. Вирус се налази у садржају афти, млијеку, фецесу, сперми и урину. Након

пребољења, животиње дуго могу бити извор заразе, вирус се задржава на фаринксу говеда до 2 године након оздрављења, а код оваца и коза до 6 месеци.

Људи инфицирани вирусом слинавке и шапа представљају директан извор заразе за животиње.

Људи учествују и у индиректном преносу узрочника преко разних предмета, ветеринарских инструмената, одјеће, обуће и др. Птице, глодари, пси и неке друге животиње могу на свом тијелу донијети вирус у незаражени регион или фарму. Вирус се у организам уноси инхалацијом, ингестијом, вјештачким осјемењавањем и преко ветеринарских инструмената. Инкубација болести код говеда износи 2 до 6 дана, свиња 2 до 11, оваца 2 до 3 и код коза 2 до 8 дана. Имунитет након пребољења траје 6 месеци до 4 године.

Туберкулоза је контагиозна зараза домаћих, дивљих животиња и човјека (зооноза), хроничног, ријеђе акутног тока, распрострањена широм свијета. Према патоморфолошком супстрату она се сврстава у групу специфичних запаљења, претежно пролиферативне и ексудативне форме. Туберкулоза је била описивана још у древним медицинским текстовима, али је тек у 19. Вијеку идентификована као посебна болест. Најстарији доказ о постојању туберкулозе је људски скелет из каменог доба, на коме су нађене промјене које говоре о туберкулози костију. Болест се манифестује појавом нодуларних гранулома (туберкула) у разним ткивима и органима, а промјене су најчешће на плућима, лимфним чворовима, цријевима, јетри, перитонеуму и плеури. Узрочник туберкулозе је бацил (микобактерија) из фамилије *Mycobacteriaceae*, рода *Mycobacterium*, којег је Robert Koh 1882. Године у Берлину описао као узрочника болести. *Mycobacterium tuberculosis* је првенствено патоген за човјека и преноси се између људи (антропозооноза). *Mycobacterium bovis* је патоген за говеда, а поред њих могу да се инфицирају и свиње, мачке, овце, коњи, козе, мајмуни, човјек итд. *Mycobacterium avium* најчешће инфицира кокош и неке птице, а понекад може да инфицира и сисаре, нарочито свиње. Извор заразе су секрет и екскрети (испљувак, измет, мокраћа, вагинални секрет, млијеко, млијечни производи који су недовољно термички обрађени, кожа) болесног човека или животиње, лешеве уинулих животиња, уколико се у њима налази бацил туберкулозе и др.

Домаће животиње се при испашама излажу зарази од обољелих дивљих животиња. ТБЦ је капљична инфекција која се шири од болесних на здраве, најчешће ваздухом (кохабитацијом). Код животиња се обољење јавља на мјестима гдје има ТБЦ позитивних животиња (реактора). Туберкулоза се често не открије на вријеме па постоји могућност заражавања животиња које бораве са обољелим.

За настанак обољења веома значајну улогу имају услови живота под којима се држе животиње, затим исхрана, конституција и кондиција животиње. Племените расе животиња су најосјетљивије на инфекцију. Туберкулоза било које животињске врсте је потенцијална опасност за друге животињске врсте, а и за човјека. Најчешће обољевају особе које професионално остварују контакт са зараженим животињама (ветеринари, техничари, пољопривредници, власници обољелих животиња).

Инкубација туберкулозе је доста варијабилна и може трајати од 2 мјесеца па до неколико година. Клиничка слика код туберкулозе у почетку може бити неспецифична, попут повишене тјелесне температуре, умора, губитка у тежини, благог кашља и не даје довољно основа да се посумња на обољење. Клиничка слика зависи од локализације туберкулозног процеса. Болест је хроничног тока због чега се симптоми и не уочавају на почетку. Уколико је процес локализован на плућима се могу јавити симптоми пнеумоније и кашаљ. Животиња је невесела, мршава и изгледа кахектично, опада јој производња, има увећане лимфне чворове. Промјене на дигестивном тракту могу да изазову пролив. Акутни ток болести је риједак, а ако се јави, животиња угине за 2-3 недјеље.

Закључак и препоруке

- Заразне болести остају и даље значајан социоекономски проблем, особито у околностима актуелних промјена у земљи, социјалне транзиције и низа других детерминанти које доприносе њиховој појави и ширењу.
- У Републици Српској и БиХ постоји могућност настанка већег броја обољелих од заразних болести, нарочито у условима природних и других несрећа.
- Припремљеност Републике за појаву масовног обољења и нових болести је неадекватна или захтијева прилагођавање.

- Капацитети за одговор у Републици Српској и БиХ су ограничени.
- Капацитети за опоравак су такође ограничени.

Препоруке:

- Улоге и задаци који су идентификовани Планом припремљености за пандемијску грипу (гдје је описан систем кризног комуницирања и ланац руковођења и координације) је примјењив у свим кризним ситуацијама, са адаптацијама које ће диктирати актуелна ситуација.

Неопходни су детаљни микроплани.

- Јачање и одржавање капацитета за отривање, процјену, пријављивање и извјештавање догађаја, рано откривање, брз јавноздравствени одговор, координација свих релевантних здравствених установа и предузимање превентивних мјера како би се спријечило ширење и смањено терет болести (хигијенске и санитарне мјере, вакцинација, антибиотска и антивирусна терапија).

- Едукација здравствених радника по питању кризних ситуација (планирање, алокација ресурса).

- Унаприједити и убрзати процедуре набавке вакцина и антивирусних лијекова.

Обезбиједити тестове за дијагностику. Одредити децидне задатке и нивое одговорности-БиХ, ентитети-локалне заједнице.

- Унаприједити комуникацију са медијима и становништвом.

Јачати и одржавати основне капацитете за промптан и дјелотворан одговор најавноздравствене ризике-јачање болничких капацитета, едукација здравствених радника, јачање лабораторијске дијагностике.

- Неопходан детаљан план заштите од заразних болести (планирање ресурса), микроплани (општински, регионални-у сваком тренутку да се зна организација медицинске службе, особље, опрема, просторије), транспорт обољелих, обучено и одговорно особље.

- С обзиром на начин преношења и путеве ширења болести, планови за сузбијање заразних болести могу бити прилагођени и групама заразних болес

- Комуникација и координација јавно-здравственог сектора, цивилне заштите, полиције, Оружаних снага БиХ и медија.

- План за кризне ситуације у случају појаве јавноздравственог проблема, процјена и збрињавање обољелих (нпр. Изолација, лијечење, остале врсте подршке), дезинфекција, деконтаминација, дератизација, дезинсекција, контрола путника на уласку/изласку у трансфер заражених/контаминираних путника.

- План за кризно комуницирање.

- Едукација становништва о превенцији заразних болести.

Критичне функције Института за јавно здравство Републике Српске, тежишни оперативни задаци и задаци кризног руковођења, одређени су Законом о здравственој заштити и Законом о заштити становништва од заразних болести. Заштита становништва од заразних болести врши се провођењем општих, посебних, ванредних и осталих мјера за спречавање и сузбијање заразних болести. Ванредне мјере за спречавање и сузбијање заразних болести проводе се у случају пријетњи или избијања карантинских и посебно опасних заразних болести, те у случају злоупотребе биолошких агенаса, а обухватају:

- оснивање посебних тијела за ванредну ситуацију;
- активирање, ревизију и прилагођавање раније припремљених Планова за ванредне ситуације;
- ограничење кретања у зараженом и угроженом подручју и стављање под здравствени надзор лица које је било у контакту са зараженим лицем;
- надзор над путницима у међународном саобраћају који долазе из зараженог или угроженог подручја и њихово стављање под здравствени надзор, у изолацију или карантин;
- ограничење или забрану промета појединих или свих роба и средстава на одређеном подручју;
- престанак рада здравствено-образовних установа и забрану окупљања на јавним мјестима;
- увођење обавезног ангажовања запослених у здравственим установама и других грађана на отклањању посљедица настале ситуације;
- ванредну вакцинацију, односно хемиопрофилактику;

- кућну изолацију обољелих, ако због масовног оболијевања није могућа изолација у здравственој установи;
- уступање и адаптацију других објеката и ангажовање потребних средстава и опреме за потребе здравствене службе;
- оснивање карантина и стављање у карантин лица која су била у контакту са зараженим лицем;
- друге мјере које природа болести налаже, односно мјере које предложи Свјетска здравствена организација и информисање јавности о актуелној епидемиолошкој ситуацији, постојећим ресурсима, мјерама које се предузимају и које треба да предузму грађани.

2.6.3 Хумане здравствене установе и њихови капацитети

Према Закону о здравственој заштити Републике Српске, здравствена заштита обавља се на примарном, секундарном и терцијарном нивоу. Посебан облик заштите здравља становништва остварује се организацијом јавног здравства.

Примарни ниво здравствене заштите обезбјеђује се на нивоу јединице локалне самоуправе, путем амбуланте породичне медицине, стоматолошке амбуланте, дома здравља, дома за здравствену његу и апотеке. У дому здравља се путем тимова породичне медицине обезбјеђује здравствена заштита по моделу породичне медицине. У дому здравља организује се и обављање послова имунизације, хигијенско-епидемиолошких послова, послова лабораторије и послова дијагностике, те се организује хитна медицинска помоћ и хитни санитетски превоз.

Амбуланта породичне медицине је здравствена установа у којој се промоцијом здравља, спречавањем, сузбијањем, раним откривањем, лијечењем болести и рехабилитацијом обезбјеђује примарни ниво здравствене заштите. У амбуланти породичне медицине ради тим породичне медицине који чине доктор медицине и двије медицинске сестре/техничара. На подручју општине Братунац од здравствених установа постоји само „Дом здравља Братунац“ примарна здравствена заштита у ком је тренутно запослено;

- 11 љекара,
- 2 стоматолога.
- 35 медицинских техничара (6 лабораната, 3 стоматолошка)

Укупан број возила које би Дом здравља могао да обезбједи у случају неког ванредног догађаја:

- 4 санитетских возила (лежећа)
- 1 дијализно,
- 2 путничка

2.6.4 Доступност лијекова и медицинских средстава у Братунац

Област лијекова и медицинских средстава у Републици Српској уређена је Законом о лијековима и медицинским средствима БиХ и Законом о апотекарској дјелатности Републике Српске.

Промет на велико лијекова и медицинских средстава представља набавку, складиштење, транспорт и продају лијекова, укључујући увоз и извоз, а могу га обављати правна лица која су у случају лијекова прибавила дозволу за промет Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ, а у случају медицинских средстава, правна лица која су код Агенције уписана у Регистар дистрибутера медицинских средстава. У складу са поменутиим законским прописима на подручју општине Братунац егзистирају шест апотека и то;

- ЈУ „ Градска апотека“ вл. Јоветић Катица,
- ЗУ „ Ехера Рhamасу“ вл. Дракул Биљана,
- ЗУ „ Црвена апотека“ вл. Рожић Тихомир,
- ЗУ „ Моја апотека“ вл.
- ЗУ „ ЕСКУЛАП“

2.6.5 Ветеринарски капацитети

Законом о ветеринарству у Републици Српској уређује се здравствена заштита животиња и обављање ветеринарске дјелатности, откривање, спречавање појаве, сузбијање и искорјењивање заразних болести животиња, спречавање болести које су заједничке за животиње и људе, ветеринарско-санитарна контрола узгоја и промета животиња, производа, сировина и отпадака животињског поријекла, хране за животиње и воде, репродукција животиња, примјена зоохигијенских и технолошких мјера у узгоју животиња у погледу здравствене заштите, заштита животне средине у овој области и добробит животиња.

Ветеринарска служба је служба од посебног интереса за Републику Српску у области сузбијања заразних болести животиња и зооноза, и провођења мјера значајних за јавно здравље. Зоонозе су болести или инфекције које се природним путем преносе са животиња – кичмењака на људе, и обрнуто (зоопатије).

Сврха ветеринарске дјелатности је:

- а) заштита и побољшање здравља животиња,
- б) заштита здравља животиња од заразних и других болести,
- в) утврђивање, као и дијагностиковање болести и лијечење болесних животиња,
- г) спровођење система идентификације и контроле кретања животиња,
- д) обезбјеђивање мјера за заштиту становништва од зооноза, алиментарних инфекција и интоксикација, спречавањем и сузбијањем ових болести и спречавањем преношења ових болести са животиња на људе,
- ђ) обезбјеђивање да сировине и прехранбени производи животињског поријекла буду здравствено исправни и превенција остатака штетних материја (резидуум) у прехранбеним производима животињског поријекла,
- е) обезбјеђивање здравствене исправности хране и воде за животиње,
- ж) обезбјеђивање репродукције и производне способности животиња, са становишта здравствене заштите животиња,
- з) обезбјеђивање мјера за заштиту окружења од загађења преко узрочника болести, које се појављују код животиња, као и хигијенских прилика и исправности окружења са становишта здравствене заштите животиња,
- и) спровођење мјера дезинфекције, дезинсекције и дератизације,
- ј) заштита животиња од мучења и патње, као и обезбјеђивање добробити животиња и
- к) ветеринарско стручно усавршавање и обавјештавање становништва.

Ако се појави заразна болест или се појаве знаци на основу којих се сумња да је животиња обољела или угинула усљед заразне болести, власник животиње мора о томе одмах и на прописан начин да обавијести најближу ветеринарску организацију, службеног ветеринара и ветеринарског инспектора. Власник животиње мора до доласка ветеринара да заштити, као и да спријечи приступ других лица и животиња до заражене животиње, крда, јата, пчелињака, односно трупа угинуле животиње.

Ветеринар који посумња на постојање заразне болести мора да на прописан начин обавијести надлежну ветеринарску инспекцију и предузме све потребне мјере да би се потврдило или искључило постојање предметног заразног обољења, односно утврдио узрок угинућа животиње. Сматра се да постоји сумња на заразне или паразитске болести када се у стаду, јату, дворишту, имању или другом мјесту и простору гдје животиње привремено или стално бораве појаве два или више обољења или угинућа са једнаким или сличним знацима или кад животиња нагло угине без видљивог узрока, или ток

лабораторијске претраге, клиничка слика болести или епизоотиолошке околности оправдавају постојање сумње на заразну или паразитску болест. Ветеринар узима и шаље на испитивање материјал специјалним возилом лабораторије која обавља дијагностичка испитивања, која мора да обезбиједи такав начин превоза материјала којим ће се обезбиједити да не постоји опасност за ширење заразних болести и за кварење материјала.

Ветеринарски инспектор или службени ветеринар преко епизоотиолошке службе овлашћене дијагностичке институције, на основу пријаве заразне болести или сумње на заразну болест обавља епизоотиолошко испитивање, односно истражује околности појаве пријављене болести. У случају сумње или утврђивања зоонозе ветеринарски инспектор или службени ветеринар дужан је да обавијести и надлежну здравствену службу. Министарство је у прописаним случајевима дужно да обавијести о појави и опасности од заразне болести: надлежне органе општина, здравствену службу, сточарску службу, надлежни орган за заштиту и спасавање, центар за информисање, надлежни орган за заштиту животне средине и заинтересоване власнике животиња, као и да их упозна са најважнијим мјерама, којима се може спријечити ширење заразне болести. Минимални обим заштите животиња од заразних болести је обавезан и обухвата:

- а) систематично праћење стања заразних болести (дијагностичка, теренска и лабораторијска, као и патоанатомска испитивања) и вакцинисање животиња, које сваке године прописује министарство,
- б) обезбјеђење дијагностичких теренских и лабораторијских испитивања, као и патоанатомске дијагностике, којом се у случају сумње потврђује болест или се одбацује сумња,
- в) спречавање заразних болести у случајевима природних и других несрећа и ако се појаве нарочито опасне заразне болести са Листе која ће бити утврђена правилником из члана 5. Овог закона, у сусједним државама или у Републици, односно Босни и Херцеговини и лабораторијска, као и патоанатомска испитивања за дијагностиковање заразних болести, које прописује министарство,
- г) проучавање епизоотиолошке ситуације, развијање и увођење нових лабораторијских метода за дијагностику и контролу, као и просљеђивање и публикување нових ветеринарско-медицинских достигнућа, нових прописа, поступака, односно метода стручног рада,
- д) обавезне ветеринарске прегледе у складу са овим законом,
- ђ) припрему епидемиолошких студија и анализе ризика поводом уноса животињских заразних болести у Републику и Босну и Херцеговину и испитивања економски оптималних мјера и процјена финансијских посљедица прописаних мјера у случају појаве животињских заразних болести,
- е) увођење плана хитних интервенција у случају болести,
- ж) обавезу посједовања примјерених залиха вакцина, средстава за дезинфиковање и других средстава за спречавање, утврђивање и сузбијање животињских заразних болести,
- з) организовано ветеринарско образовање власника животиња,
- и) непрекидну ветеринарску дјелатност за теренску и лабораторијску дијагностику заразних болести, за које је потребно одмах утврдити заразну болест или узрок угинућа и
- ј) адекватну ветеринарско-хигијенску службу.

Законом се дефинишу услови за обављање ветеринарске дјелатности и облике организације:

- а) ветеринарска амбуланта,
- б) ветеринарска станица,
- в) ветеринарска апотека,
- г) ветеринарска болница и
- д) ветеринарска клиника.

Ветеринарску дјелатност у оквиру ветеринарске амбуланте могу обављати регистровани субјекти који имају запосленог најмање једног дипломираног ветеринара или доктора ветеринарске медицине којима није правоснажном одлуком суда забрањено бављење ветеринарским позивом, уз најмање једног ветеринарског техничара или једног помоћног радника.

Од ветеринарских капацитета на подручју општине постоји две приватне ветеринарске амбуланте и то;

- ПВА „Ветеринарија“ вл. Мракић Младен,
- ПВА „Вета“ вл. Јовановић Жељко,

У наведеним амбулантама је запослено 4 доктора ветерине и два ветеринарска техничара.

2.6.6 Епидемиологија

Епидемиолошка ситуација на подручју општине али и цијеле БиХ је важан оријентир за поступање ветеринарских капацитета. Међутим, стање са болестима у непосредном окружењу, региону, али и читавом свијету такође представља основу за планирање правовремених мјера и поступака којима се прати и оцјењује могући ризик.

Наставак провођења програма контроле бруцелозе домаћих животиња примјеном јединственог модела за цијелу БиХ, Наставак програма оралне вакцинације лисица против бјеснила, спречавање ширења антракса, контрола Кју грознице, Грознице Западног Нила, Авијарне инфлуенце, Трихинелозе и других зооноза су перманентан задатак на чијем провођењу је ангажован Институт.

Друге, опасне заразне болести, попут, Слинавке и шапа, Класичне куге свиња, Афричке куге свиња, Болести плавог језика, Инфективне анемије копитара, али и низа других опасних и пријетећих болести су текуће активности у раду ветеринарских служби.

Контрола узрочника различитих алиментарних интоксикација људи које се преносе са животињских производа (салмонелозе, микотоксини) представљају разлог за потврду компетентности Института у очувању јавног здравља и потврду о успјешној деценијској сарадњи ветеринарског и здравственог сектора.

Захтјеви који стоје пред сточарима и сточарском производњом уопште у погледу интензивности производње и осигурања конкурентности траже другачији приступ здравственој заштити животиња која се може дефинисати као систем превентивних мјера, на рачун раније преовлађујућег модела „ветеринарске куративе“. Разумјевању оваквог стања додатно доприносе присутни трендови међународне трговине, интензивног промета и комуникација, климатских варијација, понашања узрочника и вектора и низа новооткривених момената који могу утицати на брзо ширење болести. С тога је стални мониторинг, активни и пасивни надзор над присутношћу узрочника приоритетна брига у сфери заштите здравља животиња, али и људи. По том основу се у лабораторијама Института врше потврде узрочника најважнијих болести животиња за цијелу БиХ (Слинавка и шап, Класична куга свиња, Кју грозница и др).

2.6.7 Контрола хране анималног поријекла

У лабораторијама Ветеринарског института се годишње прегледа око 20.000 различитих узорака хране анималног поријекла на микробиолошку исправност, хемијски састав и присуство различитих резидуа. Остварена је сарадња са низом произвођача у примарној и прехрамбеној индустрији. Основн значај ове врсте контрола је уочавање појаве могућих биолошких контаминената, њиховој детекцији изнад дозвољених граница у намирницама, контрола радних површина и уређаја у производним погонима, контрола чистоће и безбједности персонала, а све са циљем да се предухитре нежељене посљедице.

2.6.8 Контрола хране за животиње

Контрола хране за животиње представља једнако важан сегмент као и контрола хране за људе. Најновија догађања везана за афлатоксин су најбољи примјер потребе континуиране контроле квалитета и исправност хране за животиње. Трансфер састојака хране у организам животиње, депоновање у различитим ткивима и секретима представља отворен пут према потрошачу-човјеку.

Усаглашеном легислативом, функционалним и провјерљивим системом надзора у којем се успоставља следивост спречавају се штетне посљедице и по здравље животиња и по здравље људи. Само здрава животиња може дати здрав производ.

2.6.9 Сарадња са контролним органима

Оспособљеност, професионалност и ефикасност инспекцијског система има директну везу са ефикасношћу лабораторијског сектора. Унапређењу сарадње, без обзира на сложену организациону структуру инспекција, се посвећује посебна пажња.

Табела бр.15:

Регистроване заразне болести на подручју општине Братунац последњих 5 година

Болести	Врста живот	Жаришта	Обољело	Угинуло	Уништен	Закланто
Бјеснило	Пас, Мачка	-	-	-	-	-
Бруцелоза	Овца, Коза	-	-	-	-	-
Бруцелоза	Говеда	-	-	-	-	-
Трихинелоза	Свиња-дивља свиња	20	20	-	20	-
Инфективна анемија Копитара	Копитари	2	2	2	-	-
Q Грозница	Говеда, овце	-	-	-	-	-
Лептоспироза	Говеда	-	-	-	-	-
Салмонелоза	Перад	-	-	-	-	-
Америчка трулеж пчелињег легла	Пчеле	2	36	-	36	-
Паратуберкулоза	Говеда	-	-	-	-	-
Заразни ектими оваца	Овце	стотине	стотине	-	-	-

Напомена: Због константне вакцинације малих преживара против бруцелозе, у последњих пет година није забиљежен случај обољења од бруцелозе.

2.7. Енергетика

На подручју општине Братунац су у функцији две мини електране за производњу електричне енергије и то;

- „Млечва“ од 250 KW, на Млечванској ријеци,
  - „Грабовица“ од 250 KW, на Грабовачкој ријеци
- Инвеститор је „Green Energy – R“ ДОО - Братунац

Осим наведених објеката за производњу електричне енергије, на подручју општине Братунац их више нема и ако постоји хидро потенцијал. Дистрибуција електричне енергије се врши преко ЕД Братунац и испоставе ДД „Електропреноса“

2.8. Неексплодирана убојна средства и мине (НУС)

Подручје општине Братунац је још увјек веома загађено минама и НУС-ом који је заостао из протеклог рата. Појава мина и минских поља је врло честа на подручјима гдје су се изводила борбена дејства односно гдје су биле линије разграничења зарађених страна.

У периоду од 1996.- 2016. године проведене су противминске акције;

- Хуманог деминирања 811.580,97 м²,
- Обиљежене сумљиве-ризичне површине 187.200 м²

Током 2017. године деминиране су загађене површине на подручју ; Лознице, Липеновића, Магашића и Побуђа.

Током 2018. године очишћене су загађене површине у ; Загонима, Магашићима и Бљечевој.

2019. године су се чистиле загађене површине у Магашићима.

У току 2025 године на два локалитета је извршено извиђање тј. контрола квалитета чишћења, па је тако на подручју локалитета Липак, остатак 2/Братунац вршено извиђање на 4.023,90 м² и село Јагодња Бабино Брдо-остатак/Братунац. Контролу квалитета изведених радова је вршио БХ МАК ИД.

Укупно за чишћење је остало још 4,61 км²

Врло често НУС-а се могу наћи и у урбаним дјеловима општине и водотоцима гдје несавјесни грађани одлажу-бацају НУС-а.

Неексплодирана убојна средства која се пронађу на подручју општине Братунац иста се уништавају на лицу мјеста ако за то постоје услови, или на локалитету Загони – рудник каолина, наведена локације је Одлуком СО-е дефинисана као локација за уништавање НУС-а.

Карта 3. Преглед површина подручја општине Братунац које су означене као сумњиве на МИНЕ и НУС.

Просјечно се током године од стране грађана пријави око 20 неексплодираних убојних средстава, највећи обим пријаве НУС-а је током прољетних мјесеци када је повећан интензитет обраде земљишта –чишћења простора те се том приликом врло често проналазе НУС-а.

2.9.Управљање отпадом

У општини Братунац организованим прикупљањем отпада (одвоз смећа)покривено је становништва , односно омогућено је организовано прикупљање отпада за 3.268. домаћинство , и 277. пословна субјекта.

10 % територије општине није покривено овом услугом.Комунални отпад се организовано прикупља у 23. мјесне заједнице и то ; Жијебац,Факовићи,Тегаре,Полом,,што значи да је око 90% територије покривено услугом организованог одвоза отпада.

Општина је ријешила третман и одлагање комуналног и другог чврстог отпада на регионалној депонији „Црни врх“ Зворник , док је локално одлагалиште комуналног и индустријског чврстог отпада(Градска депонија чврстог отпада) која није на повољној локацији , није технички и технолошки опремљена тако да је извор загађења површинских и подземних вода , загађења ваздуха и негативно утиче на здравствено стање локалног становништва конзервирана .

Поред ове депоније на подручју општине постоји велики број илегалних одлагалишта чврстог отпада који загађују ријечне токове и друге водене системе. Ситуација је још алармантнија када су у питању рурална подручја.Чврст комунални отпад се одлаже на непрописан начин угрожавајући животну средину.

2.9.1 Дивље/неконтролисане депоније

Утицај дивљих/неконтролисаних депонија на животну средину (ваздух, воду, земљиште), на здравље људи као и на општу безбједност путем емисија загађених оцједних вода и емисија биогаса могу бити разарајући. Загађење се не зауставља у околини већ утиче даље на здравље и безбједност становништва, ометајући ланац исхране и воде. Обим и јачина загађења се разликује од мјеста до мјеста, у зависности од карактеристика сваког подручја.

Пријетња околини и заједници може бити значајна, тако да је у већини случајева неоспорно потребна санација, користећи савремене методе санације депонија, које укључују:

- физичку и потпуну санитарно-епидемиолошку безбједност по животну средину,
- заштита загађења земљишта (тла), ваздуха, подземних и површинских вода,
- коришћење земљишта до 0,05 ha за 1000 тона отпада,
- однос количине чврстог отпада и прекривног материјала је око 4:1,
- збијеност прекривног материјала је око 1600 kg/m³ општи циљ је да се спријечи доток воде у тијело депоније,
- терен за депонију би требао бити непропусан, да обезбјеђује стабилност депоније (водопропусност највише 10⁻⁵cm/sec),
- заштиту животне средине (тла, воде, ваздуха).

2.10.Систем заштите и спасавања/цивилне заштите на подручју општине Братунац

Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама дефинисано је да је систем заштите и спасавања обједињени облик управљања и организовања снага и субјеката система На спровођењу превентивних и оперативних мјера и извршавању задатака заштите и спасавања људи и добара од посљедица елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа, катастрофа, епидемија, посљедица

ратних дејстава, посљедица тероризма и других опасности и несрећа које могу угрозити становништво, материјална и културна добра и животну средину, укључујући и мјере опоравка од насталих посљедица. Један дио, који се већим дијелом односи на заштиту, обухвата све сегменте друштва и подразумијева свакодневне, редовне и организоване активности које, посредно или непосредно, за свој крајњи циљ имају побољшање стања заштићености људи, материјалних добара и животне средине од свакодневних, мањих или већих, опасности. Овај сегмент заштите и спасавања је најочигледнији у свакодневном, редовном дјеловању нпр. полиције, ватрогасаца, медицинске службе, итд. Ипак, морамо нагласити да се овим дијелом заштите и спасавања баве и други, дакле све институције и органи Општине, сва правна и физичка лица, без обзира на облик организације и поље дјеловања и интереса, јер се највећи број појединаца, у свом свакодневном животу, понаша у складу са општеприхваћеним нормама и начелима понашања која нису штетна по друге, њихову имовину и животну средину.

Други дио се, условно речено, више бави спасавањем, дакле обухвата активности које се проводе онда кад систем заштите није био довољан да људе, материјална добра и животну средину ефикасно заштити, те је, у циљу очувања живота и здравља људи, очувања материјалних добара и животне средине, неопходно предузети мјере спасавања од утицаја негативних ефеката неке опасности, при чему те мјере и даље проводе специјализоване службе у оквиру својих редовних активности. И у овом случају напроминентнији носиоци ових активности у друштву су управо професионалне хитне службе, попут хитне медицинске помоћи и ватрогасне јединице.

Начин провођења активности из домена прва два дијела заштите и спасавања је уређен бројним неписаним нормама и писаним правилима, законима и подзаконским прописима, и присутан је у свим порама живота, од појединаца, породице, колектива, установа и организација, до саме државе.

Трећи дио је својеврсни крајњи облик заштите и спасавања и подразумијева оно што је дефинисано поменутиим Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, дакле дјеловање у условима који захтјевају ванредно ангажовање специјализованих снага и средстава, односно кад се друштво својим редовним дјеловањем не може супротставити ефектима одређеног догађаја који угрожава људе, материјална и друга добра и животну средину, те је том дјеловању потребно додати специјализоване снаге и средства.

Неопходно је нагласити да су послови заштите и спасавања од општег интереса за Цивилна заштита је интегрисујући и оперативни дио система заштите и спасавања који руководи мјерама и активностима заштите и спасавања. Цивилна заштита се највећим дијелом може повезати са горе описаним трећим дијелом система заштите и спасавања, мада је цивилна заштита присутна и у прва два, обзиром да у домен цивилне заштите спада планирање, програмирање, организовање, обучавање и оспособљавање, спровођење, надзор и дијелом и финансирање мјера и активности заштите и спасавања.

Цивилна заштита је, као активност, сходно горе наведеном, увијек активна и неодвојиви је дио система заштите и спасавања. Ипак, цивилна заштита као служба најактивнија је у условима елементарне непогоде и друге несреће, односно по проглашењу ванредног стања, када је неопходно на организован начин ангажовати све расположиве ресурсе у циљу што ефикаснијег пружања заштите и спасавања онима којима је то потребно, материјалних добара и животне средине, те што успјешнијег ублажавања негативних посљедица елементарне непогоде или друге несреће и што бржег успостављања стања нормалног функционисања свих друштвених функција.

Субјекти заштите и спасавања су: Министарство унутрашњих послова и Републичка управа цивилне заштите, други републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе, привредна друштва, друга правна лица, предузетници, грађани, удружења, професионалне и друге организације.

Снаге заштите и спасавања су: Општински штаб за ванредне ситуације и специјализоване јединице заштите и спасавања које формира општина Братунац - Начелник општине, јединице и повјереници цивилне заштите, јединице и тимови које формирају привредна друштва и друга правна лица, јединице, тимови и екипе Црвеног крста, професионалне и хитне службе и друге организације, те грађани у оквиру личне, узајамне и колективне заштите.

Руковођење снагама заштите и спасавања које су ангажоване у акцијама и операцијама заштите и спасавања, непосредно врше штабови за ванредне ситуације и надлежни органи и организационе јединице јединица локалне самоуправе, док надлежном организационом јединицом Министарства унутрашњих послова руководи министар.

Принцип ангажовања снага и средстава заштите и спасавања

У свакодневном животу, када је стање по питању елементарне непогоде и друге несреће редовно, послове заштите и спасавања проводе професионалне службе чија је то основна дјелатност. У случају ванредне ситуације, снаге заштите и спасавања се ангажују према сљедећем распореду:

1. професионалне хитне службе (ватрогасци, медицинске, ветеринарске и друге службе у оквиру својих редовних послова и задатака и полиција,
2. снаге заштите и спасавања према редосљеду који је утврђен Планом хитног поступања јединица локалне самоуправе, уколико снаге из тачке 1 нису довољне,
3. грађани у складу са законом,
4. снаге сусједних и других јединица локалне самоуправе, у складу са споразумима и уговорима,

У случају да горе наведене снаге нису довољне, може се, у складу са одредбама закона, тражити ангажовање Оружаних снага БиХ.

У крајњем случају, када није могуће овладати насталом ванредном ситуацијом ангажовањем свих горе наведених снага, могуће је, у складу са законом и међународним споразумима, тражити ангажовање снага заштите и спасавања сусједних и других земаља.

Све активности заштите и спасавања, без обзира да ли спадају у групу превентивних, оперативних или активности санације посљедица елементарне непогоде и друге несреће, проводе се плански, односно у складу са плановима из области заштите и спасавања.

Један од темељних докумената у области заштите и спасавања је План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће на подручју општине.

План заштите и спасавања је свеобухватни плански документ којим се разрађују задаци заштите и спасавања и који обезбјеђује организовано и усклађено дјеловање на спречавању несрећа, односно смањењу посљедица, и обезбјеђење услова за живот у случају елементарне непогоде и друге несреће.

3. ЛИСТА РИЗИКА И АНАЛИЗА СЦЕНАРИЈА

Табела бр.16:

Р.бр	Листа репрезентативних ризика	Листа репрезентативних сценарија	Циљне/ризичне групе (листа по обиму ризика)	Преко-гранични ефекти +/-
3.1	Клизишта	Сценариј бр.1. Клизишта на подручју МЗ Полом 1 Сценариј бр.2. Клизишта и одрони на подручју МЗ Полом 2 Сценариј бр.3. Клизишта и одрони на подручју МЗ Красанпоље	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	-

3.2	Поплаве	Сценариј бр.4. Поплаве у рејону од ријеке Дрине.	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	+
		Сценариј бр.5. Поплаве у сливу ријеке Глоговске ријеке	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	-
		Сценариј бр.6. Поплаве у сливу Бљечевске и Крижевичке ријеке	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	+
		Сценариј бр.7 Поплаве у сливу Сашке ријеке	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	+
		Сценариј бр.8 Поплаве у рејону Кравице,Хранче и Коњевић Поља	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	-
3.3	Земљотрес	Сценариј бр.9 Земљотрес на подручју општине Братунац	Људи,имовина, инфраструктура, животна средина	+
3.4	Екстремне метеоролошке појаве	Сценариј бр.10. Високи снјегови	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	+
		Сценариј бр.10.1. Изузетно ниске температуре	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	-
		Сценариј бр.10.2 Високе температуре/Суша	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	-
		Сценариј бр.10.3 Олујни вјетрови и грмљавина	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	-
		Сценариј бр.10.4. Град/туча	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	-
3.5	Пожари	Сценариј бр.11.1 Пожари у шумским подручјима Сценариј бр.11.2 Пожар у урбаном дијелу општине Сценариј бр.11.3 Пожар у индустријским зонама Сценариј бр.11.4 Пожари на бензинским станицама	Имовина , људи, животна средин	-

		Сценариј бр.11.5. Пожари у руралним дијеловима општине		
3.6	Несреће са утицајем на пољопривреду	Сценариј бр.12.1. Утицај суше и поплаве на пољопривреду	Људи животна средин	-
		Сценариј бр.12.2. Контаминација воде и хране као последица нуклеарне експлозије	Људи животна средин	+
3.7	Заразне болести	Сценариј бр.13. Инфлуенца у епидемијском облику	Људи	+
		Инфлуенца у пандемијском облику	Људи	+
		Антропозоозе – бруцелоза	Људи Животиње	+
		ХИВ/АИДС и друге сексуално преносиве болести	Људи	-
		Нове болести: Птичија грипа	Људи животиње	+
		Биотероризам	Људи	-
3.8.	Несреће на енергетском постројењу	Сценариј бр.14. Рушење или преливање бране ХЕ „Перућац“ Бајина Башта	Људи, Инфраструктур Животна средина Имовина Пољопривреда	Није Релативно
3.9	Саобраћајне несреће	Сценариј бр.15. Несреће на магистралном путу М-2и регионалним путевима	Људи животна средина материјална добра	-
3.10	Социјална заштита	Сценариј бр.16. Процјена ризика угрожености из домена социјалне и дјечије заштите	Људи,	-
3.11	Прекид у функционисању телекомуни-кација	Сценариј бр.17. Прекид оптичког кабла	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	+
3.12	Престанак рада главног поштанског центра	Сценариј бр.18. Прекид рада због евентуалних диверзија	Људи, имовина	-
3.13	Несреће на нуклеарној електрани	Сценариј бр.19. Несреће на нуклеарној електрани „КРШКО“ са	Људи Животна средина инфраструктура	-

		испуштањем радиоактивног материјала у атмосферу		
3.14	Несреће са утицајем на туризам	Сценариј бр.20. Несреће на неорганозованим купалиштима	Људи	+
3.15	Несреће од НУС-а	Сценариј бр.21. Несреће од експлозије неидентификованог НУС-а	Људи, инфраструктура, животна средин имовина	+
3.15.1		Организација мјера и анализа капацитета		-
3.16.	Загађење ријеке Дрине	Загађење ријеке Дрине опасним материјалом са флотацијског јаловишта рудника олова и цинка Сасе		+
		Закључак		

3.1.Анализа репрезентативних ризика и сценарија

3.1 .1.Клизишта

Клизишта, као продукти савремених геолошких процеса веома су честа појава на подручју општине Братунац. Појављују се у одређеним геолошким срединама при одговарајућим геолошким условима и представљају крупан проблем за рационално урбанистичко планирање, пројектовање и грађење. Утврђено је да клизишта настају када се стекну сви природни услови, а прије свега геолошки услови који дјелују на геолошку средину. Подземна вода је у настанку и развоју клизишта веома значајна и нема ни једног клизишта без учешћа подземних вода у њиховом формирању. Зато су и појаве катастрофалних клизишта везане за изразито влажне периоде у години. На територији општине Братунац , у прољеће 2014. године, догодио се велики број реактивираних и активних клизишта, чему је допринијело велика количина кишних падавина, услед чега је дошло до презасићења тла површинским и подземним водама. Регистроване су 126 локације на којима су формирана активна клизишта која су својим размјерама и степеном активности причинила огромну материјалну штету.

Клизишта су формирана најчешће на брежуљкасто-брдовитом терену изграђеном од стијена које карактеришу низак степен дијагенезе, неуједначен степен физичке отпорности на процесе распадања и подложност процесима падинских процеса ерозије и клизања. Поред утицаја површинских и подземних вода, као природни узрочници формирања клизишта на овим просторима могу да се уброје и ерозиони процеси, нагиби косина падина, нагомилавање материјала на падинама услед ранијих клизних покрета, сложена геолошка грађа која се огледа у промјенљивости физичко-механичких својстава заступљених седиментима и њиховој склоности површинском распадању и деградацији, при чему су створени релативно дебели површински покривачи.

Као техногени узрочници или људски фактор који је проузроковао појаву клизишта на прегледаним теренима могу се издвојити: изградња објеката на условно-стабилним инестабилним теренима и темељних јама, путева без адекватне изградње канализационе мреже са пропустима на одговарајућим мјестима, изградња других линијских објеката као што су телефонски, водоводни и канализациони водови који су постали спроводници подземних вода под темеље кућа, затим, девастација терена у смислу искрчивања вегетације и огољавање земљишта у више случајева,

неадекватно засијецање, усијецање или насипање природних падина, најчешће испод објеката или поред путева и многи други.

Трајна санација клизишта се може извршити само на основу урађене пројектне документације, за свако клизиште посебно, од стране стручне институције, а на основу неопходног минимума – геолошких, хидрогеолошких и геотехничких истраживања као основе за израду пројеката. Геолошка испитивања морају ријешити основна питања везана за узроке настанка димензије клизишта, те дати приједлог санационих мјера, односно поуздана економична и рационална техничка рјешења за њихову стабилизацију, односно заштиту објеката, путева, водовода, далековода, гробаља и др. Геотехничка истраживања и израда пројектне документације треба почети што хитније да би санација започела и завршила током љетњих сушних дана, када је једино и могућ рад у расквашеним теренима.

Обзиром да су клизишта у посљедње вријеме јако честа елементарна непогода која се припрема кроз јако дуг временски период, скоро непримјетно, а дјелује у завршној фази јако брзо, готово тренутно са, катастрофалним посљедицама, намеће се потреба за планским приступом рјешавања како већ активираних клизишта тако и са израдом катастра клизишта за читаву општину Братунац, са категоризацијом терена према степену стабилности и препорукама за изградњу на условно стабилним и нестабилним теренима која ће се на дужи временски период вишеструко исплатити.

КЛИЗИШТА у ПОЛОМУ 28.05.2014 (СЦЕНАРИО 1.)

Поломски поток испред школе-пропуст непознатог пречника. Корито потока затрпано, вода тече преко коловоза, материјала на путу испред школе и цркве 200 м³

КЛИЗИШТА

3.1. Број и назив сценарија

Сценариј број 1: Клизисте на подручју МЗ ПОЛОМ 1

Врста репрезентативног ризика

Клизисте

Координатор за ризик – носилац израде сценарија

Стојан Илић, Одељење за урбанизам

Увод у сценариј

Услед обилних и дуготрајних падавина на подручју МЗ Полом долази до клизања терена на косинама –сливним површинама које због презасићеношћу водом и слабом вегетацијом врло често буду изложене клизању. Вода се слива Поломским потоком са брда и наноос пролази нјепосредно поред школског дворишта те излази на пут испред цркве прекривајући коловоз наносом.

Анализа сценарија				
Анализа изложености				
У наведеном селу (села разбацаног типа) има око 110 кућа односно 100 пом. објеката односно у истим живи око 200 становника и угрожено земљиште за пољопривреду.				
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја				
Клизиште изазвано обилним кишним падавинама угрожава стамбене објекте који због лоше градње често пуцају јер су исте постављене на темељима које су од камена. Помоћни објекти се налазе у близини кућа па и њима пријети опасност од урушавања. Треба напоменути да је и близина ријеке Дрине 200-300 м од асвалтног пута велика опасност, а ту се и налази ушће Поломског потока у ријеку Дрину.				
Анализа вјероватноће/учесталости				
Према подацима које посједује Општинска управа-цивилна заштита евидентирана су клизишта у наведеним локацијама 2006 и 2014 године Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталošћу једном у 2 до 20 година.				
Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости				
Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	X
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости		
Фактори рањивости: - објекти за становање су урађени на старим темељима што их чини рањивим и подложни клизању; - Помоћни објекти су израђени у већини случајева од лошег материјала; - Становништво врло често нема никаква знања о начину превентивног дјеловања од клизишта - Власници објеката немају никакву планску документацију о објектима-немају никакве дозволе за градњу. - Врло често се изнад стамбених објеката врши неадекватна обрада земљишта односно уништава се вегетација; - Нема података о гео-механици тла на наведеном подручју;		
Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру		
X	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени „локацији“
	ИНДУСТРИЈА	-
	ЕНЕРГЕТИКА	-
	РУДАРСТВО	-
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	Репетитори за мобилну телефонију Мтел и Телеком
	САОБРАЋАЈ	Регионални пут

	ЗДРАВСТВО	-
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-
	ВОДОПРИВРЕДА	-Сеошки и школски водовод
	ХРАНА И ПИЋЕ	-
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	-
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	-
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	Подручно одјељење ОШ у Полому
	КУЛТУРНА ДОБРА	-
	ПРИРОДНА ДОБРА	-

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	X
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%(500000-1000000)	X
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20%(1-2 милиона)	X
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	Х
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Клизиште које је угрозило објекат школе у Полому МЗ Полом

У Случају клизишта објекат школе у Полом у којој током наставе борави око 15 особа би било директно изложено опасности. Објекат школе би због помјерања тла могао бити оштећен у смислу отпадања малтера и инсталација, паника би се појавила код дјеце и наставног особља., пуцање стакала на прозорима и др.

Анализом историјске слике ризика констатовано је да није било оштећења школе услед клизишта од почетка њеног рада, тако да изостаје податак о учесталости.

Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталошћу једном у 2 до 20 година.

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Неодржавање одводних канала око школског објекта
- Неконтролисана сјеча шуме изнад објекта школе
- Обрада и ремећење површине земље изнад објекта школе.
- Велике количине снијега и нагло топљење истог

Анализа посљедица

- Дјелимично пуцање зидова објекта школе
- Повреде ђака и запослених у школи
- оштећење водоводних и других инсталација
- штете на помоћним објектима
- страх код дјеце и запослених

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВЈ Братунац ,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	13 члана ТВЈ , 10 чланова ТВЈ јединице , 7 припадника ВТЕ ЦК ,
Опрема	Теренска аута ТВЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,цистерна за воду КП Рад , грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине(Тренд доо,Еуромикс)
Особље	10 припадника ТВСЈ,10 чланова јединице ЦЗ-е, 7 чланова ВТЈ, 10 радника КП Рад
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај у објектима школа које се не користе.
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац ВТЈ ЦК,

Информације-база података	Стратегија развоја,Завод за статистику РС-е, ХМЗ РС ,Подаци из општинске управе
Логистика	

Од капацитета значајних за заштиту у тренутку када дође до појаве клизишта чине људски и материјални ресурси.

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са x			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	x		
3	Потребне велике промјене		x	X

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од избијања клизишта на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном вјероватноћом**“, односно са учесталošћу **једном у 2 до 20 година**. Међутим, сама изложеност терена и лоша градња без неопходне претходне грађевинске документације и података о геомеханици тла и статичности објекта, фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир могуће посљедице, односно ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од клизишта на подручју МЗ Полом се може процијенити као „**просјечан**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Клизишта на подручју МЗ Полом		
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(А.ЛАРП метода)

Појава клизишта у више мјесних заједница и на више путева у кратком временском периоду	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Појава клизишта у више мјесних заједница и на више путева у дужем временском периоду
Појава клизишта само на	Толерисано подручје	Прихватљиво само	Клизиште оштетило само

једној локацији		уколико је смањење ризика непрактично	једну кућу/помоћни објекат
		Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	
	Прихватљиво подручје, нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	Уколико је дошло до клизишта на локацијама гдје нема објеката.

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1-5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1-5)	Вредновање (збир колоне 2 и 3)
Клизиште у насељу Полом	3	3	6

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	Не
Базе податка које могу користити друге државе да/не	Не
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	Не
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	Да
Навести међународне иницијативе, уговоре, протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Изразито велике количине кише у кратком временском периоду
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Новембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

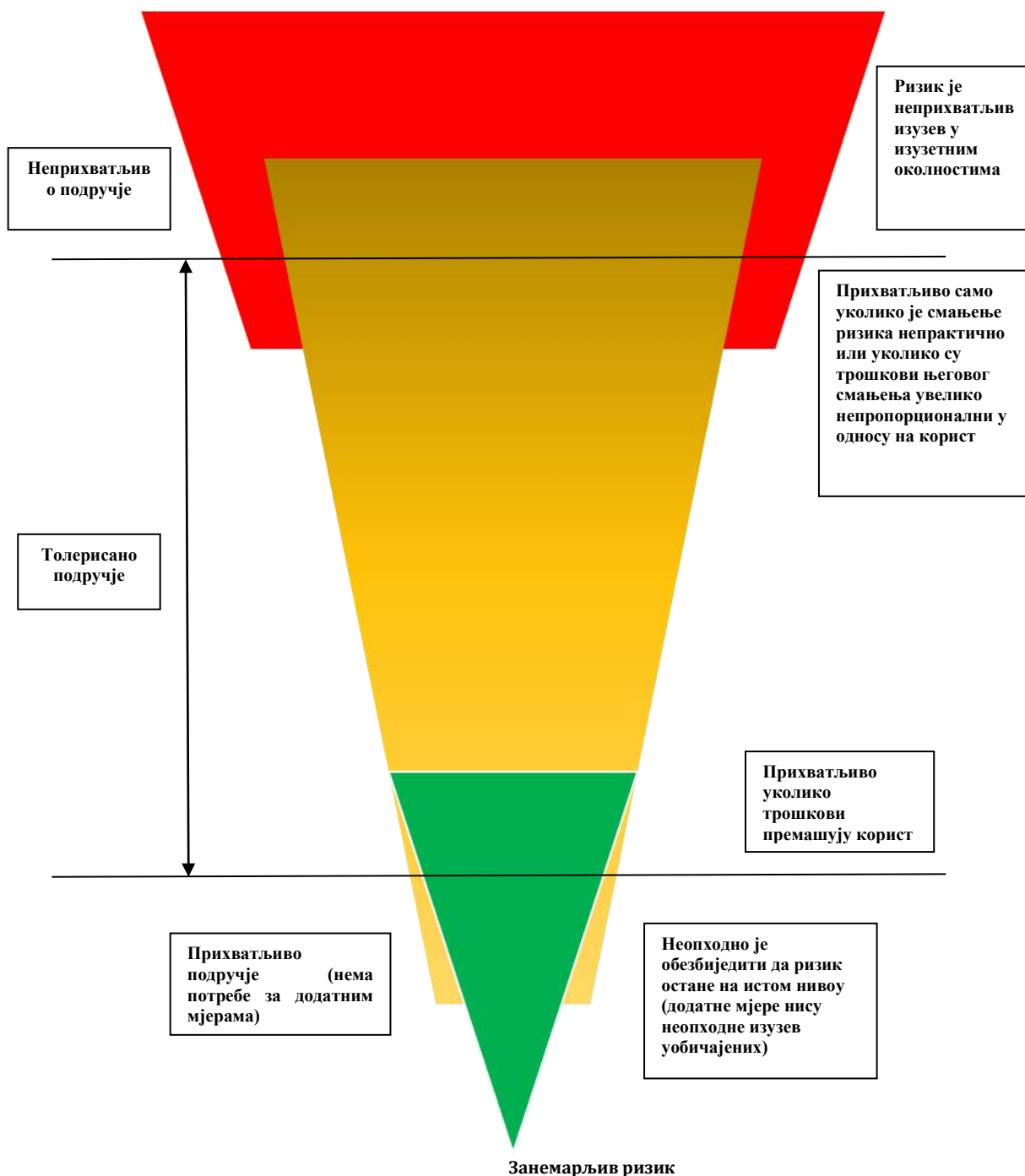
	Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати x	
висока непоузданост	3	X	x
Ниска непоузданост	2		
Врло ниска непоузданост	1		X

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Клизиште у насељу Полом	Клизиште код
Стручност	3	3
Подаци	2	2
Методологија	3	3

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност	6				3
Подаци	4				2
Методологија	6				3

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од клизишта

Превенција:

1. Урадити просторно планска документа у складу са важећим прописима како би се градња на наведеном простору ускладила са тереном
2. Вршити континуирану едукацију становништва о начину кориштења земљишта на површинама које је подложно клизишту
3. Решити питање одржавања потока и одвода оборинских вода у селима.
4. Најмање једном годишње извршити анализу стања безбједности са становишта клизишта те у складу са резултатима анализе ажурирати планске документе.
5. Спречити нелегалну градњу на наведеним подручјима.
6. Спречити сјечу шума изнад села која су изложена клизиштима
7. Смањити ерозију земљишта изнад села .

Одговор

1. У случају оштећења стамбених објеката угрожене породице најприје покушати смјестити код рођака или у простор који је намјењен за смјештај евакуисаних(зграда ОШ„Вук Караџић“)
2. Ангажовати повјереништво ЦЗ МЗ Полом за помоћ при евакуацији и транспорту угрожених
3. У случају клизишта које је оштетило стамбене просторе и инфраструктуру, ангажовати лица која ће заштитним тракама обезбједити објекат или другу инфраструктуру од нових несрећа.
4. Мобилизација грађевинске механизације на чишћењу порушених објеката или инфраструктуре након смиривања клизишта.
5. У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених

Опоравак

1. Чишћење просторија, процјена и санирање штете.
2. Стварање услова за брз и неометан живот.

Клизиште У Полому 28.08.2014. (СЦЕНАРИО 2)

Клизишта између кућа Симић Станоја и Жандармске баште евидентирана су два клизишта. На путу материјала 2x100 м³. На крају Полома локалитет Жандармска башта клизиште у дужини цца 300 м. На путу цца 250 м³ материјала. Поток тече путем, пропуст непознатог поријекла и пречника је потпуно затворен, а коловоз са трупом пута је потонуо у дужини 40м и ширине цца 2м. Дубина депресије је до 2 м.

3.1.Број и назив сценарија				
Сценариј број 2: Клизиште на подручју МЗ ПОЛОМ 2.				
Врста репрезентативног ризика				
Клизиште				
Координатор за ризик – носилац израде сценарија				
Стојан Илић,одељење за урбанизам				
Увод у сценариј				
Услед обилних и дуготрајних падавина на подручју МЗ Полом долази до клизања терена на косинама –сливним површинама које због презасићеношћу водом и слабом вегетацијом врло често буду изложене клизању.Вода се слива Поломским потоком са брда и наноос пролази непосредно између куће Симић Станоја и Жандармеријске баште те излази на регионални пут и доводећи га до пуцања.Регионални пут се налази у близини лијеве обале ријеке Дрине.				
Анализа сценарија				
Анализа изложености				
У наведеном селу (села разбацаног типа) има око 110 кућа односно 100пом.објеката односно у истим живи око 200 становника и угрожено земљиште за пољопривреду.				
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја				
Клизиште изазвано обилним кишним падавинама угрожава стамбене објекте који због лоше градње често пуцају јер су исте постављене на темељима које су од камена.Помоћни објекти се налазе у близини кућа па и њима пријети опасност од урушавања.Треба напоменути да је и близина ријеке Дрине 200-300 м од асвалтног пута велика опасност,а ту се и налази ушће Поломског потока у ријеку Дрину.				
Анализа вјероватноће/учесталости				
Према подацима које посједује Општинска управа-цивилна заштита евидентирана су клизишта у наведеним локацијама 2006 и 2014 године Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталосту једном у 2 до 20 година.				
Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости				
Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	Х
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	
Анализа рањивости				
Фактори рањивости:				
- објекти за становање су урађени на старим темељима што их чини рањивим и подложни клизању; - Помоћни објекти су израђени у већини случајева од лошег материјала; - Становништво врло често нема никаква знања о начину превентивног дјеловања од клизишта - Власници објеката немају никакву планску документацију о објектима-немају никакве дозволе за градњу. - Врло често се изнад стамбених објеката врши неадекватна обрада земљишта односно уништава се вегетација; - Нема података о гео-механици тла на наведеном подручју;				

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

X	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени ,локацији
	ИНДУСТРИЈА	-
	ЕНЕРГЕТИКА	-
	РУДАРСТВО	-
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	Репетитори за мобилну телефонију Мтел и Телеком
	САОБРАЋАЈ	Регионални пут
	ЗДРАВСТВО	-
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-
	ВОДОПРИВРЕДА	-Сеоски и школски и школски водовод
	ХРАНА И ПИЋЕ	-
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	-
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	-
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	Подручно одјељење ОШ у Полому
	КУЛТУРНА ДОБРА	-
	ПРИРОДНА ДОБРА	-

Анализа посљедица
Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	X
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%(500000-1000000)	X
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	Х
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	Х
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Клизиште које је угрозило објекат школе у Полому МЗ Полом

У Случају клизишта стамбени објекат бласника Симић Стојана би било директно изложено опасности. Објекат школе би због помјерања тла могао бити оштећен у смислу отпадања малтера и инсталација, паника би се појавила код дјеце и наставног особља, пуцање стакала на прозорима и др.

Анализом историјске слике ризика констатовано је да није било оштећења школе услед клизишта од почетка њеног рада, тако да изостаје податак о учесталости. Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталošћу једном у 2 до 20 година.

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Неодржавање одводних канала око школског објекта
- Неконтролисана сјеча шуме изнад објекта куће
- Обрада и ремећење површине земље изнад објекта школе.
- Велике количине снијега и нагло топљење истог

Анализа посљедица

- Дјелимично пуцање зидова стамбеног објекта
- Повреде станара
- оштећење водоводних и других инсталација
- штете на помоћним објектима
- страх код дјеце и одраслих

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВЈ Братунац ,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	13 члана ТВСЈ , 10 члановаТВЈ јединице , 7 припадника ВТЕ ЦК ,
Опрема	Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,цистерна за воду КП Рад , грађевинска механизација предузећа која

	раде на подручју општине(Тренд доо,Еуромикс ДОО)
Особље	10 припадника ТВСЈ,10 чланова јединице ЦЗ-е, 7 чланова ВТЈ, 10 радника КП Рад
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај у објектима школа које се не користе.
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ, ТВЈ Братунац ВТЈ ЦК,
Информације-база података	Стратегија развоја,Завод за статистику РС-е, ХМЗ РС ,Подаци из општинске управе
Логистика	

Од капацитета значајних за заштиту у тренутку када дође до појаве клизишта чине људски и материјални ресурси.

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	х		
3	Потребне велике промјене		х	Х

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од избијања клизишта на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном вјероватноћом**“, односно са учесталошћу **једном у 2 до 20 година**. Међутим, сама изложеност терена и лоша градња без неопходне претходне грађевинске документације и података о геомеханици тла и статичности објекта, фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир могуће посљедице, односно ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од клизишта на подручју МЗ Полом се може процијенити као „**просјечан**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Клизишта на подручју МЗ Полом		
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Појава клизишта у више мјесних заједница и на више путева у кратком временском периоду	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Појава клизишта у више мјесних заједница и на више путева у дужем временском периоду
Појава клизишта само на једној локацији	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Клизиште оштетило само једну кућу/помоћни објекат
	Прихватљиво подручје, нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	Уколико је дошло до клизишта на локацијама гдје нема објеката.

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1-5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1-5)	Вредновање (збир колоне 2 и 3)
Клизиште у насељу Полом	3	3	6

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	Не
Базе податка које могу користити друге државе да/не	Не
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	Не
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	Да
Навести међународне иницијативе,уговоре,протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Изразито велике количине кише у кратком временском периоду
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Новембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

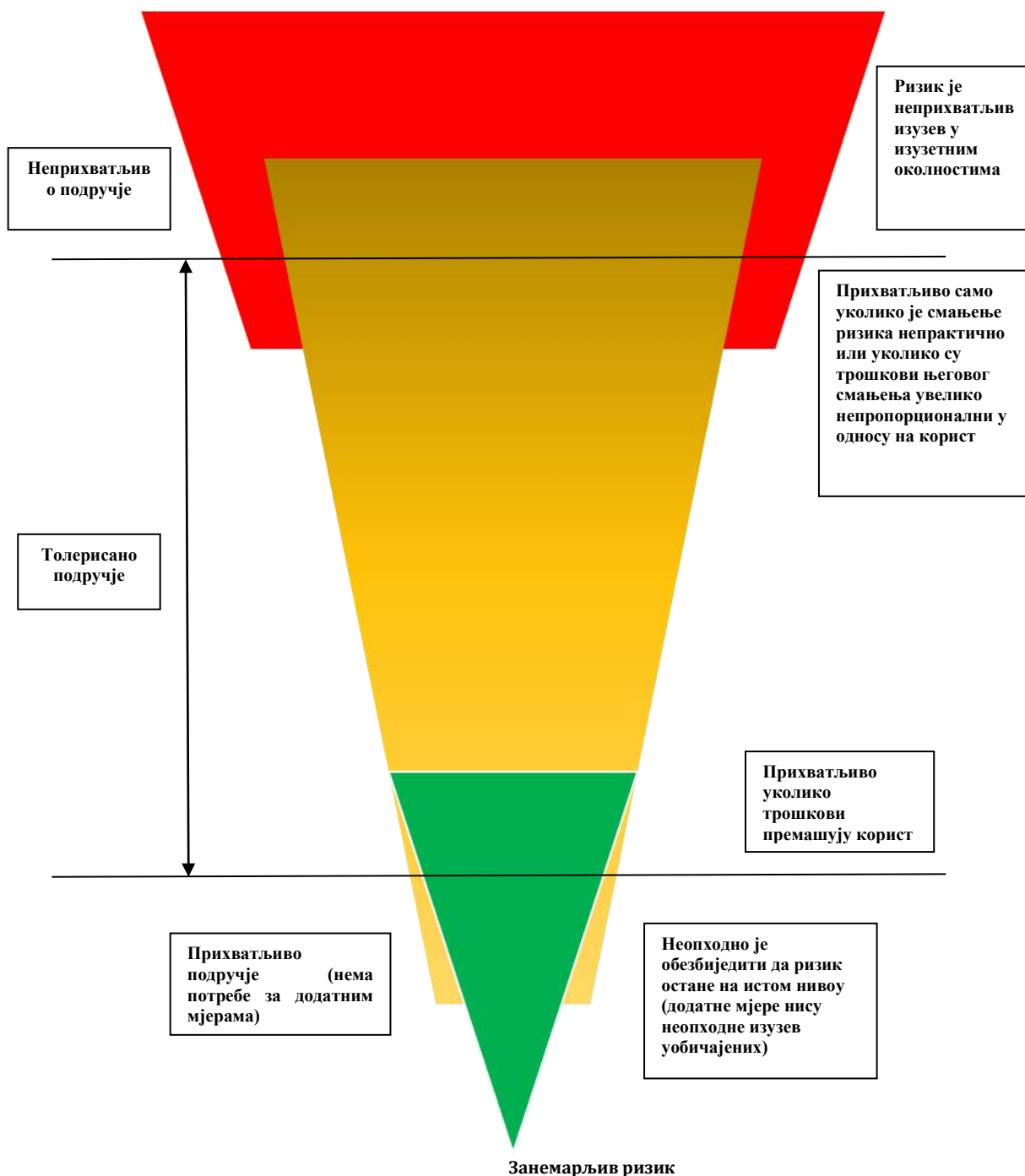
		Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати x		
висока непоузданост	3	X	x	
Ниска непоузданост	2			
Врло ниска непоузданост	1			X

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Клизиште у насељу Полом		Клизиште код
Стручност	3		3
Подаци	2		2
Методологија	3		3

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност	6				3
Подаци	4				2
Методологија	6				3

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од клизишта

Превенција:

1. Урадити просторно планска документа у складу са важећим прописима како би се градња на наведеном простору ускладила са тереном
3. Вршити континуирану едукацију становништва о начину кориштења земљишта на површинама које је подложно клизишту
4. Решити питање одржавања потока и одвода оборинских вода у селима.
5. Најмање једном годишње извршити анализу стања безбједности са становишта клизишта те у складу са резултатима анализе ажурирати планске документе.
6. Спречити нелегалну градњу на наведеним подручјима.
7. Спречити сјечу шума изнад села која су изложена клизиштима
8. Смањити ерозију земљишта изнад села.

Одговор

1. У случају оштећења стамбених објеката угрожене породице најприје покушати смјестити код рођака или у простор који је намјењен за смјештај евакуисаних (зграда ОШ „Вук Караџић“)

- 2.Ангажовати повјереништво ЦЗ МЗ Полом за помоћ при евакуацији и транспорту угрожених
- 3.У случају клизишта које је оштетило стамбене просторе и инфраструктуру, ангажовати лица која ће заштитним тракама обезбједити објекат или другу инфраструктуру од нових несрећа.
- 4.Мобилизација грађевинске механизације на чишћењу порушених објеката или инфраструктуре након смиривања клизишта.
- 5.У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених

Опоравак

- 1.Чишћење просторија, процјена и санирање штете.
- 2.Стварање услова за брз и неометан живот.

КЛИЗИШТА и одрони на регионалним,локалним и некатегорисаним путевима.Красанпоље,28.05.2014(СЦЕНАРИО 3)

На изласку из Красанпоља долази до пуцања,слијегањан и дјелимичног клизања коловозне конструкције тупа пута и потпорног зида на двије локације.

Прва локација у дужини од цца 50 м и ширине до 4м.

Друга локација у дужини цца 50м и ширине до 5м.Комплет потонула коловозна конструкција и труп пута,дубина депресије цца 1,5м.

Могући пролаз само мањих аутомобила и то ризичан

3.1.Број и назив сценарија
Сценариј број 3: КЛИЗИШТА и одрони на регионалним,локалним и некатегорисаним путевима (регионални пут Р454а Братунац-Дрињача на изласку из Красанпоља на дан 28.05.2014 године)
Врста репрезентативног ризика
Клизиште
Координатор за ризик – носилац израде сценарија
Стојан Илић,одељење за урбанизам
Увод у сценариј
Услед обилних и дуготрајних падавина на подручју Братунац долази до клизања терена на косинама и усјецима путних комуникација које због презасићеношћу водом и слабом вегетацијом врло често буду угрожене од одрона земље или клизања трена.
Анализа сценарија
Анализа изложености
Због појаве одрона и клизишта на регионалним и, локалним и некатегорисаним путевима врло често су угрожени следећи путни правци:
1. Р Р454а Братунац-Дрињача(на територији општине Братунац)на територији МЗ

Красанпоље,МЗ Осамско,МЗ Полом 2. Магистрални пут Братунац-Коњевић Поље у мјесту Первани 3. Регионални пут Братунац-Скелани на локацијама Сикирић,Тегаре,Орлица,Грабовичка ријека,Жлијебац				
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја				
Клизишта-одрони изазвано обилним кишним падавинама угрожава наведене путне комуникације као и учеснике у саобраћају који могу бити угрожени због одрона на путевима који мому изазвати несреће и са смртним исходом.Често ће доћи до прекида путне комуникације која ће узроковати отежано кретање становништва и снабдјевање становништва.				
Анализа вјероватноће/учесталости				
Према подацима које посједује Општинска управа-цивилна заштита евидентирана су клизишта и одрони у наведеним локацијама 2007,2012 и 2014 године Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталошћу једном у 2 до 20 година. Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости				
Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	Х
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости		
Фактори рањивости: - Због изразитих косина и неравног терена често долати до појаве клизишта на путевима - Слабо одржавање локалних и некатегорисаних путева; - Близина напуштених површинских копова регион.путу је узрок појаве клизишта - Непостојање одводних канала и запушеност и запуштенос пропуста и одводних канала узрокује клизишта на утевима. - Прекомјерна сјеча дрвета у близини путева; - Лоша пројекција приликом изградње путева - Превоз терета преко дозвољене тежине који утиче на стабилност пута - Обилне кишне падавине - Неплански радови и изградња објеката у непосредној близини пута		
Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру		
Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени локацији
	ИНДУСТРИЈА	На наведеним путним комуникацијама нема индустријски капацитета
	ЕНЕРГЕТИКА	-Електро мрежа која се протеже уз путеве
	РУДАРСТВО	-
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	Општински каблови који иду уз регионални пут
	САОБРАЋАЈ	Прекид локалних путева због клизишта и дуготрајна оштећења

	ЗДРАВСТВО	-Отежано пружање здравствених услуга
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-Отежан одвоз отпада
	ВОДОПРИВРЕДА	-Водоводне инсталације које иду уз регионални и локалне путеве
	ХРАНА И ПИЋЕ	Отежано снабдјевање храном и пићем на цијелој територији општине.
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	-Отежан превоз течних енергената
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	-
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	-Отежан приступ ученика школама
	КУЛТУРНА ДОБРА	-Некрополе стећака
	ПРИРОДНА ДОБРА	-

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	X
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%(500000- 1000000)	X
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20%(1-2 miliona)	X
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
			Одабрана

Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	X
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Клизиште –одрон које је угрозило становништво

У Случају клизишта на регионалним ,локалним и некатегорисаним путевима значајно утиче на смањење комуникације односно на опасност по људе који користе наведене путеве. Дошло би до прекида у редовном одвијању школских и радних обавеза,прекиду комуникацијама за снабдјевање становништва животним намирницама.

Анализом историјске слике ризика може се закључити да су клизишта на регионалним ,локалним и некатегорисаним путевима честа појава услед већих кишних падавина односно наглог топљења снијега посебно на оним путним дионицама које се не одржавају.У 2014 години услед обилних кишних падавина и појаве одрона и клизишта било је оштећено или угрожено око 66 путних праваца и 18 мостова .

Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталошћу једном у 2 до 20 година.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	X
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Нема довољне контроле на проходности путева у случају елементарних непогода
- Слаба сигнализација на путним правцима који су изложени клизиштима
- Нередовно чишћење и одржавање путева и припадајућих објеката.

Анализа посљедица

-Економске посљедице по привреду и становништво су значајне како директно тако и индиректно

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	Документација из одјељења за привреду,ОПУСКП и ДДиЈС
Обука	23 члана ТВСЈ , 10 чланова ТВСЈ јединице , 7 припадника ВТЈ ЦК , 15 радника ЈП„Рад“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,цистерна за воду ЈП„Рад“ , грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине
Особље	10 припадника ТВСЈ,10 чланова јединице ЦЗ-е, 7 чланова ВТЈ, 110 радника ЈП„Рад“
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба

Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање, Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац, ВТЈ ЦК,
Информације-база података	Стратегија развоја, Завод за статистику РС-е, ХМЗ РС, Подаци из општинске управе
Логистика	Влада РС, РУЦЗ,

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	Х	Х	Х
3	Потребне велике промјене			

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од избијања клизишта на наведеном подручју, избијање клизишта само на једном регионалном/локалном путу

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном вјероватноћом**“, односно са учесталости **једном у 2 до 20 година**. Међутим, сама изложеност терена, неодржавање путева, недовољна сигнализација и небрига може довести до клизишта на Регионалном путу **Дрињача-Братунац-Скелани** те би услед клизишта дошло до потпуног одрона пута у ријеку Дрину што представља опасност за возаче који нису благовремено обавјештени да је пут нестао, што може изазвати смртне последице за возача и путнике у возилу.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Клизишта на једном регионалном/локалном путу		
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од избијања клизишта на регионалним, локалним и некатегорисаним путевима истовремено

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном вјероватноћом**“, односно са учесталости **једном у 2 до 20 година**, иако у прошлости је регистровано оваквих догађаја. Међутим,

да се критичне дионице путева налазе у изразито оштрим нагинима терена, фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од клизишта већих размјера може се процијенити као „**просјечан/прихватљив ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Клизишта на регионалним, локалним и некатегорисаним путевима истовремено		
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Од капацитета значајних за заштиту у тренутку када дође до појаве клизишта чине људски и материјални ресурси.

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	х		
3	Потребне велике промјене		х	х

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Клизиште на свим регионалним и локалним пувима	Неприхватљиво подручје	Ризик неприхватљив је осим у изузетним околностима	Клизиште на свим локалним пувима
Клизиште на једном регионалном путу	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Клизиште на једном регионалном путу уз могућност кориштења алтернативне обилазнице
Клизиште на	Прихватљиво	Неопходно је	Клизиште на

једном локалном путу	подручје, нема потребе за детаљнијим радом (занемарљив ризик)	обезбједити да ризик останена истом нивоу	једном некатегорисаном путу

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама (оцјена нивоа ризика од 1-5)	Највјероватнији нежељен догађај (оцјена нивоа ризика од 1-5)	Вредновање (збир колоне 2 и 3)
Клизиште на регионалним и локсаним путевима истовремено	3	3	6
Клизишта на једном локалном/некатегорисаном путу	3	2	5

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	ДА
Базе податка које могу користити друге државе да/не	Да
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	НЕ
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	Да
Навести међународне иницијативе, уговоре, протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Изразито велике количине кише у кратком временском периоду
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Новембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

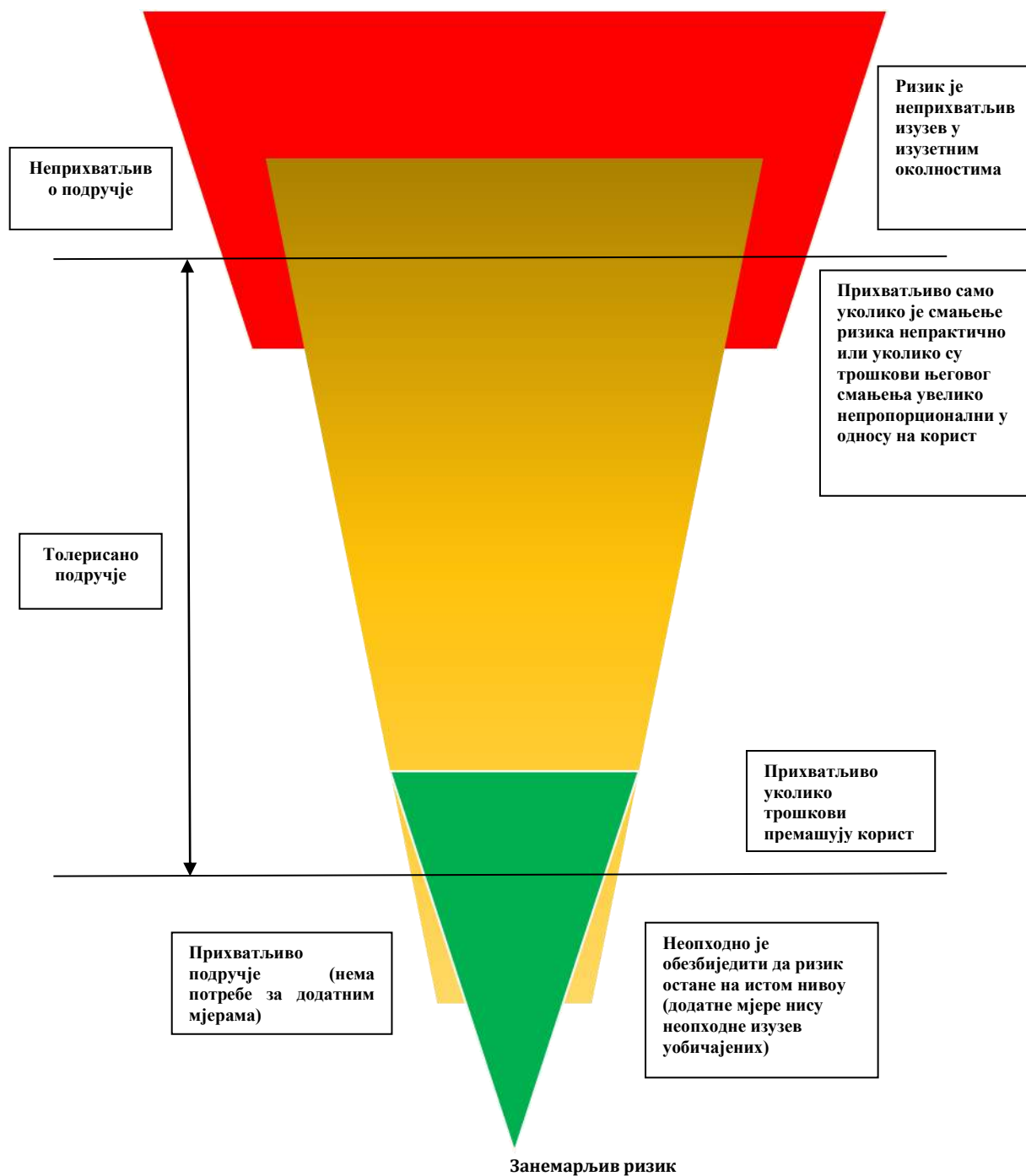
Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

	Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати х	
висока непоузданост	3	х	Х
Ниска непоузданост	2		
Врло ниска непоузданост	1		х

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици					
	Клизиште на регионалним/локалним	Клизишта на локалним/некатегорисаним путевима				

	путевима						
Стручност	2	2					
Подаци	2	2					
Методологија	2	2					
Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)							
	1	2	3	4	Просјек		
Стручност	2	2					
Подаци	2	2					
Методологија	2	2					

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од клизишта на регионалним ,локалним и некатегорисаним путевима
Превенција:

-Подизање свијести о опасности од појаве клизишта лицима која живе у подручјима која су подложна клизању тла, препознавање знакова могућег активирања клизишта, спровођење мјера за ублажавање ризика и упознавање становништва о томе шта треба радити прије, у току трајања и након појаве клизишта;

-Упознавање становништва и правних лица о опасностима од уклањања материјала с падина, прекомјерне сјече дрвећа и уклањања вегетације;

-Смањење покретачких сила клизишта које мора бити базирано на детаљној пројектној документацији и ваљаном грађевинском пројекту, као на примјер:

-Дренажа воде из подручја склоних клизиштима (одржавање природних дренажних канала, постављање дренажних система, садња хидрофилних биљака, постављање непропусног прекривног слоја, итд.);

-Уклањање тешког материјала с горњих дијелова клизишта / с чела клизишта (уклањање клизног материјала) и, по могућности, његова замјена лакшим / стабилнијим материјалом (уколико то одреди стручно лице);

-Смањење нагиба падина (равнање, усијецање падинских степеница, итд.) уз раније урађену пројектну документацију, како би се из модела стабилности одредио степен смањења нагиба падине;

-Повећање отпора падина које мора бити темељено на детаљној пројектној документацији и у складу с важећим законима, као на примјер:

повећање смичуће чврстоће тла (нпр. изградња потпорног насипа);

-Изградња берми на ножици потенцијалног клизишта;

-Постављање заштитних мрежа (за заштиту од одрона стијена и камења);

-Суштинске (и скупе) мјере у изузетним случајевима (шипови, потпорни зидови, габиони испуњени камењем, сидра, камена испуна, итд.);

-Забрана градње грађевинских објеката на фосилним клизиштима без адекватне стручне препоруке;

-Изградња нових путних праваца како би се избјегло клизиште или одрон.

Одговор

-У случају клизишта или одрона хитно извршити постављање заштитних трака и обавјештења на путевима гдје су клизишта

-Мобилизација грађевинске механизације на чишћењу клизишта и одрона након смиривања клизишта.

-У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених

Опоравак

-Чишћење просторија, процјена и санирање штете.

-Стварање услова за брз и неометан живот

3.1.2.Анализа ризика од клизишта

Према подацима којим располаже општинска служба цивилне заштите, највећи број клизишта се појавио 2014 године приликом обилних кишних падавина на подручју наше општине.

Општинска комисија за процјену штета је прикупила наведене податке о штетама од клизишта

*Број регистрованих клизишта:126

а)Активна:Углавном су сва клизишта активна поготову приликом обилнијих кишних падавина или наглог топљења снијега.

б)Санирана:ниједно клизиште није у потпуности санирано, само су поједина клизишта чишћена

• Угрожени објекти:31

а)Стамбени:31 објекат

б)Помоћни:14 објеката

в)Привредни:6 објеката

• Угрожено људи:

а)Број породица: 28 породица

б)Број људи укупно: 84

- Угрожена инфраструктура:
  - а)Путеви: Локални 30 КМ
Регионални: 60 КМ
  - б)Мостови: 10 мостова
  - в)Водоводи: 10 водовода
  - г)електромрежа:
  - д)ПТТ мрежа
- Угрожено земљиште-површина:
  - а)Засади воћа: 40 ха воћњака
  - б)Оранице: 20 ха ораница
  - в) Шуме:-
- Процјењена штета:
  - а)На објектима: 659.941,04 КМ
  - б)На инфраструктури: 1.142.034,00 КМ
  - в)На пољопривредном земљишту: 3.036.368,59 КМ

УКУПНА ШТЕТА: 4.838.343,63 км

3.2. ПОПЛАВЕ

Број и назив сценарија
3.2. ПОПЛАВЕ Сценариј бр:4
Поплаве у сливу ријеке Дрине
Врста репрезентативног ризика
Поплаве
Координатор за ризик – носилац израде сценарија
Начелник одјелјења за привреду и друштвене дјелатности
Увод у сценариј
Услед обилних и дуготрајних падавина у сливу ријеке Дрина и њеним притокама може доћи до високог водостаја на ријеци Дрини што може изазвати поплаве у рејону МЗ Жлијебац,Факовићи,Тегаре,Бјеловац,Вољавица,Братунац,Пилана,Моштанице,Красанпоље,Осамско и Полом.
Анализа сценарија
Анализа изложености
На лијевој обали ријеке Дрине уз саму обалу се налази велики број стамбених и привредних објеката који могу бити угрожени поплавом од саме ријеке Дрине као и од њених притока.
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја
Нежељени догађај се односи на плављење и уништавање зграде основне школе у Факовићима,објеката ДОО„Петропројект“три шљункаре и фабрика бетона,као и путне комуникације.
Анализа вјероватноће/учесталости
Према подацима из Општинске Цивилне заштите од ријеке Дрине односно високог водостаја ријеке врло често су угрожене парцеле које вежу уз ријеку, а то је углавном пољопривредно земљиште. Посебно изражене поплаве су у рејону насеља Красанпоље и Осамско гдје су поред пољопривредног земљишта биле потопљене и нелегално изграђене викендице. Ситуација из 2010 године када је због високог водостаја ријека Дрина се излила до регионалног пута Скелани-Факовићи-Братунац-Дрињача. Висок водостај је изазван великим количинама падавина узводно у Црној Гори односно ријекама Пиве и Таре. Такође 2014 године услед обилних падавина на цијелом простору Републике Српске односно БиХ
Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са

учесталосту једном у 2 до 20 година.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	х
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Кашњење са обавјештењем о могућој поплави;
- Непостојање одбрамбених насипа;
- Нефункционално система за дојаву опасности
- Неедуковани грађани о опасностима које могу задесити њихово подручје.
- Капацитети одбране од поплава слаби

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени ,локацији
	ИНДУСТРИЈА	Поплава би угрозила индустријску зону у Братунцу
	ЕНЕРГЕТИКА	-Тrafo станице која напаја подручје мјесних заједница које се налазе у сливу
	РУДАРСТВО	-
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	-
	САОБРАЋАЈ	Регионални пут Склани - Братунац - Дрињача на територији општине Братунац, Локални путеви који су у равничарском дијелу уз ријеку рину
	ЗДРАВСТВО	
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-Водоводна мрежа за снабдјевање урбаног дијала Братунца и сеоски водоводи
	ВОДОПРИВРЕДА	-Промјена изгледа корита ријеке Дринепосле високих вода
	ХРАНА И ПИЋЕ	-Магадински простор хладњача за откуп воћа и репроматеријала
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	-
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	Гранични прелази
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	Основна школа
	КУЛТУРНА ДОБРА	Вјерски објекти и гробља
	ПРИРОДНА ДОБРА	

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи

Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	х
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10% (500000-1000000)	
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	х

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	х
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	х
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Поплава низводно од ХЕ Перућац“ сва насеља уз обалу Дрине
Због високог плавног таласа дошло би до потпуног потапања земљишта и објеката низ ријеку Дрину, плавање свих стамбених и привредних објеката у близини ријеке Дрине као и прекид путне комуникације Дрињача-Братунац-Скелани.

Анализом историјске слике ризика и да су поплаве у наведеном рејону биле 2012 и

2014 године постоји оправдано вјеровање о учесталости наведеног ризика.
Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „ниска“, односно са учесталошћу једном 20- 100 година.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са x
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	X
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- фактори рањивости као и за највјероватнији нежељени догађај.
- Велики број објеката уз ријечно корито је без грађевинске дозволе
- Лоши приступни путеви обали ријеке
- У наведеном дијелу нема никаквих заштитних насипа
- Непровођење вјежби за случај поплава

Анализа посљедица

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац, Јединице –службе ЦЗ-е, остале снаге
Обука	14 чланова ТВЈ, 10 чланова рафтинг, 15 радника ЈП, „Рад“ и АД, „Грдаска Чистоћа“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ, Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип, трактор, цистерна за воду ЈП, „Рад“, грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине
Особље	10 чланова ТВСЈ, 10 чланова рафтинг клуба, 15 радника ЈП, „Рад“ и АД, „Градска Чистоћа“
Инфраструктура	Скип-3, камиони-3, трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај, обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти (правни оквир, стратегија, програми, планови, СОП)	Закон о заштити испасавању у РС, Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање „Јединице ЦЗ, ТВЈ Братунац, рафтинг клуб
Информације-база података	Стратегија развоја, Завод за статистику РС-е, ХМЗ РС, Подаци из општинске управе
Логистика	

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са x			
1	Нису потребне промјене			

2	Потребно прилагођавање	x		
3	Потребне велике промјене		x	x

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од поплава на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном вјероватноћом**“, односно са учесталošћу **једном у 2 до 20 година**. Међутим, сама изложеност терена увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир могуће посљедице, односно ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од клизишта на подручјусвих МЗ у Сливу Дрине се може процијенити као „**просјечан**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)			Поплаве у сливу ријеке Дрине од Жлијебца до Полома		
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од Поплава које би захватиле сва насеља у сливу ријеке Дрине. У случају оваквог догађаја у у току дана утицај поплава на људе је мање израженији јер могућност спасавања је лакша и једноставније него у ноћним сатима.Сама евакуација и смјештај угроженог становништва је лакша

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**ниска**“, односно са учесталošћу **једном у 20 до 100 година**. Међутим, због све чешћи екстремних случајева великих кишних падавина у сливу ријеке Дрине, фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава већих размјера може се процијенити као „**низак ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЛЈЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)			Поплаве у сливу ријеке Дрине од Жлијебца до Полома		
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Поплава које би захватиле Сва насеља од Жлијебца до Полома	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Пуцање или преливање бране што би изазвало поплаве
Поплаве у рејону Красанпоља и Осамског гдје су поплаване викендице и дио пољопривредног земљишта	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Поплаве у рејону Красанпоља и Осамског гдје су поплаване викендице и дио пољопривредног земљишта
Проток воде на ХЕ Перућац испод 2000м3 /сец	Прихватљиво подручје, нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	Проток воде на ХЕ Перућац испод 2000м3 /сец

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(зб ир колона 2 и 3)
Поплава које би захватиле Сва насеља од Жлијебца до Полома	4	4	8
Поплаве од ријеке Дрине у цијелом сливу	1	3	4

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	ДА
Базе податка које могу користити друге државе да/не	НЕ
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	ДА
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	ДА
Навести међународне иницијативе,уговоре,протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Изразито велике количине кише у кратком временском периоду
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Новембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

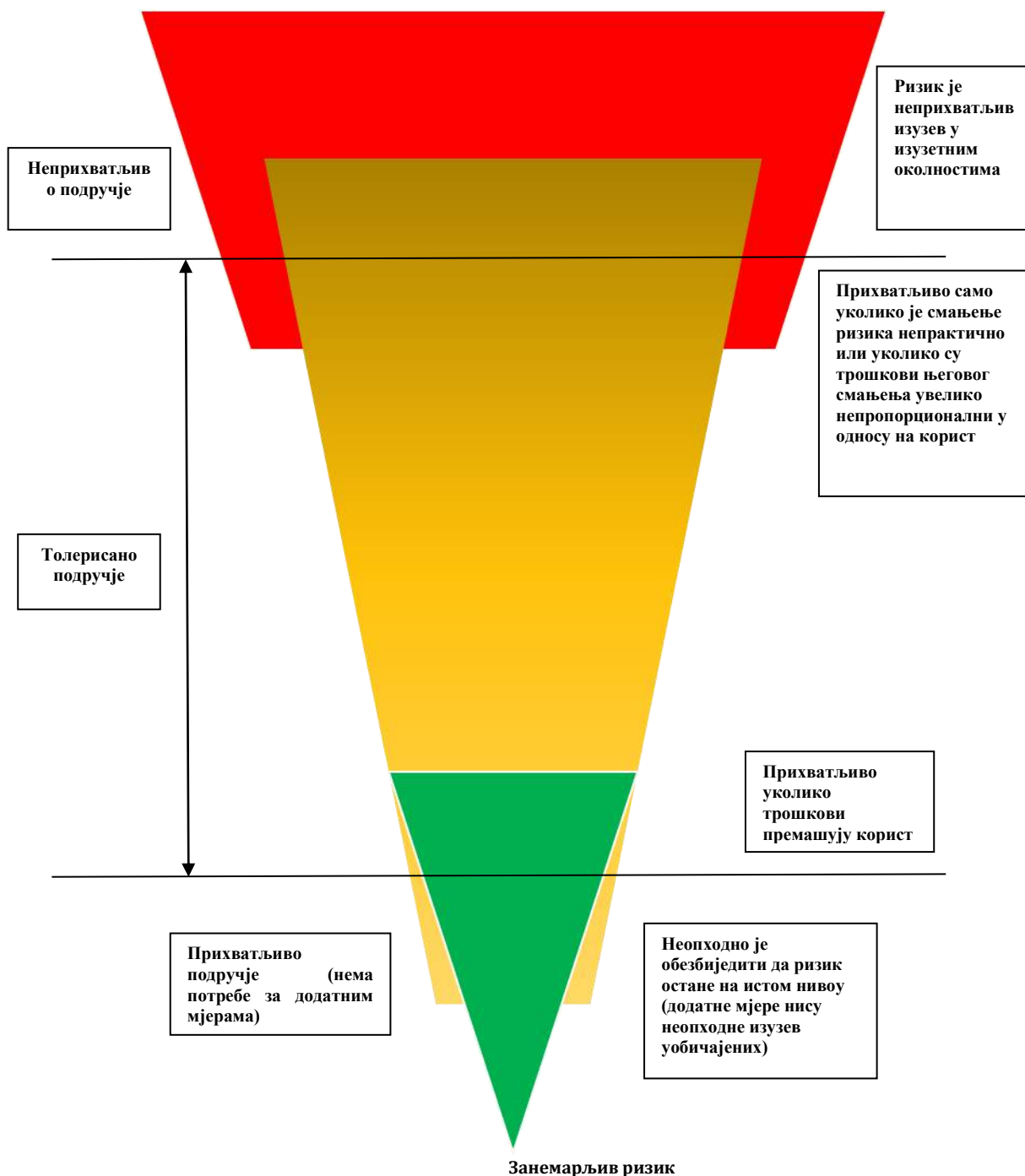
		Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати x		
висока непоузданост	3	x	x	
Ниска непоузданост	2			
Врло ниска непоузданост	1			x

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици						
Стручност							
Подаци							
Методологија							

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност					
Подаци					
Методологија					

Превенција:

- Урадити просторно планска документа у складу са важећим прописима како би се обуставила и забранила нелегална градња
- Вршити континуирану едукацију становништва о начину кориштења земљишта на површинама које је подложно поплавама
- Решити питање држања римских ископина на локацијама које су заштићене од поплава.
- Редовно преношење информација грађанима на угроженом подручју о стању водостаја на ријеци.

Одговор

- У случају плављења стамбених објеката извршити евакуацију угроженог становништва на безбједну локацију
- Ангажовати становништво
- У случају угрожености домаћих животиња извршити евакуацију стоке на сигурно

-Извршити у сарадњи са предузећем „Путеви Српске“ све мјере на обустави саобраћаја на Регионалном путу Дрињача-Братунац- Склни и саобраћај преусмјерити на алтернативне правце

-У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених

Опоравак

-Чишћење просторија, процјена и санирање штете.

-Стварање услова за брз и неометан живот.

-Санација пута ако је исти оштећен

Број и назив сценарија				
3.2. ПОПЛАВЕ Сценариј бр:5				
Поплаве у сливу Глоговске ријеке				
Врста репрезентативног ризика				
Поплаве				
Координатор за ризик – носилац израде сценарија				
Начелник одјелјења за привреду и друштвене дјелатности				
Увод у сценариј				
Као последица изливања Глоговске ријеке велике штете настају на стамбеним објектима,као и на пољопривредном усјевима и засадима,од насељеног мјеста Глогова,Доњи Магашаћи,Хранча,Смољева,Реповац и Борковац.(Примјер;поплаве 2014.године)Од насеља Борковац па до ушћа у ријеку дрину корито Глоговске ријеке је уређено.				
Анализа сценарија				
Анализа изложености				
Са обје стране Глоговске ријеке се налази велики број стамбених објеката који приликом великих падавина могу бити поплављене,а такође може бити и угрожена фабрика ДОО„Гама-пром“ (дрвна индустрија)				
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја				
Нежељени догађај се односи на плављење и уништавање стамбених објеката и дрвне индустрије ДОО„Гама-пром“				
Анализа вјероватноће/учесталости				
Према подацима из Општинске Цивилне заштите од Глоговске ријеке односно високог водостаја ријеке врло често су угрожене парцеле које вежу уз ријеку, а то је углавном пољопривредно земљиште. Посебно изражене поплаве су у рејону насеља Хранча,Смољева и Борковац.				
Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталостју једном у 2 до 20 година.				
Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости				
Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-	

			100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	х
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Кашњење са обавјештењем о могућој поплави;
- Непостојање одбрамбених насипа;
- Нефункционисање система за дојаву опасности
- Неедуковани грађани о опасностима које могу задесити њихово подручје.
- Капацитети одбране од поплава слаби

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени ,локацији
	ИНДУСТРИЈА	Поплава би угрозиле дрвну индустрију
	ЕНЕРГЕТИКА	-Тrafo станице која напаја подручје мјесних заједница које се налазе у сливу
	РУДАРСТВО	-
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	-
	САОБРАЋАЈ	Могућ прекид регионалног пута Братунац-Коњевић Поље
	ЗДРАВСТВО	
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-Водоводна мрежа за снабдјевање урбаног дијала Братунца и сеоски водоводи
	ВОДОПРИВРЕДА	-Промјена изгледа коритаГлоговске ријеке после високих вода
	ХРАНА И ПИЋЕ	-Магацински простор хладњача за откуп воћа и репроматеријала ;;Агрос“ДОО
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	-
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	
	КУЛТУРНА ДОБРА	Вјерски објекти и гробља
	ПРИРОДНА ДОБРА	

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	х
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	

5	Катастрофалне	повријеђено и најмање 1 смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10% (500000-1000000)	х
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	х
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	
4	Значајне	10000 до 30000	х
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Поплава низводно од ХЕ Перућац“ сва насеља уз обалу Дрине
Због високог плавног таласа дошло би до потпуног потапања земљишта и објеката низ ријеку Дрину, плављење свих стамбених и привредних објеката у близини ријеке Дрине као и прекид путне комуникације Дрињача-Братунац-Скелани.

Анализом историјске слике ризика и да су поплаве у наведеном рејону биле 2012 и 2014 године постоји оправдано вјеровање о учесталости наведеног ризика.
Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „ниска“, односно са учесталосту једном 20- 100 година.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			Одабрана вриједност – означити са х
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	х

4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- фактори рањивости као и за највјероватнији нежељени догађај.
- Велики број објеката уз ријечно корито је без грађевинске дозволе
  - Лоши приступни путеви обали ријеке
  - У наведеном дијелу нема никаквих заштитних насипа
  - Непровођење вјежби за случај поплава

Анализа последица

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац ,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	10 члановаТВСЈ , 10 чланова рафтинг клуба, , 15 радника П„Рад“ и АД„Грдаска Чистоћа“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,цистерна за воду ЈП„Рад“ , грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине(
Особље	14 члановаТВЈ , 10 чланова рафтинг клуба, , 15 радника ЈП„Рад“ и АД„Грдаска Чистоћа“
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај,обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац,рафтинг клуб,Јединица за спашавање РУЦЗ РС
Информације-база података	Стратегија развоја,Завод за статистику РС-е, ХМЗ РС ,Подаци из општинске управе
Логистика	

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	х		
3	Потребне велике промјене		х	х

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од поплава на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „просјечном вјероватноћом“, односно са учесталости једном у 2 до 20 година. Међутим, сама

изложеност терена увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир могуће посљедице, односно ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од клизишта на подручјусвих МЗ у Сливу Дрине се може процијенити као „**просјечан**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Поплаве у сливу Глоговске ријеке		
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од Поплава које би захватиле сва насеља у сливу ријеке Дрине. У случају оваквог догађаја у у току дана утицај поплава на људе је мање израженији јер могућност спашавања је лакша и једноставније него у ноћним сатима.Сама евакуација и смјештај угроженог становништва је лакша

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**ниска**“, односно са учесталосту **једном у 20 до 100 година**. Међутим, због све чешћи екстремних случајева великих кишних падавина у сливу ријеке Дрине, фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава већих размјера може се процијенити као „**низак ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)			Поплаве у сливу Глоговске ријеке		
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Поплава које би захватиле Сва насеља од Глогове до Борковца	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Пуцање или преливање бране што би изазвало поплаве
Поплаве у Глоговој,Хранчи и Борковцу,насеље у Адама и дио пољопривредног земљишта	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Поплаве у Глоговој,Хранчи и Борковцу,насеље у Адама и дио пољопривредног земљишта
	Прихватљиво подручје , нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(збир колона 2 и 3)
Поплава које би захватиле Сва насеља од Жлијебца до Полома	4	4	8
Поплаве од ријеке Дрине у цијелом сливу	1	3	4

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	ДА
Базе податка које могу користити друге државе да/не	не
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	ДА
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	да
Навести међународне иницијативе,уговоре,протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу	Изразито велике количине кише у

на ризик	кратком временском периоду
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Новембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

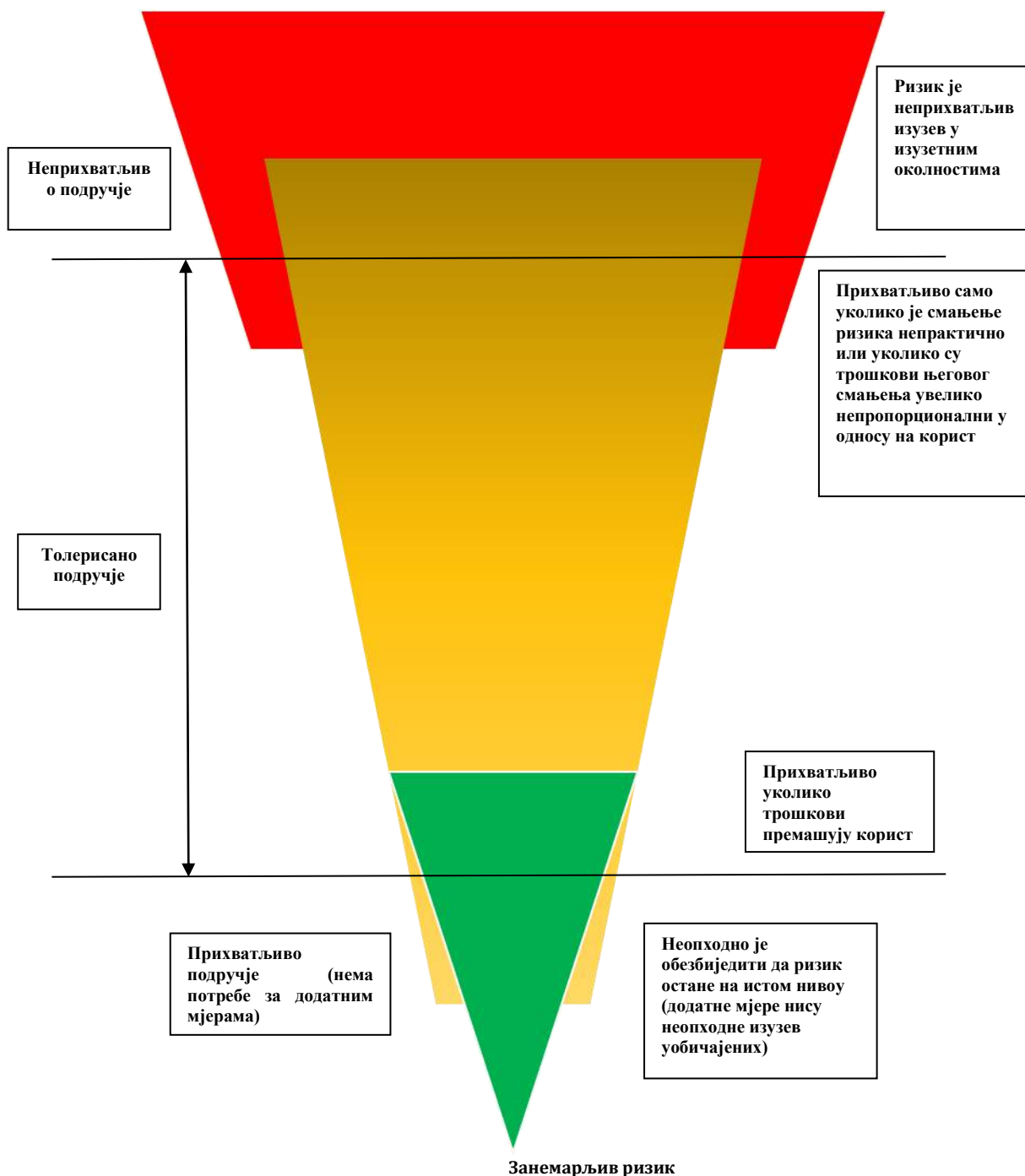
		Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати x		
висока непоузданост	3	X	x	
Ниска непоузданост	2			
Врло ниска непоузданост	1			x

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици						
Стручност							
Подаци							
Методологија							

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност					
Подаци					
Методологија					

3.2.2. Приједлог мјера и активности за смањење ризика од Поплаве у реону и плавном подручју од Ватљевића до Полома

Превенција:

- Урадити просторно планска документа у складу са важећим прописима како би се обуставила и забранила нелегална градња
- Вршити континуирану едукацију становништва о начину кориштења земљишта на површинама које је подложно поплавама
- Решити питање држања римских ископина на локацијама које су заштићене од поплава.
- Редовно преношење информација грађанима на угроженом подручју о стању водостаја на ријеци.

Одговор

- У случају плављења стамбених објеката извршити евакуацију угроженог становништва на безбједну локацију
- Ангажовати становништво
- У случају угрожености домаћих животиња извршити евакуацију стоке на сигурно

-Извршити у сарадњи са предузећем „Путеви Српске“ све мјере на обустави саобраћаја на Регионалном путу Братунац-Коњевић Поље и саобраћај преусмјерити на алтернативне правце
-У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених

Опоравак

-Чишћење просторија, процјена и санирање штете.
-Стварање услова за брз и неометан живот.
-Санација пута ако је исти оштећен

Број и назив сценарија				
3.2. ПОПЛАВЕ Сценариј бр:6				
Поплаве у сливу Бљечевачке и Крижевичке ријеке				
Врста репрезентативног ризика				
Поплаве				
Координатор за ризик – носилац израде сценарија				
Начелник одјелјења за привреду и друштвене дјелатности				
Увод у сценариј				
Од ријеке Крижевце чије је сливно подручје око 64 км ² највише су угрожена насеља Жути мост,Подградац,Џанићи,Жљевице,Подчауш,Ул.Дринска и Побрђе.Велики дио Побрђа и Вољавице је угрожено од Побрђанског потока који у току љетних мјесеци скоро пресуши,али због свог великог сливног подручја и уског корита,те запуштености пропуста на регионалном путу Братунац –Скелани,а услед обилнијих падавина врло често поплави грађевинске објекте и пољопривредно земљиште које се налази десно од регионалног пута Братунац – Скелани(примјер:Поплаве из 2014.године).Ријека Крижевица и Глоговска ријека су у поплавама 2014.године заплавиле преко 200 кућа и угрозиле око 3000 становника.Одмах након поплава 2014 године,урађена је регулација корита ријеке Крижевце,са пројекцијом на стогодишње воде,тако да иста не представља више неку опасност.				
Анализа сценарија				
Анализа изложености				
Са обје стране ријеке Крижевце се налази велики број стамбених објеката који приликом великих падавина могу бити поплавлјене,а такође може бити и угрожена фабрика ДОО„Петропројект“				
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја				
Нежељени догађај се односи на плављење и уништавање стамбених објеката и дрвне индустрије ДОО„Петропројект“				
Анализа вјероватноће/учесталости				
Према подацима из Општинске Цивилне заштите од Крижевичке ријеке ријеке односно високог водостаја ријеке врло често су угрожене парцеле које вежу уз ријеку, а то је углавном пољопривредно земљиште. Посебно изражене поплаве су у рејону насеља Жљевице и Раковац				
Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталосту једном у 2 до 20 година.				
Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости				
Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	Х
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Кашњење са обавјештењем о могућој поплави;
- Непостојање одбрамбених насипа;
- Нефункционалноста система за дојаву опасности
- Неедуковани грађани о опасностима које могу задесити њихово подручје.
- Капацитети одбране од поплава слаби

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени ,локацији
	ИНДУСТРИЈА	Поплава би угрозила дрвну индустрију
	ЕНЕРГЕТИКА	-Тrafo станице која напаја подручје мјесних заједница које се налазе у сливу
	РУДАРСТВО	-
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	-
	САОБРАЋАЈ	Могућ прекид регионалног пута Братунац-Коњевић Поље
	ЗДРАВСТВО	
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-Водоводна мрежа за снабдјевање урбаног дијала Братунца и сеоски водоводи
	ВОДОПРИВРЕДА	-Промјена изгледа коритаГлоговске ријеке после високих вода
	ХРАНА И ПИЋЕ	-Магацински простор хладњача за откуп воћа и репроматеријала
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	-
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	ОШ„Вук Караџић“
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	
	КУЛТУРНА ДОБРА	Вјерски објекти и гробља
	ПРИРОДНА ДОБРА	

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	х
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	

5	Катастрофалне	повријеђено и најмање 1 смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10% (500000-1000000)	х
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	х
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	
4	Значајне	10000 до 30000	х
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Због виског плавног таласа дошло би до потпуног потапања земљишта и објеката низ ријеку Крижевицу, плавлeње свих стамбених и привредних објеката у близини ријеке Дрине као и прекид путне комуникације Братунац-Скелани.

Анализом историјске слике ризика и да су поплаве у наведеном рејону биле 2012 и 2014 године постоји оправдано вјеровање о учесталости наведеног ризика. Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „ниска“, односно са учесталошћу једном 20- 100 година.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	Х
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- фактори рањивости као и за највјероватнији нежељени догађај.
- Велики број објеката уз ријечно корито је без грађевинске дозволе
- Лоши приступни путеви обали ријеке
- У наведеном дијелу нема никаквих заштитних насипа
- Непровођење вјежби за случај поплава

Анализа посљедица

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац ,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	14 члановаТВСЈ , 10 чланова рафтинг клуба, , 15 радника ЈП„Рад“ и АД„Грдаска Чистоћа“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,цистерна за воду ЈП„Рад“ , грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине(
Особље	14 члановаТВСЈ , 10 чланова рафтинг клуба, , 15 радника Ј П„Рад“ и АД„Грдаска Чистоћа“
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај,обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац,рафтинг клуб
Информације-база података	Стратегија развоја,Завод за статистику РС-а, ХМЗ РС ,Подаци из општинске управе
Логистика	

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	х		
3	Потребне велике промјене		х	х

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од поплава на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном вјероватноћом**“, односно са учесталости **једном у 2 до 20 година**. Међутим, сама изложеност терена увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир могуће посљедице, односно ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од клизишта на подручјусвих МЗ у Сливу Дрине се може процијенити као „**просјечан**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Поплаве у сливу Крижевичке ријеке		
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од Поплава које би захватиле сва насеља у сливу ријеке Дрине. У случају оваквог догађаја у у току дана утицај поплава на људе је мање израженији јер могућност спашавања је лакша и једноставније него у ноћним сатима. Сама евакуација и смјештај угроженог становништва је лакша

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**ниска**“, односно са учесталости **једном у 20 до 100 година**. Међутим, због све чешћи екстремних случајева великих кишних падавина у сливу ријеке Дрине, фактори рањивости и

изложености увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризишне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава већих размјера може се процијенити као „**низак ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЛЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)			Поплаве у сливу Крижевичке ријеке		
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Поплава које би захватиле Сва насеља од Загона до ушћа у Дрину	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Пуцање или преливање бране што би изазвало поплаве
Поплаве у Загонима,Жутом мосту,Жљевицама и дио пољопривредног земљишта.	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Поплаве у Загонима,Жутом мосту,Жљевицама и дио пољопривредног земљишта.
	Прихватљиво подручје , нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(збир колона 2 и 3)
Поплаве у Загонима,Жутом мосту,Жљевицама и дио пољопривредног земљишта.	4	4	8
Поплаве од ријеке Крижевицеу цијелом сливу	1	3	4

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	ДА
Базе податка које могу користити друге државе да/не	не
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	ДА

Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	да
Навести међународне иницијативе, уговоре, протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Изразито велике количине кише у кратком временском периоду
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Новембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

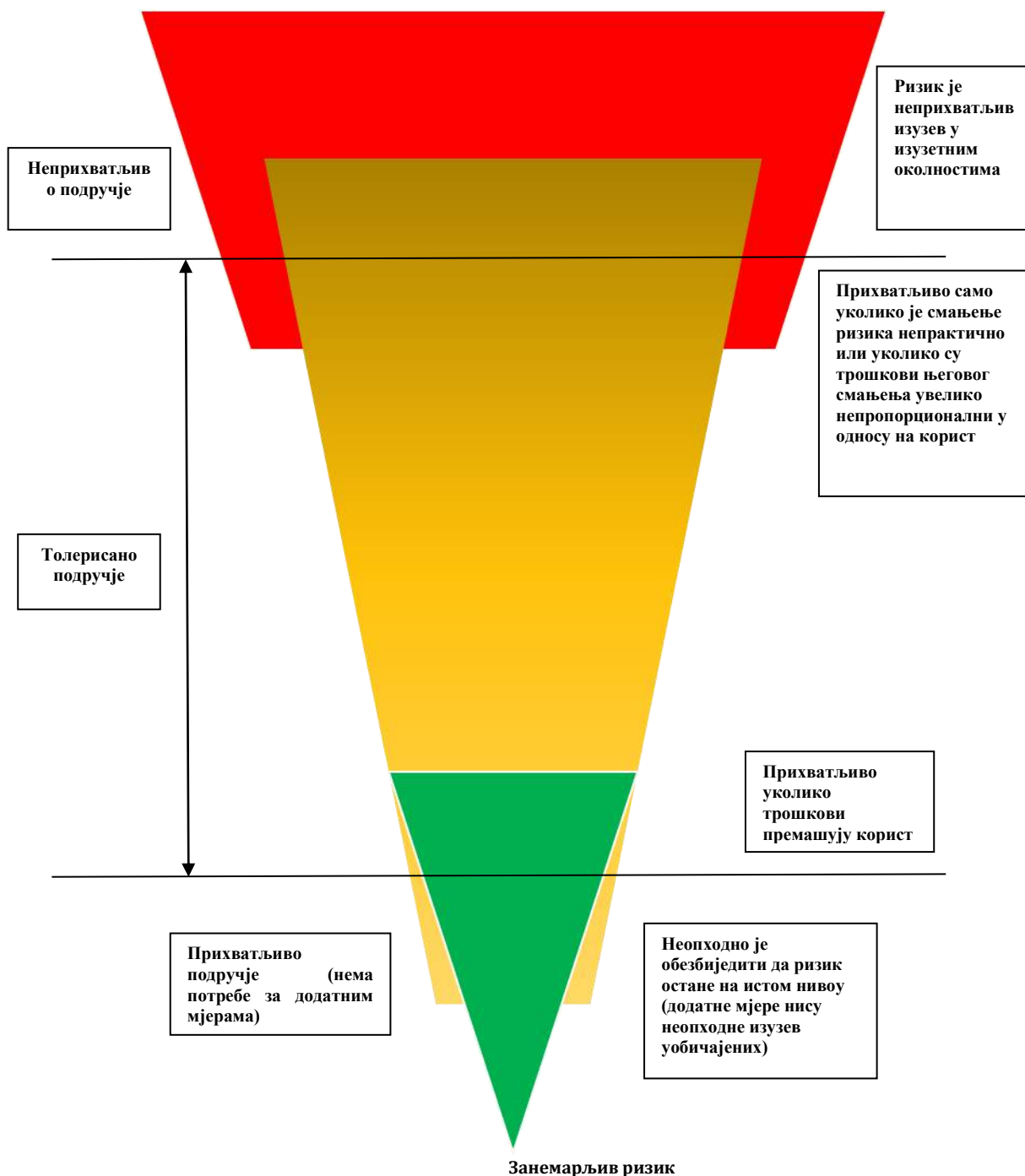
		Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати x		
висока непоузданост	3	x	x	
Ниска непоузданост	2			
Врло ниска непоузданост	1			x

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици						
Стручност							
Подаци							
Методологија							

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика (просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност					
Подаци					
Методологија					

3.2.3. Приједлог мјера и активности за смањење ризика од Поплаве у сливу Бљечевачке ријеке и Крижевичке ријеке

Превенција:

- Урадити просторно планска документа у складу са важећим прописима како би се обуставила и забранила нелегална градња
- Вршити континуирану едукацију становништва о начину кориштења земљишта на површинама које је подложно поплава
- Редовно преношење информација грађанима на угроженом подручју о стању водостаја на ријеци.
- Редовно одржавање уређеног корита ријеке Крижевце

Одговор

- У случају плављења стамбених објеката извршити евакуацију угроженог становништва на безбједну локацију
- Ангажовати становништво
- У случају угрожености домаћих животиња извршити евакуацију стоке на сигурно
- Извршити у сарадњи са предузећем „Путеви Српске“ све мјере на обустави саобраћаја на Регионалном путу Братунац-Скелани и саобраћај преусмјерити на алтернативне правце
- У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених

Опоравак

- Чишћење просторија, процјена и санирање штете.
- Стварање услова за брз и неометан живот.
- Санација пута ако је исти оштећен

Број и назив сценарија
3.2. ПОПЛАВЕ Сценариј бр:7
Поплаве у сливу Сашке ријеке
Врста репрезентативног ризика
Поплаве
Координатор за ризик – носилац израде сценарија
Начелник одјелјења за привреду и друштвене дјелатности
Увод у сценариј
У случају изливања Сашке ријеке из свог корита, која би засигурно собом понијела и муљ из бране рудника Сасе, не само да би физички била угрожена насељена мјеста Коштановице, Биљача, Бјеловац, већ би муљ из таложника рудника олова и цинка Сасе поплавио све приобалне парцеле, чиме би их загадио тешким металима, који се из поменутог земљишта не могу елиминисати десетинама година. Сав живи свијет настањен у Сашкој ријеци би био уништен, биљни свијет у приобаљу би био спаљен, земљиште неупотребљиво. Таквих сценарија се сјећамо од уназад пар десетак година.
Анализа сценарија
Анализа изложености
Са обје стране Сашке ријеке се налази велики број стамбених објеката који приликом

великих падавина могу бити поплавлјене, а такође може бити и угрожена флотација рудника Сасе, а тиме комплетан биљни и животињски свијет у сливу сашке ријеке.

Опис највјероватнијег нежељеног догађаја

Нежељени догађај се односи на плавлјење и уништавање стамбених објеката и еко сфере

Анализа вјероватноће/учесталости

Према подацима из Општинске Цивилне заштите од Сашке ријеке односно високог водостаја ријеке врло често су угрожене парцеле које вежу уз ријеку, а то је углавном пољопривредно земљиште. Посебно изражене поплаве су у рејону насеља Коштановице, Биљача и Бјеловац.

Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталосту једном у 2 до 20 година.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	X
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Кашњење са обавјештењем о могућој поплави;
- Непостојање одбрамбених насипа;
- Нефункционисање система за дојаву опасности
- Неедуковани грађани о опасностима које могу задесити њихово подручје.
- Капацитети одбране од поплава слаби

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

X	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени локацији
	ИНДУСТРИЈА	Поплава би угрозила рудник Сасе
	ЕНЕРГЕТИКА	-Тrafo станице која напаја подручје мјесних заједница које се налазе у сливу
	РУДАРСТВО	-Рудник Сасе
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	-
	САОБРАЋАЈ	Могућ прекид регионалног пута Братунац-Коњевић Поље
	ЗДРАВСТВО	
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-Водоводна мрежа за снабдјевање урбаног дијала Братунца и сеоски водоводи
	ВОДОПРИВРЕДА	-Промјена изгледа корита Сашке ријеке после високих вода
	ХРАНА И ПИЋЕ	
	ФИНАНСИЈЕ	-

	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	Превоз руде из рудника Сасе
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	
	КУЛТУРНА ДОБРА	Вјерски објекти и гробља
	ПРИРОДНА ДОБРА	Нарушавање еко система

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	х
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%(500000-1000000)	
4	Значајне	од 10% до 20%	х
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	х
4	Значајне	од 10% до 20%(1-2 miliona)	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	х

Опис догађаја са најтежим посљедицама

У случају пуцања бране рудника Сасе дошло би до велике еколошке катастрофе у сливу

Сашке ријеке,а затим и слив ријеке Дрине у коју се Сашка ријека улива.Дошло би до помора рибе и бољног свијета.

Анализом историјске слике ризика и да су поплаве у наведеном рејону биле 2012 и 2014 године постоји оправдано вјеровање о учесталости наведеног ризика.

Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „**ниска**“, односно са учесталошћу **једном 20- 100 година**.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	х
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- фактори рањивости као и за највјероватнији нежељени догађај.
- Велики број објеката уз ријечно корито је без грађевинске дозволе
- Лоши приступни путеви обали ријеке
- У наведеном дијелу нема никаквих заштитних насипа
- Непровођење вјежби за случај поплава

Анализа посљедица

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	10 члановаТВСЈ , 10 чланова рафтинг клуба, , 15 радника ЈП„Рад“ и АД„Грдаска Чистоћа“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,дистерна за воду ЈП„Рад“ , грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине(
Особље	14 члановаТВСЈ , 10 чланова рафтинг клуба, , 15 радника П„Рад“ и АД„Грдаска Чистоћа“
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај,обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац,рафтинг клуб
Информације-база података	Стратегија развоја,Завод за статистику РС-е, ХМЗ РС ,Подаци из општинске управе
Логистика	

Матрица процјене капацитета

	Процјена капацитета општине

Категорија	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
Означити са х				
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	х		
3	Потребне велике промјене		х	х

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од поплава на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном вјероватноћом**“, односно са учесталošћу **једном у 2 до 20 година**. Међутим, сама изложеност терена увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир могуће посљедице, односно ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава на подручјусвих МЗ у Сливу Сашке ријеке се може процијенити као „**просјечан**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Поплаве у сливу Сашке ријеке		
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од Поплава које би захватиле сва насеља у сливу Сашке ријеке. У случају оваквог догађаја у у току дана утицај поплава на људе је мање израженији јер могућност спашавања је лакша и једноставније него у ноћним сатима.Сама евакуација и смјештај угроженог становништва је лакша

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**ниска**“, односно са учесталošћу **једном у 20 до 100 година**. Међутим, због све чешћи екстремних случајева великих кишних падавина у сливу Сашке ријеке, фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава већих размјера може се процијенити као „**низак ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЛЈЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)			Поплаве у сливу Сашке ријеке		
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Поплава које би захватиле Сва насеља од Глогове до Борковца	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Пуцање или преливање бране што би изазвало поплаве
Поплаве у насељеним мјестима Коштановице, Биљача и Бјеловац и дио пољопривредног земљишта	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Поплаве у насељеним мјестима Коштановице, Биљача и Бјеловац и дио пољопривредног земљишта
	Прихватљиво подручје, нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(збир колона 2 и 3)
Поплава које би захватиле Сва насеља од Саса до Бјеловца	4	4	8
Поплаве од ријеке Дрине у цијелом сливу	1	3	4

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	ДА
Базе податка које могу користити друге државе да/не	ДА
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	ДА
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	да
Навести међународне иницијативе, уговоре, протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Изразито велике количине кише у кратком временском периоду
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Новембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

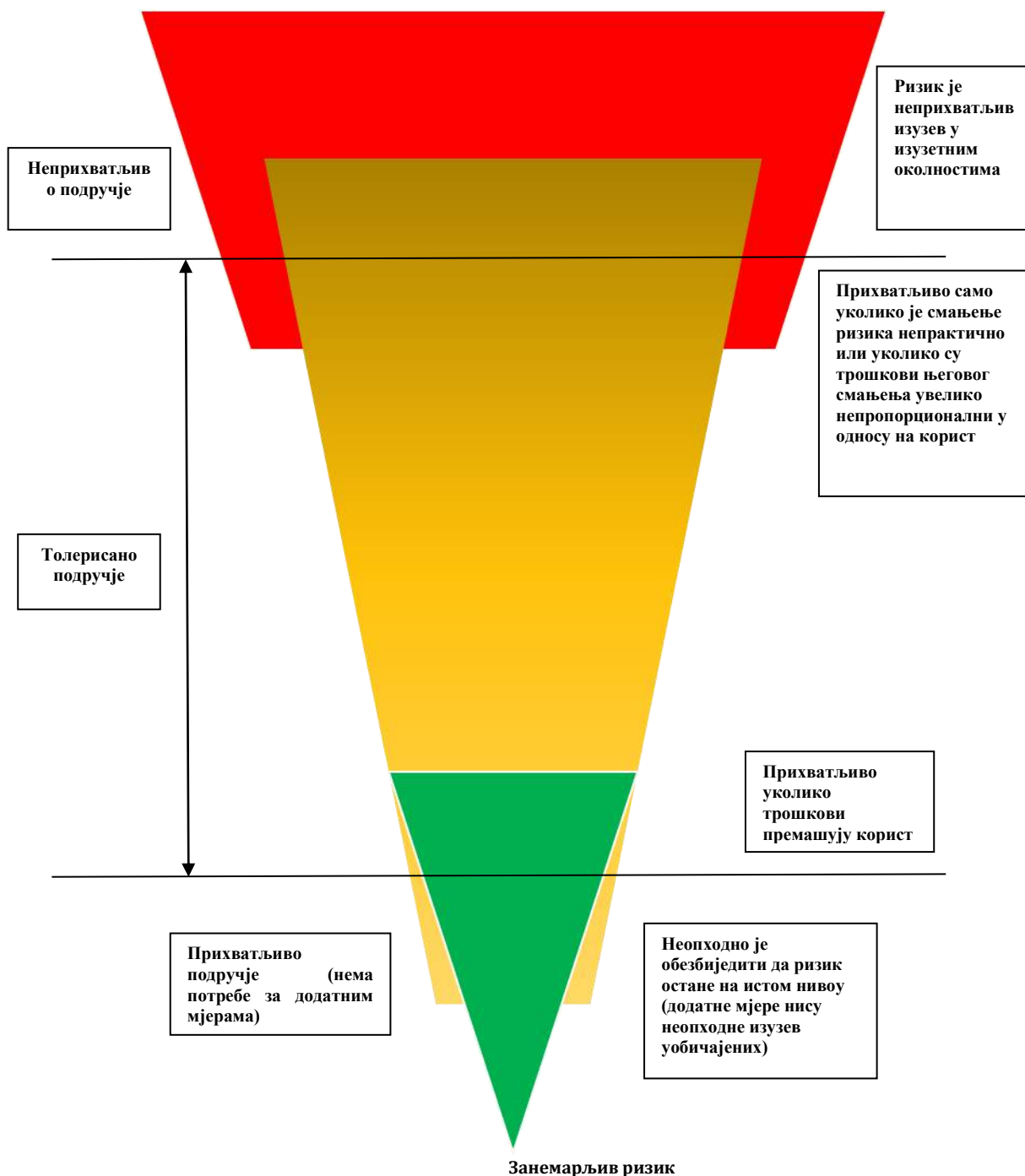
		Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати х		
висока непоузданост	3	х	х	
Ниска непоузданост	2			
Врло ниска непоузданост	1			х

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици						
Стручност							
Подаци							
Методологија							

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика (просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност					
Подаци					
Методологија					

3.2.4. Приједлог мјера и активности за смањење ризика од Поплаве у рејону слива Сашке ријеке

Превенција:

- Урадити просторно планска документа у складу са важећим прописима како би се обуставила и забранила нелегална градња
- Вршити континуирану едукацију становништва о начину кориштења земљишта на површинама које је подложно поплавама
- Решити питање држања римских ископина на локацијама које су заштићене од поплава.
- Редовно преношење информација грађанима на угроженом подручју о стању водостаја на ријеци.

Одговор

- У случају плављења стамбених објеката извршити евакуацију угроженог становништва на безбједну локацију
- Ангажовати становништво
- У случају угрожености домаћих животиња извршити евакуацију стоке на сигурно
- Извршити у сарадњи са предузећем „Путеви Српске“ све мјере на обустави саобраћаја на Регионалном путу Братунац-Скелани и саобраћај преусмјерити на алтернативне правце
- У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених

Опоравак

- Чишћење просторија, процјена и санирање штете.
- Стварање услова за брз и неометан живот.
- Санација пута ако је исти оштећен

Број и назив сценарија
3.2. ПОПЛАВЕ Сценариј бр:8
Поплаве у рејону Кравице,Хрнчића,Коњевић Поља
Врста репрезентативног ризика
Поплаве
Координатор за ризик – носилац израде сценарија
Начелник одјелјења за привреду и друштвене дјелатности
Увод у сценариј
Изливањем Кравичке ријеке угрожена су насељена мјеста Кравица,Сандићи,Лолићи,Первани,Хрнчићи и Коњевић Поље. Ријека Јадар плави насељено мјесто Коњевић Поље,и то све објекте и пољопривредно земљиште лоцирано између магистралног пута М Зворник – Сарајево и десне обале ријеке Јадар.Након поплава 2014.године корито Кравичке ријеке је санирано,урађене обало утврде,кроз насељено мјесто Кравица изграђена су три моста која су током поплава 2014.године уништена,урађени су земљани радови на прочишћавању исте и изграђена обало утврда од Сандића до Коњевић Поља.
Анализа сценарија
Анализа изложености
Са обе стране Кравичке ријеке и десне стране Ријеке Јадар ријеке се налази велики број стамбених објеката који приликом великих падавина могу бити поплавлени,као велики број пластеника пољопривредних произвођача и двије фарме пилића као и хладњача за прераду јагодичастог воћа у Кравици.
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја
Нежељени догађај се односи на плављење и уништавање стамбених објеката и еко сфере
Анализа вјероватноће/учесталости
Према подацима из Општинске Цивилне заштите од Кравичке ријеке односно високог

водостаја ријеке врло често су угрожене парцеле које вежу уз ријеку, а то је углавном пољопривредно земљиште. Посебно изражене поплаве су у рејону насеља Кравица, Сандићи, Лолићи, Первани, Хрнчићи и Коњевић Поље

Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна вјероватноћа“, односно са учесталосту једном у 2 до 20 година.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	Х
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Кашњење са обавјештењем о могућој поплави;
- Непостојање одбрамбених насипа;
- Нефункционисање система за дојаву опасности
- Неинформисани грађани о опасностима које могу задесити њихово подручје.
- Капацитети одбране од поплава слаби

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени ,локацији
	ИНДУСТРИЈА	Прехрамбена индустрија
	ЕНЕРГЕТИКА	-Трафо станице која напаја подручје мјесних заједница које се налазе у сливу
	РУДАРСТВО	
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	
	САОБРАЋАЈ	Могућ прекид регионалног пута Братунац-Коњевић Поље Милићи-Зворник
	ЗДРАВСТВО	Амбуланта у Кравици
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-Водоводна мрежа за снабдјевање урбаног дијала Братунца и сеоски водоводи
	ВОДОПРИВРЕДА	-Промјена изгледа корита Сашке ријеке после високих вода
	ХРАНА И ПИЋЕ	
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	Превоз нафтних деривата регионалним путем
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	
	КУЛТУРНА ДОБРА	Вјерски објекти и гробља
	ПРИРОДНА ДОБРА	Нарушавање еко система

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	х
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10% (500000-1000000)	Х
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	Х
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	
4	Значајне	10000 до 30000	Х
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Анализом историјске слике ризика и да су поплаве у наведеном рејону биле 2012 и 2014 године постоји оправдано вјеровање о учесталости наведеног ризика. Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „**ниска**“, односно са учесталошћу **једном 20- 100 година**.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	Х
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- фактори рањивости као и за највјероватнији нежељени догађај.
- Велики број објеката уз ријечно корито је без грађевинске дозволе
- Лоши приступни путеви обали ријеке
- У наведеном дијелу нема никаквих заштитних насипа
- Непровођење вјежби за случај поплава

Анализа посљедица

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	14 члановаТВСЈ , 10 чланова рафтинг клуба, , 15 радника ЈП„Рад“ и АД„Грдаска Чистоћа“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,цистерна за воду ЈП„Рад“ , грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине(
Особље	14 члановаТВСЈ , 10 чланова рафтинг клуба, , 15 радника П„Рад“ и АД„Грдаска Чистоћа“
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај,обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ, ТВЈ Братунац,рафтинг клуб
Информације-база података	Стратегија развоја,Завод за статистику РС-е, ХМЗ РС ,Подаци из општинске управе
Логистика	

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	х	х	х
3	Потребне велике промјене			

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од поплава на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном вјероватноћом**“, односно са учесталашћу **једном у 2 до 20 година**. Међутим, сама изложеност терена увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир могуће посљедице, односно ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава на подручјусвих МЗ у Сливу Сашке ријеке се може процијенити као „**просјечан**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Поплаве у сливу Кравичке ријеке и Јадра		
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од Поплава које би захватиле сва насеља у сливу Јадра и Кравичке ријеке. У случају оваквог догађаја у у току дана утицај поплава на људе је мање израженији јер могућност спашавања је лакша и једноставније него у ноћним сатима.Сама евакуација и смјештај угроженог становништва је лакша

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**ниска**“, односно са учесталашћу **једном у 20 до 100 година**. Међутим, због све чешћи екстремних

случајева великих кишних падавина у сливу Јадра и Кравичке ријеке, фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава већих размјера може се процијенити као „Просјечан ризик“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Поплаве у сливу Кравичке ријеке и Јадра		
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика (АЛАРП метода)

Поплава које би захватиле Сва насеља од Кравице до Коњевић Поља	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Поплава које би захватиле Сва насеља од Кравице до Коњевић Поља
Поплаве у насељеним мјестима Кравица,Сандићи,Лолићи,Первани,Хрнчићи и Коњевић Поље и дио пољопривредног земљишта	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Поплаве у насељеним мјестима Кравица,Сандићи,Лолићи,Первани,Хрнчићи и Коњевић Поље и дио пољопривредног земљишта
	Прихватљиво подручје , нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(збир колона 2 и 3)
Поплава које би захватиле Сва насеља од Кравице до Коњевић Поља	3	3	6
Поплаве од ријеке Јадар	2	2	4

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	не
Базе податка које могу користити друге државе да/не	не
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	не
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	да
Навести међународне иницијативе,уговоре,протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Изразито велике количине кише у кратком временском периоду
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Новембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

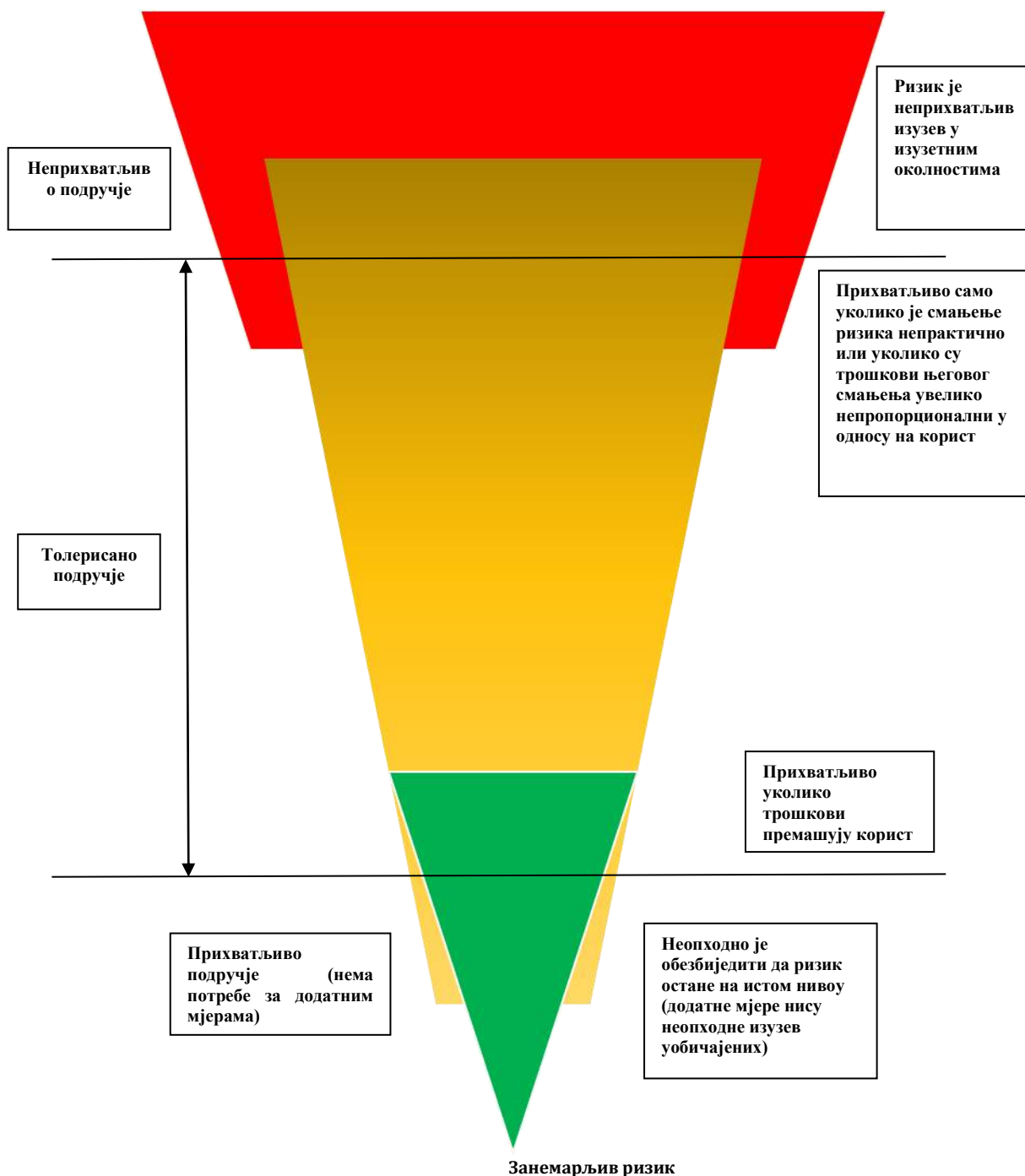
	Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати x	
висока непоузданост	3	x	
Ниска непоузданост	2		
Врло ниска непоузданост	1		x

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици					
Стручност						
Подаци						
Методологија						

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност					
Подаци					
Методологија					

3.2.5. Приједлог мјера и активности за смањење ризика од Поплаве у рејону слива ријеке Јадар и Кравичке ријеке

Превенција:

- Урадити просторно планска документа у складу са важећим прописима како би се обуставила и забранила нелегална градња
- Вршити континуирану едукацију становништва о начину кориштења земљишта на површинама које је подложно поплавама
- Решити питање држања римских ископина на локацијама које су заштићене од поплава.
- Редовно преношење информација грађанима на угроженом подручју о стању водостаја на ријеци.

Одговор

- У случају плављења стамбених објеката извршити евакуацију угроженог становништва на безбједну локацију
- Ангажовати становништво
- У случају угрожености домаћих животиња извршити евакуацију стоке на сигурно
- Извршити у сарадњи са предузећем „Путеви Српске“ све мјере на обустави саобраћаја на Регионалном путу Братунац-Коњевић Поље и магистралног пута Милићи-Зворники саобраћај преусмјерити на алтернативне правце

-У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених

Опоравак

- Чишћење просторија, процјена и санирање штете.
- Стварање услова за брз и неометан живот.
- Санација пута ако је исти оштећен

3.2.6. Анализа капацитета од поплава

Организација спровођења мјера заштите спашавања на води и под водом базира се на реализацији превентивно техничких мјера, интервентних мјера и реализацији мјера за ублажавање и отклањање последица плављења одређеног подручја на територији општине.

Реализација превентивно – техничких мјера се односи на осматрање и праћење свих водних објеката односно ријека на подручју општине.

Најважнију превентивну мјеру заштите од поплава представља изградња водозащитних објеката на ријеци Крижевици те редовно чишћење и исправљање ријечних корита бујичних водотока и канала за одвод површинских вода. Врло важан сегмент превентивног дјеловања је благовремена реализација мјера прописаних Планом активности у припреми и провођењу мјера заштите и спашавања од поплава који се доноси сваке године као и поштивање прописа при изградњи објеката у зонама плављења.

Интервентне мјере у случају поплава односе се на организацију заштите и спашавања становништва у плавном подручју а по потреби и њихове евакуације и стварање услова за нормалан живот на измјештеној локацији. У ову мјеру такође спада и ангажовање људства и механизације за организацију превоза чамцима, изградњу привремених насипа као и преусмјеравање отицања воде из поплавлених подручја.

Јединица за заштиту и спашавање општине Братунац располаже са малим бројем људи и углавном је наслоњена на ТСВЈ Братунац. Што се тиче опремљености јединице веома је скромна и углавном у случају поплава се ангажује механизација и чамци од приватних предузећа која раде на подручју општине.

Мјере за ублажавање последица се углавном свode на санацију терена, дезинфекцију површина и објеката у плављеној зони, достављање сушилица простора за домаћинства којима је вода ушла у куће и сл.

3.2.7. Приједлог мјера и активности из области заштите од поплава

Општина Братунац узимајући у обзир учесталост поплава као елементарне непогоде, величине угроженог подручја, броја објеката који се плаве и висину материјалних штета на инфраструктури, пољопривреди те разрушености општине је изложена ризику од поплава.

Апсолутна заштита од поплава када се узме у обзир величина сливног подручја, значајан број ријека на подручју општине, степен изграђености водозащитних објеката, степен одржавања ријечних корита, домаћински однос према ријекама, као и цијене коштања изградње водозащитних објеката је у потпуности готово немогућа. Да би се негативни ефекти поплаве као честе елементарне непогоде свели на минимум, потребно је даље развијање система заштите и спашавања људи и материјалних добара у складу са реалним могућностима општине и инсистирање на постепеној изградњи водозащитних објеката који су у надлежности републичких институција. Стога је потребно предузети следеће радње:

- Постојеће водозащитне објекте потребно је редовно одржавати и надограђивати.

- Свакодневно треба подизати свјест код грађана о значају управљања отпадом који у већини случајева заврше у ријекама.
- Неопходно је кадровски и материјално опремати јединицу за заштиту од поплава.
- Потребно је јачати капацитете за смјештај становништва које је евакуисано у случају поплава.
- Успостављање квалитетније евиденције о имаоцима средстава која се могу ставити у функцију заштите од поплава.
- Подизање на виши ниво Хигијенско-епидемиолошке службе Дома здравља те опремање за свим потребним средствима за дезинфекцију простора,објеката у поплављеним подручјима.
- Предузимање ригорозних мјера односно строга забрана градње објеката у подручјима која су често изложена поплавама.

3.3. ЗЕМЉОТРЕС НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ				
Врста репрезентативног ризика				
Земљотрес				
Координатор за ризик – носилац израде сценарија				
Радован Петровић,Координатор за ризик од земљотреса				
Увод у сценариј				
Број и назив сценарија 9.<<<земљотрес на подручју општине Братунац				
Подручје општине Братунац је умјерено угрожено од земљотреса гдје се може очекивати максималан земљотрес јачине 8 степени по МСК скале. Веома је мали број индивидуалних објеката који је слабије грађен односно који нема армирано-бетонских стубова и плоча стога је утицај земљотреса веома низак. Обнова и реконструкција ратом порушених објеката је створила боље и стабилније објекте за живот те тако је смањен утицај земљотреса. Мали број старих кућа је изложен земљотресу посебно у руралним дијеловима општине. Значајне штете од земљотреса би моле претрпјети објекти важнијих институција као што су објекат дијечијег обданишта, Објекат комуналног предузећа, стара грађевинска школа,стара банка,старе стамбене зграде у Немањиној улици, зграде које немају урађене армирано бетонске плоче и стубове те стога утицај земљотреса је већи. Земљотреси који могу погодити подручја у окружењу могу утицати и на подручје општине али у мањем обиму (нпр. земљотрес у Краљеву, Хан Пијеску, Власеници итд).				
Анализа сценарија				
Анализа изложености				
Услед земљотреса на подручју општине од 8 степени по МСК били би изложени следећи објекти:				
1.зграда обданишта				
2.Старе зграде са локалима на градском шеталишту				
3.старе зграде у Немањиној улици (око 200 станара)				
4.објекат старе банке (20 радника и 6 станара)				
5.Објекат старе школе у Кравици				
6.куће и помоћни објекти рађени без армирано-бетонских конструкција				
7.Објекат ЈП„Рад“ Братунац 40 радника				
8.двје мини хидро-централe				
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја				
Нежељени догађај се односи на чињеницу да би услед земљотреса посебно у вријеме када већина становништва спава , посебно у објектима без армирано бетонске конструкције гдје би услед рушења или оштећења објеката за становање могло довести до повређивања и страдања становништва а значајно би утицало и на психу становништва				
Анализа вјероватноће/учесталости				
Према подацима из института за сизмологију РС на до сада није забиљежен епицентар потреса у Братунцу , него су то били обично земљотреси у релативно удаљеним срединама(Хан пијесак, Власеница,Краљево,Петриња.)				
Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости				
Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х

1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	X
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Стамбни објекти старије градње без армираног бетона
- Пословни простори –објекти јавних служби грађени почетком 20 вјека
- Индивидуални стамбени објекти грађени прије 80 година
- Индивидуални стамбени објекти који су били оштећени током последњег рата а након тога реконструисани без претходне провјере „статике“ објекта
- Објекти који су грађени на земљишту подложно утицају земљотреса
- Привредни објекти који услед земљотреса могу изазвати опасност са значајним последицама(нпр.утицај земљотреса на ХЕ Перућац , Акумулацију флотацијског отпада рудника „Сасе“ , плиноводне инсталације,мини ХЕ

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	X
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20%(1-2 милиона)	X
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%(100.000)	X
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	Х
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Земљотрес у урбаном дијелу општине

Анализом историјске података у скороијој будућности није забиљежен снажнији земљотрес на подручју урбаног дијела општине.
Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „ниска“, односно са учесталошћу једном у 20 до 100 година.

Критеријуми за процену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			Одабрана вриједност – означити са х
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	Х
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

фактори рањивости као и за највјероватнији нежељени догађај.

-Раздобље дана када се може десити земљотрес

-Дио седмице када се може десити земљотрес

- Број особа у објекту који је изложенији земљотресу

-Спремност на евакуацију у случају земљотреса

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени локацији
	ИНДУСТРИЈА	- Рудник „Сасе“,ТРБ,
	ЕНЕРГЕТИКА	-Хе Перућац, Мини хидроелектране
	РУДАРСТВО	Брана јаловишта рудника Сасе, урушавање површинских копова и јамских просторија
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	-
	САОБРАЋАЈ	У случају јачег потреса могло би доћи до одрона камења на регионалне и локалне путеве који пролазе кроз камене усјеке или косине
	ЗДРАВСТВО	-
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	Могло би доћи до пуцања водоводних цијеви од градског

		водовода
	ВОДОПРИВРЕДА	-Могло би дожи до пуцања или слијегања мостова
	ХРАНА И ПИЋЕ	-
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	Могло би доћи до пуцања и цурења гаса на бензинским пумпама у Братунцу
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	-
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	-Оштећења на објектима школе
	КУЛТУРНА ДОБРА	Оштећења на културним добрима
	ПРИРОДНА ДОБРА	-

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац ,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	10 члана ТВСЈ , 10 члановаТВЈ јединице , 7 припадника ВТЕ ЦК , 10 радника ЈП,,Рад“Братунац, 10 раднка АД,,Градска чистоћа“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,цистерне за воду из ЈП,,Рад“ и АД,,Градска чистоћа“ , грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине
Особље	10 припадника ТВСЈ,10 чланова јединице ЦЗ-е, 7 чланова,РУЦЗ 10 припадника, 15 радника КП Полет
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај,обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ,ТВСЈ Братунац, ВТЈ ЦК,

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	Х	Х	
3	Потребне велике промјене			Х

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од земљотреса на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**ниска**“, односно са учесталосту једном у 20 до 100 година. Због нелегалне градње и непоштивања

планске документације,градње објеката на властиту одговорнос ,увећава вјероватноћу повреда у случају земљотреса и оштећења објеката.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)			Земљотрес на подручју општине Братунац		
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од земљотреса посебно у оним дијеловима општине у којима постоје објекти који су грађени без употребе армираног бетона односно гдје није чврста градња На подручју општине се очекује следеће у случају земљотреса:Јаче рушење зграда од опеке,Повређивање већег броја људи,Погибија већег броја људи,Колапс општине због нестанка електричне енергије, воде, квара на канализацији, нестанак тел.веза,Епидемије и зараза,Пожари после земљотреса

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном**“, односно са учесталošћу **једном у 2 до 20 година**, Међутим, постоји могућност да земљотрес изазове пратеће опасности које би имале велики утицај у смислу угрожености становништва. Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризицне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава већих размјера може се процијенити као „**висок ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)				Земљотрес на подручју општине Братунац	
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Земљотрес преко 8 ^о MSK-64	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Земљотрес од 7- 8 ^о MSK-64
Земљотрес испод 7 ^о MSK-64	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Земљотрес испод 7 ^о MSK-64
Земљотрес испод 7 ^о MSK-64 без икаквих оштећења објеката	Прихватљиво подручје, нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	Земљотрес испод 7 ^о MSK-64

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(збир колона 2 и 3)
Земљотрес преко 8 ^о MSK-64	2	2	4
Земљотрес испод 8 ^о MSK-64	3	2	5

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	НЕ
Базе податка које могу користити друге државе да/не	НЕ
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	НЕ
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	ДА
Навести међународне иницијативе,уговоре,протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Није утврђено да климатске промјене утичу на ризик од земљотреса
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	-
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

	Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати x	

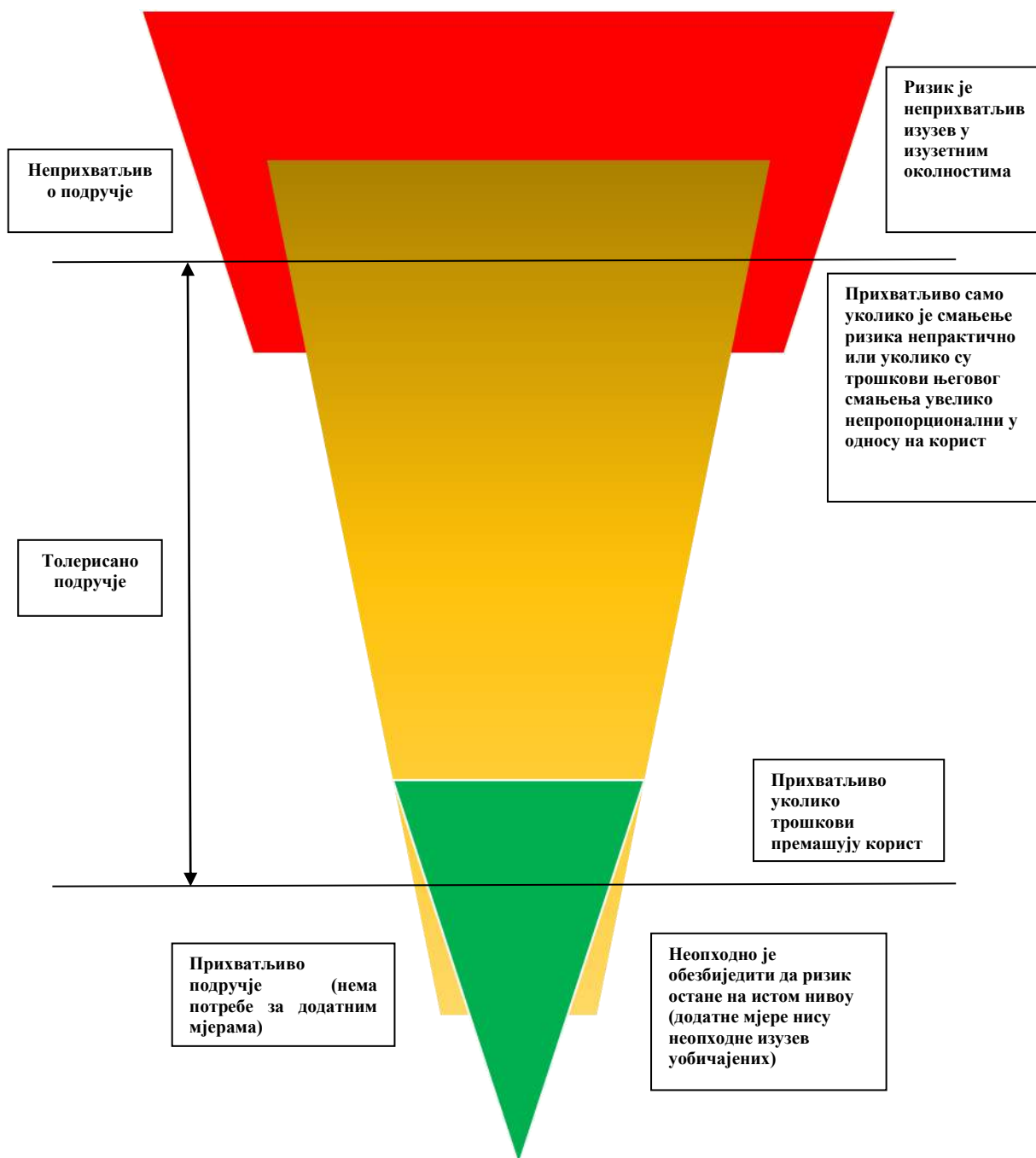
висока непоузданост	3	x	x	
Ниска непоузданост	2			
Врло ниска непоузданост	1			X

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици						
	Земљотрес преко 8 ^о MSK-64	Земљотрес испод 8 ^о MSK-64					
Стручност	2	2					
Подаци	3	3					
Методологија	3	3					

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност	2	2			
Подаци	3	3			
Методологија	3	3			

3.3.1. Приједлог мјера и активности за смањење ризика од земљотреса на подручју општине.

Превенција:

Општина Братунац узимајући у обзир сеизмичко подручје у којем се налази није посебно изложена земљотресима али у случају јачих земљотреса неопходно је:

1. Вршити градњу објеката у складу са планском документацијом односно примјена прописа из домена изградње објеката, урбанизације и планирања мјера заштите.
2. Свакодневно треба подизати свјест код грађана о понашању у случају земљотреса
3. Неопходно је кадровски и материјално опремати јединице за спашавање из рушевина.
4. У јавним објектима који нису грађени да могу издржати земљотрес односно који су подложни земљотресу ограничити боравак у истим.
5. Предузимање ригорозних мјера односно строга забрана градње објеката у подручјима која су често изложена земљотресу или клизиштима без претходне сагласности

Одговор

- Након земљотреса извршити спашавање из порушених/оштећених објеката
- Обезбједити довољне количине воде и хране за угрожено становништво
- Обезбјеђење смјештаја евакуисаног становништва
- Ангажовати јединицу за заштиту и спасавање од рушевина односно јединицу за расчишћавање.

-У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених до ЈЗУ Дом здравља Братунац алтернативним правцима.

-Осигурати ограничење приступа неовлашћеним особама урушеним објектима.

Опоравак

-Мјере за ублажавање последица се углавном свде на чишћење порушених објеката. Чишћење приступних путева.

-Стварање услова за брз и неометан живот-успостављање редовног водоснабдјевања и снабдјевања еле.енергијом.

-Санација путева ако исти оштећени

-Санација оштећених објеката или изградња нових објеката за смјештај становништва које је било погођено земљотресом.

Табела бр.16 Преглед расположиве грађевинске механизације на подручју општине Братунац у случају рушења објеката од земљотреса.

Р.бр	Назив предузећа/установа	Адреса	Назив грађ.механизације	Количина
1.	ЈП „Рад“ Братунац	Светог Саве бб	Цистерна за воду	1
2.	АД „Градска чистоћа		Цистерна за воду	1
3.	Општина Братунац	Братунац	Скип	1
4.	ДОО “Тренд”	Братунац	-Утоваривач	4
			-Багер	4
			-Скип	2
			-Камиона	7
			-ТГ 110	2
5.	„Еuromix“ Братунац	Братунац	Утоваривач-улта	1
			Скип	1
			Кипер камиони	3
6.	„Петропројект“ Братунац	Братунац	Камион штицар	3

3.4.Екстремне метеоролошке појаве

Број и назив сценарија 10. Екстремне метеоролошке појав

3.4. ЕКСТРЕМНЕ МЕТЕОРОЛОШКЕ ПОЈАВЕ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

Врста репрезентативног ризика

Екстремне метеоролошке појаве на подручју општине(Високи снјегови,изузетно ниске температуре,високе температуре-суша, олујни вјетрови, град-туча).

Координатор за ризик – носилац израде сценарија

Андријана Марковић,Одељење за привреду и друштвене дјелатности

Увод у сценариј

Општина Братунац спада у подручја са умјерено континенталном климом коју карактеришу хладне зиме и умјерено топла љета. Општина се простире на надморској висини у распону од 160м(ниво Дрине),819 м Равни Буљим до 1069 метара н.в.(Биљег) што представља потешкоћу у дефинисању јасног климатског подручја.

Зима 2012. била је екстремна, тако да су **изузетно ниске температуре** у периоду крај јануара - фебруар 2012. године биле између 12 – 15 степени испод просјечних вриједности. Поред ниских температура у том периоду, повремено су се јављале и **екстремно ниске температуре**, што су биле најниже забиљежене вриједности икада. У комбинацији са великим сњежним падавинама, то је представљало велику опасност по људе, имовину и инфраструктуру.Ниске температуре односно касни мразеви знатно утичу на воћарске културе посебно малину-купину (случај 2017 год када је причинјена штета од око 1милион КМ)

Врло високе температуре-суша јављају се у љетном периоду, јул – август, а апсолутни максимум забиљежен је у августу 2015. године, 38.6°С.

Град-туча је честа појава током љетњих мјесеци. У анализама учесталости појаве олујног невремена, због њихове просторне ограничености и неједнолике просторне распрострањености, немогуће је добити потпуну слику јављања, будући да се често дешава да олујно невријеме праћено градом прође незабељено на појединим метеоролошким станицама. Зато нема адекватне статистике о њиховом броју, а још мање података о разорном дејству на одређеним подручјима.

Учесталост јављања грмљавинских процеса износи 10 – 40 дана годишње, локално и више, а средњи број дана са појавом града је од 0.2 до 1.1 у години. Олујни вјетар на подручју Сребренице јавља се неколико пута годишње, и то у љетним мјесецима, праћен обилном кишом и градом, када узрокује штету на пољопривредним усјевима, ломи гране на дрвећу, скида цријеп са кровова, кида електроводе, оштећује возила, те наноси повреде људима који се нађу на отвореном.

Сњежне падавине се јављају током зимских мјесеци, углавном од децембра до марта. Сва подручја општине могу бити погођена већим сњежним падавинама али су најугроженија планинска подручја. Снеж се у планинским предјелима јавља најраније, највише га има и најдуже се задржава. Уз висок снијег често се јавља и јак вјетар који прави сметове, те уз ниске температуре представља ризик за лица која се нађу на отвореном простору.

Олујни вјетрови су појава углавном на прелазу између годишњих доба зима –прољеће односно љето- јесен и у периоду нагле промјене температуре ваздуха у љетним мјесецима када се јављају тзв“пијавице“

Општина Братунац је изложена метеоролошким појавама које зависно од подручја и надморске висине у већој или мањој мјери угрожавају становништво и животну средину односно симбиозу биљног и животињског свијета, пољопривредне усјеве и угрожава индустријску производњу.

Анализа сценарија

Анализа изложености

Екстремне метеоролошке појаве које могу погодити подручја општине Братунац у највећој мјери угрожавају животе људи и праве огромну материјалну штету:

- 1.Високи снјегови** на подручјима МЗ Кравица,МЗ Коњевић Поље,МЗ Жлијебац,МЗ Полом,МЗ Осамско,МЗ Слапашница.2012 је нападао снег на читавој територији општине и доста се дуго задржао у граду и насеља изнад 800мнв у осталим мјесним заједницама.
- 2.Регионални,локални и некатегорисани путеви који пролазе на надморским висинама преко 800мнв тешко су проходни или непроходни.
- 3.помоћни објекти-штале за стоку због тежине снијега често оштећују кровове и осталу конструкцију
- 4.Електро мрежа често буде у прекиду због падања стабала на водове.
- 5.Труднице , болесно и старије становништво из разлога отежаног снабдјевања лијековима и транспорта до дома здравља
- 6.Пољопривредне културе посебно воћарске културе и пластеничка производња

Изузетно ниске температуре

- 1.Посебно су изложене воћарске културе-малина и купина на вишим надморским висинама преко 800 мнв (120 хектара под пољ.културама)
- 2.Угрожена сточарска производња-ситна стока
- 3.Водоснабдјевање због залеђавања инсталација

Врло високе температуре-суша

- 1.Водоснабдјевање становништва водом
- 2.Водоснабдјевање стоке и биљних култура
- 3.Трајне последице на земљишту
- 4.Штете на пољопривредним усјевима

Олујни вјетрови

- 1.Угрожавају стамбене објекте
- 2.Угрожавају-оштећују пољопривредну инфраструктуру
- 3.Оштећују шуме
- 4.Угрожавају све јавне и привредне зграде
- 5.Оштећење или рушење електроинсталација
- 6.Угрожавају путну инфраструктуру

Град-туча

- 1.Оштећује стамбене и помоћне објекте у подручјима гдје дјелује град
- 2.Оштећује и уништава пољопривредне усјеве и инфраструктуру
- 3.Оштећује имовину људи
4. Према подацима којима располажемо град-туча је на подручју општине Братунац у протеклих 5 година причинио штете на 20% засада малине као и на осталим пољопривредним усјевима.

Опис највјероватнијег нежељеног догађаја

Нежељени догађај се односи на чињеницу да би услед **Високи снјегова** на подручју општине преко 1м угрозила цијело подручје општине посебно насеља преко 800мнв гдје би дошло до прекида цјелокупне инфраструктуре и увођења ванредног стања и прекида у комуникацији са већином насеља изнад 800мнв те немогућности достављања помоћи угроженом становништву путевима већ само искључиво ваздушним пеутем уколико временских услови дозвољавају.

Анализа вјероватноће/учесталости

Према подацима из Цивилне заштите општине Братунац високи снјегови се могу очекивати у десет година минимум једном.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	Х
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости**Фактори рањивости:**

-Објекти старије градње односно слабије кровне конструкције посебно помоћни објекти у пољопривреди и пластеници , електро мрежа која се протеже кроз или уз шумска подручја, путеви који пролазе преко превоја који су узложени наносима снјјега-сметовима , шуме на великим косинама уз путеве , путне комуникације у усјецима и близу шума.

- Стамбни и помоћни објекти старије градње без армираног бетона подложна рушењу услед велике количине снјјега
- Разрушеност
- Индивидуални стамбени објекти грађени прије 80 година
- Велики равни кровови на помоћним индустријским објектима(гараже, стоваришта)

Анализа посљедица**Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи**

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	Х
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	X
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5% (100.000)	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20%	X
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	X
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама**Високи снијегови**

Анализом историјске података у скорој будућности високи снијегови су забиљежени 1984, 1993, 2010, 2012, 2017, године, изузетно ниске температуре 2008, 2018, Високе температуре – суша 2012 год, олујни вјетрови 2005, 2009, 2016, град-туча 2005, 2009, 2020. Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „просјечна“, односно са учесталошћу једном у 2 до 20 година.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			Одабрана вриједност – означити са х
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	X
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости**Фактори****Снијег**

фактори рањивости као и за највјероватнији нежељени догађај.

-Интензитет падавина, тежина и висина снијега, дуготрајност снијегних падавина

рањивости:

- Припремљеност становништва на високе снијегове
- Ширина и степен територије кој је обухваћен високим снијегом
- Спремност на евакуацију угеоженог становништва

Изузетно ниске температуре

- Лоше топлотно изоловани објекти
- Плитко постављена и топлотно незаштићена водоводна мрежа
- Нестанак воде и мржњење остатка воде у цијевима

Високе температуре-суша

- Плитка земљишта и земљишта без могућности наводњавања
- Слабо издашни извори
- вегетација на плитким и безводним земљиштима
- културе које не подносе високе температуре
- површине под сувом травом подложне пожарима
- одлагалишта смећа без адекватних мјера заштите од самозапаљења

Град-туча

- пољопривредне површине без адекватне заштите од града
- касно дјеловање противградне заштите
- неадекватно заштићена имовина

Олујни вјетар

- Старост и лоше урађени кровни покривачи на објектима
- Лоша заштита објеката у пољопривреди(пластеника)
- Лоша локација постављања објеката
- Неквалитетно и нестручно постављена електро инфраструктура.
- Неквалитетни предајници за пренос телекомуникација

Анализа утицаја последица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени ,локацији
	ИНДУСТРИЈА	Отежано функционисање
	ЕНЕРГЕТИКА	-Електро инсталација,Високонапонска инсталације и водови
	РУДАРСТВО	Утицај метеоролошки појава у већој мјери утиче на експлоатацију површинским путем него у случају подземне експлоатације
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	Рушење предајника у области телкомуникација(КИК,Братунац,Чауш)
	САОБРАЋАЈ	У случају високих снијегова могло би доћи до одрона камења на регионалне и локалне путеве који пролазе кроз камене усјеке или косине, блокирања путева због високих сметова
	ЗДРАВСТВО	Отежан приступ пацијентима
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	Отежано снабдјевање и одвоз отпада
	ВОДОПРИВРЕДА	-Опасности од наглог топљења снијега у снежних лавина
	ХРАНА И ПИЋЕ	Отежано снабдјевање грађана
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	Услед снежних падавина и олујних вјетрова и града посебно су изложена складишта производа
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	Отежано функционисање
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	-Екстремним метеоролошким појавама су су посебно угрожени

		објекти школа у сеоским подручјима односно
	КУЛТУРНА ДОБРА	Оштећења на културним добрима посебно објектима из ранијег периода(куће)
	ПРИРОДНА ДОБРА	Утицај суше ,олујних вјетрова,града посебно би имао утицаја на шуме и шумска подручја која су заштићена.

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац ,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	10 чланова ТВСЈ , 10 чланова јединица ЦЗ , 20 радника ЈП„Рад“ и АД„Градска Чистоћа“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,цистерна за воду ЈП„Рад“ , грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине
Особље	10 припадника ТВСЈ,10 чланова јединице ЦЗ-е, 7 чланова ВТЈ, 20 радника ЈП„Рад“ и АД„Градска чистоћа“
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај,обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац, ВТЈ ЦК,

Од Предузећа значајних за заштиту и чишћење у тренутку када дође до високих снијегова ангажују се следећи капацитети:

Р.бр	Назив предузећа	Адреса	Назив грађ.механизације	Количина
1.	Општина Братунац	Братунац	Скип	2
2.	ЈП„Рад“ Братунац	Братунац	Цистерна за воду	1
3.	АД„Градска чистоћа“	Братунац	Скип	1
4.	ДОО „Тренд“	Братунац	-Утоваривач -Багер -Скип -Камиона -ТГ 110	4 4 2 7 2
5.	ДОО„Зворник путеви“		Гредер Скип Камион	1 1 1
6.	ДОО„Еуромикс“	Братунац	Камион	2
	ШГ„Дрина“ Сребреница	Црни Губер	Тимберчек	1
7.	БХС производња пелета	Братунац	Камиони штицари са дизалицом	2
8.	ДОО„Петропројект“	Братунац	Камиони штицари са дизалицом	2

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са x			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	X	X	

3	Потребне велике промјене			X

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од метеоролошких појава на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечна**“, односно са учесталосту **једном у 2 до 20 година**. Међутим, саме екстремне метеоролошке прилике, неуређеност ријечног корита и сливног подручја увећавају ниво ризика. Када се узму у обзир могуће посљедице, односно ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава од ријеке Крижевица и Бљечевска ријека се може процијенити као „**просјечан**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)			Високи снјегови, високе температуре, суша	Град-гуча	
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Ниске температуре, олујни вјетар		
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од екстремних метеоролошких појава са дужим трајањем и количином падавина (снјегови, кише, град изузетно ниске температуре)

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном**“, односно са учесталосту **једном у 2 до 20 година**. Међутим, постоји могућност да земљотрес изазове пратеће опасности које би имале велики утицај у смислу угрожености становништва². Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава већих размјера може се процијенити као „**висок ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)			Екстремне метеоролошке појаве		
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Екстремне метеоролошке појаве са дужим трајањем и већом количином падавина(снјегови, кише, град изузетно ниске температуре)	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Екстремне метеоролошке појаве са дужим трајањем и мањом количином падавина(снјегови, кише, град изузетно ниске температуре)
Екстремне метеоролошке појаве са кратким трајањем и количином падавина(снјегови, кише, град изузетно ниске температуре)	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Екстремне метеоролошке појаве са кратким трајањем и количином падавина(снјегови, кише, град изузетно ниске температуре)
Екстремне метеоролошке појаве са (снјегови, кише, град изузетно ниске температуре, суше у кратком периоду без штета)	Прихватљиво подручје, нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	Екстремне метеоролошке појаве са (снјегови, кише, град изузетно ниске температуре, суше у кратком периоду без штета)

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(збир колона 2 и 3)
Екстремне метеоролошке појаве са дужим трајањем и већом количином падавина(снјегови, кише, град изузетно ниске температуре)	2	4	6
Екстремне метеоролошке појаве са кратким трајањем и количином падавина(снјегови, кише, град изузетно ниске температуре)	2	3	5

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	ДА
Базе податка које могу користити друге државе да/не	да
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	ДА
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	да
Навести међународне иницијативе, уговоре, протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	За овај ризик климатске промјене битно утичу или одређују ризик
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Током цијеле године

Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете, подаци из РХМЗ.

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

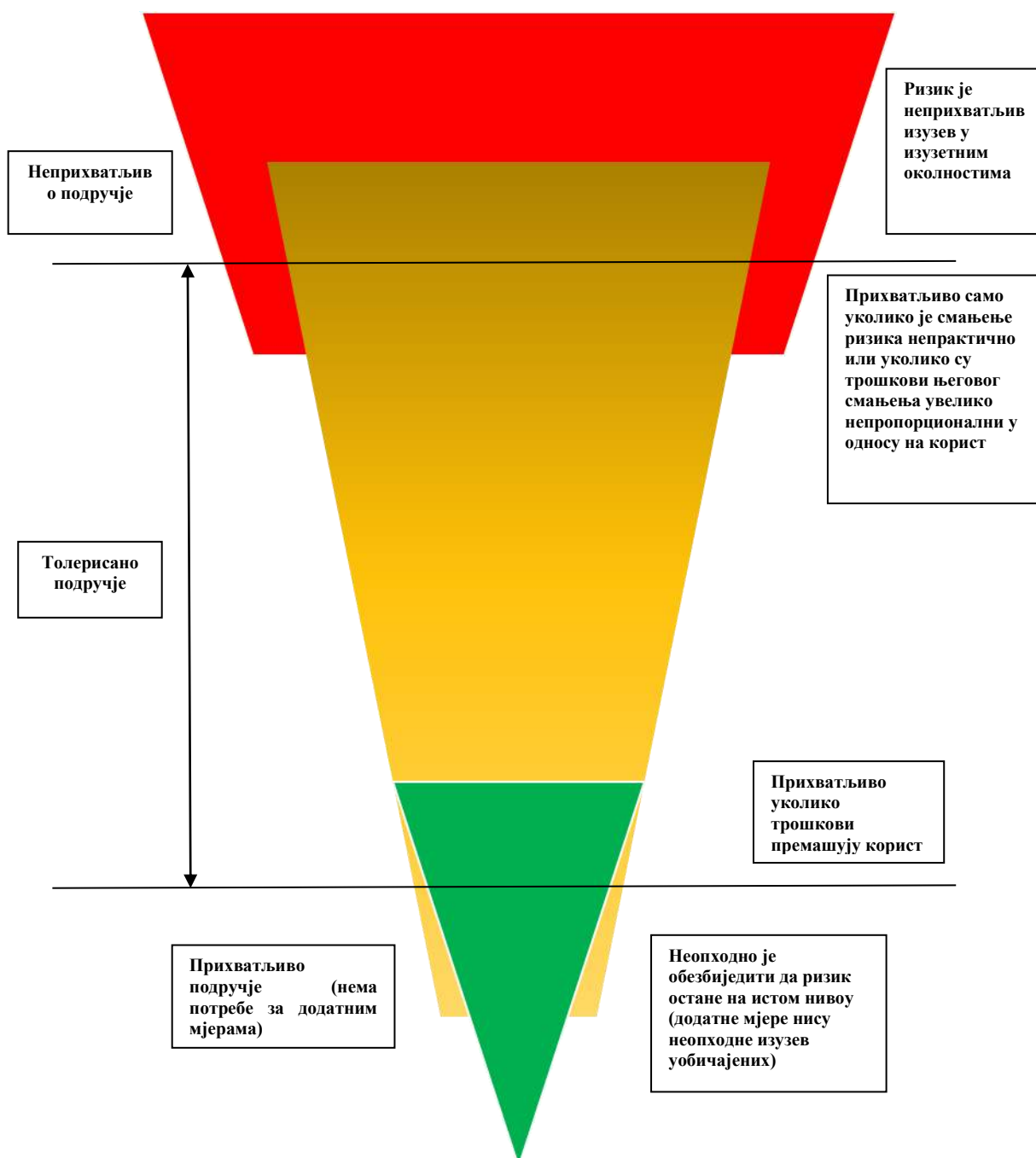
		Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати x		
висока непоузданост	3	x	x	
Ниска непоузданост	2			
Врло ниска непоузданост	1			x

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици					
	Високи снјегови	Ниске температуре	Високе температуре	Град	Олујни вјетрови	
Стручност	3	3	3	4	2	
Подаци	3	4	4	4	3	
Методологија	3	3	3	3	3	

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика (просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност	3	3	3	4	2
Подаци	3	4	4	4	3
Методологија	3	3	3	3	3

3.4.1 Приједлог мјера и активности за смањење ризика од екстремних метеоролошких појава.

Превенција:

Општина Братунац узимајући у обзир надморску висину насељених мјеста, разрушеност подручје неопходно је:

1. Вршити градњу објеката у складу са планском документацијом односно примјена прописа из домена изградње објеката, урбанизације и планирања мјера заштите.
2. Свакодневно треба подизати свјест код грађана о отпорним пољопривредним културама на ниске температуре, отпорне на суше.
3. Неопходно је кадровски и материјално опремати јединице за пружање помоћи угроженом становништву.
4. Јачати капацитете заштите од екстремно метеоролошких појава (заштитне мреже, наводњавање, осавремењавање противградне заштите).
5. Јачање капацитета свјета МЗ у смислу комуникације и одговорног понашања

Одговор

- Хитно реаговање на заштити најугроженијих у смислу евакуације и смјештаја на сигурном
- Обезбиједити довољне количине воде и хране за угрожено становништво

- Обезбјеђење смјештаја евакуисаног становништва
- Ангажовати јединицу за заштиту и спасавање односно доистрибуције неопходне помоћи.
- У случају да има повређених хитно организовати прву помоћ и евакуацију повређених до ЈЗУ Дом здравља Братунац.
- чишћење снијега са угрожених објеката.

Опоравак

- Мјере за ублажавање последица се углавном своди на помоћ становништву за превазилажење несреће.
- Чишћење приступних путева од високог снијега и палих стабала
- Стварање услова за брз и неометан живот-успостављање редовног вод и електро снабдјевања.

Број и назив сценарија 11. Пожари на подручју општине Братунац

3.5. ПОЖАРИ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

Врста репрезентативног ризика

Пожари у шумским подручјима Пожар у руралним дјеловима општине, Пожар у урбаном дијелу општине, Пожар у индустријским зонама, Пожар на бензинским станицама).

Координатор за ризик – носилац израде сценарија

Старјешина ТВСЈ Златан Симић

Увод у сценариј

Општина Братунац је угрожена од пожара како у руралним дијеловима тако и у урбаном дијелу. Подручје општине је покривено шумом у проценту око 64,8% од укупне површине или 10.083,89 хектара је под шумом те стога је повећана угроженост од шумских пожара који се могу појавити у рано пролеће или током сушних лјетних и јесењих мјесеци. Шумски пожари углавном настају као резултат деструктивног антропошког дјеловања у преко 95% случајева, а врло мали проценат можемо приписати другим, односно природним факторима. Пожари у руралним дијеловима општине се углавном дешавају приликом чишћења запуштених парцела односно неконтролисаним спаљивање корова и очишћене траве. Пожари у урбаном дијелу су карактеристични за мјесеце када је појачано ложење дрвета за загријавање простора односно пожари у стамбеним зградама а разлог је нередовно чишћење димних водова-оцака односно кориштење вентилационих цијеви као димњаке што доводи до запаљења посебо у кровном дијелу. Пожари у индустријској зони се могу десити код рада постројења и то у пословним зонама и највише у локалној дрвној индустрији, поготово код произвођача пелета. Пожар у Рудницима је реткост а углавном се дешава на вањским електроинсталацијама. Пожар у предузећима и ресторанима. Пожар на бензинским станицама: На територији општине Братунац су у раду седам бензинских пумпи и једна плинска станица, а од тога је шест пумпи у урбаној зони и једна у Коњевић Пољу. Карактеристика свих ових пумпи што се налазе у насељу. Мјере заштите од пожара на свим пумпама се максимално проводе и контролише их републичка инспекција.

Анализа сценарија

Анализа изложености

Пожари који могу погодити подручје општине Братунац у највећој мјери угрожавају животе људи и праве огромну материјалну штету:

1. Пожар у шумским подручјима. Најизраженији шумски пожари су у МЗ Коњевић Поље, МЗ Кравица, МЗ Осамско, МЗ Слапашница, МЗ Жлијебац, МЗ Вољавица и МЗ Факовићи. Карактеристика шумских пожара је да је искључиви фактор упале шума човјек. Гашење шумских пожара је условљено приступним тереном, приступним путевима, врсти шуме и сл. Изузетно су тежи за гашење пожари у црногоричној шуми него у бјелогоричној.

Пожари отвореног простора на подручју општине интензивније се јављају у два периода, и то период пред вегетацију март-април и период исушивања вегетације, крај љета јули, август прва половина септембра. Пожари отвореног простора, а тиме и шумски пожари угрожавају: становништво, имовину, инфраструктуру, а посебно животну средину. Шумски пожари углавном настају као резултат деструктивног антропошког дјеловања у преко 95% случајева, а врло мали проценат можемо

приписати другим,односно природним факторима .Дуготрајна суша ствара повољне услове за настанак и ширење пожара,сушењем горивог материјала у шумском земљишту, гдје је посебно опасан дрвенасти суви материјал као дрвени отпаци у виду грана,обореног дрвећа и остале дрвне масе,нарочито у дијеловима гдје се не води рачуна о шумском реду.

На неприступачан терен,постојање мина и НУС-а,лоша мрежа пожарних путева су у највећем случају узрок немогућности гашења пожара односно правовремене интервенције у гашењу пожара у почетном стадијуму.

Пожар у руралним дијеловима општине.

У руралним дијеловима општине најчешће се дешавају пожари на отвореном који су у највећој мјери узроци шумских пожара и пожара на индивидуалним и помоћним објектима.

- 1.Изложеност пољопривредних култура посебно воћа и засада стрних жита
- 2.Запуштене парцеле и њиве представљају опасност за ширење пожара
- 3.Разрушеност села
- 4.Економски објекти и објекти за држање стоке
- 5.објекти школа у сеоским подручјима

Пожар у урбаном дијелу општине

Пожар у урбаном дијелу општине представља велику опасност за грађане и објекте,посебно пожаре у стамбеним зградама које нису адекватно опремљене средствима за гашење пожара нити су грађене тако да имају пожарне степенице.С обзиром да се у већини стамбених зграда као огревно средство користи дрво или угаљ,а као димњаци се користе и вентилациони отвори који нису намјењени за димњаке,може довести до појаве пожара.

Евидентно је да већина стамбених зграда нема формирану заједницу етажних власника која би могла да ријешава питања из области превентивних мјера заштите од пожара у зградама.

- 1.Стамбени објекти без класичних димњака
- 2.Стамбени објекти старије градње
- 3.Стамбени објекти гдје нема заједнице етажних власника-нема управника зграде
- 4.Стамбени објекти без хидрантне мреже и других средстава за гашење пожара
- 5.Котловнице које загријавају јавне објекте
- 6.Објекти без одговарајућих приступних и пожарних путева

Пожар у индустријским зонама

- 1.Пожар у ТРБ Братунац
- 2.Пожар у погону ДОО“Петропројект“за прераду дрвета у Дринској улици
- 3.Пожар у индустријској зони стара пилања (ДОО„Гама-пром“, БХС-производња пелета, Јокић-производња пелета)

Пожар на бензинским станицама

1.Пожар на бензинској станици „Нестро петрол“ Братунац,„Ранкић петрол“(ул.Светог Саве,„Нешковић-петрол“ ул.Светог Саве,„Хифа-петрол“ул.Светог Саве,Пунионица плина (ТНГ),„Деско“ул.Светог Саве, „Ранкић петрол“ул Гаврила Принципа. „Ранкић петрол“ на новом граничном прелазу.

2.Пожар на бензинској станици „ММ“ Коњевић Поље.

3.Бензинске пумпе су лоциране у насељу у близини стамбених објеката.

Пожар на саобраћајним средствима

1.Пожари на саобраћајним средствима изазвани саобраћајним удесима или неисправним инсталацијама на аутомобилима

Опис највјероватнијег нежељеног догађаја

Нежељени догађај се односи на чињеницу да би услед **Шумског пожара на подручју МЗ Жлијебац у селима Јошева и Јагодња у црногоричној шуми** што би угрозило насеља Жлијебац и Малешевићи те довело до катастрофалне штете за шуме,биљни и животињски свијет.Удаљеност од сједишта ТВСЈ Братунац око 38 км ,макадамски пут,

отежан приступ, висока надморска висина, причињењена штета је огромна, економски губици велики а период обнове дуготрајан.

Пожар у руралним дијеловима посебно приликом чишћења закоровљених парцела те неконтролисаног спаљивања истог шти представља основни узрок преноса пожара у засаде малине, купине и другог воћа које у шумска подручја посебно подручја са црногоричном шумом. Удаљеност Територијалне ватрогасне јединице и немогућност брзог дјеловања

Пожар у урбаном дијелу општине у густо насељеној згради-групи зграда у случају упале кровне конструкције или стана, посебно у зградама гдје непостоји хидрантска мрежа односно гдје се неодржавају димоводи (случај из јануара 2022 године у ул.17.априла (Ламеле) гдје су услед пожара оштећена десет стамбених јединица и погинула два станара због не благовременог пријављивања пожара и недостатка хидрантске мреже. Пожар на силосу за пиљевину ДОО „Петропројект“ Братунац, на парионици ДОО „Гама-Пром“ Братунац

Пожар у индустријским зонама

Највјероватнији догађај је пожар у објектима предузећа „Технички ремонтни завод“ Братунац гдје би последице тог пожара осјетили сва правна и физичка лица на подручју општине па и шире. С обзиром да се ради о производњи наоружања, пожар би нанео немјелјиву штету.

Пожар на бензинским свим бензинским станицама у граду, пожар може проузроковати и експлозију ТНГ –а који се продаје на истим пумпама као и угрожавање околних стамбених објеката и животе људи. Долазак ТВСЈ Братунац се може очекивати у периоду од 10-15 минута док долазак ТВСЈ Братунац на бензинску станицу у Коњевић Поље може да траје 30-40 минута

Анализа вјероватноће/учесталости

Према подацима из Цивилне заштите општине Братунац пожари се могу очекивати у години минимум једном.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			Одабрана вриједност – означити са х
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	Х

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Објекти без опреме и средстава за заштиту од пожара
- Разрушеност територије
- Неадекватна обученост особља задуженог за провођење мјера заштите од пожара
- Непридржавање и неспровођење мјера заштите од пожара
- неодржавање шумских и пожарних путева
- непостојање противпожарног степеништа у стамбеним зградама.

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи

Критеријум – обољели,

Одабрана

Категорија	Посљедице	отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	X
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина

Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	X
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура

Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5% (100.000)	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	X
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина

Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	
4	Значајне	10000 до 30000	X
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Пожар у урбаном дијелу општине у згуснутом насељу-блоку зграда

У случају пожара у насељу Ламеле гдје имамо 17 улаза које су спојене једна уз другу, гдје немамо пожарних степеништа и гдје хидрантска мрежа није у потпуности функционална

Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „Висока“, односно са учесталошћу 1-2 године.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Вјероватноћа/учесталост				Одабрана вриједност
Категорија	Квалитативна	Вјероватноћа	Учесталост	

оцјена				- означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	Х

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

Пожар у шуми

- Неодржавање шумских путева.
- неконтролисана сјеча и велика количина отпада
- неадекватно чишћење одсјечене шуме испод трасе далековода
- Неадекватна средства за гашење пожара
- Недовољан надзор над шумама у смислу контроле кретања кроз шуму
- Недовољно обучених ватрогасаца
- Подручја загађена минама и СЗР-а

Пожар у руралним дијеловима

- Неочишћена и зарасла имовина-парцеле
- неконтролисано паљење корова и траве
- Недостатак едукације становништва о пожарима
- Разрушеност и неприступачност терена

Пожар у урбаном дијелу општине

- Непостојање противпожарних степеница
- Злоупотреба извода за вентилацију
- Непостојање заједнице етажних власника зграде
- непостојање или дотрајалост хидрантске мреже и ПП апарата у зградама
- Приступни-пожарни путеви не постоје или нису проходни
- Кориштење неадекватних електроинсталација
- Кориштење неадекватних и неконтролисаних плинских боца
- одлагалишта смећа без адекватних мјера заштите од самозапаљења

Пожар у индустријским зонама

- Неадекватна средства заштите од пожара
- Непостојање ватродојавног система
- непостојање јединице за заштиту од пожара у предузећима

Пожар на бензинским станицама

- Продаја нафте и нафтних деривата и ТНГ-а
- Мјере заштите од пожара нису адекватне
- Близина насеља
- велики број људи на бензинским станицама.

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени „локацији
	ИНДУСТРИЈА -производња, укључујући улазне ресурсе, објекте, системе за пренос, складиштење, транспорт производа, енергената и енергије, системи за дистрибуцију	Објекти предузећа, складишта, енергетска постројења
	ЕНЕРГЕТИКА --производња, укључујући улазне ресурсе, објекте, системе за	-Електро инсталације у шумским подручјима, електропостројења,

*пренос,складиштење,транспорт
производа,енергената и енергије,системи за
дистрибуцију*

РУДАРСТВО--производња,укључујући улазне
ресурсе,објекте,системе за
пренос,складиштење,транспорт
производа,енергената и енергије,системи за
дистрибуцију

ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА

ИНФРА.електронске комуникације,пренос
података,информациони системи,пужање аудио и
видео медијских услуга

САОБРАЋАЈ-друмски,железнички,ваздушни
саобраћај унутрашњим пловним путевима

ЗДРАВСТВО-здравствена
заштита,производња,транспорт и надзор над
лијековима

КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ-објекти комуналне
инфраструктуре,а нарочито у области производње и
испоруке воде,пречишћавања и одвођења отпадних
вода,производња и испорука топлотне
енергије,збрињавања отпада из стамбених и
пословних простора и слично

ВОДОПРИВРЕДА

ХРАНА И ПИЋЕ

ФИНАНСИЈЕ

**ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ
ОПАСНИХ МАТЕРИЈА**

**ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ**

КУЛТУРНА ДОБРА

ПРИРОДНА ДОБРА

Утицај шумског пожара на објекте
вентилације за рудник Сасе, пожар на
електропостројењима која користе
рудници(трафо
станице,електромотори и сл),те се
пожар може проширити и на
територију општине Братунац.
Рушење предајника у области
телкомуникација(Кик,)

и У случају јачег потреса могло би доћи
до одрона камења на регионалне и
локалне путеве који пролазе кроз
камене усјеке или косине

Отежан приступ пацијентима

Могло би доћи до оштећења
капацитета за прераду воде односно
загађење изворишта услед остатака
од пожара

-Загађење ријека од остатака од
пожара

Пожар у урбаном и руралном дијелу
може довести до упале складишта
хране и пића док у руралним
дијеловима сви пољопривредни
усјеви би били угрожени као и
објекти за држање стоке.

Финансијска штета која настаје након
пожара је огромна без обзира о којој
се врсти пожара ради.

Угроженост производње и складишта
услед пожара у индустријским
зонама ,складишта репроматеријала
и производа односно дрвних
сортимената у инд.зони (дрвно
прерађивачкој индустрији)

Отежано функционисање

Отежано функционисање установа
због пожара у урбаном дијелу
општине

Оштећења на културним добрима
посебно објектима из ранијег
периода(стећци,стари градови ,
вјерски објекти у сеоским
подручјима.

Шумски пожари и пожари у руралним
подручјима угрожавају природна
добра посебно приватне и државну
шуму,као и воћњаке и малињаке који
су окосница наше привреде.

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену

Обука

Опрема

ТВСЈ Братунац ,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге

14 чланова ТВСЈ , 7 припадника ВТЕ ЦК , 10 радника шумске
управе

Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е ,цистерна за
воду ЈП„Рад“, Средства за гашење пожара ШГ

Особље	Дрине(напртњаче,брентаче,метларке) 10 припадника ТВСЈ,10 чланова јединице ЦЗ-е, , 10 радника ЈП„Рад“, 10 радника ШГ Дрина
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај,обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити испасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац, ВТЈ ЦК,

Капацитети општине

Од Предузећа значајних за заштиту од пожара ангажују се следећи капацитети:

Р.бр	Назив предузећа	Адреса	Бр.људи за гашењепожара	Назив опреме за гашење	Количина
1.	“ШГ Дрина“	Сребреница	10	Напртњаче Метларке Лада нива са резервоаром за воду	30 30 1
2.	ЈП„Рад“Братунац	Братунац	10	Цистерна за воду	1
3.	АД„Градска чистоћа“Братунац	Братунац	5	Цистерна за воду	1
5.					
6.					

Матрица процјене капацитета

Процјена капацитета општине				
Категорија	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
Означити са х				
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	Х	Х	
3	Потребне велике промјене			Х

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од пожара на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**висок**“, односно са учесталосту **једном у 1 до 2 године**. Не придржавање мјера заштите од пожара како физичких тако и правних лица ,недовољно едукације о мјерама заштите од пожара утиче на то да се све више током године дешавају пожари разних врста.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)				Пожар у урбаном дијелу и пожар у пословним зонама	
	УМЈЕРЕНЕ (3)				Пожар у шуми, руралном подручју	
	МАЛЕ (2)				Пожар на бензинским пумпама	
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од пожара посебно у случају пожара у насељу Ламеле гдје имамо 17 улаза који су спојени једна уз другу, гдје немамо пожарних степеништа и гдје хидрантска мрежа није у потпуности функционална

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном**“, односно са учесталошћу **једном у 2 до 20 година**, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од пожара већих размјера може се процијенити као „**висок ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Пожар у урбаном дијелу
гдје се налази група зграда
–Пожар на Ламелама
Пожар у индустријској
зони Поточари угрожено
само једно предузеће

Неприхватљиво подручје

Толерисано подручје

**Прихватљиво подручје ,
нема потребе за
детаљнијим
радом(занемарљив
ризик)**

**Ризик је неприхватљив
осим у изузетним
околностима
Прихватљиво само
уколико је смањење
ризика непрактично
Прихватљиво уколико
трошкови премашују
корист**

**Неопходно је
обезбједити да ризик
останена истом нивоу**

Пожар у индустријској
зони угрожено више
предузећа предузеће
Пожар у руралним
подручјима гдје гори
ниско растине.

Пожари у руралним
дјеловима гдје гори ниско
растине без могућности
ширења.

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(зби р колона 2 и 3)
Пожар у урбаном дијелу гдје се налази група зграда – Пожар у Ламелама	4	3	7
Пожар у руралним дјеловима гдје гори ниско растине	2	4	6

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	НЕ
Базе податка које могу користити друге државе да/не	НЕ
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	НЕ
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	НЕ
Навести међународне иницијативе,уговоре,протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	НЕ

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Климатске промјене битно утичу на ризик
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Новембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај ТВСЈ Братунац

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

	Оцјена стручности	Постојање статистичких података Уписати х	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4		
висока непоузданост	3	Х	
Ниска непоузданост	2		
Врло ниска непоузданост	1		Х

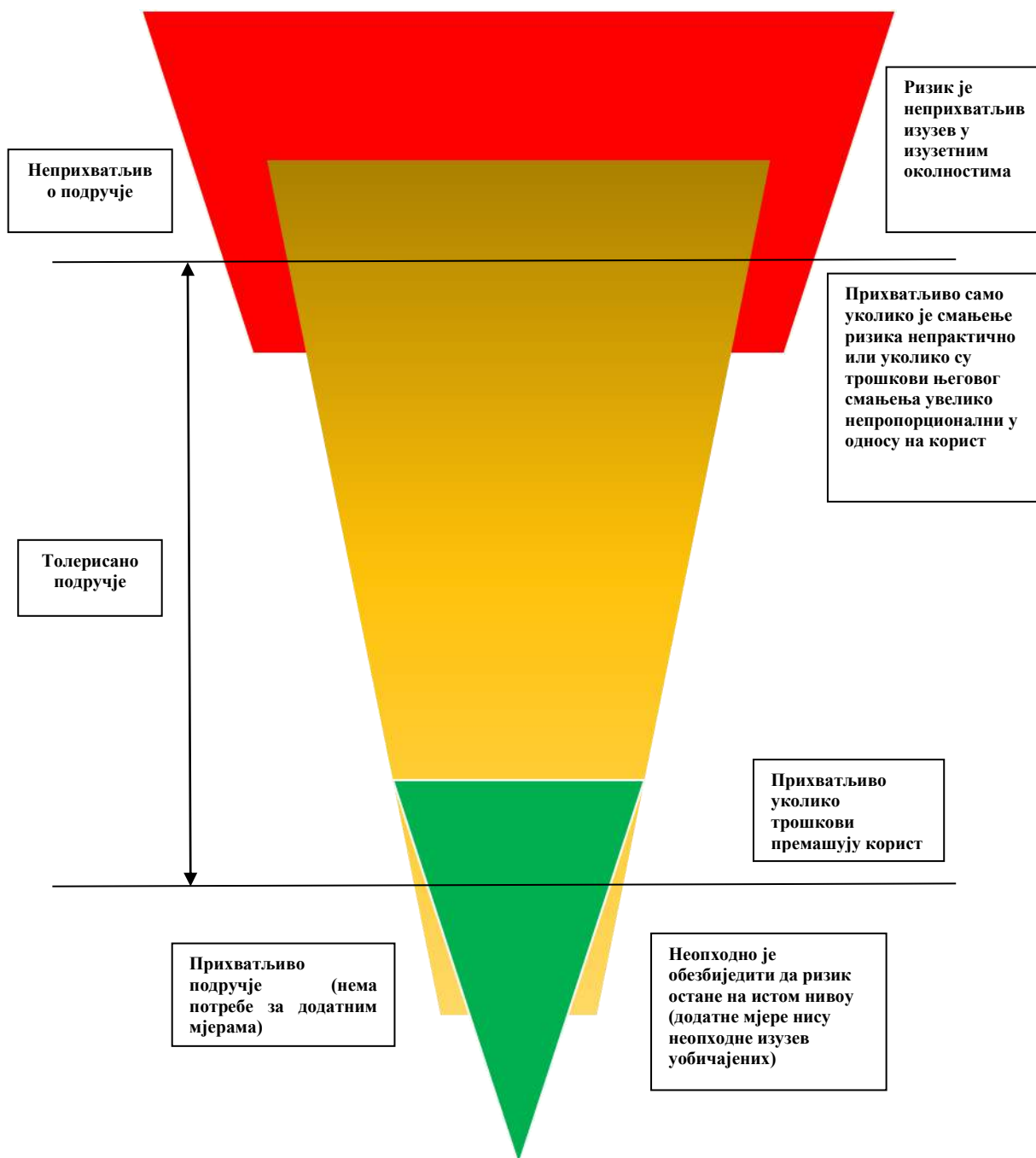
Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Пожар у руралним дј	Пожар у урбаном .дј	Шумски пожари	Пожар у инд.зони	Пожар на бенз.станиц
Стручност	3	2	3	2	1
Подаци	3	2	4	2	1
Методологија	2	2	4	2	1

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност		2			
Подаци		2			
Методологија	1	1	1	1	

3.5.1. Приједлог мјера и активности за смањење ризика од пожара.

Превенција:

Код пожара у шуми у смислу превенције неопходно је:

- одржавати шумске путеве,
- чишћење шуме од шумског отпада
- одржавање водозавхвата за потребе гашења пожара
- редовно надгледање и праћење шумских подручја посебно у вријеме високе угрожености од пожара
- забрана ложења ватре у шумским подручјима
- обука припадника јединица за заштиту од пожара
- редовна набавка и одржавање средстава за гашење

Код пожара у руралним подручјима у смислу превенције неопходно је

-вршити едукацију становништва које живи по селима посебно становништва које живи у склопу националног парка и ловишта.

- Опремање становништва са брентачама за воду
- Постављање обавјештења о забрани паљења у периоду високе пожарне угрожености

Код пожара у урбаном дијелу у смислу превенције неопходно је:

- поштивање мјера прописаних просторним планом

- редовно контролисање и одржавање колективних ложишта и димњака
- едукација становништва
- редовна контрола хидрантске мреже и ПП апарата у зградама за становање
- провођење мјера заштите од пожара у свим јавним установама и организацијама
- обилежавање траса за евакуацију,
- изградња пожарних степеница
- изградња ватродојавног система

Код пожара у индустријским зонама у смислу превенције неопходно је

- одржавање приступних путева
- редовна контрола свих система за заштиту од пожара
- поштивање свих мјера производње и складиштења са становишта заштите од пожара

Код пожара на бензинским пумпама у смислу превенције неопходно је

- одржавање приступних путева и система за гашење пожара
- редовна контрола свих система за заштиту од пожара
- поштивање свих мјера приликом складиштења и продаје са становишта заштите од пожара

Одговор

- хитно реаговање на заштити најугроженији у смислу евакуације и смјештаја на сигурном
- обезбједити довољне количине воде и брзо пуњење цистерни за воду
- хитно гашење почетних пожара
- хитно ангажовање снага за гашење пожара (професионалних јединица или повјереника)
- у случају повреда хитан превоз до дома здравља.
- ангажовање снага за заштиту од пожара из сусједних општина.

Опоравак

- Мјере за ублажавање последица од пожара у шумама(садња нових култура, чишћење.
- поправка или замјена објекта оштећених у пожару
- Стварање услова за брз и неометан живот-успостављање редовног вод и електро снабдјевања.

Табела бр. :19 Преглед значајнијих објеката у градском подручју са становишта заштите од пожара.

ОБЈЕКТИ	Инсталације за заштиту од пожара			
	Хидрантска мрежа	Ватродојавна инсталација	Паник расвјета	ПП апарати
Дом здравља	да	Не	Да	да
Пошта	Да	Не	Да	Да
Полицијска станица	Да	Не	Да	Да
Средњошколски центар	Да	Не	Да	Да
ОШ(Братунац,Кравица и подручне школе)	Да	Не	Да	Да
Дјечије обданиште	Да	Не	Да	Да
Пореска управа	Да	Не	Да	Да
Фонд здравства	Да	Не	Да	Да
Дјечији вртић	Да	Да	Да	Да
Омладински центар	Да	Не	Да	Да
Објекат полицијске станице	Да	Да	Да	Да
Зграда општине	Да	Не	Не	Да
Тржни центри(3 маркет,Тропик,)	Да	Не	Да	Да
Занатски центар-пијаца	Да	Не	Да	Да
Катастар	Да	Да	Да	Да
Зграда комуналног предузећа	Да	Не	Да	Да
ДОО„Емпро“	да	да	да	Да
Мотели:„Јасен“ и „Ранкић“	Да	Да	Да	Да
Културни центар	Да	Да	Да	Да
Банке	Да	Не	Да	Да
Вјерски објекти	Не	Не	Да	Да
Фискултурне сале ОШ и СШЦ	Да	Не	Не	Да

Зграда Центра за социјални рад	да	не	не	Да
Технички ремонт Братунац	да	не	не	Да

(извор:Документација Општинске управе Братунац)

Табела бр:17 Пожарне карактеристике значајнијих објеката за индустријску производњу.

Предузеће	Дјелатност	категорија технолошког процес	Пожарно оптерећење (пеме JUS U. J1.030)	Инсталације заштите од пожара		Врста запаљиве материје
				Хидрант мрежа	Ватро. систем	
Технички ремонтни завод ТРБ	Производња наоружања	K5	ниско	да	-	Чврсте и течне
Гама-пром	Дрвна индустрија	K4	ниско	да	-	Чврсте
Петропројект	Примарна и финална прерада дрвета	K4	ниско	да	-	Чврсте
БХС	Производња пелета	K3	ниско	да	-	Чврсте
Емпро	Метална индустрија	K5	средње	да	-	Чврсте
ОПЗ„Инсиеме“	Прерада воћа	K2	средње	да	не	Чврсте
„АГРО-ДР“	Прерада воћа	K2	средње	да	не	Чврсте
Опз„МБ Фруитс“	Прерада воћа	K2	средње	да	не	Чврсте
Еуромикс доо	Производња бетона	K5	средње	да	да	Чврсте/течне
Бензинске пумпе	Продаја течних горива	K3	високо	Да	да	Течно

(извор: Документација Општинске управе Братунац)

Статистички подаци о извршеним интервенцијама ТВСЈ Братунац у последњих 12 година.

година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Стамбени објекти	5	6	2	6	5	7	3	4	8	8	3	6
Индуст.и пословни објекти	1	1	1		2	1	5	1	2	4	2	1
Помоћни објекти	5	6	3	8	4	3		6	2		2	1
Пожар на инсталацијама		4		2	2	3	1	4	3	1	5	6
Пожар димњака	3	5	7	6	6	14	8	8	14	19	16	13
Пожар контејнера	2	6	7	6	9	25	7	17	5	6	5	9
Шумски пожари	20	3	1	11	4	2	6	20	4	10		12
Пожар на саобраћајном средству	5	2	3	1	6	3		3	3	2	3	5
Пожари ниског растива(ливаде,путни појаси,стрњици,дивље	9	11	20	8	79	6	22	37	14	44	8	31

депоније)												
Вађење утопљеника						1	2	1			11	6
Саобраћајни удеси		8	3	1	3	7	2	1	7	3	16	15
Поплаве		13						3			2	
Асистенције	11	16	20	14	8	11	9	93	42	28	63	33
Лажне дојаве(погрешне) излазак на исте				2		7	1	2			2	
Спасавање на неприступачним теренима											2	1
УКУПНО	61	81	67	65	128	90	66	200	104	126	140	139

Укупно за 12 година 1264 интервенција.

ТЕРИТОРИЈАЛНА ВАТРОГАСНО СПАСИЛАЧКА ЈЕДИНИЦА БРАТУНАЦ:
Братунац:04.01.2025.

Табела бр.18.Приказ броја интервенција према класификацији у последњих девет година.

Број и назив сценарија 12.Несреће са утицајем на природу	
Број и назив сценарија	
3.6.НЕСРЕЋЕ СА УТИЦАЈЕМ НА ПОЉОПРИВРЕДУ	
Врста репрезентативног ризика	
Утицај суше на пољопривреду Утицај загађења воде на пољопривреду Утицај поплаве на пољопривреду Утицај касних мразева на пољопривреду Утицај касних снјегова на пољопривреду Утицај биохазарда на пољопривреду Утицај клизишта Утицај пожара Утицај олујног вјетра	
Координатор за ризик – носилац израде сценарија	
Начелник одјељења	
Увод у сценариј	
Пољопривреда на подручју општине Братунац зависно на ком подручју је заступљена, угрожена је од разних опасности природних или других непогода.Значајан број становништва се бави пољопривредом било као основном дјелатношћу или као додатном дјелатношћу.Укупна процјењена пољопривредна површина износи око 19,930 хе а обрађује се око 10 % површина.На подручју општине имамо регистровано 7 регистрованих комерцијалних газдинстава и око 400 некомерцијалних газдинстава.Најзаступљеније пољопривредне културе су Воћарске(малина,купина,шљива,јабука) са годишњом производњом преко 1500 тона, од сточарстава најзаступљеније је узгајање ситне стоке-оваца као и мањи број пољопривредника који држе крупнију стоку 20 сточара. На основу 369 поднјетих захтјева од стране грађана, за процјену штете на воћарским културама услед снијега и мраза у Априлу 2017 године, Комисија за процјену штете настале на пољопривредним културама као последица дјеловања елементарних непогода након рада на терену је утврдила штете на воћарским културама које износе и то: 1.На 1.578.150 садница малине процјењена штета је 930.047,88КМ 2.На 36355 садница купине процјењена штета је 24.264,00КМ 3.На 13550 стабала шљиве,јабуке, крушке штета је 169.375,00КМ 4.На засадима Јагоде на 10,05 дунума штета је 4.725,00КМ 5.Оштећења на 1100 садница ароније и боровнице су око 30%	

Укупна процјењена штета износи:1.128.411,88КМ

Анализа сценарија

Анализа изложености

Природних и других опасности на пољопривреду које могу погодити подручје општине Сребреница у највећој мјери угрожавају животе људи и животиња и праве огромну материјалну штету са дуготрајним последицама:

1.Утицај суше на пољопривреду. Сваке године се може очекивати утицај суше на пољопривреду било ктакорочно због екстремно високих температура у кратком периоду или утицај.Дуготрајна штета на пољопривреди од суше је била 2012 године са сушним периодом од око 6 мјесеци.Директно су погођене биљне културе а индиректно и сточарска и друга производња услед мањености воде за пиће и наводњавање.

2. Утицај загађења воде на пољопривреду

1.посебно је изражено загађење воде услед испуштања опасних материја у ријечне токове те бацање отпада у ријеке(изливање флотацијског отпада у Сашку ријеку)

2.Загађење воде приликом експлоатације руда површинским путем

3.Загађење воде услед киселих киша и директан утицај на пољопривредне културе

4.загађење воде због непланског и неадекватног одлагања комуналног отпада

5.загађење воде због неодговорног бацања отпада угинулих животиња на неодговарајућим мјестима

3. Утицај поплаве на пољопривреду

1.Пољопривредно подручје у МЗ Коњевић Поље,Кравица

Хранча,Подчауш,Осамско,Побрђе је највише изложено поплавама од ријеке Дрине и углавном су угрожене ратарске културе и објекти.-

-Угроженост пољопривредног земљишта уз рујечно корито Крижевице и бљечевске ријеке гдје се углавном узгаја поврће и ратарске културе

3.Угрожена фабрика за прераду малине „Агро-Радовић-Хеко“ Кравица

4.Угрожена фабрика за прераду кромпира

5.поплаве од ријеке Крижевице и утицај на предузеће“Агро ДР“

4. Утицај касних мразева на пољопривреду

1.Касни мразеви на пољопривредним културама на цијелом подручју општине а посебно пољопривредним културама засијаним на висини од преко 500мнв(МЗ Коњевић Поље,Кравица,Полом)

2.Највише су изложене повртларске културе а и засади малине и купине као и друге воћарске културе.

5.Утицај касних снијегова

1.Огромна је штета на засадима малине и купине услед касног снијега који је изузетно тежак и услед тежине ломи родне гране и причињава ненаднокнадиву штету и умањује принос од 20-70 % а карактеристича је сваке треће године

2.Штете од касног снијега остављају губитке и на воћарским културама јабука,шљива,крушка,грожђе)

3.Утицај касног снијега и тежине истог на шумске културе

6.Утицај биохазарда на пољопривреду

1.Утицај појаве заразних болести код домаћих животиња на људе и економију (случа појаве бруцелозе 2008,2008,2019 код сутне стоке, појава бјеснила 2020 код паса и лица, појава болести коња 2013,2014). Након чернобилске несреће радионуклиди отпуштени из постројења контаминирали су подручје површине око 10 милиона km². Укључивањем у ланац исхране радионуклиди су изазвали контаминацију анималних производа на подручју БиХ и великог броја европских земаља са нивоима од 100 до 10.000 пута вишим од нормалних. Као резултат контаминације земљишта након чернобилске катастрофе анимални производи и неке намирнице из појединих подручја Европе и данас показују нивое цезијума више од максимално дозвољених.

У условима контаминације животне средине неопходан је ангажман ветеринарских стручњака у провођењу мјера радијационе заштите и обезбјеђењу хигијенски исправних анималних производа.

2.највећу опасност престављају обе болести животиња које су преносиве и на човјека

3.Болести шума и најезда губара што причинјава огромну штету на шумама и на воћу.

4.штете на пољопривреди од дивљих животиња(зец,срна,дивља

свиња,медвјед,вук,птице)

7.Утицај клизишта на пољопривреду

Клизишта на пољопривредном земљишту остављају значајне последице из разлоге тежине рекултивације истог а најчешће се јављају услед обилних кишних падавина и на косинама.штете од клизишта на пољопривредном земљишту и културама забиљежене су 2014 године на цијелом подручју општине

8.Утицај пожара на пољопривреду

1.пожар на пољопривредном земљишту посебно гдје постоје културе значајну штету оставља због уништавања или оштећења младих засада малине,купине или другог воћа посебно у прољеће због неодговорног паљења корова и суве траве приликом чишћења парцела.

2.паљењем биљних остатака након бербе пшенице или кукуруза у знатној мјери уништава повржину флору и фауну земљишта што трајно деградира земљиште.

9.Утицај олујног вјетра на пољопривреду

Олујни вјетрови причињавају штету ма пластеницима, помоћним објектима, складиштима хране на отвореном,пољопривредним културама које су изложене ломљењу.Подручја изнад 500мнв су посебно изложена олујним вјетровима и очекивати је да се сваке године очекују штете од олујних вјетрова.

10.Утицај града-туче

Утицај од овог природног хазарда на пољопривреду посебно културе које се гаје на отвореном је огроман јер штета није само тренутна веч и дуготрајнија2-3 године зависно од културе.Опасност од града се очекује сваке године а обим штете зависи од дјеловања противградне заштите која покрива цијело подручје општине односно кориштенја сопствени система заштите и од екстерних околности.

Опис највјероватнијег нежељеног догађаја

Утицај поплаве на пољопривреду

Плављење пољопривредних подручја у МЗ Жлијебац,Вољавица,Красанпоље,Осамско и Полом од ријеке Дрине те плавање оталих пољопривредних површина од пијеке Крижевице,Глоговске ријеке,Сашке ријеке,Кравичке ријеке услед обилних падавина већина пољопривредног земљишта би била деградирана а усјеви уништени.

Анализа вјероватноће/учесталости

Учесталост свих наведених опасности на пољопривреду може се очекивати једном у наклама дије године зависно од опасности

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	Х
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- пољопривреда на отвореном
- значајан број пољопривредних-култивисаних парцела је изнад 800мнв
- Неадекватна обученост пољопривредника
- неадекватан избор биљних и животињски сорти/пасмина
- неодржавање ријечних корита и велике количине отпада у истим
- слаба контрола садног материјала, слаба контрола здравља стоке која се увози.

-недовољан број система за заштиту воћарских култура

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	х
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	Х
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5% (100.000)	
3	Умјерене	од 5% до 10%	Х
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	х
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Плављење пољопривредних подручја у МЗ Жлијебац па до МЗ Полом, тј. све МЗ низ ријеку Дрину од ријеке Дрине односно пуцање или преливање хидроакумулација (Хе перућац, МХЕ у Млечви и Руљевићима) те плавење оталих пољопривредних површина од пијеке Крижевице, Глоговске ријеке, Бљечевске ријеке, Сашке ријеке, Кравичке ријеке услед обилних падавина већина пољопривредног земљишта би била деградирана а усјеви уништени

У случају поплава цијело подручје низ ријеку Дрину од Хе Перућац до насеља Ватаљевићи у МЗ Жлијебац па до МЗ Полом би било потопљено

Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „Просјечна“, односно са учесталошћу једном у 2-20 године.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	х
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:
Поплаве подручја низ ријеку Дрину од Хе Перућац до насеља у МЗ Полон.
- Неуређена обала ријеке.
- Нелегална градња објеката уз ријеке
- Велики број засијаних парцела у ближој или даљој близини ријеке
- Неуређеност ријечних корита
- Велике количине смећа и другог отпада у ријекама

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени ,локацији
	ИНДУСТРИЈА	Објекти хладњача(Инсиеме,Агро-ДР,Радовић,Агро-Радовић-Хеко)
	ЕНЕРГЕТИКА	-ХЕ Перућац,трафо станице
	РУДАРСТВО	-Рудник „Гросс“ доо РЈ Сребреница
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	-Оптички кабал за Сребреницу постављен у рег.пут Р-452
	САОБРАЋАЈ	Угрожен друмски саобраћај
	ЗДРАВСТВО	-
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	Штете на комуналној инфраструктури
	ВОДОПРИВРЕДА	-Загађење ријека отпадом
	ХРАНА И ПИЋЕ	Утицај поплаве на пољопривреду је велики посебно на пољопривреди која се бави производњом хране за исхрану људи.
	ФИНАНСИЈЕ	Финансијска штета која би настала је огромна и непроцењива
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	-
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	Отежано функционисање
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	Отежано функционисање установа због отежаног приступа
	КУЛТУРНА ДОБРА	Оштећења на културним добрима посебно објектима из ранијег периода(стећци,стари градови , вјерски објекти у сеоским подручјима.
	ПРИРОДНА ДОБРА	Услед обиних падавина и других ел.непогода би утицале на

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац, Јединице –службе ЦЗ-е, остале снаге
Обука	10 члана ТВСЈ, 10 припадника ЦЗ, 7 припадника ВТЕ ЦК, 15 радника ЈП, „Рад“ и АД, „Градска Чистоћа“, 6 стрелаца на противградним станицама
Опрема	Теренска ауто ТВСЈ, Теренска ауто службе ЦЗ-е, Скип, трактор, цистерна за воду ЈП, „Рад“, грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине
Особље	10 припадника ТВСЈ, 10 чланова јединице ЦЗ-е, 7 чланова ВТЈ, 15 радника ЈП, „Рад“, стрелци на противградним станицама
Инфраструктура	Скип-3, камиони-3, трактори-3, теренска ауто-3, капацитети за смјештај, обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти (правни оквир, стратегија, програми, планови, СОП)	Закон о заштити испасавању у РС, Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање, Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац, ВТЈ ЦК,

Капацитети општине

Од Предузећа значајних за одговор на несреће у пољопривреди ангажују се следећи капацитети:

Р.бр	Назив предузећа	Адреса	Бр. људи за гашење пожара	Назив опреме за гашење	Количина
1.	ТВСЈ Братунац	Светог Саве 157	10	Цистерна за воду	3
2.	АД „Расадник Малина“	Ул. Светог Саве	5	Теренско ауто	1
3.	ЈП „Рад“ и Градска чистоћа	Ул. Светог Саве	10	Цистерна за воду	2

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са x			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	X	X	
3	Потребне велике промјене			X

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од пожара на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „висок“, односно са учесталашћу **једном у 1 до 2 године**. Не придржавање мјера заштите од пожара како физичких тако и правних лица, недовољно едукације о мјерама заштите од пожара утиче на то да се све више током године дешавају пожари разних врста.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)		Утицај пожара, олујног вјетра и пожара	Утицај суше на пољопривреду		
	УМЈЕРЕНЕ (3)		Утицај касних мразева и снјегива на пољопривреду	Утицај загађења воде на пољопривреду		
	МАЛЕ (2)		Утицај биохазарда на пољопривреду	Утицај поплаве на пољопривреду		
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика дуготрајне суше. У случају оваквог догађаја значајне последице би биле на економску отпорност пољопривредних произвођача, уредно снабдјевање исправном водом за пиће и за заливање.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „просјечном“, односно са учесталосту **једном у 2 до 20 година**. Међутим, постоји могућност да земљотрес изазове пратеће опасности које би имале велики утицај у смислу угрожености становништва². Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава већих размјера може се процијенити као „**просјечан ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)				Утицај суше на пољопривреду	
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	
	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично	
		Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	
	Прихватљиво подручје, нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(збир колона 2 и 3)

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	ДА
Базе податка које могу користити друге државе да/не	не
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	ДА
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	да
Навести међународне иницијативе,уговоре,протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Од свих ризика на ризик/несреће у пољопривреди највише утичу честе и екстремне промјене у клими.
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Март-Октобар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете од суше 2012

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

	Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ

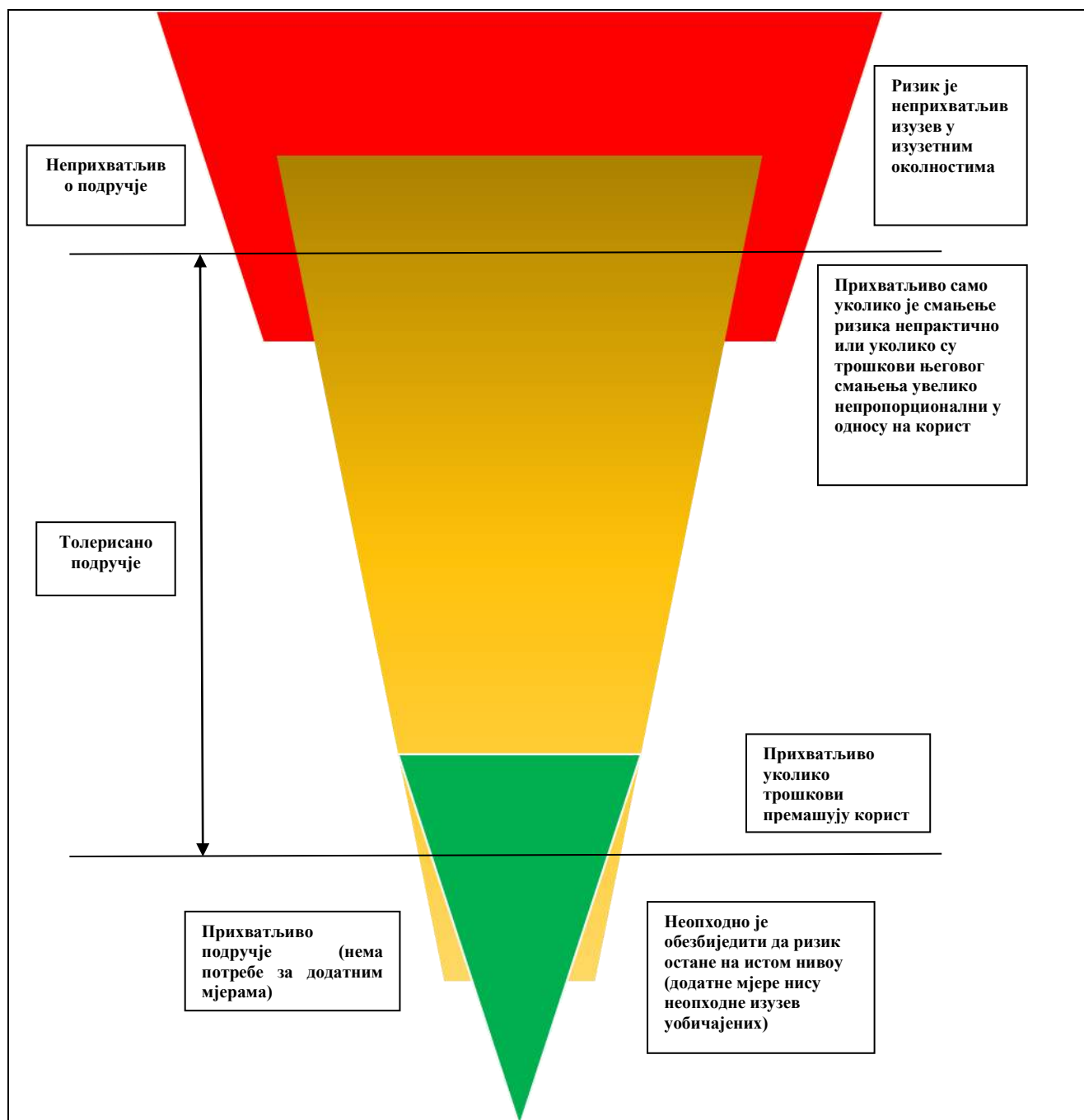
Врло висока непоузданост	4	Уписати х				
висока непоузданост	3					
Ниска непоузданост	2	X		X		
Врло ниска непоузданост	1				X	

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици					
Стручност						
Подаци						
Методологија						

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност					
Подаци					
Методологија					

3.6.1. Приједлог мјера и активности за смањење ризика од НЕСРЕЋА СА УТИЦАЈЕМ НА ПОЉОПРИВРЕДУ .

Превенција:

Утицај суше на пољопривреду је:

- Наводњавање,
- Кориштење отпорног садног материјала на сушу
- Кориштење мрежа за засјењивање
- Заштита шума од претјеране сјече
- редовно одржавање ријека и потока

Утицај загађења воде на пољопривреду у смислу превенције неопходно је

- контролисано одлагање смећа посебно амбалаже од хербицида, фунгисиди и сл.
- Кориштење провјерене воде за заливање
- Кориштење здраве воде за напајање стоке
- кориштење здраве воде у процесу прераде пољоп.култура

Утицај поплаве на пољопривреду у смислу превенције неопходно је:

- поштивање мјера прописаних просторним планом
- редовно одржавање ријечних корита
- садња култура односно избор положаја воћа које може издражати налет водног таласа

- избјежавати садњу пољ.култура у сливу ријека
- избор садног материјала отпорног на поплаву,

Утицај касних мразева на пољопривреду у смислу превенције неопходно је:

- избор локације за садњу пољ.култура
- кориштење отпорних пољ.култура на мразеве
- заштита пољ.култура прскањем средствима или орошавање
- садња у пластеницима

Код касних снјегова у смислу превенције неопходно је:

- Садња пољ.култура гдје се не очекују касни снјегови
- кориштење заштитних мрежа
- правовремено скидање снјега са грана

Превенција на утицај биохазарда на пољопривреду:

- редован надзор и праћење епидемија заразних болести и штеточина
- контрола увоза садног,сјеменског материјала и контрола увоза стоке и сточне хране,љубрива

- превенција заштите здравља стоке

- кориштење садног материјала и дом.животиња отпорни на заразе

Превенција од утицај клизишта на пољопривреду:

- на косим теренима вршити попречно орање
- избјегавање садње на косим земљиштима подложна клизиштима
- избјегавање сјече шуме на косинама изнад површина које се обрађују
- изградња и одржавање одводних канала

Превенција од утицај пожара на пољопривреду

- едукација пољ.произвођача
- Избјегавање паљења корова и отпадног материјала од пољ.усјева
- постављање ризервоара за воду у близини површина подложних пожару
- редовно чишћење пољоп.површина
- изградња пожарних путева погодних за сузбијање и гашење пожара

Превенција од утицај олујног вјетра на пољопривреду

- Избор садног материјала отпорног на вјетар
- кориштење површина за садњу које нису изложене вјетровима
- избор грађевинских објеката отпорних на вјетар
- редовно праћење прогнозе и правовремено дјеловање на објектима за

пољопривреду(пластеницима)

-Превенција на утицај града-туче на пољопривреду

- Кориштење заштитних мрежа
- јачање капацитета противградне заштите
- изградња пољ.објеката отпорних на град
- избор култура које нису осјетљиве на град салбијег интензитета

Одговор

- хитно реаговање на заштити најугроженији у смислу евакуације и смјештаја на сигурном
- обезбједити довољне количине воде и хране за угрожена аподручја
- хитно гашење почетних пожара у пољопривреди
- хитно ангажовање снага за гашење пожара (професионалних јединица или повјереника)
- чишћење и одтсрањивање оштећених биљака и животиња како се болест не би проширила

на здраве биљке и животиње.

- кориштење заштитних средстава за опоравак од дјеловања природне и друге несреће.

Опоравак

- хитно чишћење заплављених површина и по могућности поновна сјетва или садња
- поправка или замјена објеката оштећених услед природних и других неређа
- Финансијска подршка свих надлежних у финансијском и материјалном смислу .
- психосоцијална подршка
- Замјена изгорјеле или оштећене инфраструктуре за заштиту од пожара

Врста репрезентативног ризика 13. Заштита од заразних болести

3.7.1. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Инфлуенца у епидемијском облику
- Инфлуенца у пандемијском облику
- Антропозоозе –бруцелоза
- ХИВ/АИДС и друге сексуално преносиве болести
- Ковид
- Птичиј грип
- Биотероризам

Анализа изложености

1.Инфлуенца у епидемијском облику. Масовна окупљања људи у редовним, а посебно у ванредним приликама погодују појави и ширењу епидемија сезонског грипа. Што се тиче тежине болести и посљедица, грипа обично протиче као лако до средње тешко обољење, уколико не дође до компликација које су најчешће код мале дјеце, старијих особа и хроничних болесника. Капацитети за превентивно и интервентно дјеловање као што су људски ресурси, објекти, опрема и снабдјеვენост вакцинама су у суштини задовољавајући

2.Инфлуенца у пандемијском облику На удару може бити цјелокупно становништво, па и здравствени систем, а посебан проблем може бити и апсентизам(ИЗОСТАНАК СА ПОСЛА). Пандемијска грипа по тежини клиничке слике је умјерена до врло озбиљна, односно критична и има изузетно висок морбидитет и морталитет и чешће су компликације него код сезонске грипе.

3. Антропозоозе –бруцелоза Појава болести животиња посебно болести од којих могу да оболе и људи у великој мјери представља опасност која може погодити подручје општине гдје имамо значајну сточарску производњу.

4. ХИВ/АИДС и друге сексуално преносиве болести Ове болести су углавном везане за лошу социјално-економску ситуацију, транзицију, миграције, трговину људима, појачане сексуалне активности и употребу дрога. Инфекција вирусом ХИВ/АИДС протиче дуго без икаквих знакова и симптома болести, што погодује ширењу заразе. Република Српска је подручје са ниском стопом обољевања, али недовољна информисаност становништва и горе наведени фактори утичу на појаву, одржавање и ширење ове болести. Обзиром да од ХИВ/АИДС-а углавном обољевају млади људи, да болест значајно утиче на губитак радне способности и да су трошкови лијечења високи, све то битно утиче на социјални статус обољелих. Капацитети за превентивно и интервентно дјеловање као што су људски ресурси, објекти, опрема и снабдјеვენост лијековима су задовољавајући. Према информацијама са којима располажемо на подручју општине Братунац није било појаве ХИВ/АИДС.

5. Ковид-19 Услед пандемије Ковид-19 на подручју Братунаца у 2020 и 2021 години је било заражено 981 грађана од чега се 958 опоравило а 23 лица је преминуло

6.Птичиј грип Свјетска здравствена организација упозорава да је међу птицама раширен H5N1 и да је регистрована појава код људи са евентуалном могућношћу преноса вируса са човјека на човјека. У том случају, с обзиром на путеве ширења овог вируса, болест би могла постати глобални проблем. У случају таквог сценарија болест би прво захватила одређене професије, а затим и остало становништво као и имовину. Капацитети за превентивно дјеловањесу ограничени, јер би било потребно вријеме да се усвоји производња вакцине. Капацитети за интервентно дјеловањекао што су људски ресурси, објекти, опрема и снабдјеვენост ефикасним лијековима били би у већим епидемијама на великом искушењу и можда инсуфицијентни. На подручју општине Сререница није забиљежен случај вируса „Птичија грипа“.

8.Биотероризам Постоји стална пријетња од употребе биолошког оружја у војне сврхе. Као биолошки агенс могу бити употријебљени узрочници антракса, ботулизма, куге, вариоле, узрочници зооноза и други. Циљ употребе биолошких агенаса у ваздуху, води или храни је изазивање смрти већег броја људи и изазивање психолошко-социјалних сметњи, односно масовне панике и других психолошких ефеката.

9.Афричка свињска куга (АСК),позната и као **Pestis Afrikana Suum ili Montgomeryjeva boleat**, вирусна је заразна инфекција правих свиња. По симптомима је врло слична

европској свињској куги (КСК-у),али узрочници АСК-а и КСК-а нису повезани.Ова болест није зооноза.

Афричка свињска куга приказује се у облику хеморагиске грознице, а смртност може достићи и 100 %.Болест није опасна по људе и друге животиње, већ искључиво за домаће и дивље свиње. Узрочник болести је ДНА вирус с овојницом који спада у род асфивируса из породице *Asfarviridae*. Вирус се из заражене свиње излучује путем слине,суз,гносног секрета,урина,измета и секрета сполне цијеви. Код дивљих свиња обично пролази без симптома и развија отпорну инфекцију, а насупрот томе у домаћих свиња развија се у смрт. Болест се преноси и неизравним путем преко заражених површина и угризом заражених крпеља (*Ornithodoros erraticus*) За болест нема још вакцине и сузбија се усмрђивањем заражених свиња и хигијенским мјерама, ради спречавања ширења. До сада ни једна од погођених земаља није успјела искорјенити вирус након што је унесен у популацију дивљих свиња.

Ова животињска болест изворно је била поријеклом из Африке, али је уочена и на Пиринејском полуострву и Сардинији. У прошлости су се епидемије јављале и у другим подручјима због путовања и превоза животиња, укључујући државе као што су :Белгија ,Бразил ,Кина, Доминиканска Република, Француска, Хаити, Италија, Куба, ;алта, Холандија. 2007 године се проширила и на земље источне Европе.Код нас се први пут појавила 2023 године.

Афричка куга сматра се опасном болешћу и подлијеже јавном објављивању.Након појаве болести надзор проводе ветеринарске службе на исти начин као и код класичне свињске куге складно прописима о свињској куги.

Опис највјероватнијег нежељеног догађаја

Ковид -19

Услед појаве овог обољења на подручју општине значајно би утицало на цјелокупно функционисање општине и рад многих служби и предузећа би био успорен или обустављен на одређено вријеме

Анализа вјероватноће/учесталости

Учесталости и дуготрајност.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	Х
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Старије становништво
- особе које имају друга обољења
- Ученици
- радници који раде у већим организацијама

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	X
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	X
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5% (100.000)	
3	Умјерене	од 5% до 10%	X
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	X
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Појава Ковид-19 у вријеме сезонског грипа односно у зимским мјесецима

У случају да Ковид-19 захвати цијелокупно подручје односно да имамо обољелих преко 30% Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „Просјечна“, односно са учесталошћу једном у 2-20 године.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	Х
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Недовољан број вакцинисаних
- Појава сезонског грипа.
- Недовољан број доктора и медицинског особља
- Одсуство са посла због заразе и страха великог броја радника
- Недовољно провођење превентивних мјера
- недостатак капацитета за пријем заражених
- недостатак капацитета за карантин

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени „локацији
	ИНДУСТРИЈА	Велика зараженост утиче и на одсуство радника са посла и на економску одрживост производње
	ЕНЕРГЕТИКА	- Велика зараженост утиче и на одсуство радника са посла и на економску одрживост производње и одржавање система
	РУДАРСТВО	- Велика зараженост утиче и на одсуство радника са посла и на економску одрживост производње
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	-
	САОБРАЋАЈ	-
	ЗДРАВСТВО	Максимално оптерећен здравствени систем
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	Оптерећеност комуналног предузећа у смислу извршавања обавеза са мањком радника
	ВОДОПРИВРЕДА	-
	ХРАНА И ПИЋЕ	Утицај на прекомјерно складиштење хране у домаћинствима због страха од несташница.
	ФИНАНСИЈЕ	Финансијска нестабилност
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	-
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	Отежано функционисање
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	Отежано функционисање установа због висиког заражавања
	КУЛТУРНА ДОБРА	-

	ПРИРОДНА ДОБРА	-	

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац, Јединице –службе ЦЗ-е, остале снаге
Обука	10 члана ТВСЈ, 10 чланов јединице ЦЗ, 7 припадника ВТЕ ЦК, 15 радника ЈП, „Рад“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ, Теренска аута службе ЦЗ-е, трактор, цистерна за воду ЈП, „Рад“, грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине(
Особље	10 припадника ТВСЈ, 10 чланова јединице ЦЗ-е, 7 чланова ВТЈ, 15 радника ЈП, „Рад“
Инфраструктура	Скип-3, камиони-3, трактори-3, теренска аута-3, капацитети за смјештај, обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти(правни оквир, стратегија, програми, планови, СОП)	Закон о заштити испасавању у РС, Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање, Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац, ВТЈ ЦК,

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	Х	Х	
3	Потребне велике промјене			Х

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од епидемије вируса Ковида и сезонског Грипа у комбинацији.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечан**“, односно са учесталосту **једном у 2 до 20 године**. Не придржавање мјера заштите како физичких тако и правних лица, недовољно едукације о мјерама заштите од заразних болести утиче на то да се лакше појављују и шире заразне болести

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Ковид и грип у комбинацији		
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика заражавања опасним вирусима

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**просјечном**“, односно са учесталошћу **једном у 2 до 20 година**. Међутим, постоји могућност да земљотрес изазове пратеће опасности које би имале велики утицај у смислу угрожености становништва. Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од заразних болести може се процијенити као „**просјечан**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)			Заразне болести		
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	
	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	
	Прихватљиво подручје, нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим посљедицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(збир колона 2 и 3)

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	ДА
Базе податка које могу користити друге државе да/не	ДА
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	ДА
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	ДА
Навести међународне иницијативе, уговоре, протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	ДА

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Хладно и влажно вријеме погодује ширењу појединих болести
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Новембар-Април
Референтни документ који то потврђује	Извјештај ХЕС-а

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

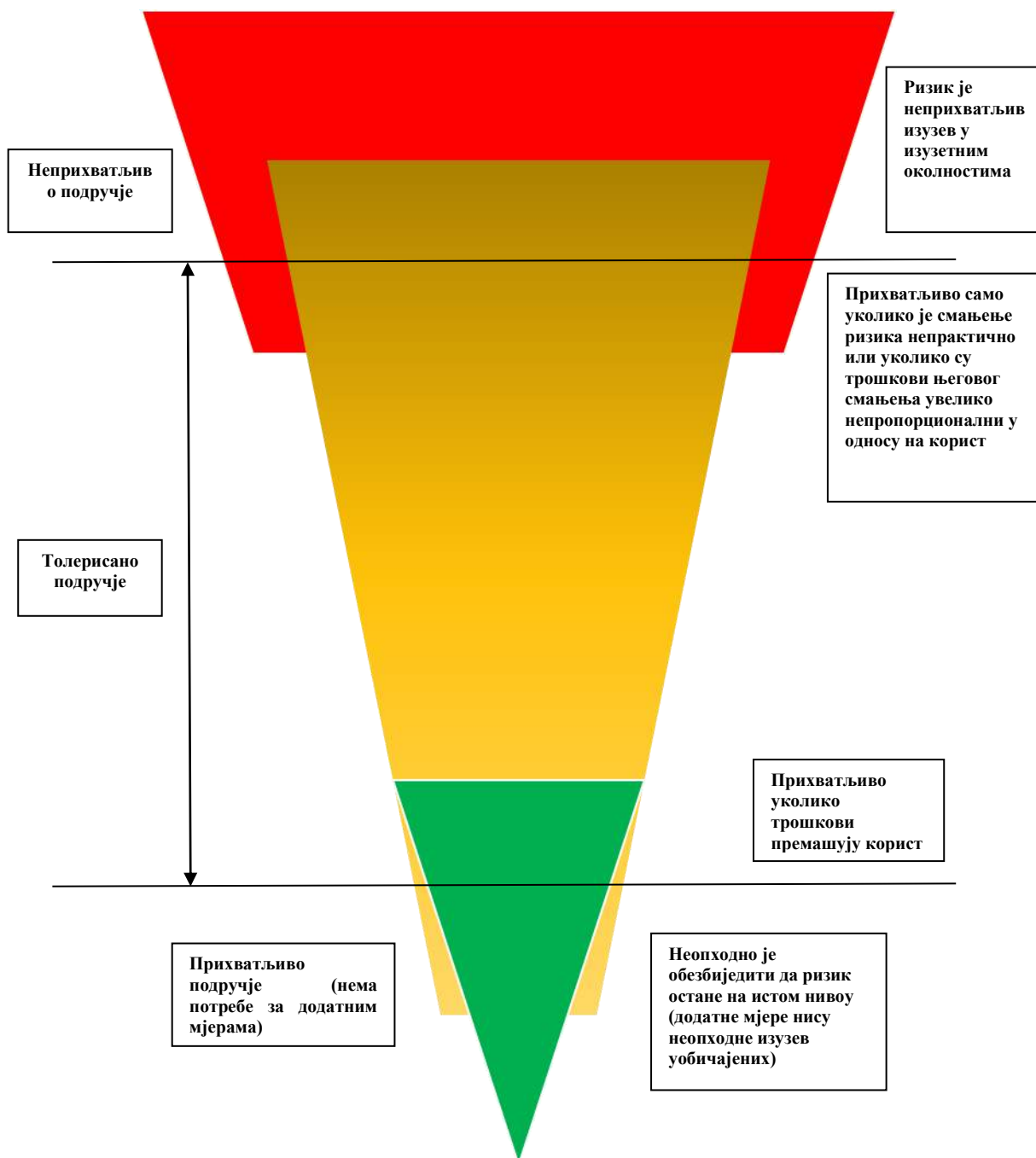
		Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати х		
висока непоузданост	3			
Ниска непоузданост	2	X	X	
Врло ниска непоузданост	1			X

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици						
	Инфлуенца еп. облику	Инфлуенца пан. облику	Антропозоонозе	ХИВ/АИДС	Ковид	Птичији грип	Биотероризам
Стручност	1	1	1	2	1	2	3
Подаци	1	1	1	1	1	1	2
Методологија	1	1	1	1	1	1	2

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика (просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност	4	4	1		
Подаци	6	1			
Методологија	5	1			

3.7.2.Инфлуенца у епидемијском облику

Мање или веће епидемије сезонског грипа су доста честе и дешавају се сваких 3-5 година. Епидемије се јављају у јесењско – зимском и зимско – прољећном периоду, односно најчешће у фебруару и марту мјесецу. Масовна окупљања људи у редовним, а посебно у ванредним приликама погодују појави и ширењу епидемија сезонског грипа.

Што се тиче тежине болести и последица грипа, обично протиче као лако до средње тешко обољење, уколико не дође до компликација које су најчешће код мале дијете, старијих особа и хроничних болесника.

Капацитети за превентивно и интервентно дјеловање као што су људски ресурси, објекти, опрема и снабдјевеност вакцинама су у суштини задовољавајући.

3.7.3.Инфлуенца у пандемијском облику

Велике епидемије односно пандемије се јављају сваких 30 – 50 година. Болест се брзо шири, јавља се и ван сезоне и обично се јавља у таласима. На удару може бити цијелокупно становништво, па и здравствени систем, а посебан проблем може бити и апсентизам.

3.7.4. Антропозоонозе – бруцелоза

Нелегални увоз заражене стоке је узроковао велику епидемију бруцелозе у нашој земљи. Захваљујући одговарајућим противепизоотиолошким и противепидемским мјерама које су благовремено предузете од стране Ветеринарског института и Института за јавно здравство Републике Српске, ова болест је сведена на појаву појединачних случајева. Дакле, епидемиска појава бруцелозе у 2007, 2008 и 2009. години је последица увоза дониране заражене стоке и мјешања здраве и болесне стоке. Под посебно израженим ризиком су (сточари, ветеринари, месари, радници у преради меса и имовина, односно сточни фонд, а нарочито евентуални крајњи корисници тј. конзументи хране).

Капацитети за превентивно и интервентно дјеловање као што су људски ресурси, објекти, опрема и снабдјевеност лијековима су задовољавајући. С обзиром да се константно врши вакцинација стоке на бруцелозу, појава ове болести је сведена на минимум.

3.7.5. ХИВ/АИДС и друге сексуално преносиве болести

Ове болести су углавном везане за лошу социјално-економску ситуацију, транзицију, миграције, трговину људима, појачане сексуалне активности и употребу дрога. Инфекција вирусом ХИВ/АИДС протиче дуго, без икаквих знакова и симптома болести, што погодује ширењу заразе. Република Српска је земља са ниском стопом обољевања, али недовољна информисаност становништва и горе наведени фактори утичу на појаву, одржавање и ширење ове болести. Обзиром да од ХИВ/АИДС-а углавном обољевају млади људи, да болест значајном утиче на социјални статус обољелих. Капацитети за превентивно и интервентно дјеловање као што су људски ресурси, објекти, опрема и снабдјевеност лијековима су задовољавајући. Према информацијама са којима располажемо на подручју општине Братунац није било појаве ХИВ/АИДС.

3.7.6. „Нове болести“: Птичија грипа

Свјетска здравствена организација упозорава да је међу птицама раширен H5N1 и да је регистрована појава код људи са евентуалном могућношћу преноса вируса са човјека на човјека. У том случају, с обзиром на путеве ширења овог вируса, болест бим могла постати глобални проблем. У случају таквог сценарија болест би прво захватила одређене професије, а затим и остало становништво као и имовину.

Капацитети за превентивно дјеловање су ограничени, јер би било потребно вријеме да се усвоји производња вакцине. Капацитети за интервентно дјеловање као што су људски ресурси, објекти, опрема и снабдјевеност ефикасним лијековима били би у већим епидемјама на великом искушењу и можда инсуфицијентни. На подручју наше општине није забиљежен случај вируса „Птичија грипа“.

3.7.7. Биотероризам

Постоји стална пријетња од употребе биолошког оружја у војне сврхе. Као биолошки агенс могу бити употребљени узрочници антракса, ботулизма, куге, вариоле, узрочници зооноза и други. Циљ употребе биолошких агенаса у ваздуху, води или храни је изазивање смрти већег броја људи и изазивање психолошко-социјалних сметњи, односно масовне панике и других психолошких ефеката.

Капацитети за превентивно и интервентно дјеловање као што су људски ресурси, објекти, опрема и снабдјевеност лијековима морају бити усклађени са путевима преноса узрочника.

3.7.8. Болести шума Губари (*Limantria dispar*)

Губар. Губар (*Limantria dispar*) је најзначајнија штеточина листопадних шума. Штета која настаје у шумарству његовим дјеловањем огледа се у сушењу стабала, смањењем прираста и поремећај у газдовањем шумама. Штета у пољопривреди, посебно у воћарству огледа се у смањењу рода и сушењу стабала. Поред ове директне (економске) штете, велика је штета по животну средину. Главни период утицаја губара је током маја и јуна. Услијед глобобрста у шумама се смањује прираст стабла, а у воћницама долази до губитка приноса и смањене родности следеће године. Уколико се глобобрст настави, наредне године може доћи до сушења стабла. Гусјенице губара хранећи се гризу лишће изазивајући губитак лисне масе, односно дефолијацију шуме, а губитак листа даље повлачи низ последица по шуму и животну средину у цјелини.

Енергија размножавања овог штетног инсекта добија на интезитету када престане дејство неког од уравнотежавајућих фактора и дође до поремећаја равнотеже у животној средини.Ово се јавља као природно законита појава,гдје је уочена цикличност и периодичност у пренамножавању,овог,код нас нај штетнијег лептира. Губар је распрострањен на свим подручјима Републике Српске, БиХ, као и широм Европе. Лако се преноси и шири вјетром на удаљености и до 100 КМ.

Значај ове штеточине је у томе што представља једног од првих биотичких узрочника у процесу сушења храстових шума,као примарни штетник.

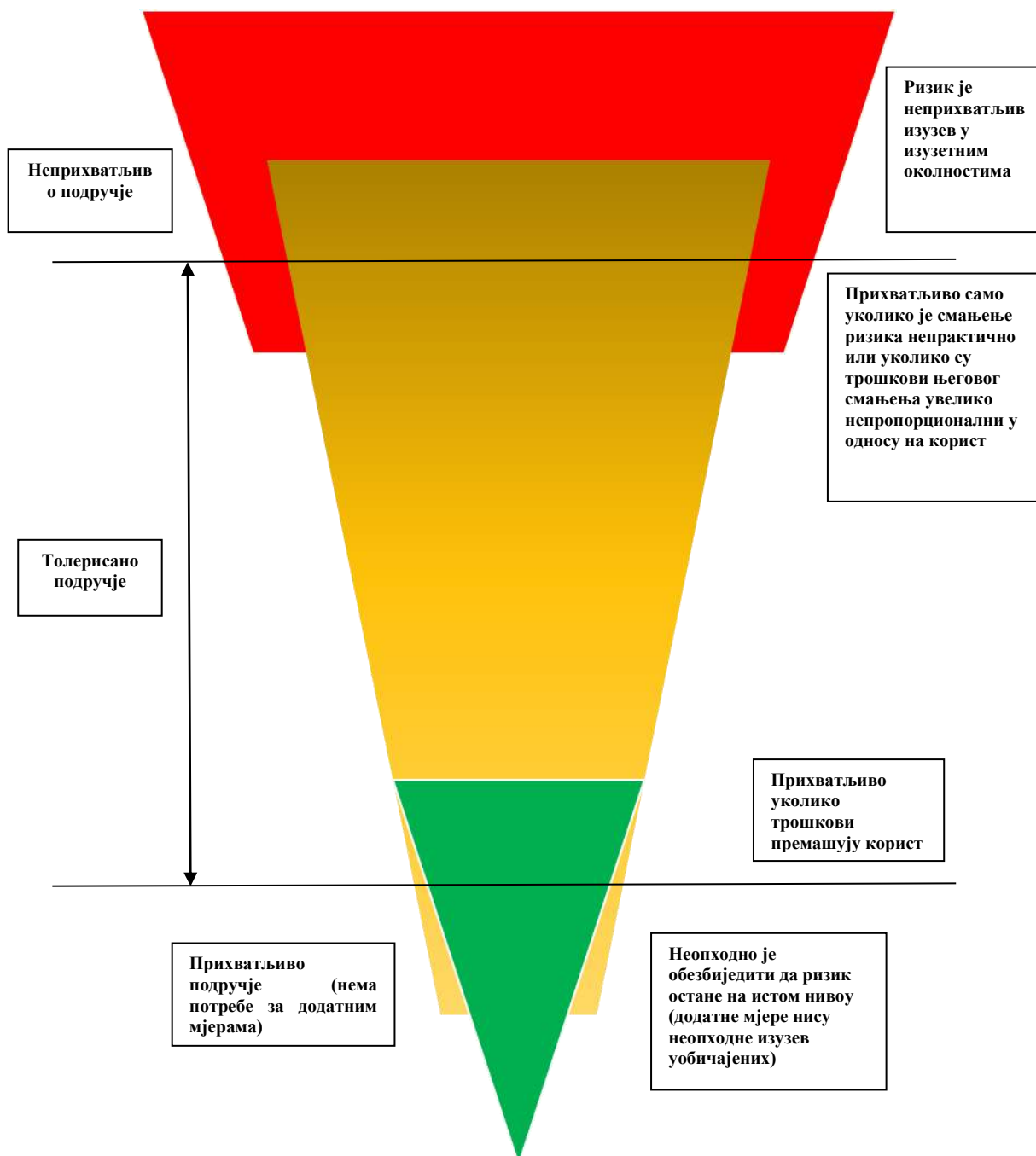
Интезитет напада се утврђује на основу бројности легала по јединици површине.Ако се на површини 20x20 нађе 12 легала са просјечним бројем од 800 јаја по леглу, идућег пролећа може доћи до голобрста. Када се у ферамонској клопци ухвати 100 и више мужјака (то је критичан број) онда се одмах предузима акција заштите од губара у жариштима.

Губар се може сузбијати примјеном механичких и хемиских мјера у стадијуму јајета и примјеном авиотретмана у стадијуму гусјенице.Заштита од губара у стадијуму јајета проводи се примјеном:

- Механичких мјера – које подразумевају скидање (стругање) губаревих легала заједно с дијелом мртве коре оштрим предметом,скупљање у посуде или вреће и спаљивање на за то одређеним мјестима и
- Хемијских мјера – које подразумијевају натапање губаревих легала петролејом ,препаратима на бази динитро-фенола-ДНОЦ или нафтом којој се додаје мало битулита ради појачања боје,спужвом причвршћеном на штап дужине два или више метара,зависно од мјеста полагања јаја/легала.

Сузбијање губара у стадијуму гусјенице може се спроводити авиотретирањем, уз коришћење биолошких препарата.Авиотестирање као метода сузбијања спроводи се у прољеће када се из јаја развију гусјенице и у млађим фазама развоја ларви (најбољи ефекти су кад се третира други степен развоја).

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од заразних болести.

Превенција:

- Провођење Програма за спречавање,сузбијање,елиминацију и ерадикацију заразних болести
- Вакцинација људи и животиња
- дезинфекција простора
- едукација становништва, избјегавање групног окупљања
- константно праћење евентуалне појаве заразе
- Набавка неопходних лијекова и медицинске опреме
- Адаптације простора за карантин

Одговор:

Пријем пацијената у здравствену установу

-Изолација заражених особа од здравих особа

-у случају зооноза уклањање заражене стоке и дезинфекција простора

-транспорт обољелих особа до болница

-пружање помоћи старим лицима

Опоравак

- Дезинфекција простора
- помоћ угроженом становништву
- помоћ у набавци садног материјала и стоке
- провођење програма подршке привредним капацитетима

за превентивно и интервентно дјеловање као што су људски ресурси, објекти, опрема и снабдјевеност вакцинама су у суштини задовољавајући

Број и назив сценарија 14.

3.8. Несреће на енергетском постројењу

Врста репрезентативног ризика

- Рушење бране ХЕ“Перућац” на ријеци Дрини
- Преливање воде преко бране ХЕ“Перућац” на ријеци Дрини

Анализа изложености

Проточна ХЕ“Бајина Башта” у Перућцу је највећи хидроенергетски објекат саграђен на ријеци Дрини. Ријека је преграђена бетонском браном високом 90 м и лугом 460 м. Према карти сеизмичког ризика за повратни период од 100 година, подручје бране и акумулације припада (7^о)МКС, максимално очекиваног интензитета земљотреса, са вјероватноћом догађања 63%.

ХЕ “Перућац” Бајина Башта располаже са следћим капацитетима

Година изградње 1966, 4 агрегата укупне расположиве снаге 420МВ

Пројектована снага ове електране је 1 мегават, хидроелектрана је са двије турбине, капацитет хидроелектране је 2.400м³ воде са просјечном дужином језера од 3м, ширином језера од 8 м и дужином језера од око 100м.

Опис највјероватнијег нежељеног догађаја

- Рушење бране ХЕ“Перућац” на ријеци Дрини
- Преливање воде преко бране ХЕ“Перућац” на ријеци Дрини

Анализа вјероватноће/учесталости

До сада није забиљежен случај пуцања или преливања воде на брани „ХЕ Перућац” на ријеци Дрини али због екстремних метеоролошких опасности није искључена опасност да због великих количина падавина узводно од ХЕ“Перућац” не угрози проточност акумулације што може довести до преливања.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	Х
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Старост објеката и постројења ХЕ“Перућац”
- Екстремне метеоролошке појаве
- Појава клизишта у ријечном кориту и стварање нестабилне акумулације
- Екстремни земљотреси
- Тероризам и саботажа

Анализа посљедица

Катастрофалне поплаве низводно од акумулације све до ХЕ“Мали Зворник” и даље низводно са обе стране ријеке Дрине

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	X

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	од1% до 5%	
2	Мале	од 5% до 10%	
3	Умјерене	од10% до 20%(1-2 милиона)	
4	Значајне	> 20%	
5	Катастрофалне		X

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од1% до 5%(100.000)	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20% (2-3 милиона)	X

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	
4	Значајне	10000 до 30000	
5	Катастрофалне	преко 30000	X

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Случај пуцања бранеХЕ“Перућац“

У случају да дође до већег пуцања бране и истека огромне количине воде у кратком временском периоду у ријеку дрину ,мала је вјероватноћа одбране и евакуације становништва које живи на малој удаљености низводно од бране те би штете у кратком времену биле катастрофалне. Вјероватноћа/учесталост могу се оцијенити као „врло ниска“, односно са учесталošћу једном у 100 година.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			Одабрана вриједност – означити са х
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	X
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	

3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	

Анализа рањивости				
Фактори рањивости:				
- Старост објеката и постројења ХЕ“Перућац“				
-Екстремне метеоролошке појаве				
-Појава клизишта у ријечном кориту и стварање нестабилне акумулације				
-Екстремни земљотреси				
-Непланска градња уз ријечно корито низводно				
-недовољно звучних сигнала за упозорење				
Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру				
Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени ,локацији		
	ИНДУСТРИЈА	Велики губици за електропривреду		
	ЕНЕРГЕТИКА	- Смањење прихода ,уништавање енергетске инфраструктуре		
	РУДАРСТВО	- смањење испоруке ел.енергије за руднике		
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	Оштећење комуникационе инфраструктуре услед плавног таласа		
	САОБРАЋАЈ	Оштећење и прекид саобраћајне инфраструктуре		
	ЗДРАВСТВО	Повећан број повређених у здравственим установама		
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	Оштећена комунална инфраструктура		
	ВОДОПРИВРЕДА	Значајне промјене на водопривредним објектима		
	ХРАНА И ПИЋЕ	Оштећење на пољопривредним усјевима и складиштима хране која буду обухваћена плавним таласом		
	ФИНАНСИЈЕ	Финансијска нестабилност		
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	-		
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	Отежано функционисање		
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	Прекид у одвијању наставе због прекида путних комуникација и оштећености школских објеката		
	КУЛТУРНА ДОБРА	Вјерски објекти и гробља		
	ПРИРОДНА ДОБРА	Обала ријеке Дрине и риболовишта		

Основни елементи за процјену ефикасног одговора	
Елементи за процјену	ТВСЈ Бр5атунац ,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	10 чланова ТВСЈ , 10 чланова јединице ЦЗ руцз, 7 припадника ВТЕ ЦК , 15 радника ЈП„Рад“ и АД„Градска чистоћа“
Опрема	Теренска аута ТВСЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Скип,трактор,цистерна за воду ЈП„Рад“ , грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине

Особље	10 припадника ТВСЈ, 10 чланова јединице ЦЗ-е, 7 чланова ВТЈ ЦК, 15 радника ЈП „Рад“ и Градска чистоћа
Инфраструктура	Аутобуси за евакуацију 11 ком, Скип-3, камиони-3,3, теренска ауто-5, капацитети за смјештај, обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти (правни оквир, стратегија, програми, планови, СОП)	Закон о заштити испасавању у РС, Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање, Јединице ЦЗ, ТВСЈ Братунац ВТЈ ЦК,

Капацитети општине

Од Предузећа значајних да се ангажују за евакуацију становништва:

Р.бр	Назив предузећа	Адреса	Бр. људи за евакуацију	Назив опреме за евакуацију	Кол.
1.	ДОО „Роћко“	Ул. Дринска	15	Аутобуси	15
2.	ДОО „МВД“	Братунац	10	Теретна возила	5
3.	Еуромикс	Братунац	10	Теретна возила	7

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	Х	Х	
3	Потребне велике промјене			Х

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од несрећа на енергетским постројењима се може оцјенити као низак са катастрофалним последицама.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**ниски**“, односно са учесталосту **једном у 100 година**. Не придржавање мјера заштите од пожара како физичких тако и правних лица, недовољно едукације о мјерама заштите од пожара утиче на то да се све више током године дешавају пожари разних врста.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					Несреће на енергетским постројењима
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ						

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика у случају пуцања или преливања бране ХЕ“Перућац“. У случају оваквог догађаја почетни талас би уништио све пред собом тако да је могућност спасавања људи и имовине који живе непосредно испод бране била готово немогућа, док би се проценат спасавања и евакуације повећавао са удаљеношћу људи и имовине од бране..

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**врло ниски**“, односно са учесталосту **једном у 100 година**, Међутим, постоји могућност да земљотрес изазове пратеће опасности које би имале велики утицај у смислу угрожености становништва. Када се узму у обзир просјечна вјероватноћа али и висок ниво утицаја опасности на циљне/ризичне групе, те тренутно стање капацитета супротстављања, ниво ризика од поплава већих размјера може се процијенити као „**висок ризик**“.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)				Несрећа на енергетским постројењима	
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

у случају пуцања или преливања бране ХЕ“Перућац“ и плављење становништва насеља низ ријеку Дрину	Неприхватљиво подручје	Ризик је неприхватљив осим у изузетним околностима	Случај пуцања или преливања бране ХЕ“Перућац“ и плављење само објеката насеља низ ријеку Дрину
Случај пуцања или преливања бране ХЕ“Перућац“ и плављење комплетног земљишта насеља низ ријеку Дрину	Толерисано подручје	Прихватљиво само уколико је смањење ризика непрактично Прихватљиво уколико трошкови премашују корист	Случај пуцања или преливања бране ХЕ“Перућац“ и плављење само обрадивог земљишта у насељима низ ријеку Дрину
Случај пуцања или преливања бране ХЕ“Перућац“ и плављење непосредно уз обалу ријеке	Прихватљиво подручје, нема потребе за детаљнијим радом(занемарљив ризик)	Неопходно је обезбједити да ризик останена истом нивоу	Случај пуцања или преливања бране ХЕ“Перућац“ ријека остала у свом кориту

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4
Назив сценарија	Догађај са најтежим последицама(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Највјероватнији нежељен догађај(оцјена нивоа ризика од 1 до 5)	Вредновање(збир колона 2 и 3)
Рушење бране ХЕ“Перућац“ на ријеци Дрини	2	2	4
Преливање воде преко бране ХЕ“Перућац“ на ријеци Дрини	2	2	4

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	ДА
Базе податка које могу користити друге државе да/не	ДА
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	ДА
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	ДА
Навести међународне иницијативе,уговоре,протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Изразито велике количине кише у кратком временском периоду
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	Јануар-Децембар
Референтни документ који то потврђује	Извјештај о протоку воде кроз хидроелектрану.

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

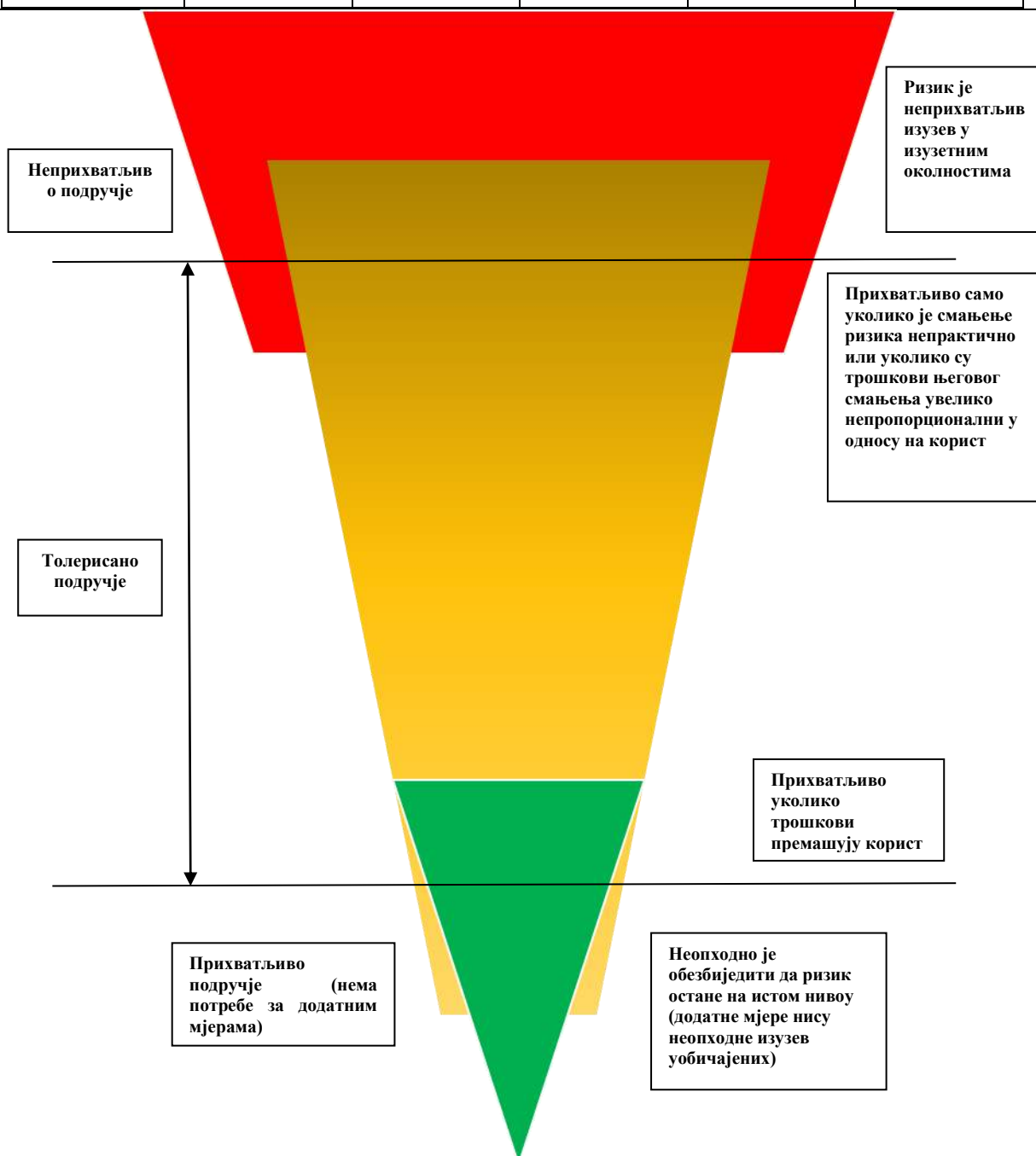
	Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати х	
висока непоузданост	3	Х	х
Ниска непоузданост	2		
Врло ниска непоузданост	1		Х

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици						
		Рушење бране ХЕ“Перућац“ на ријеци Дрини	Преливање воде преко ХЕ“Перућац				
Стручност	2	3	3				
Подаци	3	3	3				
Методологија	3	2	2				

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира

1+2+3+4)					
	1				Просјек
Стручност	3	3			3
Подаци	3	3			3
Методологија	2	2			2

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од несреће на енергетском постројењу . Превенција:

- Редовна информисаност о стању енергетског постројења
- Израда планова заштите
- Едукација становништва за случај опасности
- Редовна контрола и одржавање постројења
- Праћење стања узводно од акумулације

Одговор:

- Хитно обавјештавање становништва о евакуацији
- Евакуација становништва из плавног подручја

-Склањање материјалних добара

-Евакуација стоке

Опоравак

-Санирање штете

-Отклањање последица од поплава

-Помоћ становништву у санацији и реконструкцији

-Провођење програма подршке привредним капацитетима

Карактеристике и обим потребних промјена

Провођењем превентивних мјера заштите од поплава услед пуцања или преливања бране ХЕ „Перућац“ низводно од бране је веома значајан посебно кад се има у виду да у случају пуцања или преливања бране одбрана од огромне количине воде је готово немогућа посебно насеља која се налазе низводно од бране. Стога провођење превентивних мјера кроз општинска урбанистичко – планска документа, едукацију становништва о мјерама заштите, обиљежавања границе до које би вода дошла услед поплава у многоступе доприноси бољој заштити од поплава.

Квалитетно и на вријеме извршено упозорење грађана у случају евентуалног пуцања или

Преливања бране ХЕ „Перућац“ у значајној мјери омогућује квалитетну евакуацију становништва

Добра путна инфраструктура је од значаја код евакуације угроженог становништва.

3.9. НЕСРЕЋЕ НА МАГИСТРАЛНОМ ПУТУ М-2 И РЕГИОНАЛНИМ ПУТЕВИМА				
Врста репрезентативног ризика				
Несреће на путевима				
Координатор за ризик – носилац израде сценарија				
Раденко Борић				
Увод у сценариј				
Број и назив сценарија 15. Несреће на магистралним и регионалним путевима				
Стопа смртности у саобраћају у БиХ је три пута већа него у западно-европским земљама. Према званичној статистици, она износи преко 10 погинулих /100.000 становника. Ова разлика може бити и већа, ако се узму у обзир и неевидентирани несреће. На путевима Републике Српске годишње погине око 1160 лица, док преко 3200 лица задобије повреде. На основу истраживања у најразвијенијим земљама, одређени су ризици учешћа у несрећама на различитим путевима. Аутопутеви и путеви резервисани за саобраћај моторних возила су најбезбједнији путеви. На магистралним и регионалним путевима ризик од настанка саобраћајне несреће је три пута већи, а на локалним путевима је шест пута већи. За вријеме падавина (град, киша или снијег), расте ризик од несреће, а посебно на ризик од несреће младих и неискусних возача. Када је ријеч о оваквим несрећама, учесници у саобраћају који су адекватно обучени, поступиће у складу са правилима и предузеће хитне мјере у циљу спречавања даљних штетних последица догађаја. У циљу спречавања штетних последица несрећа на путевима потребно је више радити на побољшању путне инфраструктуре и побољшању квалитета оспособљавања учесника у саобраћају. Такође, неопходно је појачати и рад инспекције која ће редовно провјеравати стање путне инфраструктуре, техничку исправност возила и слично.				
Анализа сценарија				
Анализа изложености				
Услед разних околности на путевима, а на подручју Општине Братунац од Полицијске станице смо добили следеће податке:				
РБ		2022	2023	2024
1.	Број саобраћајних несрећа са погинулим лицима	-	-	-
2.	Број саобраћајних несрећа са тешко повређеним лицима	09	07	07
3.	Број саобраћајних несрећа са лакше повређеним лицима	21	27	27
4.	Број нарушавања јавног реда и мира	141	122	103
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја				
Нежељени догађај се односи на чињенице да ли је прилагођена брзина условима саобраћаја, број учесника у саобраћајној незгоди, утицај алкохола и опојних супстанци на учеснике саобраћаја, исправност возила.				
Анализа вјероватноће/учесталости				
Из анализе изложености можемо да видимо број незгода са већом или материјалном				

штето, број мање или више повређених и број погинулих лица. Већа вјероватноћа је да ће се десити незгода је на магистралном путу Коњевић Поље-Братунац-нови мост „Братољуб“ због веће фреквенције саобраћаја.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1–5 %	једном у 20–100 г.	
3	Просјечна	5–50 %	једном у 2–20 г.	
4	Висока	51– 98 %	једном у 1–2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	Х

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

- Утицај временских услова,
- Неприлагођеност брзине,
- Утицај алкохола и опојних супстанци,
- Удаљеност мјеста незгоде од центра и долазак на вријеме хитне и ватрогасне службе.

Анализа посљедица

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
Категорија	Посљедице	Критеријум – обољели, отровани, лакше и теже повријеђени, смртно страдали	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	I лакше повријеђен	
2	Мале	до 3 лакше повријеђено	
3	Умјерене	до 5 лакше и теже повријеђено	
4	Значајне	преко 5 лакше и теже повријеђено	
5	Катастрофалне	повријеђено и најмање I смртно страдало	Х

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20% (1-2 милиона)	Х
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	< 1%	Х

2	Мале	од 1% до 5% (100.000)	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
Категорија	Посљедице	Критеријум – материјална штета процијењена у КМ	Одабрана вриједност – означити са х
1	Занемарљиве	до 1000	
2	Мале	1000 до 3000	
3	Умјерене	3000 до 10000	
4	Значајне	10000 до 30000	Х
5	Катастрофалне	преко 30000	

Опис догађаја са најтежим посљедицама

Земљотрес у урбаном дијелу општине

Анализом историјске података у установљено је да су саобраћајне незгоде веома честе.

Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости

Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1 %	једном у 100 г. и рјеђе	
2	Ниска	1-5 %	једном у 20-100 г.	
3	Просјечна	5-50 %	једном у 2-20 г.	
4	Висока	51- 98 %	једном у 1-2 г.	
5	Врло висока	преко 98 %	једном годишње и чешће	Х

Анализа рањивости

Фактори рањивости:

фактори рањивости као и за највјероватнији нежељени догађај.

- Раздобље дана када се може десити незгода
- Временски услови
- Број особа учесника у незгоди
- Спремност на пружање прве помоћи унесрећених

Анализа утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

Х	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти и намјени локацији
	ИНДУСТРИЈА	-
	ЕНЕРГЕТИКА	
	РУДАРСТВО	
	ИНФОРМАЦИОНА-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРА.	-
	САОБРАЋАЈ	У случају тежих саобраћајних незгода може доћи до дужих обустава саобраћаја
	ЗДРАВСТВО	- У случају тежих саобраћајних незгода може доћи до дужих обустава саобраћаја и немогућности транспорта тежих болесника

	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	
	ВОДОПРИВРЕДА	-У случају великих незгода,као испуштање уља или горива може доћи до мешања са питком водом у водоводу.
	ХРАНА И ПИЋЕ	-
	ФИНАНСИЈЕ	-
	ПРОИЗВОДЊА,СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА	Могло би доћи до пуцања и цурења гаса на бензинским пумпама у Братунцу
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	-
	ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	
	КУЛТУРНА ДОБРА	
	ПРИРОДНА ДОБРА	-

Основни елементи за процјену ефикасног одговора

Елементи за процјену	ТВСЈ Братунац ,Јединице –службе ЦЗ-е ,остале снаге
Обука	14 чланова ТВСЈ Братунац ,Дом здравља Братунац
Опрема	Теренска аута ТВЈ,Теренска аута службе ЦЗ-е, Возила цитне помоћи грађевинска механизација предузећа која раде на подручју општине Братунац
Особље	10 припадника ТСВЈ,Хитна помоћ дома здравља Братунац
Инфраструктура	Скип-3,камиони-3,санитети -3, теренска аута-3, капацитети за смјештај,обучени спасиоци 5 особа
Доктрина и концепти(правни оквир,стратегија,програми,планови,СОП)	Закон о заштити и спасавању у РС , Одлука о организацији заштите и спасавања на подручју општине, Одлика о формирању општинског штаба
Унутрашња организација	Општински штаб за заштиту и спасавање ,Јединице ЦЗ,ТВСЈ Братунац, Дом здравља Братунац

Матрица процјене капацитета

Категорија	Процјена капацитета општине			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја	За вријеме догађаја	Након догађаја
	Означити са х			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање	Х	Х	Х
3	Потребне велике промјене			

Процјена нивоа ризика за највјероватнији нежељени догађај

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од земљотреса на наведеном подручју.

По питању вјероватноће, овакви догађаји се могу оцијенити са „**ниска**“, односно са учесталосту **једном у 20 до 100 година**. Због нелегалне градње и непоштивања планске документације,градње објеката на властиту одговорнос у близини

саобраћајнице и у близини опасних кривина истварања лоше прегледности на коловозу.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)					
	ЗНАЧАЈНЕ (4)			Саобраћајне незгоде на подручју општине Братунац		
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Процјена нивоа ризика за догађај са најтежим посљедицама

Идентификовани фактори рањивости и изложености увећавају ниво ризика од повећаног броја повређених, веће материјалне штете, а посебан је ризик незгода у непосредној близини бензинских пумпи.

Матрица ризика

ПОСЉЕДИЦЕ	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)				Саобраћајне незгоде на подручју општине Братунац	
	ЗНАЧАЈНЕ (4)					
	УМЈЕРЕНЕ (3)					
	МАЛЕ (2)					
	ЗА НЕМАРЉИВЕ (1)					
		ВРЛО НИСКА (1)	НИСКА (2)	ПРОСЈЕЧНА (3)	ВИСОКА (4)	ВРЛО ВИСОКА (5)
	ВЈЕРОВАТНОЋА/УЧЕСТАЛОСТ					

НИВО РИЗИКА	
4	ВРЛО ВИСОК
3	ВИСОК
2	НИЗАК
1	ВРЛО НИЗАК

Оцјена прихватљивости ризика-приоритетизација ризика(АЛАРП метода)

Вредновање прихватљивости ризика

1	2	3	4

Процјена прекограничног утицаја

Има ли ризика прекограничног утицаја да/не	НЕ
Базе податка које могу користити друге државе да/не	НЕ
Систем раног упозоравања у сусједним државама да/не	НЕ
Усклађеност терминологије са сусједним државама да/не	ДА
Навести међународне иницијативе,уговоре,протоколе и сличне облике прекограничне сарадње.	-

Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика

На који начин климатске промјене утичу на ризик	Нагле промјене временских услова (киша,снијег,ниске температуре или екстремно ниске или високе температуре)
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	-
Референтни документ који то потврђује	Извјештај Комисије за процјену штете

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

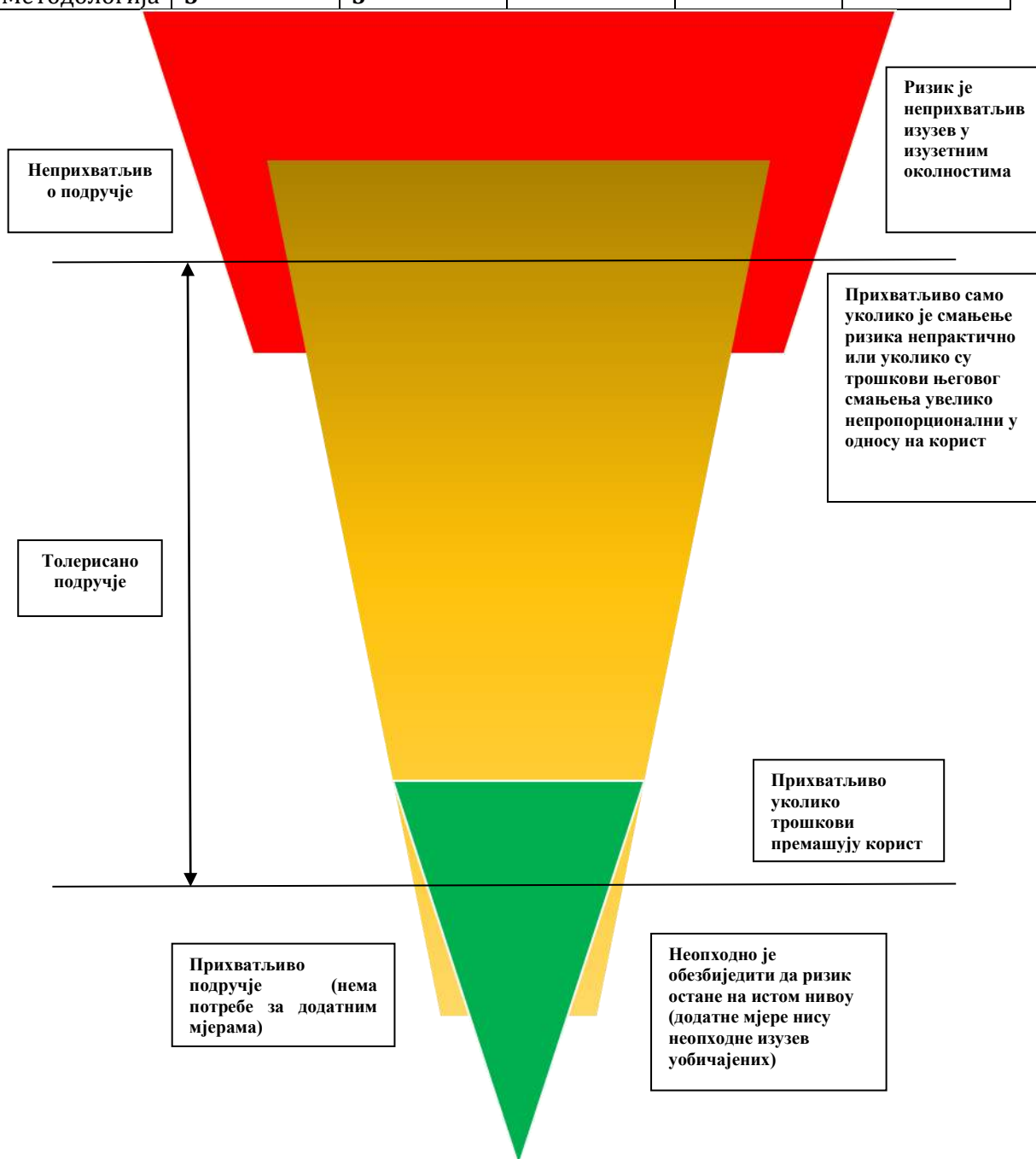
		Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
Врло висока непоузданост	4	Уписати x		
висока непоузданост	3	x	x	
Ниска непоузданост	2			
Врло ниска непоузданост	1			X

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика (уписати 1-4)

	Репрезентативни ризици						
	Лакше незгоде	Теже незгоде					
Стручност	2	2					
Подаци	3	3					
Методологија	3	3					

Просјечна вриједност непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика(просјек збира 1+2+3+4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност	2	2			
Подаци	3	3			
Методологија	3	3			

3.10.1 Приједлог мјера и активности за смањење ризика од саобраћајних несрећа

Превенција:

- Ригорозна контрола саобраћаја,
- Контрола техничке исправности возила,
- Одржавање путева у исправности
- Редовно одржавање вертикалне и хоризонталне сигнализације

Одговор

- Након незгоде потребно је евентуално повређене стручно извадити из возила и транспортовати до најближе медицинске установе,
- Санирање мјеста удеса да би се наставио несметан проток саобраћаја

Опоравак

-Мјере за ублажавање последица се углавном свODE на чишћење саобраћајнице
-Чишћење приступних путева.

Табела бр.18 Преглед расположиве механизације на подручју општине Братунац случају Већих или мањих незгода.

Р.бр	Назив предузећа/установа	Адреса	Назив грађ.механизације	Количина
1.	ТВСЈ Братунац	Светог Саве бб	Цистерна за воду и спашавање приликом незгода Командно возило	1 1
2.	Општина Братунац	Братунац	Скип	1
3.	ДОО „Зворник путеви“	Зворник	-Возило са материјалом за покривање асвалта у случају изливања горива или уља на исти	1
4.	Дом здравља Братунац	Братунац	Санитетско возило	3
5.	АМС РС	Братунац	Шлеп служба	1

Сценарио бр 16.

3.10. ПРОЦИЈЕНА РИЗИКА УГРОЖЕНОСТИ ИЗ ДОМЕНА СОЦИЈАЛНЕ И ДИЈЕЧИЈЕ ЗАШТИТЕ

(ФОКУС НА КАПАЦИТЕТЕ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БРАТУНАЦ И КОРИСНИКЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ)

На SWOT анализе које се налази у Анексу 1 „Социјална и дијечија заштита“ је видљиво да постоји цио низ рањивости Центра за социјални рад и њихових корисника које се морају отклонити да би могао несметано пружити услуге својим корисницима у случају природне или друге несреће.

Процијена капацитета и угрожености људског ресурса,радног простора и материјалних добара Центра за социјални рад.

На основу увида у анализу Процијене ризика угрожености општине Братунац,те досадашњих искустава и дешавања у претходном периоду,можемо констатовати да објекат ЦСР,радни простор и његова инфраструктура највише угрожена од пожара и земљотреса,али и индиректно слиједом пандемије корона вирусом у виду здравственог стања упосленика,прилагођених услова за рад и комуникације са корисницима што представља вишеструке изазове у виду дјеловања ЦСР.

Услед повећања социјалних потреба постојећих и потенцијалних корисника и проширениг обима подршке ЦСР угроженом становништву у свим ванредним ситуацијама виша разина стреса ,појава сагоријевања упосленика ЦСР може бити евидентирана.

Специфичности сваке ванредне ситуације условљавају обим потреба и врсте интервенција ЦСР које је потребно пружити,што се треба базирати на основу егзактних података о становништву прије,али и процјене последица након ванредних ситуација.Евидентирани су потребе развијања јединствених база података о социјалним потребама и стању становништва са разврставањем по полу и добу,локацији пребивалишта и другим значајним социјалним и економским показатељима што ће такође подржати координисан и свеобухватан приступ изради анализа ризика и омогућити прецизнија предвиђања пораста стања социјалне потребе становништва у ванредним ситуацијама ,посебно најугроженијих категорија (дијеца,стара и изнемогла лица,особе и дјеца са инвалидитетом и потешкоћама у развоју и остале рањиве групе) и дефинисање потребних мјера подршке.Надаље,уочене су потребе унапређења степена дигитализације и бекаповања података и релевантне документације у ЦСР на начин да се у оквиру процјене ризика и угрожености врши процјена стања архива документације,посебно у случају спровођења интерне реорганизације или увођења нових функција или елемената архива,како би се дефинисале мјере заштите од губитка архиве и података важних за дјеловање ЦСР.

Процјена изложености,рањивости и потреба тренутних корисника ЦСР Братунац изазваних елементарним непогодама и другим несрећама.

Појава ванредних ситуација изазваних појединачним или комбинованим опасностима (нпр. земљотрес и пожари) ће узроковати пораст егзистенцијалних проблема посебно рањивих корисника, односно породица са особама и дјецом са инвалидитетом и потешкоћама у развоју, старија лица без породичног старања, дијете у ризику, те лица, вишечланих породица у стању сиромаштва, што последично доводи до пораста потребе дјеловања система социјалне заштите. Ванредне ситуације изискују одговор на сложене потребе које обухватају набавку и дистрибуцију основних животних намирница, прехранбено-хигијенских пакета, материјалне подршке, подршка опоравку и побољшању услова становања корисника, субвенције текућих трошкова, нпр. рачуни за воду и струју, те услуге психосоцијалне подршке и савјетовања.

ЈУ Центар за социјални рад Братунац је основан 13.02.2001. године са бројем одлуке: 01-022-2/01. Кадровска структура која је одређена правилником о унутрашњој систематизацији послова и радних задатака у ЈУ ЦСР Братунац је следећа:

1. Директор,
2. Дипломирани социјални радник (два извршиоца),
3. Дипломирани психолог (један извршилац),
4. Дипломирани економиста (један извршилац),
5. Дипломирани правник (три извршиоца),
6. Радник на пословима протокола и писарнице (два извршиоца),
7. Куир-хигијеничар (један извршилац)

Сходно налазима секторске процијене ризика и угрожености ЦСР Братунац нам је доставио следеће податке на основу којих ће мо да вршимо детаљнију анализу процијене угрожености:

1.	Број корисника социјалне заштите	576 корисника социјалне заштите
2.	Број корисника новчане помоћи и туђе његе и помоћи	59 корисника новчане помоћи, 433 корисника туђе његе и помоћи
3.	Број пунољетних лица са инвалидитетом	56 пунољетно лице са инвалидитетом
4.	Број породица које би се могле у кризним ситуацијама и ванредним околностима довести у стање сиромаштва	75 породица
5.	Број младих до 19 година са сметњама у развоју	32 младих са сметњама у развоју
6.	Број жртава породичног насиља (од 2022- 2024 год.)	69 жртава породичног насиља

Податци добијени од ЦСР Братунац.

За Процјену угрожености општине Братунац од елементарних непогода и других несрећа су важни и следећи подаци добијени од ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту Бијељина филијала Братунац да имамо и:

Опис	2024.год	Од 01.01. до 30.06.2025.год
Просјечан број дијете/корисника	418	373
Просјечан број родитеља /корисника	233	206

Сва ова лица приликом већих или чак здружених елементарних непогода су прве на удару због разних ситуација, као што су недостатаки средстава и намирница, непроходност путева услед пожара, поплава, клизишта, земљотреса и сл.

Дјеца и породице који су већ отприје рањиви због социо-економске искључености, а посебно дијете са инвалидитетом, те су као такви остварили права на услуге и подршку из домена социјалне заштите или они који станују у лошијим условима спадају у посебне ризичне групе социјалне и економске рањивости на негативне последице ванредних ситуација. На подручју општине Братунац налази се

значајан број пунољетних лица са инвалидитетом што такође представља значајну рањиву групу популације у контексту ванредних ситуација.

С обзиром на основну карактеристику корисника права на дјечији додатак и матерински додатак односно да се ради о породицама без прихода или са јако ниским приходом и незапосленим члановима, кризне ситуације и ванредне околности могу довести приближно 80 породица у повећано стање сиромаштва и социјалне искључености. Самим тим, редовна подршка локалног система и институција социјалне заштите може бити недостатна, те захтијева додатне капацитете, средства и услуге које требају бити на располагању угроженој популацији.

Стигма и дискриминација повезане са кризним ситуацијама, као и онима у случају појаве заразних болести и пандемија могу рањиве категорије становништва, посебно дијецу и породице, учинити још рањивијим у погледу насиља, психосоцијалних последица, те свеопштег приступа социјалним услугама и мјерама опоравка. Мјере превенције, одговоре и опоравак од кризних ситуација, катастрофа и епидемија, које не узимају у обзир специфичне потребе везане за доб, пол и рањивости којима су изложене специфичне скупине могу довести до повећања ризика и негативних механизма сучељавања с последицама. Важно је напоменути да заразне болести, попут COVID-19 могу имати значајан утицај на околину у којој дијеца расту и развијају се, те на положај свих рањивих група популације. Потешкоће које се појављују у породици и у широј заједници могу имати негативне последице за добробит дијете, њихов развој и заштиту. Додатно, мјере којима се настоји спријечити и контролисати зараза могу изложити дијецу бројним ризицима. Кућна, институционална изолација или карантин по одређеним географским подручјима и мјере друштвене изолације могу имати негативан утицај на дијецу и породице, нпр. пораст насиља, злостављања и занемаривања и других негативних последица.

Свака непогода изазвана природним или другим опасностима доводи породице и појединце у стање социјалне угрожености и потребе, прије свега због изненадног губљења основних животних ресурса (хране, воде, па чак и стамбеног објекта), губитка прихода, пораста незапослености, уједно узрокујући и психосоцијалне последице и нестабилности. Многе особе су под посебним социјалним и сигурносним притиском. Немоћне и старе особе као и дијеца, посебно дијеца са инвалидитетом која захтијевају његу и помоћ других лица, у стању несреће, постају потпуно зависни од других, али као такви остају често заборављени или немају адекватан приступ свим системима подршке у ванредним ситуацијама на интегриран начин прилагођен њиховим потребама.

Узимајући у обзир структуру и тренутног броја корисника који остварују права из социјалне и дјечије заштите, можемо закључити да се ЦСР Братунац, као и цијелокупна општинска управа, у ситуацијама повећаног ризика на катастрофе и ванредним околностима, сусреће се повећаним обимом потреба за приближно 1000 лица.

Због велике удаљености руралних подручја, отежаног кориштења путних комуникација, те лошег социјалног и економског стања становништва, постоје многи изазови у погледу дјеловања на терену и пружања подршке у ванредним ситуацијама. Такође, ограничен приступ информацијама, посебно у удаљеним подручјима, као и њихова смањена проходност у ванредним ситуацијама може отежати рано упозоравање становништва о надолazeћим опасностима, дјеловање структура заштите и спасавања у интервентној фази реаговања, али и отклањању, односно ублажавању социјалних и економских последица од стране ЦСР..

У контексту предвиђања броја корисника социјалне и дјечије заштите у односу на број становника који је у ризику од катастрофа, није могуће са прецизношћу предвидјети проценат повећања. Да би се дошло до таквог закључка, налитику је потребно развијати на бази егзактних података о социјалним и економским карактеристикама становништва које живи у подручјима у ризику појаве природних и других опасности, како би се предвидео обим последица и стање социјалне потребе у ванредним ситуацијама.

У том погледу би било корисно израдити социјалну карту општине Братунац која би евидентирала структуру становништва (полне, старосне, образовне показатеље), стопе незапослености радно активног становништва, ниво образовања као и неке друге показатеље социо-економске моћи становништва. Након тога би се ови подаци могли укрстити са подацима о просторној угрожености подручја у општини Братунац како би се установио потенцијални број корисника социјалне и дјечије заштите који тренутно није на евиденцији ЦСР општине Братунац.

У контексту анализе врсте и обима потреба становништва које може доћи у стање социјалне потребе, а тренутно није на евиденцији корисника ЦСР, оквирно можемо закључити да би следеће потребе и интервенције ЦСР Братунац биле универзално примењиве и важне у ванредним ситуацијама, задовољавање егзистенцијалних потреба путем различитих облика новчаних давања, достављање прехранбено-хигијенских пакета и других неопходних потрепштина, услуге психосоцијалне подршке и других облика савјетовања, дневно збрињавање у случају евакуације у

ванредним ситуацијама, реферални механизми и упућивање становништва на релевантне установе и службе у систему јавних услуга сходно потребама и стању угроженог становништва, интезивна комуникација према јавности о постојећим правима из домена социјалне, дјечије и породичне заштите, те критеријума и процедурама остварења права.

3.11. ПРЕКИД У ФУНКЦИОНИСАЊУ ФИКСНЕ ТЕЛЕФОНИЈЕ

Сценариј број: 17.

Честа је појава да услед прекопавања улице, непажњом, дође до прекода телекомуникационог кабла већег капацитета и читав кваре (домаћинства, институције, образовне установе, болнице, привреда и др.) остане без фиксне телефоније. Не функционишу интернет и кабловска телевизија. Ова врста догађаја највише погађа урбано подручје и утиче на оне активности и функције друштва које зависе од фиксне телефонске везе.

Директни узорци који доводе до могућности реализације сценарија су неодговорност и не посједовање документације о положеној инфраструктури од стране извођача радова, одрон земљишта, нехат, неадекватне акције извођача радова, технички пропуст при постављању инфраструктуре-каблова, квалитет материјала уграђеног у инфраструктуру и сл. Највећи проблем може настати за потребе хитне службе које се налазе на том подручју, односно за грађане који требају њихову интервенцију. У таквим хитним и изузетно специфичним условима успјевало се импровизацијом „преспојити“ прекинути кабел и за најугроженије службе и појединце обезбједити привремени телефонски саобраћај до успостављања нормалног функционисања.

Овакав догађај узрокује мању материјалну штету, учесталост догађаја се може дефинисати као „дешава се“ и има низак ризик, те само изузетно може имати ограничен утицај на људе. Отклањање квара и поновно успостављање редовног функционисања телефонског саобраћаја обавеза је оператера, у оквиру редовне дјелатности и не захтијева ангажовање хитних служби.

3.12. ПРЕСТАНАК РАДА ГЛАВНОГ ПОШТАНСКОГ ЦЕНТРА

Сценариј број: 18.

До прекида у одвијању поштанског саобраћаја може доћи услед земљотреса, терористичке акције (подметање експлозива), може доћи до урушавања и знатног оштећења зграде, тако да се не може користити за основну употребу, тј, прераду пошљака. Може бити уништен/неупотребљив и велики дио поштанских пошљака међу којима има и оних врло важних за разне институције и грађане, као што су судска ријешења, достава новца, пензије и слично.

Након оваквог догађаја, битно је извршити сравњавање пошљака са манипулативним исправама и установити стварно стање штете и оштећења. Послије тога може се обавијестити јавност (грађани и институције) о томе гдје се могу обратити за детаљније информације о томе: које су пошљке уништене и да ли постоји могућност поновног доласка до њиховог садржаја на други начин.

3.13. НЕСРЕЋА НА НУКЛЕАРНОЈ ЕЛЕКТРАНИ „КРШКО“ СА ИСПУШТАЊЕМ РАДИОАКТИВНОГ МАТЕРИЈАЛА У АТМОСФЕРУ

Сценариј број 19.

Обзиром на испуштање радиоактивне материје у околину, несреће у нуклеарним електранама могу се подијелити на:

- несреће с испуштањем у атмосферу,
- несреће с испуштањем у површинске воде (потоке, ријеке или језера), и
- несреће с испуштањем у тло, односно у подземни водоток.

Од три наведене врсте несрећа уобичајено се највише пажња поклања несрећама с испуштањем у атмосферу, пошто је највећи дио радиоактивности нуклеарне електране садржан у језгру реактора, а за

несреће у којима долази до оштећења језгра карактеристично је управо испуштање у атмосферу. Друго, атмосферски транспорт испуштене радиоактивне материје битно је бржи од транспорта површинским водотоком, а неупоредиво бржи од транспорта подземним водотоком. Брже ширење значи и мање времена за предузимање заштитних мјера. И треће, у случају испуштања у површинске или подземне водотоке, подручје које ће бити захваћено је локализовано и може се унапријед са приличном сигурношћу предвидјети. За атмосферско испуштање то нипошто није случај.

Ако дође до испуштања радиоактивне материје у атмосферу формираће се тзв. Радиоактивни облак, који ће се ширити под утицајем комплексних атмосферских процеса. Може се претпоставити да ће концентрација радионуклеоида у приземним слојевима атмосфере опадати пропорционално са удаљеношћу од нуклеарне електране.

Процеси којима се радиоактивно контаминира људски прехранбени ланац су веома комплексни. Радиоактивни материјал депонован на вегетацију може бити апсорбован или поново емитован у атмосферу. Контаминација биљака могућа је и апсорпцијом радионуклида из тла коријеном, било да се ради о депонованим и инфилтрираним радионуклидима или радионуклидима из контаминираних вода за наводњавање. Могућ је међутим и обрнут процес, односно транспорт радионуклида из биљке натраг у тло. Животиње уносе радионуклиде у организам удисањем радиоактивног облака, као и удисањем радионуклида који су били депоновани па затим поново емитовани у атмосферу. Контаминација животиња могућа је конзумирањем контаминираних хране и воде.

3.14. Несреће на неорганизованим купалиштима и обали ријеке Дрине приликом препливавања и неорганизованог превоза путника и организовања регата.

Сценариј број 20

Сценаријем је описан ризик и конкретна опасност која постоји на водама, а која се испољава највише кроз кориштење неорганизованих купалишта на ријекама. Полазећи од чињенице да се овакви сценарији дешавају сваке године и да нису ријеткост, можемо закључити да се ради о високом ризику и да су главни узроци несреће људска немарност и прецењивање сопствених снага и могућности. Иако су незаобилазни и природни фактори (велике врућине, које могу проузроквати топлотни удар, сунчаницу, умор), ипак као главни остаје људски фактор.

Критично вријеме за реаговање је веома кратко и у питању су минути. Последице несреће се крећу од претрпљених психо-физичких повреда лакшег или тежег степена (оштећење дисајних путева, контузије, угрожавање услед удара у стијену, претрпљен страх), до изгубљеног живота, а у правилу су то млађе особе и срчани болесници. Штета која настаје спада у домен од трајне штете која за последицу има губитак живота. Главни носиоци процеса спасавања и пружања помоћи су особе присутне на купалишту, спасилачка служба и медицинска служба. Спасилачка служба на организованим купалиштима је обавезна. Ове особе врше операције спасавања на купалиштима и најважнији су фактор у процесу спасавања и пружања прве помоћи у сценарију ове врсте.

Честа су дешавања да становници из приобаља, слободнији пливачи, па чак и мигрантска популација препливава ријеку Дрину или чак да прелазе чамцем долази до индивидуалног утапања или чак долази до превртања чамца па се десе веће трагедије. У таквим случајевима ангажују се спасилачке јединице ТВСЈ Братунац и спасилачке јединице РУЦЗ РС са сједиштем у Братунцу.

3.15. Несреће од мина и НУС-а

Сценариј број 21

Врло висока вјероватноћа у 1 години	1	Проналасци НУС-а у насељу	Проналасци НУС-а у природи и води	Проналасци мина и активирање	
Висока вјероватноћа у 10 година	2				
Просјечна вјероватноћа у 20 година	3				

Ниска вјероватноћа у 50 година	4				
Врло ниска вјероватноћа у 100 година	5				
		1.ограничено	2:умјерено	3:озбиљно	4.Критично

	Људске жртве	00	0	Моруће (до 1)	Моруће (до 2)	➤ 3
	Имовина	<10.000 км	10.000-100.000 км	100.000-500.000 км	500.000-1.000.000 КМ	> 1 мил.КМ
	Околнш	Занемарив утицај	Умјерен утицај	Озбиљан утицај	Трајна оштећења	Велика оштећења
	Инфраструктура И друштво	Мање сметње ,прекид у функционисању До 1 дан	Прекид у функционисању до 7 дана	Прекид у функционисању до 10 дана		

Табела бр.20.

Графикон. Матрица ризика од мина и НУС-а

Сценариј ризика	Процјена капацитета	Процјена капацитета	Процјена капацитета
Број и назив сценарија	Прије инцидента	За вријеме инцидента	Послије инцидента
1.Проналасци НУС-а у природи и на води			
2.Проналасци НУС-а у насељу			
3.Проналасци мина и активирање			

Табела бр.21.

Несреће од мина и НУС-а	Сценариј бр:1 Проналасци НУС-а у природи и води	Људи
	Сценариј бр:2 Проналасци НУС-а у насељу	Људи
	Сценариј бр:3 Проналасци мина и инактивирање	Људи

Подручје општине Братунац је још увијек загађено минама и НУС-ом који је засастао из протеклог рата.Оијава мина и минских поља је врло честа на подручјима гдје су се изводила борбена дејства односно гдје су биле линије разграничења зараћених страна.

У периоду од 1996 – 2016.године проведене су против минске акције;

- Хуманог деминирања 811.580,97 м2

- Обиљежене сумњиве – ризичне површине 187.200 м²

У току 2025 године је вршена контрола квалитета чишћења на 21.000 м² на локалитетима Липак и Јошева Јагодња од стране БХ МАК-а.

За период 2023,2024 и 2025 година пронађена су 42 НУС-а и 300 комада муниције на територији општине Братунац, а што су припадници деминерске службе РУЦЗ Републике Српске и уклонили

Током 2017.године предвиђено је деминирање загађених површина на подручју :Лознице,Липеновића,Магашића и Побуђа.

Током 2018.године предвиђено је чишћење загађених површина у Загонима ,Магашићима и Бљечевој.

2019.године је одрађено чишћење загађених површина у Магашићима.

Укупно за чишћење је остало још 4,61 км²

Врло често НУС-а се могу наћи и у урбаним дијеловима општине и водотоцима гдје несавјесни грађани одлажу-бацају НУС-а,а што се дешавало у току 2022.године.

Неексплодирана убојна средства која се пронађу на подручју општине Братунац иста се уништавају на лицу мјеста,ако за то постоје услови,или на локалитету Загони – рудник Каолина.

Наведена локација је Одлуком СО-е Братунац дефинисана као локација за уништавање НУС-а.

3.15.1.Организација мјера и анализа капацитета

Становништво на подручју општине Братунац посебно у руралним дијеловима се све више бави пољопривредом односно ратарством те стога врло често је изложено проналаску НУС-а.

Повратници који чисте своја имања и окућнице проналазе заостала НУС-а

Послове уклањања и уништавања НУС-аврши Републичка управа цивилне заштите преко својих А-тимова ,а по захтјевима општинских цивилних заштита уз координацију Одсијека за цивилну заштиту РУЦЗ-е. Наведени А-тим је опремљен у складу са највећим стандардима.

Недостатак који мора да се отклони како би уклањање и уништавање НУС-а било што ефикасније јесте и смањење временског рока од пријаве НУС-а од стране Цивилне заштите до његовог уклањања или уништавања од стране а-тима Републичке управе цивилне заштите (РУЦЗ)

3.16.Загађење ријеке Дрине опасним материјалом са флотациског јаловишта рудника олова и цинка Сасе.

Флотациско јаловиште Рудника олова и цинка Сасе-Сребреница се налази у долини Дашког потока,који је бујичног карактера,што представља велоју опасност од поплава флотациског јаловишта у пролетњем и јесењем дијелу године,услед великих киша и отапања снијега.

Акцидентне ситуације на депонији опасног отпада-флотациског јаловишта каскадног типа,површине 16,25 хектара на коме се налази,према процјенама око 3,5 милиона тона опасног отпада,се може јавити у случају нарушавања стабилности бране и квара на функционисању система рецикулације технолошких отпадних вода.

Стабилност бране јаловишта је битан фактор у превенцији негативног ефекта муља флотације на животну средину.Да би се задржала акумулација воде која може да се подиже од бујица, нормалних падавина (киша и отапање снијега) и нормалне процесне воде ,потребно је одржавати довољну висинску разлику у нивоу спољне бране јаловишта и нивоу воде у језеру.

Флотацијско јаловиште је смјештено у долини Сашког потока који је самим тим највише изложен негативним утицајима процеса производње у предметном руднику. Сливно подручје у сјевероисточном ревиру Саса износи 23,3 км² и има четири већа потока:Дубоки поток 2,5 км², Димнички и Сашки поток 6,8 км², Мајдански поток 3,0 км² и Ажлички поток,а Сашки поток се улива у ријеку Дрину.

Следећи фактори контролишу стабилност бране:

- Геометрија косине која се односи на висину и угао косине,
- Површина подземне воде унутар јаловишта која треба да се одреди мјерењем воде у пијезометрима,
- Чврстоћа и категоризација смјештене јаловинее,
- Чврстоћа подлоге од земље и стијене и њихова категоризација

Када су познати ови подаци, може да се уради анализа стабилности косина помоћу конвенционалних метода анализе, да би се потврдио фактор безбједности против рушења косине.

Алтернативно се може урадити анализа се може урадити анализа вјероватноће која ће показати какви су изгледи да дође до рушења бране.

Овакав инцидент се до сада није догодио, а могао би погодити подручје Саса, Коштановица општина Сребреница, те Биљачу и Бјеловац општина Братунац, али њихов утицај не би био изражен само локално, већ би имао прекогранични утицај, с обзиром на то да би нарушавање стабилности бране утицало на загађење ријеке Дрине. У претходном периоду Сашки поток се директно уливао у таложно језеро и из таложног језера се цјевоводом одводио до колектора на III фази флотациског одлагалишта, а затим из колектора отвореним током до ријеке Дрине. Потребно је напоменути да је Сашки поток бујичног карактера и да се у периоду отапања снијега и великих киша његов водостај знатно повећава и долази до плављења јаловишта (као што се десило 2010. године), чиме је директно угрожен квалитет воде ове ријеке, а тиме и биљни и животињски свијет у њој.

Изградњом хидротехничког канала којим се врши превођење воде Сашког потока преко флотациског јаловишта, овај проблем је ријешен.

Вода Сашког потока у хидротехничком каналу је у потпуности заштићена од воде у таложном језеру и процједних вода испод брана јаловишта. Хидро технички канал је димензионисан да може да прими хиљаду годишњу воду Сашког потока.

Потребно је напоменути и да се у периоду прије завршетка радова на заштити Сашког потока један дио воде из таложног језера користио као рециркулациона вода и поново враћао у погон флотације, док се други дио уливао у ободни колектор Сашког потока испод погона флотације. У том периоду, поред рециркулационе воде погон за флотацију се снабђевао технолошком водом са водозавода Горње Сасе, Мајдански поток, из јаме рудника и извора Ажлице. Само у сушном периоду, када су горњи токови Сашког потока слабе издашности, за производни процес флотације користила се вода из јаловишта, па нема прелива на ободном колектору, што значи да укупна количина воде са јаловишта која се одводи ободним колектором рециркулише.

Ова вода која се упуштала у Сашки поток је била у опсегу прихватљивог са становишта рН Вриједности, али с обзиром на садржај тешких метала (Pb) била је неприхватљивог квалитета.

Процједне воде које се јављају испод бране III су се такође уливале у Сашки поток биле су неприхватљивог квалитета, што је имало негативан утицај на квалитет воде Сашког потока.

И накнадне анализе квалитета воде су показале да је повећана концентрација тешких метала присутна у води Сашког потока и изнад локације комплекса рудника, односно флотацијског јаловишта, тако да је узрок повећане концентрације метала у води Сашког потока последица лошег квалитета вода које се уливају у Сашки поток и ван домаћаја предметног рудника. Киселост ових вода је последица природних процеса који се дешавају због присуства сулфидних лежишта.

Директни узроци који доводе до могућности реализације сценарија су углавном природни фактори који се тичу промјене метеоролошких услова и појаве већих количина воде у флотациском базену. Као узроци сценарија, могу се јавити и одређене намјерне и ненамјерне људске акције, технички узроци и организационе грешке.

У случају земљотреса који би изазвао оштећење објеката у окружењу, нужно је одмах обавити визуелни преглед бране. Истовремено, потребно је извршити и ванредна читавања свих скулационих инструмената у циљу провјере понашања објекта, а по потреби и ванредно геодетско снимање, уколико постоји индикација да је дошло до непланираних помјерања објеката.

Изградња флотациског јаловишта IV фазе, може допринјети појави негативних последица по животну средину. Стога је у поступку пројектовања система неопходно постићи компромис између економског развоја подручја и трајног губитка природног ресурса, тј. изналажење трајног ријешења којим се елиминишу или довољно ублажавају негативни, а повећавају позитивни ефекти по животну средину. За вријеме извођења адова као и касније у радном вијеку експлоатације објекта, потребно је у складу са могућим очекиваним промјенама спровести одговарајуће мјере елиминисањем или ублажавања негативних еколошких утицаја због заштите човјека и животне средине. У циљу постизања контроле над активностима које могу за резултат имати нарушавање животне средине, неопходно је успоставити адекватну организацију градилишта на начин како то прописује Закон о инспекцијама Републике Српске. Ради лакшег праћења предложених мјера мониторинга производње, настанка отпада и емисија предлаже се као добра пракса вођења евиденције о примјењеним процедурама, опис мјере учесталост, водити записник о обуци и подизању свијести запослених о унапређењу радних процедура у циљу превенције загађења и акцидентних ситуација.

Два пута годишње водити дневник у који се уписују податци важни за рад флотацијског јаловишта. Саставни дио треба бити извјештај о предузетим мјерама по захтјевима из еколошке дозволе и евентуално по захтјевима инспекције за заштиту животне средине и водопривредне инспекције. Мјесечно редовно надзирати активности на минимизацији настајања свих отпадних токова на локацији.

Вршити анализе квантитативно-квалитативних података.

Једном годишње направити сумарни извјештај о свим претходно наведеним мјерама за мониторинг производње,настанка отпада и емисије.

Једном годишње обзиром на сродност привредне активности,идентификовати ризике и њихове могуће последице.

3.16.1. Анализа капацитета

Рудник олова и цинка Сасе Сребреница односно „ГРОСС“ Д.О.О. Градишка код обављања послова експлоатације руде изузетну пажњу поклања изградњи и одржавању бране јаловишта у коју се таложе отпадне воде приликом флотирања руде олова и цинка.

Редовно праћење стања на брани се обавља у складу са Законом,а појачан надзор се врши код обилнијих падавина односно појаве површинских вода које могу евентуално угрозити брану јаловишта,а иста да угрози објекте који су изграђени уз Сашку ријеку.

4. ЗАКЉУЧЦИ

Имајући у виду географски положај Братунаца ,разуђеност подручја привредне инфраструктуралне развијености те уважавајући присутне разлике и капацитете за одговор на ризике као и присутне проблеме код свих опасности,као и утврђивање неопходних мјера заштите и активности на спровођењу превентивних и оперативних мјера заштите и спасавања и отклањања насталих последица може се закључити следеће:

1. Појава елементарних непогода и других несрећа на подручју општине Братунац представља константну опасност угрожавања становништва ,материјалних добара и животне средине,
2. Најчешћи облици потенцијалне опасности угрожавања становништва и материјалних добара су: Клизишта, поплаве, екстремне метеоролошке појаве, пожари, заразне болести, несреће у индустријским капацитетима,
3. На бази анализе ризика и изузrade матрице ризика за подручје општине Братунац,може се утврдити да се не могу десити опасности сваке године са врло високом вјероватноћом дешавања са врло озбиљним утицајем-последицама
4. Пожари – шумски пожари,поплаве од ријеке Дрине,Крижевице,Глоговске ријеке,те Кравичке ријеке и Јадра,пожари у индустријским зонама и загађење ријеке Дрине флотациским отпадом из рудника Сасе представљају ризик и имају велику вјероватноћу појављивања са озбиљним последицама.
5. Ризик са високом вјероватноћом појављивања и озбиљним последицама постоји од клизишта,поплава у реону ријеке Јадар,високих снијегова,пожара у шумским подручјима,болести шуме и птичији грип,проналасци мина и НУС-а,
6. Ризици са високом вјероватноћом појављивања у 1 години са умјереним или ограниченим последицама имају: проналазак мина и НУС-а у насељу и води ,пожари у руралним дијеловима општине и олујни вјетрови и грмљавина,
7. Ризици са просјечном вјероватноћом догађаја у 20 година са умјереним утицајем су антропозоозе,бруцелоза,инфлуенца у пандемијском облику,
8. На бази расположивих капацитета и могућности њихове потребе за заштиту и спашавање грађана утврђен је недостатак МТС-а и опреме за заштиту и спашавање од поплава ,мина и НУС-а,а и клизишта.
9. На бази анализе капацитета утврђено је да најзначајније промјене и прилагођавање у домену превентивних мјера неопходно је извршити у циљу превенције код појаве биотероризма и ХИВ/СИДА-сексуално преносивих болести.
10. Ради успијешнијег провођења оперативних мјера заштите и спасавања у вријеме појаве ризика,велике промјене је потребно извршити прије свега у домену заштите од

земљотреса, шумских пожара и заштите здравља становништва, високих снијегова и екстремних температура,

11. Успјешно отклањањ последица елементарне непогоде захтјева велике промјене код појава олуја, града-туче, пожара у индустријским зонама, пожара у урбаним дијеловима и пожар на бензинским станицама,
12. За успјешно предупређење настајања елементарних непогода односно спровођење адекватних превентивних мјера, неопходно је успостављање добре организације, планирања, обуке и обезбјеђења потребних материјално техничких средстава и опреме за ефикасно спровођење мјера заштите и спасавања становништва и материјалних добара,
13. Ради повећања нивоа ефикасности у спровођењу мјера заштите и спасавања, неопходно је организовано и плански реализовати обуку становништва и структура за заштиту и спасавање,
14. За успјешно извршавање оперативних задатака заштите и спасавања у ситуацији непосредне угрожености становништва и отклањања последица, неопходно је извршити набавку материјално – техничких средстава и опреме, а прије свега средстава за гашење пожара на објектима веће спратности, набавка грађевинске механизације ради заштите од поплава и клизишта,
15. Приликом доношења урбанистичких, просторно планских и стратешких развојних докумената на подручју општине Братунац неопходно је адекватно третирати питања заштите и спасавања становништва и материјалних добара, односно конципирати урбанистички и просторни развој који у потпуности уважава потребе, норме и стандарде из домена заштите и спасавања становништва, материјалних добара и животне средине.
16. Приликом доношења урбанистичких, просторно планских и стратешких развојних докумената на подручју општине Братунац неопходно је адекватно третирати питања заштите и спасавања становништва и материјалних добара, односно конципирати урбанистички и просторни развој који у потпуности уважава потребе, норме и стандарде из домена заштите и спасавања становништва, материјалних добара и животне средине.

РАДНА ГРУПА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ОД ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ И ДРУГЕ НЕСРЕЋЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ

1. Љупко Илић - представник надлежне организационе јединице цивилне заштите – предсједавајући радне групе,
2. Младен Тољ – координатор за ризик од земљотреса – Одељење за просторно уређење, Члан штаба за ванредне ситуације,
3. Златан Симић – координатор за ризик од пожара – Члан штаба за ванредне ситуације,
4. Стојан Илић – координатор за ризик од клизишта, Одељење за просторно уређење,
5. Начелник за привреду и друштвене дјелатности – координатор за ризик од поплава
6. Брано Лазич – координатор за техничко – технолошке несреће и несреће настале у путном саобраћају – МУП РС РС Братунац – члан Штаба за ванредне ситуације,
7. Андријана Марковић – координатор за екстремне метеоролошке појаве – Одељење за привреду и друштвене дјелатности,
8. Љупко Илић – координатор за експлозивна средства заостала из рата, напуштена експлозивна средства и неексплодирани убојита средства – Служба цивилне заштите,
9. Директор ЈЗУ Дом здравља Братунац – координатор за ризике од заразних болести – члан Штаба за ванредне ситуације,
10. Жељко Јовановић – координатор за ризик од заразних болести животиња – ветеринарска амбуланта „ВЕТА“ Братунац – члан Штаба за ванредне ситуације.

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Архива службе цивилне заштите,
2. Противградна заштита ЈП „Противградна превентива“ Републике Српске,
3. Центар за социјални рад општине Братунац,
4. Фонд дјечије заштите Републике Српске,
5. Дом здравља Братунац,
6. РУЦЗ – сектор за деминирање,
7. Школске установе општине Братунац,

- 8.МУП РС – ПС Братунац,
- 9.ТВСЈ Братунац,
- 10.АПИФ,
- 11.Републички завод за статистику,
12. ЈУ завод за запошљавање РС-филијала Братунац,

Обрађивачи:

- 1.Љупко Илић,дипл.инж.ЗНР и ЖО,координатор израде Процјене угрожености
- 2.Андријана Марковић,дипл.инж.пољопривреде,
- 3.Стојан Илић,дипл.инж,грађевине,
- 4.Вјекослав Стевановић,дипл.инж.машинства

Broj: Ž-SA-06-1387/25

Datum: 21.10.2025. godine

Opština Bratunac
Svetog Save 260
Bratunac 75420

n/r Načelnika
n/r Sekretara Skupštine

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА БРАТУНАЦ
НАЧЕЛНИК

Пријем: 28. 10. 2025			
Организacija	Број	Примљено	Датум
02-Р20-	403	125	

Predmet: žalba Medžlisa Islamske zajednice Bratunac, izjašnjenje traži se

Poštovani,

Instituciji Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucija Ombudsmena) dana 29.09.2025. godine obratio se **Medžlis Islamske zajednice Bratunac** (u daljem tekstu: podnositelj žalbe) protestnim pismom zbog kontinuirane diskriminacije koja se prema podnosiocu žalbe provodi od strane Skupštine Opštine Bratunac.

Predmet je registrovan pod brojem **Ž-SA-06-1387/25**, a isti se razmatra u okvirima *Zakona o zabrani diskriminacije*¹ i *Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine*². Žalbeni navodi podnosioca mogu se sumirati na sljedeći način:

"... vakufska imovina, kojom upravlja Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini na području grada Bratunca, predmet je uzurpacije i drugih postupaka kojima se nastoji uspostaviti i zadržati vlasništvo države nad vakufima. Pomenuti postupci dovode do pokretanja sudskih i upravnih postupaka u svrhu zaštite vakufske imovine. Poseban slučaj diskriminatornog ponašanja su rješenja i odluke koje se donose u postupcima izlaganja nekretnika u skladu sa Zakonom o premjeru i katastru nekretnina RS. U tom smislu navodimo jedan od mnogih slučajeva diskriminacije u kojem je oduzeta jedna parcela uz harem (dvorište) gradske džamije i na parceli je upisano vlasništvo opštine Bratunac. Pomenuta parcela je u gruntu upisana na Medžlis Islamske zajednice Bratunac, ali ta činjenica nije bila dovoljan dokaz jednonacionalnoj komisiji za izlaganje nekretnina da se donese gešenje u korist Medžlisa Islamske zajednice Bratunac. U ovom slučaju se radi o diskriminaciji, jer je u praksi pomenute Komisije za izlaganje nekretnina da je ona u svim drugim predmetima davala prednost upisu u gruntovnici u odnosu na katastar, izuzev u pomenutom slučaju.

Pored diskriminacije i opstrukcija za ostvarenje prava na imovinu, otvoreno se provodi diskriminacija za korištenje imovine u vlasništvu Medžlisa Islamske zajednice Bratunac. Vrhunac diskriminacije koja prelazi u širenje vjerske i nacionalne mržnje i netrpeljivosti je suprostavljanje odbornika Skupštine Opštine Bratunac da se pristupi izmjeni regulacionog plana gradskog središta Bratunca na vakufskoj parceli od 12.000 m² za potrebe izgradnje sportskog i poslovno-stambenog objekta. Nažalost, ovakva postupanja ukazuju na postojanje ekstremnih radikalnih namjera koje nisu savladane i predstavljaju prijetnju za suživot. Djelovanje pomenutih elemenata svodi se na uspostavljanje atmosfere linča, svih onih koji bi podržali izmjenu regulacionog plana u svrhu stavljanja vakufske parcele u funkciju za izgradnju sportskog i poslovno-stambenog objekta. U ovom kontekstu, važno je spomenuti negativno djelovanje loknog portala „Despotovina“, koji proziva i proklinje

¹ „Službeni glasnik BiH“ br. 59/09 i 66/16

² „Službeni glasnik BiH“, br. 19/02, 35/04, 32/06

svakog onog Srбина koji podigne ruku i izglasa bilo koji zahtjev Međžisa Islamske zajednice Bratunac. U svojim saopštenjima i objavama javnosti predstavljaju Međžis Bratunac kao neprijateljski element, a našu inicijativu kao gradnju islamskog centra s radikalnim predrasudama.

Želimo vas podsjetiti na član 28. Ustava entiteta RS koji glasi: „Jamči se sloboda vjeroispovjesti. Vjerske zajednice su jednake pred zakonom, slobodne u vršenju vjerskih poslova i vjerskih obreda, mogu osnivati vjerske škole i izvoditi vjersku nastavu u svim školama svih stepena obrazovanja, baviti se privrednim i drugim djelatnostima, primati poklone, stvarati zadužbine i njima upravljati, u skladu sa zakonom....”

U skladu s našim potrebama i obavezom razvoja i unapređena vakufske imovine, a imajući u vidu pomenuti član ustava i pozitivne zakonske propise mi smo pokrenuli inicijativu za izmjene regulacionog plana na parceli koja je u vlasništvu vakufa.

Naša je namjera da na vakufskoj lokaciji koja graniči sa parcelom Gradske džamije, vakufska parcela koja je izuzeta iz prethodnih regulacionih planova, planiramo da u budućnosti izgradimo sportski i poslovno-stambeni objekat, odnosno, sportsku salu - balon salu, koja je montažnog karaktera, a potrebna je svim građanima opštine Braunac, jer sličan objekat ne - postoji u čitavoj regiji. Planiramo izgraditi jedan višenamjenski prostor za iznajmljivanje. Za - planiranje i razradu ovih sadržaja, angažovali smo stručni tim Zavoda za izgradnju iz Bijeljine. S našim planovima smo upoznali opštinsku administraciju i načelnika opštine Bratunac. Međutim, iako su načelno svi podržali i pohvalili ovaj plan, zbog pritiska koji su uslijedili od strane navedenih ekstremno radikalnih udruženja i medijske prozivke i kampanje portala Despotovina, isti nije dobio potrebnu podršku. Svi planirani objekti, uključujući i stotine parking mjesta, bili bi na usluzi svim građanima Bratunca. U objektima bi posao našlo više od 50 naših sugrađana, među kojima bi, vjerovatno, bilo i naših komšija Srba.

Zbog toga Vas pozivamo da se uključite da se hitno zaustave svi oblici diskriminacije, da se uvedu konkretne mjere za prevenciju daljnje diskriminacije i pozovu na odgovornost nadležne institucije, te da pomognete u prevazilaženju ovog problema u interesu izgradnje društva bez mržnje i diskriminacije, na temeljima poštivanja Ustava i zakona što uključuje poštivanje ljudskih prava i vjerskih sloboda.”

Imajući u vidu žalbene navode podnosioca, u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja, institucija Ombudsmena odlučila je da pokrene postupak istraživanja a sve u skladu sa članovima 23. i 25. Zakona o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine³ i članom 7. Zakona o zabrani diskriminacije prema kojem je institucija Ombudsmena centralna institucija za zaštitu od diskriminacije, te je povodom žalbe ovlaštena da pokrene postupak istraživanja. Radi navedenog potrebno je da instituciji Ombudsmena dostavite izjašnjenje na **sve žalbene navode** podnosioca.

Ističemo da je prema članu 15. Zakona o zabrani diskriminacije, teret dokazivanja na onome ko krši prava, odnosno navodni prekršilac je dužan da dokaže da nije prekršio princip jednakog postupanja ili zabrane diskriminacije.

Traženo izjašnjenje i svu relevantnu dokumentaciju potrebno je dostaviti u što kraćem roku, ne dužem od **15 (petnaest) dana**, od dana zaprimanja ovog akta, s pozivom na gore naznačeni broj predmeta.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1x naslovu

1x podnosiocu žalbe

1x u spis

³ "Službeni glasnik BiH" br. 19/02, 35/04 i 32/06